

M

EN RÄTTVIS VÄRLD ÄR MÖJLIG

Innehållsförteckning

EN NY INRIKTNING PÅ SVERIGES UTRIKESPOLITIK.....	3
UM1 Utlåtande internationellt utvecklingssamarbete	3
UM2 Utlåtande globalisering och FN.....	7
UM3 Utlåtande säkerhetspolitik och internationella insatser i FN:s tjänst	33
UM4 Utlåtande nedrustning.....	54
UM5 Utlåtande Mellanöstern.....	71
FÖRSVARSPOLITIK	84
UM6 Utlåtande försvarspolitik	84
EU-POLITIK.....	128
UM7 Utlåtande EU-politik.....	128
MIGRATIONSPOLITIK.....	147
UM8 Utlåtande migrationspolitik.....	147

EN NY INRIKTNING PÅ SVERIGES UTRIKESPOLITIK

Partistyrelsens utlåtande över motionerna M1:1, M2:1

UM1 Utlåtande internationellt utvecklingsarbete

Utvecklingen i världen har gått framåt. Fler länder än tidigare har demokratiskt styrelseskick, flera av FN:s millenniemål har redan uppnåtts och ytterligare några kan hinna infrias fram till 2015. För första gången i historien kan fattigdomen göras till historia – om den politiska viljan finns. FN-konferensen om hållbar utveckling som hölls i Rio 2012 framhåller vikten av hållbara utvecklingsmål som gäller såväl ekonomisk, social och miljömässig utveckling, även efter millenniemålen 2015.

Samtidigt präglas världen av djupa orättvisor inom och mellan länder. 900 miljoner människor lägger sig hungriga varje kväll och miljarder lever i fattigdom. Parallellt med snabb tillväxt har vi i flera år i världen sett ökande sociala och ekonomiska klyftor och allt värre klimat- och miljöhot. Finans-, livsmedels- och klimatkriser drabbar de redan fattiga hårdast. De ekonomiska kriserna har också gjort att allt fler länder inte håller vad de lovar i det internationella biståndet samtidigt som andra finansiella flöden, exempelvis handel och investeringar samt remitteringar, också minskar.

För 50 år sedan lades proposition 100 om svenskt utvecklingsbistånd fram. Ett halvt sekel av solidaritet och utvecklingsfrämjande har gått. Om ett år har det gått ett decennium sedan riksdagen antog politiken för global utveckling, också ett viktigt och framsynt steg för den svenska och socialdemokratiska utvecklingspolitiken.

Utvecklingspolitiken står inför nya utmaningar och möjligheter och måste förändras i takt med att världen gör det. Ny metodik och nya mål har slagits fast bland annat genom Parisagendan och arbete som har följt efter det.

Majoriteten av världens fattiga människor lever idag i medelinkomstländer. Det innebär att vi knappast längre kan tala om utvecklingsländer respektive utvecklade länder. Samtidigt finns stora behov av solidaritetshandlingar för att bekämpa fattigdom och främja utveckling. Ett sådant agerande måste komma både från den traditionellt rika världen och inom berörda länder. Det ställer krav på ett nytt utvecklingsarbete där andra samarbetsformer och relationer sker med länder som inte längre kommer ifråga för traditionellt utvecklingsarbete. Samtidigt får inte dörren stängas helt för denna form.

Många av dessa länder kliver också fram som ekonomiska och politiska stormakter. Nya aktörer kommer till i utvecklingsarbetet och andra finansiella flöden än traditionellt bistånd spelar allt större roll. Positiva trender måste tas tillvara samtidigt som de negativa, såsom skatteflykt, bekämpas. Allt fler

människor manifesterar kraftfulla krav på frihet och demokrati. Det finns nu en större medvetenhet om att kvinnors frigörelse för hela samhällsutvecklingen framåt. Mänskliga rättigheter i arbetslivet är en viktig fråga i en globaliserad värld.

Politiken ska ta sin utgångspunkt i människors egna drivkrafter att skapa utveckling. Socialdemokraternas agenda för internationellt utvecklingssamarbete syftar till att minska fattigdomen och orättvisorna i världen samt bidra till en hållbar och demokratisk utveckling. Alla politikområden måste sträva åt samma håll för att skapa global hållbar utveckling. Detta gäller självfallet även EU:s bistånd.

FN:s rapport 2012 om millenniemålen visar glädjande att fyra delmål har uppnåtts: halverad fattigdom, förbättrade levnadsvillkor i världens slumområden, att lika många flickor som pojkar börjar skolan samt ökad tillgång till rent vatten. För att värna gjorda framsteg och för att öka ansträngningarna att uppnå resterande mål krävs att världens ledare håller fast vid de åtaganden som millenniemålen innebär. Inte minst måste mål åtta om globalt partnerskap med ökat bistånd, rättvisare handel och minskade skuldbördor uppfyllas. Arbetet för en hållbar utveckling måste intensifieras och vi lägger stor vikt vid arbetet med de nya målen för hållbar utveckling.

Partistyrelsen menar att för oss socialdemokrater är människan målet – hennes utveckling och frihet, hennes vilja att växa, hennes ansvarskänsla för kommande generationer, hennes solidaritet med andra. Det är alla människors frigörelse politiken syftar till. Därför vill socialdemokrater bekämpa ekonomiska och sociala klyftor, vidga solidariteten och bidra till en värld där fattigdom och maktlöshet hör till det förgångna.

Bistånd kan, rätt använt, vara en katalysator för utveckling, jämlikhet och framtidstro, men också ett sätt att bekämpa korruperade odemokratiska styrelseskick. Tillsammans med insatser på andra områden skapar bistånd förutsättningar för utveckling.

Det svenska utvecklingssamarbetet håller god kvalitet och åstadkommer resultat. Vi ska vara stolta över det men aldrig vila i arbetet med att utveckla och förbättra det ytterligare. Styrningen måste vara tydlig och rätt saker ska mätas och utvärderas. Jakten på kortsiktiga resultat får inte överskugga hållbarhet och långsiktighet. Höga krav ska ställas på alla aktörer och gälla lika oavsett sektor – dubbla måttstockar får inte tillämpas.

Partistyrelsen menar att det svenska utvecklingssamarbetet ska präglas av hög ambition, hög kvalitet och ge resultat. Sverige ska ge en procent av bruttonationalinkomsten i bistånd. Bland dessa frågor har motioner lyft fram den viktiga frågan om klimatbistånd och relaterade frågor.

Klimatförändringarna drabbar redan idag många utvecklingsländer - vissa länder med torka och svält och andra med översvämningar och förstörda hem. Insatser för att klara konsekvenserna och hejda klimatförändringarna kräver omfattande internationella åtgärder och samarbete. Sverige ska agera pådrivande för att få andra att vidta åtgärder men också ta det egna ansvaret genom att öka

ansträngningarna för att ställa om mot ett hållbarare samhälle. Klimatfrågan är en av vår tids viktigaste frågor och en viktig beståndsdel för hållbar utveckling. Därför ska svenskt utvecklingssamarbete vara klimatsäkrat.

Sverige har hög kunskap inom miljöteknikområdet och lång erfarenhet av att distribuera rent vatten och rena avloppsvatten. Den kunskapen och tekniken är viktig att sprida för att bidra till bättre hälsa och minskad dödlighet. Därför menar partistyrelsen att det är bra att delar av svenskt utvecklingssamarbete handlar om dessa frågor, både ur ett urbant och ur ett landsbygdsperspektiv. Frågor om sanitet och tillgång till rent vatten är av stor vikt för att främja hälsa, inte minst hos barn, och dessa frågor påverkar även andra områden. Bristande tillgång till vatten är ofta en orsak till konflikter. Partistyrelsen menar dock att de exempel på konkreta biståndsinsatser som en motionär tar upp inte ska skrivas fast som ensam inriktning på biståndet. Utvecklingssamarbetet ska handla om långsiktiga strategiska åtgärder för utveckling. Självklart kan konkreta projekt och program förekomma men övergripande menar partistyrelsen att svenska strategier för utvecklingspolitiken måste syfta till att vi bidrar till att länderna själva arbetar med dessa frågor.

Angående frågan om lagfarter på mark och återuppbyggnadsstöd menar partistyrelsen att motionären tar upp en viktig faktor som har betydelse både för utveckling i allmänhet och för jämställdhet i synnerhet. Att kvinnor många gånger, trots att de ofta är familjeförsörjare, inte äger eller har rätt att äga den mark de brukar är ett problem på flera plan. Dels handlar det om motionens fråga om ersättningsmöjligheter efter en naturkatastrof men också om att kvinnor på samma villkor som män ska kunna äga mark eller företag. Hur ska de annars kunna investera i sin verksamhet eller våga tro på framtiden? Partistyrelsen håller alltså med motionären i sak men menar att frågan redan drivs av partiet då den omfattas av partiets politiska texter och krav såsom kommittémotioner i riksdagen. Där skriver partiet bland annat om hur människor har idéer och drivkraft till att förändra och förbättra sin situation, men alltför ofta saknar de små ekonomiska resurserna för den inledande investeringen.

Utgångspunkten måste vara människors egen initiativförmåga och kraft att skapa möjligheter att komma ur fattigdomen. Socialdemokraterna vill därför stödja entreprenörskap och Kooperation i utvecklingsländer. Sådana satsningar innebär möjligheter för människor att gå från självförsörjning till att faktiskt tjäna på sitt jordbruk vilket minskar sårbarheten. Det står också om att Socialdemokraterna vill stärka fattiga människors, inte minst kvinnors, möjligheter att äga och driva företag och stärka deras rättigheter.

Partikongressen föreslår besluta:

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: M1:1, M2:1

M1:1 (Marks arbetarekommun - enskild) att Socialdemokratiska arbetarepartiet bör inrikta sitt biståndsarbete i enlighet med vad jag ovan angett

M2:1 (Luleå arbetarekommun) att det Socialdemokratiska partiet tar med arbetet för rätten till lagfarter och återuppbyggnadsstöd i för kvinnor sitt utrikespolitiska program

MOTION M1

MARKS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Bistånd

Sverige hör till de länder i världen som ger mest bistånd per capita och det tycker jag är bra. Däremot är jag ej nöjd med hur biståndsmedlen används. Jag anser att alla biståndsmedel – utöver de som ges till direkt demokratistöd- enbart skall användas till stöd för de fattigaste människorna på jorden.

Numera pågår i utvecklingsländerna en inflyttning från landsbygden till storstädernas utkanter där de inflyttande hänvisas till att bygga sina egna skjul och till att ta lågavlönade daglöne-arbeten. Att de ändå flyttar till städerna är för att de upplever att vistelsen där ändå på sikt blir bättre för dem och deras barn än livet på landsbygden.

Jag anser att utarmningen av landsbygden i utvecklingsländerna och skapandet av ett stads-proletariat där kraftfullt bör motarbetas och jag anser att det svenska biståndet skulle kunna användas i detta arbete.

De innevånare på landsbygden som jag här talar om har sin huvudsakliga försörjning av jordbruk och småskalig djurskötsel. Det mesta arbetet i jordbruket/djurskötseln utförs av kvinnorna. Dessa har även ansvaret för familjens matförsörjning och måste ofta använda en stor del av dagen till att samla ved för att laga mat över öppen eld och hämta – ofta undermåligt – vatten i åar långt bort från hemmet. Ett problem är även att innevånarna i byn gör sina toalettbestyr i buskar kring byn som därmed blir nedsölad och att för jordbruket nödvändig gödsel går till spillo.

Jag anser att huvuddelen av Sveriges bistånd skall användas till enkla spisar som minskar bränsleförbrukningen; pumpar– gärna solcellsdrivna – för att ge tillgång till nära rent vatten; mulltoor för att lösa toalettproblemen och att ge tillgång till användbar gödsel; mobiltelefoner för att underlätta kommunikationen. Spisarna skulle utdelas till varje familj. Pumparna skulle tilldelas varje by. Mulltoor och mobiltelefoner skulle någon i byn kunna sköta och ev finansieras genom mikrolån.

Jordbruket bör inriktas på såväl familjernas försörjning som för att få fram produkt för försäljning på närliggande tätorters marknader. Om kvinnorna genom spisarna och pumparna får mer tid att lägga på jordbruket kan detta utvecklas. Biståndsmedlen bör även vid behov användas till jordbruksredskap, utsäde, gödselmedel etc.

Om det gäller kontanta medel bör biståndsmedlen till byinnevånarna helst ges direkt i handen på dem för att förhindra att mellanhänder tar en avsevärd del av medlen. Genom regelbundna rapporter i radio och Tv bör användningen av biståndsmedlen följas upp.

Partikongressen föreslås besluta:

M1:1 att Socialdemokratiska arbetarepartiet bör inrikta sitt biståndsarbete i enlighet med vad jag ovan angett

Arne Abrahamsson

Marks arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION M2

LULEÅ ARBETAREKOMMUN

Katastrof- och återuppbyggnadsstöd

I det klimat som vi har idag i världen så drabbas många länder av katastrofer, översvämningar, konflikter och kriser. Jordbruksmark förstörs. I många länder är det kvinnor som brukar jorden/marken men de äger inte lagfarterna beroende på att kvinnor inte får äga dessa i många länder. Genom avsaknaden av lagfarter så får de inte återuppbyggnadsstöd.

Partikongressen föreslås besluta:

M2:1 att det Socialdemokratiska partiet tar med arbetet för rätten till lagfarter och återuppbyggnadsstöd i för kvinnor sitt utrikespolitiska program

Eva Hedesand Lundqvist

Luleå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna M3:1, M3:2, M4:1, M4:2, M4:3, M4:4, M5:1, M6:1, M7:1, M7:2, M7:3, M7:4, M7:5, M8:1, M8:2, M8:3, M9:1, M9:2, M10:1, M10:2, M11:1, M11:2, M12:1, M12:2, M12:3, M13:1, M14:1, M15:1, M15:2, M15:3, M15:4

UM2 Utlåtande globalisering och FN

Partistyrelsen tror på globaliseringens möjligheter. De senaste årtiondenas ekonomiska globalisering har skapat ett ökat välstånd och bidragit till att fattigdomen minskat för flera hundra miljoner människor. I globaliseringens kölvatten har avstånden mellan människor minskat samt kunskapen och förståelsen för levnadsvillkoren på andra sidan jordklotet ökat. Dag för dag växer kraven på demokrati, mänskliga rättigheter och social trygghet runtom i världen. Aldrig har det funnits så många demokratier som i dag. Sambandet mellan demokrati och ekonomisk utveckling är starkt.

Partistyrelsen menar att globaliseringens fördelar bättre måste komma alla till del. Det kräver en aktiv politik så att människor sätts före marknaden. Fred, demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och ekonomisk utveckling är grundläggande för denna utveckling samt att vi lyckas demokratisera globaliseringen och globalisera demokratin. Socialdemokrater tror inte på ödet. Det är vår övertygelse att världen formas av de människor som befolkar den. Kan människor förstöra och förtrycka, så kan människor i samverkan skapa en bättre värld. En motion yrkar på utarbetandet av en strategi och ett program om demokratins globalisering men partistyrelsen menar att exempelvis partiets internationella program redan uppfyller dessa krav.

I en värld som blir alltmer gränslös behöver demokratin bryta igenom för att påverka globalt. Större ansträngningar måste satsas på att öka antalet demokratiska stater i världen. Ett lands inflytande på global nivå måste vara beroende av att ett eget demokratiskt styrelseskick praktiseras.

Genom demokratiska val mellan fria partier kan medborgarna ställa krav på exempelvis sociala reformer och fackliga rättigheter. Demokratins landvinningar har i förlängningen resulterat i att färre människor drabbas av svält och att allt färre krig utkämpas mellan stater. Brist eller avsaknad på fackliga rättigheter, svältlöner, inlåsta arbetare, barnarbete, könsdiskriminering och lönedumpning måste bekämpas med facklig och politisk kamp för demokratiska fri- och rättigheter.

Samtidigt kan globaliseringen vara en källa till oro och otrygghet. Kraven på flexibilitet utan skyddsnät och de snabba ekonomiska kasten och finansorn ökar osäkerheten och maktlösheten.

Omställningen till den nya ekonomin skapar oro för framtiden i såväl den rika som den fattiga världen – en oro för att alltmer av industrijobben flyttar till låglöneländer och att inga nya arbetstillfällen skapas i dess ställe. Länder spelar ut mot varandra, vilket försvårar kampen för en bättre tillvaro. Eurokrisen påverkar hela EU. Partistyrelsen har sett finanskriser skapade ur en mix av omättlig girighet, oansvarigt risktagande och gränslösa bonussystem för att skapa största möjliga vinning. Det är uppenbart att reglerna har varit obefintliga eller otillräckliga. Följderna har påverkat oss alla och kommer att vara kännbara under lång tid framöver.

Fria fackföreningar och fackliga rättigheter är viktiga i kampen för global rättvisa. Världen behöver en "New Global Deal" mellan kapital och arbete, ett globalt samarbete, för att skapa en positiv utveckling för alla. Detta kräver ett bättre samarbete mellan och insatser av såväl näringslivet, regeringar som löntagare. Det handlar om ömsesidig respekt och förståelse för varandras villkor. Likaväl som att fackföreningar inser näringslivets vinstintresse måste företagen acceptera den fria förenings- och förhandlingsrätten. En sådan "New Global Deal" behövs för att främja en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling och se till att alla får del av ökat välstånd. Vi socialdemokrater har inlett ett nytt internationellt arbete för att diskutera och utveckla komponenter till en "New Global Deal". Bland annat arrangerades 2011 års Anna Lindh-seminarium med representanter från näringslivet, internationella fackföreningsrörelsen och progressiva partier för att diskutera ett bättre globalt ramverk för rättigheter på arbetsmarknaden. Seminariet mynnade ut i att en arbetsgrupp startats för att lägga nya förslag i området.

Att finna sätt att hantera utmaningen i de globala politiska och sociala spänningarna är svårt. Roten till problemet är att en stor del av världens befolkning lever i fattigdom, och lösningen är att utjämna orättvisorna.

Förenta Nationerna, folkrätt och mänskliga rättigheter

Ett starkt engagemang för FN är en hörnsten i socialdemokratisk utrikespolitik. Förenta Nationerna utgör navet i det internationella samarbetet. Den viktigaste internationella organisationen är Förenta nationerna,

men FN är aldrig starkare än vad medlemsstaterna tillåter. Reformarbetet måste drivas framåt för att ett starkare och bättre rustat FN ska kunna hantera kriser, värna folkrätten och mänskliga rättigheter samt främja utveckling.

Partistyrelsen vill att Sverige utvecklar sin FN-politik genom att utarbeta en strategi för arbetet i FN både som enskild nation, genom EU och i samarbete med de nordiska länderna. FN måste stärkas och reformeras för att stå bättre rustat inför de utmaningar organisationen har att hantera.

Sverige bör öka ansträngningarna för att få fler svenskar verksamma på hög nivå inom FN-systemet. Sverige var tyvärr hösten 2012 långt ifrån att bli invalt i FN:s råd för mänskliga rättigheter. Det är tyvärr ännu ett tecken på att Sverige inte längre är den starka aktör i FN-systemet som vi tidigare har varit. Sverige bör nu söka stöd för en plats i FN:s säkerhetsråd. För att det ska vara möjligt krävs dock ett starkare svenskt FN-engagemang än det nuvarande. Sverige bör initiera en vängrupp för FN där länder från olika delar av världen samarbetar för att stärka FN och driva på dess reformarbete.

Partistyrelsen vill också att Sverige mer aktivt stödjer de processer som pågår som uppföljning till de antagna besluten vid FN-toppmötet 2005. Gamla som nya FN-institutioner behöver stöd för att mänskliga rättigheter, säkerhet och utveckling ska koordineras på det mest effektiva sättet, både i FN:s högkvarter och i fält. UN Women bör ges allt stöd för sitt arbete.

Kvinnors deltagande i konfliktförebyggande och krishantering före, under och efter en konflikt är en förutsättning för hållbar fred och utveckling. FN-resolutioner som fördömer våldtäkt och sexualiserat våld i konflikter och slår fast att dessa handlingar utgör hot mot internationell säkerhet måste hävdas med kraft.

Det är viktigt att reformarbetet av säkerhetsrådet fortsätter. Systemet med de fem permanenta medlemmarna med egen vetorätt tillkom efter andra världskrigets slut och garanterade att stormakterna USA, Kina, Ryssland, Frankrike och Storbritannien kunde delta och fick ett stort inflytande i FN. Säkerhetsrådet måste utvecklas och bättre spegla dagens värld. Vi socialdemokrater vill att arbetet i säkerhetsrådet allt mer ska präglas av förhandlingar mellan de deltagande länderna och parterna. Om en permanent medlem lägger sitt veto ska det ses som ett misslyckande, vi vill att användandet av veto ska inskränkas till ett minimum. Partistyrelsen vill se ett system där det land som använt sitt veto måste avlägga en officiell motivering till generalförsamlingen. Det är av avgörande vikt att FN:s fem permanenta medlemmar i säkerhetsrådet inte använder sin vetorätt på ett sådant sätt att världssamfundet lamlas, speciellt inte vid synnerligen allvarliga kränkningar som etnisk rensning, massmord och folkmord. Framför allt visar säkerhetsrådets passivitet gällande den rådande situationen i Syrien på att en reformering är nödvändig.

För att bli legitimt och mer relevant behöver säkerhetsrådet utvidgas och bättre representera världens befolkning. Stormaktsdominansen ska brytas. Alla stater ska kunna utöva inflytande, även om det är naturligt att demokratier ges starkare förtroenden, liksom de stater som mest aktivt bidrar till FN, dess budget och insatser. Generalförsamlingen, säkerhetsrådet och det ekonomiska beslutsorgan vi önskar

tillskapa bör öppnas för insyn och initiativ från internationella folkrörelser och folkvalda parlament. En utvidgning av säkerhetsrådet får inte tillåtas innebära ytterligare maktförskjutning till den rika delen av världen. Ytterligare permanenta medlemmar vore också en återvändsgränd för reformer, i synnerhet om dessa även får vetorätt. En balans mellan olika regionala perspektiv är mycket viktig, men tillfredsställs inte genom enbart mer makt åt regionala stormakter. EU och eventuellt andra regionala organ kan få ökat ansvar för effektiv samordning i FN.

Generalförsamlingen består av representanter för FN:s medlemsstater och kan därför inte vara ett direkt folkvalt organ. En annan motionär för fram kravet på tillskapandet av UNPA, en parlamentarisk församling inom FN. Partistyrelsen ser naturligtvis positivt på åtgärder som syftar till att stärka FN och att stärka såväl demokratiskt inflytande som människors engagemang i FN. Men partistyrelsen vill prioritera reformeringen av säkerhetsrådet och menar att det parlamentariska organ, Interparlamentariska unionen, som har observatörsstatus i FN, för närvarande är tillräckligt.

Sammansättningen av, arbetsfördelningen och skilda beslutsrätter mellan generalförsamlingen och säkerhetsrådet är fastslagna i FN-stadgan och partistyrelsen menar att det inte finns anledning att ändra på den, utan kraften måste läggas på att vara pådrivande för reformering av säkerhetsrådet samt vetorätten enligt ovan. Också en översyn av systemet med permanenta medlemmar i säkerhetsrådet samt hur valen går till av övriga medlemmar finns med i det reformarbete partistyrelsen vill se.

Partistyrelsen ser det som ett viktigt framsteg att världens länder antog principen om skyldigheten att skydda vid FN:s reformtoppmöte hösten 2005. Principen innebär att det är varje stats ansvar att skydda sin befolkning mot folkmord, krigsförbrytelser, etnisk rensning och andra brott mot mänskligheten och att agera för att förebygga sådana allvarliga övergrepp. I en situation när en stat inte förmår eller vill leva upp till detta ansvar har det internationella samfundet en skyldighet att ingripa för att skydda en befolkning. Arbetet bör utvecklas inom alla pelarna i skyldigheten att skydda: att förebygga konflikter och övergrepp genom politiska och humanitära åtgärder, att agera då katastrofen är ett faktum och att bistå med att återbygga ett land efter en våldsam konflikt.

Den största utmaningen för det internationella samfundet är att genomföra principen om skyldigheten att skydda i praktiken. I vilka situationer och med vilka medel får omvärlden ingripa när en stat inte förmår eller vill skydda sin befolkning? Skyldigheten att skydda innebär ett radikalt nytänkande när det gäller synen på suveräniteten. Den betonar att suveränitet innebär skyldigheter gentemot den egna befolkningen, ett ansvar att värna om människors säkerhet och inte längre ger frihet att slippa yttre inblandning. Motståndet mot ingripanden från det internationella samfundet är fortfarande stort, dels från länder som fruktar att stormakterna vill använda skyldigheten att skydda för egna maktpolitiska syften, dels från länder som använder suveräniteten som skydd för att begå MR-övergrepp. Partistyrelsen menar att arbetet för att få såväl enskilda stater som det internationella samfundet att leva upp till sitt ansvar att skydda civila måste utvecklas vidare.

International Criminal Court (ICC) bygger på att det internationella samfundet har ett gemensamt ansvar för kränkningar av mänskliga rättigheter. Den enskilde individen ansvarar för sina handlingar. Lydnadsplikt utesluter inte ansvar för brott. Ställning som stats- eller regeringschef friar inte från straffansvar. Domstolens stadga, Romstadgan för den internationella brottmålsdomstolen, antogs år 1998 och trädde i kraft den 1 juli 2002. Idag är över 100 stater parter till Romstadgan. Många större stater – däribland USA, Ryssland, Kina och Indien – står dock fortfarande utanför samarbetet. USA är den enda stat som aktivt motarbetar ICC. För att öka legitimiteten och för att intensifiera arbetet är det viktigt att fler stater tar aktiv del i ICC:s arbete. Partistyrelsen anser att Sverige har ett viktigt ansvar i att arbeta för att förmå fler stater att ansluta sig till Romstadgan.

En förutsättning för demokratin och ett fundamentalt uttryck för socialdemokratins grundläggande värderingar är respekten för de mänskliga rättigheterna. De mänskliga rättigheterna, så som de kommer till uttryck i Förenta nationernas allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna från år 1948 och en rad andra konventioner, utgör en okränkbar helhet. De mänskliga rättigheterna är universella, odelbara och individuella. Omsorgen om och försvaret av de mänskliga rättigheterna utgör en central del av socialdemokratisk utrikespolitik. Engagemanget för de mänskliga rättigheterna speglar våra förhoppningar om en värld där människor kan leva fria, utan fruktan och nöd. Sverige måste stå upp för de mänskliga rättigheterna varhelst i världen de kränks. Vår röst ska vara lika skarp mot oförrätter oavsett om de begås av en stormakt eller en diktatur. Självklart ska de mänskliga rättigheterna gälla också i Sverige.

Partistyrelsen menar att hoten mot vår globala miljö och vårt klimat utgör en av vår tids ödesfrågor. Möjligheterna att utkräva ansvar av olika aktörer som bidrar till miljöförstörelsen är viktiga och det behövs starka internationella regelverk vid sidan av nationella insatser eftersom miljöproblemen ju är gränsöverskridande. Partistyrelsen menar dock att det idag inte finns förutsättningar för att tillskapa en miljöbrottsdomstol, utan kraft bör läggas på starka och bindande internationella avtal om bland annat klimatåtaganden. Parallellt med detta vill partistyrelsen att FN:s miljöprogram UNEP stärks och utvecklas till ett centralt miljöorgan inom FN. En sådan stärkt ställning skulle innebära utökat mandat och möjligheter att arbeta än vad som är fallet idag.

Partistyrelsen menar att handel är en nyckel till utveckling och handelshinder i världen måste undanröjas. Men samtidigt måste regelverk och transparens omgärda utvinning och handel med naturresurser likt mineraler, diamanter eller olja då dessa kan både vara till gagn och till nackdel för befolkningen i länder där sådana resurser finns. Det är positivt när resurserna kommer det egna landet till del men negativt om vinsterna flyr landet eller bidrar till att finansiera väpnade grupperns konflikter som drabbar civila, som är fallet i till exempel Kongo. Sverige kan ta initiativ för ett förstärkt regelverk och en europeisk lagstiftning om konfliktmineralerna, däribland de tre ”T-na”; tungsten, tenn och tantalum, samt guld. Men partistyrelsen vill understryka att det i det fortsatta arbetet inom OECD, EU och FN måste säkerställas att regelverk eller lagstiftningar riktas rätt så att inte effekten enbart blir att minskad handel drabbar en redan utsatt befolkning med arbetslöshet. Det ska handla om att få bort krigsherrars och andras finansiering som underblåser och underhåller konflikter.

Östersjöregionen

Partistyrelsen delar en motionärs beskrivning av hur sammanflätade länderna runt Östersjön är, såväl historiskt som idag, och delar även åsikten om att ett ökat samarbete kring Östersjön ligger i såväl Sveriges som de andra ländernas intresse. Det handlar exempelvis om samarbete kring miljö, handel, försvar och utveckling.

Partistyrelsen menar att det redan idag pågår mycket samarbete kring Östersjön, men som beskrivs ovan bör detta stärkas. Sverige arbetar bland annat via EU:s strategi för Östersjöregionen och genom de olika institutionaliserade internationella samarbeten som finns. Svenska myndigheter inom miljö-, bistånds-, försvars- och andra områden är aktiva i samarbetet. Inte minst inom miljöområdet är det av största vikt att Sverige fortsätter vara mycket aktivt i samarbetet runt Östersjön.

Efter EU:s utvidgning är alla länder runt Östersjön utom Ryssland EU-medlemmar. EU:s Östersjöstrategi har fyra huvudsakliga mål: förbättra miljön, öka välbefindandet, göra regionen mer tillgänglig och attraktiv samt att öka trygghet och säkerhet. Partistyrelsen är i huvudsak positiv till strategin. Det är bra att såväl redan pågående som nya förslag samlas inom en strategi även om partistyrelsen menar att den inte får bli en pappersprodukt utan reella finansiella möjligheter att stärka Östersjöområdet.

Genom ett ökat samarbete och bättre samverkan kan staterna runt Östersjön stärka sin konkurrenskraft och sitt välbefindande. Sverige har stora möjligheter att öka handelsutbytet med sina grannländer, vilket i förlängningen leder till högre ekonomisk tillväxt och fler jobb. Regionen har stora möjligheter att utvecklas och Norden, som i många avseenden är en global vinnaregion, kan vara en inspiration för hela Östersjöområdet att utvecklas till en framgångsrik region i Europa. Alla runt Östersjön tjänar på att skapa en långsiktigt hållbar ekonomi som tar hänsyn till miljön. För det behövs samarbete och politik men också gemensamma regleringar på EU-nivå. Partistyrelsen menar att Socialdemokraterna ska fortsätta driva på för att Sverige tar initiativ till ett än mer fördjupat samarbete mellan samtliga Östersjöstater. Dock menar partistyrelsen att det inte är realistiskt att inrätta en gemensam myndighet där alla östersjöstater är såväl aktiva som ansvariga utan att kraften bör läggas på ett ökat samarbete inom olika politikområden.

Västsahara

Partistyrelsen välkomnar att det finns ett stort engagemang för västsahariernas frihet i vårt parti. Det är många i Sverige som sedan länge stött kampen för ett fritt och självständigt Västsahara. De västsahariska flyktingarna, främst i Algeriet, är beroende av internationell hjälp för sin överlevnad. Partistyrelsen noterar att Socialdemokraterna i riksdagen krävt ökat humanitärt stöd till flyktinglägren. Många socialdemokrater har själva besökt flyktinglägren och har rapporterat om förfärliga omständigheter. Partistyrelsen menar att Sverige skyndsamt ska erkänna Västsahara. Marocko har under årtionden förhållit det uppenbara slutresultatet av omvärldens ansträngningar, ett självständigt Västsahara. Sverige ska därför erkänna Västsahara och därmed utöka sina relationer med Västsahara.

Ett erkännande avser inte regeringar utan stater. När Sverige har erkänt Västsahara som stat ska naturligtvis diplomatiska representationer inledas. Det är väsentligt att den sedan länge utlovade folkomröstningen kan hållas men ett erkännande bör inte villkoras av detta, Marocko har redan alltför länge förhalat situationen. Andra krav som partistyrelsen menar ska drivas är att muren ska bort, Sveriges agerande i EU gällande exempelvis fiskeavtal ska vägledas av folkrätten, att Marockos ockupation får ett slut liksom övergreppen mot västsahariernas mänskliga rättigheter. Handelsavtalet mellan EU och Marocko avser enbart Marockos erkända territorium, det vill säga inte det ockuperade Västsahara och produkter från ockuperat område ska därmed inte omfattas av samma förmåner som marockanska produkter. Svenska myndigheter, exempelvis tullen, måste tillse att varor till Sverige inte kommer från ockuperat västsahariskt territorium under falsk marockansk ursprungsmärkning.

Burma

Partistyrelsen ser med glädje på den omvälvande utveckling som nu sker i Burma. En av världens mest långvariga militärdiktaturer har börjat öppna för en mer demokratisk utveckling. Även om det fortfarande finns stark anledning till oro och många steg återstår att ta måste man ändå glädjas åt utvecklingen. Det som nu sker vågade få ens hoppas på bara för ett par år sedan. Förhoppningsvis signalerar dessa förändringar att något varaktigt positivt sker, men det är viktigt att noga följa utvecklingen.

Våren 2011 träffade socialdemokratiska företrädare Aung San Suu Kyi i Rangoon. Då hade hon precis släppts från sin mångåriga husarrest och talade om sina förhoppningar inför framtiden. Idag har fler politiska fångar släppts fria, Aung San Suu Kyi kan verka politiskt igen och har nu en plats i landets parlament efter fyllnadsvalet våren 2012. Militären har dock fortfarande ett avgörande inflytande och de platser som den demokratiska oppositionen vann i valet påverkar i sig inte maktbalansen i parlamentet.

Många utmaningar återstår för det burmesiska folket. Den urusla ekonomin, fortsatt reformering av lagstiftning, bristande respekt för mänskliga rättigheter, etniska konflikter som är olösta i gränsområdena är några exempel på sådana. Även om ett stort antal fångar har släppts så måste alla politiska fångar frigges. De våldsamheter och diskriminering som drabbat bland annat Royhinga-folket är också ett exempel på att vägen fortsatt är lång innan Burma kan kallas för en demokrati där allas mänskliga rättigheter tas tillvara. Den undersökningskommission som Socialdemokraterna länge har krävt är idag lite obsolet med tanke på den nuvarande utvecklingen i Burma men partistyrelsen menar ändå att en sådan kommission, med något förändrat uppdrag, kan ligga till grund för en framtida försoningsprocess.

Självfallet ska den burmesiska oppositionens åsikter vägas in i beslut kring sanktioner eller andra åtgärder. Många sanktioner gentemot Burma har lyfts av bland andra EU och det är naturligt då positiva steg har tagits. Det är viktigt att Sverige och EU fortsätter att bevaka att konkreta steg tas och att genuina, irreversibla reformer genomförs. Möjligheten finns att åter införa sanktioner ifall utvecklingen stannar av eller går tillbaka. Partistyrelsen menar att detta är ett bra förhållningssätt.

Eritrea

Eritrea är ett fattigt land som också härjas av närmast total brist på demokrati och massiva övergrepp på de mänskliga rättigheterna. Åratala krig har varit förödande för landets ekonomi och slagit sönder infrastrukturen. Det finns inte mycket kvar av de goda förutsättningar och den optimism som efter självständigheten fanns i landet.

Bristen på respekt för de mänskliga rättigheterna är i Sverige kanske främst uppmärksammas genom det orättfärdiga fängslandet av den svensk-eritreanske journalisten Dawit Isaak som nu suttit fängslad sedan september 2001. Partistyrelsen kräver att Isaak och andra samvetsfångar omedelbart släpps fria och att den svenska regeringen intensifierar sina ansträngningar i det arbetet. Sverige bör bland annat öppna för en intensiv dialog med Eritreas regering rörande demokrati, mänskliga rättigheter, humanitära frågor med mera, öka trycket genom EU samt utse ett särskilt sändebud som ska arbeta med frågan.

Partistyrelsen är angelägen om att progressiva, långsiktigt hållbara partier får möjlighet att verka i Eritrea för att främja demokrati och progressiva värderingar. I dagsläget finns olika partier med likartade mål. Partistyrelsen anser inte att partikongressen ska peka på det ena eller det andra partiet som särskilt viktigt för samarbete, eftersom situationen ändras kontinuerligt och eventuella samarbeten får diskuteras efterhand, inte minst i konsultation med andra systerpartier. Vidare menar partistyrelsen att partiets företrädare i riksdagen också fortsatt ska verka för att Sverige stöder arbetet för demokrati i Eritrea. Att nödvändiga samhällsresurser avsätts för detta menar partistyrelsen dock är en fråga för svenskt bistånd. Det borde finnas goda förutsättningar att på olika sätt stötta kampen för en demokratisk utveckling i Eritrea, även om vare sig partistyrelsen eller partikongressen kan säga i detalj hur det bör utformas.

Partistyrelsen vill vidare uppmärksamma det orättfärdiga agerandet från Eritreas regering som fördömts inte minst i FN:s säkerhetsråd genom en resolution; den så kallade diasporaskatten. Svenska medborgare med eritreanskt ursprung och eritreaner boende i Sverige måste betala en slags skatt på 2% till regimen i Eritrea. Den som inte gör detta löper risk att bli utsatt för hot eller trakasserier. Partistyrelsen riktar dels krav till Eritrea att upphöra med detta men kräver också av den svenska regeringen att man vidtar de åtgärder som är möjliga för att verka i denna riktning. Socialdemokraterna ska verka i denna anda, i riksdagsarbetet eller på annat sätt.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna M3:2, M4:1, M8:3, M10:1, M10:2, M12:1, M12:2, M14:1, M15:1, M15:2, M15:3, M15:4

M3:2 (Malmö arbetarekommun) att SAP verkar för att Västsahara får upprätta representation i Sverige i samband med erkännandet

M4:1 (Årjängs arbetarekommun) att Socialdemokratiska arbetarpartiet aktivt driver frågan om att vetorätten inom säkerhetsrådet ska tas bort

M8:3 (Borås arbetarekommun) att varje beslut om en uppluckring av sanktionerna föregås av noggrann konsultation med den burmesiska oppositionen

M10:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna kräver att Eritrea upphör att kräva skatt av eritreaner som är bosatta i Sverige

M10:2 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna begär att den nuvarande regeringen aktivt verkar för att den eritreanska regimens beskattning av personer som bor i Sverige ska upphöra

M12:1 (Uppsala arbetarekommun) att uppdra åt partistyrelsen att verka för att partiets företrädare i riksdagen kraftfullt stöder arbetet för ett demokratiskt Eritrea och att nödvändiga samhällsresurser avsätts för detta

M12:2 (Uppsala arbetarekommun) att uppdra åt partistyrelsen att verka för att partiets företrädare i riksdagen arbetar för att förhindra att svenska medborgare av eritreanskt ursprung och eritreaner boende i Sverige utsätts för hot och trakasserier på svenskt territorium för deras vägran att betala den 2%-iga diasporaskatten till regimen i Eritrea

M14:1 (Borås arbetarekommun) att Sverige ställer sig bakom förslaget om att införa en FN-ledd Commission of Inquiry, en kommission för att undersöka om händelserna i Burma kan vara krigsbrott och brott mot mänskligheten

M15:1 (Leksands arbetarekommun) att den av FN beslutade folkomröstningen om Västsaharas självständighet genomförs

M15:2 (Leksands arbetarekommun) att Sverige ska erkänna republiken Västsahara

M15:3 (Leksands arbetarekommun) att Marockos övergrepp mot civilbefolkningen ska stoppas

M15:4 (Leksands arbetarekommun) att muren som delar landet Västsahara ska rivas

Partikongressen föreslås besluta:

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: M3:1, M4:2, M4:3, M4:4, M5:1, M6:1, M7:1, M7:2, M7:3, M7:4, M7:5, M8:1, M8:2, M11:1, M11:2, M12:3, M13:1

M3:1 (Malmö arbetarekommun) att SAP verkar för att Sverige både erkänner Västsahara som land och dess exilregering

M4:2 (Årjängs arbetarekommun) att Socialdemokratiska arbetarpartiet aktivt driver frågan om att generalförsamlingen ska ha sista ordet, inte säkerhetsrådet

M4:3 (Årjängs arbetarekommun) att Socialdemokratiska arbetarpartiet aktivt driver frågan om att säkerhetsrådet snarast ska reformeras och att säkerhetsrådets funktion ska vara att verkställa generalförsamlingens beslut

M4:4 (Årjängs arbetarekommun) att Socialdemokratiska arbetarpartiet aktivt driver frågan om att regeln med permanenta medlemmar i säkerhetsrådet ska tas bort och det ska ske val på demokratiskt sett

M5:1 (Malungs arbetarekommun) att Socialdemokratiska partiet ska verka för en EU-gemensam lag mot konfliktmineral i linje med vad som beskrivs i motionen

M6:1 (Norrbottnens partidistrikt) att det Socialdemokratiska partiet bättre än idag klargör att vi i vår politik följer de mänskliga rättigheterna

M7:1 (Sollefteå arbetarekommun - enskild) att vetorätten i FN:s säkerhetsråd bör avskaffas

M7:2 (Sollefteå arbetarekommun - enskild) att FN:s generalförsamling bör vara folkvalda

M7:3 (Sollefteå arbetarekommun - enskild) att FN:s brottsdomstol ska inarbetas i FN-systemet och den ska gälla för samtliga FN:s medlemsländer

M7:4 (Sollefteå arbetarekommun - enskild) att det inom ramen för FN tillskapas en internationell miljöbrottsdomstol

M7:5 (Sollefteå arbetarekommun - enskild) att FN har rätt att upprätthålla mänskliga rättigheter

M8:1 (Borås arbetarekommun) att det ska finnas sanktioner mot Burma så länge en konkret lista med kriterier inte är uppfylld

M8:2 (Borås arbetarekommun) att dessa kriterier inkluderar: En demokratisk process ska ta fram en ny konstitution åt landet; Den nya konstitutionens innehåll ska vara demokratiskt

M11:1 (Tyresö arbetarekommun) att partiet utarbetar en strategi och ett program för demokratisering globalisering

M11:2 (Tyresö arbetarekommun) att partiet går vidare och initierar ett sådant programarbete också inom Socialistinternationalen och andra internationella politiska nätverk som vi kan samverka med

M12:3 (Uppsala arbetarekommun) att uppdra åt partistyrelsen att i partiets internationella verksamhet stödja demokratiska partier som verkar för ett demokratiskt Eritrea t ex Eritrean People´s Democratic Party samt att i stödet till de demokratiska krafterna särskilt uppmärksamma behovet av stöd till olika utbildningsprojekt, både för högre utbildning och för yrkesutbildning för eritreanska flyktingar samt utrustning för att möjliggöra radiosändningar in i Eritrea

M13:1 (Göteborgs partidistrikt) att ta ställning för en demokratisering av FN och för global parlamentarisk demokrati genom upprättandet av en parlamentarisk församling inom Förenta Nationerna

Partikongressen föreslås besluta:

att avslå motionerna M9:1, M9:2

M9:1 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska arbeta för skapandet av en internationell Östersjömyndighet

M9:2 (Karlskrona arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska arbeta för att den internationella Östersjömyndigheten placeras i Karlskrona

MOTION M3

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Erkänn Västsahara

Västsahara är Afrikas sista koloni. Efter att tidigare ha lytt under spansk överhöghet blev Västsahara äntligen fritt 1975. Friheten varade dock bara några dagar innan grannlandet Marocko ryckte in med sina tungt beväpnade trupper och ockuperade landet. Huvuddelen av befolkningen drevs på flykt och bor alltsedan dess i flyktingläger i öknen i Algeriet. Förhållandena i lägren är svåra och det råder brist på vatten, mat och mediciner. De västahariska flyktingarna är totalt beroende av internationell hjälp för sin överlevnad.

Inledningsvis försvarade sig västсахarierna mot sina ockupanter. Kampen leddes av Västsahas befrielseerörelse, Polisario Front. År 1991 övergick Polisario till fredlig kamp. Orsaken var att FN då gav västсахarierna nytt hopp genom att anta en positiv resolution om Västsahara. Innehållet gick ut på att en folkomröstning skulle hållas redan 1992 då västсахarierna själva skulle få avgöra sin framtid.

Sedan dess har Marocko, med stor framgång och stöd från bl.a. Frankrike, lyckats sabotera genomförandet av tio planerade folkomröstningar.

Den humanitära situationen i Algeriets flyktingläger har successivt försämrats. Det ekonomiska stödet från Europa har minskat, med påtagliga negativa effekter i form av mat- och medicinbrist i lägren. Detsamma gäller FN:s stöd.

Situationen för civilbefolkningen i det ockuperade Västsahara har också förvärrats under senare år. Otaliga västсахarier har drabbats av misshandel, trakasserier, tortyr och fängslande. Många har dömts i rättsvidriga processer, berövats sitt jobb och sin lön, relegerats från skolor, förflyttats med tvång eller fått se sina hem skövlade.

FN-delegationer som besökt de ockuperade områdena har vittnat om våld och kränkningar av västсахariernas mänskliga rättigheter. De bekräftar därmed de rapporter som både Amnesty och Human Rights Watch tidigare kommit med.

Marocko har hittills inte gett västсахarierna något inflytande över vare sig sin framtid, sitt land eller dess naturtillgångar. Det tydligaste exemplet på detta är Marockos fiskeavtal med EU, som innefattar västсахariska vatten. Avtalet har gjorts upp över huvudet på Västsahas folk och intäkterna från det lukrativa avtalet har Marocko lagt beslag på. Så länge detta avtal inte förändras i grunden - så att västсахariska vatten exkluderas - innebär det ett solklart brott mot folkrätten.

Samtidigt som förföljelsen mot västсахarierna blir allt värre förespråkar Marocko endast en enda lösning av konflikten nämligen ”begränsad autonomi”, vilket i praktiken innebär fortsatt marockansk överhöghet och ockupation.

I stället för att vika sig för Marockos orimliga krav på att få fortsätta att förtrycka folket och kontrollera Västsahara bör världen istället stå fast vid FN:s tidigare antagna resolutioner och kräva frihet för Västsahas folk!

Det är nu dags att Sverige ansluter sig till det femtiotal länder som erkänt Västsahara som ett land, bl.a. Sydafrika. Sverige skulle därmed som första land i Europa ge ett erkännande åt västсахariernas fredliga kamp för att återfå det land som stals från dem av Marocko för över 30 år sedan. Genom att inte erkänna Västsahara legitimerar man Marockos orättmätiga krav på att räkna Västsahara som en del av Marocko. Förhoppningsvis följer fler länder efter och erkänner Västsahara, vilket skulle ge ett erkännande till västсахariernas fredliga kamp och öka trycket på Marocko att verka i enlighet med FN:s konventioner.

I anslutning till att Sverige erkänner Västsahara och dess exilregering bör Västsahara ges rätt till en västсахarisk representation i Sverige. Trots att Marocko är en diktatur och ockupationsmakt har de inte bara en representation i Sverige utan till och med en ambassad. Givetvis bör landet de ockuperar, Västsahara, ges minst samma rätt!

Partikongressen föreslår besluta:

M3:1 att SAP verkar för att Sverige både erkänner Västsahara som land och dess exilregering

M3:2 att SAP verkar för att Västsahara får upprätta representation i Sverige i samband med erkännandet

Hillevi Larsson

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M4

ÅRJÄNGS ARBETAREKOMMUN

Gör FN demokratiskt

Under det senaste året så har vi fått sett hur läget i Syrien förvärrats för varje dag som gått. För varje dag som går mördas allt fler oskyldiga, barn som kvinna får sätta livet till för att en diktator inte velat avgå från sitt ämbete. Under den här tiden som blodbadet har utspelat sig i Syrien så har FN:s försök att stoppa mördandet varit totalt meningslösa. FN har visat sig vara urstånd att ta kraftfulla tag för att säkra människans fri och rättigheter samt att stoppa våldet.

Varje gång FN har varit på väg att ta ett beslut som skulle ha fått någon effekt så har säkerhetsrådet satt stopp. I detta fall så har Ryssland och Kina satt sina interna intressen främst, och utnyttjat deras makt att använda ett absolut veto i säkerhetsrådet till att förvandla FN från det, det var tänkt att vara, en kraft för frihet. Istället har FN förvandlats till en tandlös tiger. För varje dag som går och FN inte gör något så försämras inte bara FN:s anseende världen över utan fler barn, fler kvinnor, fler gamla får sätta livet till för att den internationella politiken inte fungerar.

Detta system som FN bygger på är ohållbart. För att tala klarspråk så är det förödande för den internationella säkerheten och freden. Socialdemokraterna har alltid stått på de svagas sida, och vi bör nu visa inte bara Sveriges folk utan även världens invånare att vi inte bara pratar om demokrati, vi agerar för det. Det är dags att vi menar allvar och kräver att FN:s säkerhetsråd reformeras snarast, och att vetorätten försvinner från FN. För i allt fler människors ögon så ses FN som ett misslyckande. Och FN har misslyckats med Syrienfrågan, just på grund av att säkerhetsrådet stoppar hela FN från att värka. För om inte FN fungerar, så kommer FN tappa status som garant för världsfreden och länder kommer vända sig från FN.

Vi kan inte dra på denna fråga längre, allt som vi behöver göra är att agera och tiden är inne för att agera.

Partikongressen föreslås besluta:

M4:1 att Socialdemokratiska arbetarpartiet aktivt driver frågan om att vetorätten inom säkerhetsrådet ska tas bort

M4:2 att Socialdemokratiska arbetarpartiet aktivt driver frågan om att generalförsamlingen ska ha sista ordet, inte säkerhetsrådet

- M4:3 att Socialdemokratiska arbetarpartiet aktivt driver frågan om att säkerhetsrådet snarast ska reformeras och att säkerhetsrådets funktion ska vara att verkställa generalförsamlingens beslut
- M4:4 att Socialdemokratiska arbetarpartiet aktivt driver frågan om att regeln med permanenta medlemmar i säkerhetsrådet ska tas bort och det ska ske val på demokratiskt sett

Simon Sjögren

Årjängs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M5

MALUNGS ARBETAREKOMMUN

Inför stopplag mot konfliktmineral

I år produceras över en miljard mobiltelefoner - i grunden ett fantastiskt exempel på hur ny teknologi sprider sig över världen till rika och fattiga länder. Samtidigt är okunskapen fortfarande stor om den koppling som finns mellan den egna mobiltelefonen och våldet i Demokratiska republiken Kongo och många andra konfliktdrabbade länder.

Sambandet mellan handel med guld och så kallade 3TG mineral (tenn, tantal och volfram) och inbördeskriget i Kongo är väl belagda. Under de väpnade konflikter som rasat de senaste 15 åren har maktstrukturer etablerats där de stridande grupperna tagit kontroll över gruvor i landets mineralrika östra provinser. Intäkter från försäljning av dessa konfliktmineral bidrar till att fortsätta finansiera denna konflikt. EU, USA och andra starka ekonomier skulle kunna göra avsevärt mycket mer för att sätta stopp för de ekonomiska incitament som eldar på konflikten.

I USA har man tagit ett första steg med en lagstiftning om konfliktmineral. I den s.k. Dodd-Frank Act som beslutades efter finanskraschen ställs helt enkelt krav på att företag i sin årsredovisning gör en rimlig men ändå genomgripande spårning och rapportering av konfliktmineral de använt - och deras ursprung. I oktober 2012 träder de nya bestämmelserna i kraft. Detta kallas något tillkrånglat - "due diligence" - dvs. regler för tillbörlig aktsamhet.

OECD och FN:s säkerhetsråd har också agerat, och sedan 2010 finns en standard för system för tillbörlig aktsamhet etablerad. Denna standard skapar detaljerade riktlinjer för hur gruvföretag kan utvinna och handla med 3TG-mineral utan att orsaka skada. Den kongolesiska regeringen stödjer OECD:s riktlinjer, och har fattat beslut om att alla gruvföretag som opererar i landet är skyldiga att följa dessa riktlinjer.

Konfliktmineral har alltså hamnat allt högre upp på den politiska agendan. OECD, FN och USA leder i frågan - men Sverige och EU har inte tagit sitt ansvar. Mycket tack vare att regeringar, såsom den svenska, bromsar konkreta åtgärder. Samtidigt är det viktigt att EU nu agerar eftersom vi inte kommer se någon konkret påverkan på marken förrän alla större internationella handelspartners tar sitt ansvar. Det hjälper inte att USA är ensamma med att lagstifta - därför måste också Sverige och EU hjälpa till.

I valrörelsen 2010 lovade socialdemokraterna att arbeta för en svensk lag mot konfliktmineral och Margot Wallström har också drivit frågan - men naturligtvis vore det ännu bättre med en EU-gemensam lagstiftning. En sådan lag skulle få tydlig påverkan, och säkerställer också konkurrensneutrala villkor för företag som berörs av lagstiftningens bestämmelser.

Partikongressen föreslår besluta:

M5:1 att Socialdemokraterna ska verka för en EU-gemensam lag mot konfliktmineral i linje med vad som beskrivs i motionen

Kristoffer Strömgren

Malungs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M6

NORRBOTTENS PARTIDISTRIKT

Mänskliga rättigheter

Socialdemokraternas människosyn utgår från alla människors lika värde, att varje människa är en tillgång, som har förmåga och vilja att utvecklas, påverka och ta ansvar. Den bygger på FN:s allmänna förklaring om mänskliga rättigheter som består av 30 paragrafer och den 1:a paragrafen är känd de flesta ”alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. De har utrustats med förnuft och samvete och bör handla gentemot varandra i en anda av gemenskap.”

De mänskliga rättigheterna är universella. De gäller över hela världen, oavsett land, kultur eller specifik situation och de gäller varje enskild människa. De mänskliga rättigheterna är grundläggande rättigheter och omfattar

- politiska och medborgerliga fri och rättigheter
- ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter samt
- rätten till skydd mot övergrepp

Det är staters och regeringars skyldighet att se till att dessa rättigheter respekteras. De mänskliga rättigheterna täcker in många delar av en människas liv. Och de syftar till att vi alla ska kunna leva ett drägligt liv, de handlar om våra möjligheter att överleva, om vår rätt till våra innersta tankar och trosuppfattningar, om skydd för familjen, frihet från tortyr och slaveri, om rätt till utbildning, yttrandefrihet och om rätten att delta i landets styrning. Och rättigheterna är inte graderade, de är alla lika viktiga.

Varje stat har ett ansvar att de mänskliga rättigheterna omsätts i nationell lagstiftning. Men det räcker inte bara att stifta lagar det ska också finnas fungerande rättssystem för att de ska kunna fungera i praktiken. Dessutom ska staten informera medborgarna om de mänskliga rättigheterna, så att alla känner till dem.

Ända fram till andra världskrigets slut ansågs det vara varje stats ansvar att bestämma hur människorna behandlades inom staten. Ickeblandningsprincipen gällde. Men bl.a Hitlers obegripliga grymhet även mot den egna befolkningen kom att ändra detta synsätt. Det går inte att lita på att enskilda stater respekterar människors grundläggande rättigheter. Därför tillkom ett internationellt ramverk som skydd för de mänskliga rättigheterna. Det innebär att rättigheterna är idag en internationell angelägenhet och det gör det möjligt att komma till rätta med grova brott mot mänskliga rättigheter. Om en kränkning sker ska den aktuella staten i första hand se till att den enskilde får upprättelse. Men om inte detta görs ska staten ställas inför internationell rätt.

Eftersom vi inte alltid tänker på att mänskliga rättigheter berör oss utan vi kopplar samman dem med medborgare i andra länder, är det viktigt att vi påminner varandra om att alla människors lika värde gäller även i Sverige och för ut kunskap och medvetenhet om de mänskliga rättigheterna och att de gäller universalt, både i kommunen/länet och Sverige som i världen i stort.

Partikongressen föreslås besluta:

- M6:1 att det Socialdemokratiska partiet bättre än idag klargör att vi i vår politik följer de mänskliga rättigheterna
- M6:2 att grundskolor och gymnasieskolor i Sverige får skyldighet att undervisa i ”de mänskliga rättigheterna och respekten för dem”

Norrbottnen partidistrikt

MOTION M7

SOLLEFTEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Reformera FN

FN, Förenta nationerna är en av de absolut viktigaste, kanske den viktigaste organisationen för att diskutera och komma fram till fredliga lösningar på konflikter i världen. Tyvärr fungerar inte FN som det ska.

FN är konstruerat av andra världskrigets vinnare, något som gör att de har vetorätt i säkerhetsrådet. Ett odemokratiskt system som är allt annat än effektivt.

FN behöver få ökad legitimitet, både bland folk, men också bland medlemsstater. FN behöver reformeras och göras mer modernt. Sedan FN skapades har fler internationella frågor kommit upp på dagordningen, en av dessa är miljöfrågan. Brott mot miljön måste straffas och gemensamma regler måste sättas upp.

Ett av de stora problemen med FN är att inte alla följer det gemensamma uppsatta reglerna, detta måste ändras. Brott mot FN-konventioner måste kunna bestraffas. Genom ökad folklig legitimitet (genom bland annat folkvalda i FNs generalförsamling) så ökar pressen på de stora nationerna.

FN ska vara en organisation som upprätthåller mänskliga rättigheter. Därav ska FN ha mandat för att gå in och stötta befolkning eller stat för att upprätthålla mänskliga rättigheter.

Partikongressen föreslår besluta:

- M7:1 att vetorätten i FNs säkerhetsråd bör avskaffas
- M7:2 att FNs generalförsamling bör vara folkvalda
- M7:3 att FNs brottsdomstol ska inarbetas i FN-systemet och den ska gälla för samtliga FNs medlemsländer
- M7:4 att det inom ramen för FN tillskapas en internationell miljöbrottsdomstol
- M7:5 att FN har rätt att upprätthålla mänskliga rättigheter

Didrik Forsberg, SSU Västernorrland

Sollefteå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION M8

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Sanktioner mot Burma så länge konstitutionen är odemokratisk

Trots ett officiellt civilt parlament håller generalerna i Burma fortfarande ett järngrepp om makten. 2008 antog de en konstitution för att försäkra sig om att deras maktinnehav skulle förbli ohotat. Innan denna konstitution ändrats bör omvärlden ha sanktioner mot landet. Som en konsekvens av de förändringar som den burmesiska regimen genomfört på senare tid talar en del röster, i Sverige och i andra länder, om att det är dags att lätta på sanktionerna mot Burma. Vi är övertygande om att det inte är rätt tillfälle för detta.

År 2008 genomfördes en folkomröstning till en ny konstitution i Burma. Både processen och resultatet stred mot demokratiska grundprinciper. Konstitutionen hade tagits fram av en grupp som generalerna handplockat för att försäkra sig om deras lojalitet. Deras förslag antogs i en folkomröstning som en enad omvärld fördömde som odemokratisk.

Några exempel på lagar som gör konstitutionen odemokratisk är:

- Nyckelpositioner som exempelvis presidenten är reserverade för generalerna
- 25 % av platserna i parlamentet är reserverade för militären
- Den av militären utsedda presidenten har rätt att när som helst utlysa undantagstillstånd. I en sådan situation har parlamentet inget att säga till om, makten ligger hos samma generaler som styr land tidigare
- För att ändra i konstitutionen måste minst 75 % av parlamentet, plus en extra parlamentsledamot, rösta för en förändring. Förändringar i grundlagen är därmed omöjliga utan militärens stöd. Inte ens om oppositionen får 100 % av de platser som de kan uppta skulle de kunna demokratisera grundlagen.

Det är uppenbart att den här konstitutionen är skraddarsydd för att generalerna ska kunna behålla makten. Sanktioner är ett av de verktyg vi kan och bör använda för att sätta press på den burmesiska regimen. Därför måste sanktioner finnas och tydliga kriterier sättas upp för eventuella lättnader av dessa sanktioner. Ett av de kriterierna måste vara att konstitutionen från 2008 revideras så att den blir demokratisk.

Partikongressen föreslås besluta:

- M8:1 att det ska finnas sanktioner mot Burma så länge en konkret lista med kriterier inte är uppfylld
- M8:2 att dessa kriterier inkluderar: En demokratisk process ska ta fram en ny konstitution åt landet; Den nya konstitutionens innehåll ska vara demokratiskt
- M8:3 att varje beslut om en uppluckring av sanktionerna föregås av noggrann konsultation med den burmesiska oppositionen

Borås S-Studententer

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M9

KARLSKRONA ARBETAREKOMMUN

Skapande av en internationell Östersjömyndighet med säte i Karlskrona

Östersjöländernas öden har alltid varit tätt sammanflätade. Vad som händer i det ena landet har på ett eller annat sätt fått efterverkningar i grannländerna. Ländernas gemensamma historia har stundom varit kantad av krig och oro och stundom fred, handel och utbyte. Sedan Kalla krigets slut råder en lugnare period och Östersjöns länder samarbetar idag mer än någonsin tidigare. Detta sker både genom den Europeiska Unionen och genom den ökade handeln med Ryssland.

Ett gemensamt intresse för samtliga dessa stater är Östersjöns allvarliga situation. Trots att medvetandet om hur skadliga föroreningar och annan miljöförstörelse är för vårt gemensamma innanhav har Östersjön aldrig tidigare varit så illa ute. Enligt många miljöexperter är redan Östersjön på gränsen till en ekologisk kollaps. Vilka konsekvenser detta kommer att få för befolkningen som lever runt Östersjön verkar alldeles för få politiker och beslutsfattare ha reflekterat över.

Utmaningar som övergödning, utfiskning och utsläpp av miljögifter kan emellertid endast övervinnas om alla stater hjälps åt med att genomföra de kraftfulla åtgärder som krävs för att rädda Östersjön. Av de samarbeten som hittills har skett på området går det att dra slutsatsen att inte tillräckligt har uppnåtts. Därför är det dags att pröva nya tillvägagångssätt. Ett bra förslag vore att skapa en internationell Östersjömyndighet där alla länderna gemensamt tar ansvar för Östersjön.

Myndigheten skulle kunna ledas av en styrelse med företrädare från alla länderna runt Östersjön. På daglig basis kan den internationella Östersjömyndigheten samordna ländernas insatser för Östersjön samt utreda vilka lagar som måste stiftas. Myndigheten borde även ha befogenhet att utfärda förordningar som

är bindande för alla länderna. Östersjömyndigheten bör dessutom ha till uppgift att sprida kunskap till medborgarna om vikten av gemensamma lösningar för Östersjön.

Den mest naturliga platsen att lägga den internationella Östersjömyndigheten är Karlskrona. Karlskrona, geografiskt placerat i hjärtat av Östersjöregionen, har under de senaste årtiondena haft nära kontakter med länderna kring Östersjön. I Karlskrona finns därutöver särskild forskarkompetens inom miljöområdet på Blekinge Tekniska Högskola samt ytterligare spjutspetskunskaper på Kustbevakningens högkvarter, Boverket och Marinbasens huvudsäte som ligger i kommunen.

Partikongressen föreslås besluta:

M9:1 att Socialdemokraterna ska arbeta för skapandet av en internationell Östersjömyndighet

M9:2 att Socialdemokraterna ska arbeta för att den internationella Östersjömyndigheten placeras i Karlskrona

Magnus Manhammar

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M10

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Stoppa trakasserierna mot exileritreaner

Motivering

FNs säkerhetsråd antog den 6 december 2011 en resolution 2023 (2011) som behandlar Eritreas aktiviteter i landets närmaste omgivning på Afrikas horn, men även dess hot mot individer i länder i mer avlägsna delar av världen. I resolutionen fördöms Eritreas stöd till olika grupper med syfte att underminera fred, säkerhet och stabilitet på Afrikas horn och i Somalia i synnerhet.

Särskilt fördöms bruket av ”diasporaskatt” från alla de människor, som har sitt ursprung i Eritrea, men som nu lever som medborgare i andra länder. Säkerhetsrådet ålägger Eritrea att upphöra med utpressning, hot om våld, bedrägeri samt andra olagliga metoder för att kräva in sådan skatt från personer med ursprung i landet. Rådet kräver även att FN:s medlemsstater ska vidta åtgärder mot de personer som, på Eritreas regeringens vägnar, ägnar sig åt denna verksamhet och kräver alltså av staterna att med olika medel förhindra sådana kränkningar.

Senast inom 120 dagar, dvs den 6 april 2012, ska enligt resolutionen medlemsstaternas regeringar rapportera till Säkerhetsrådet vilka åtgärder man vidtagit för att få slut på hoten och trakasserierna mot alla dem som vägrar att tillmötesgå kravet att betala en skatt på 2 % av alla sina inkomster och därmed vägrar att stödja en regering vars aktiviteter i och utanför Eritrea man tar avstånd från. Eritreas regim ser då till att de inte kan besöka släktingar i sitt gamla hemland eftersom de betraktas som förrädare mot Eritrea. På den svenska regeringens hemsida finns i juni 2012 inget spår av att vårt land skulle ha rapporterat att den vidtagit några åtgärder med anledning av resolution 2023.

I Sverige lever många personer med ursprung i Eritrea som känner att de sedan många år inte kan stödja den nuvarande eritreanska regimens politik. De har att välja mellan att betala eller att utsättas för hot och trakasserier. Vissa betalar, medan andra trots dessa hot står upp för sina mänskliga rättigheter att avstå från att stödja politisk verksamhet som man ogillar.

Det är viktigt att det socialdemokratiska partiet aktivt motverkar den eritreanska regimens trakasserier mot människor som bor i vårt land. Partiet måste följa den fortsatta processen i säkerhetsrådet. Så länge vårt lands regering inte leds av socialdemokraterna, måste vårt parti på ett tydligt sätt ställa utrikesministern mot väggen och kräva åtgärder för att förhindra att svenska medborgare och andra medborgare som bor i Sverige utsätts för hot och trakasserier för sin vägran att betala skatt till Eritreas regering.

Partikongressen föreslås besluta:

- M10:1 att Socialdemokraterna kräver att Eritrea upphör att kräva skatt av eritreaner som är bosatta i Sverige
- M10:2 att Socialdemokraterna begär att den nuvarande regeringen aktivt verkar för att den eritreanska regimens beskattning av personer som bor i Sverige ska upphöra

Rezene Tesfazion och Görel Sävborg-Lundgren

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M11

TYRESÖ ARBETAREKOMMUN

Strategi för global demokrati

I början av förra seklet ledde en avgörande ideologisk debatt inom arbetarrörelsen oss fram till övertygelsen om att det är möjligt att, inom nationalstatens ram och med demokratin som medel, bestämma marknadsekonomins villkor. Därmed formades den socialdemokrati som under ett helt sekel gått i spetsen för demokratins genomdrivande i land efter land och därigenom spelat en ledande politisk roll i stora delar av världen. Idag står vi inför en ny avgörande debatt om förhållandet mellan demokratin och marknaden, men nu i ett globalt perspektiv.

Idag dikteras nationernas ekonomiska villkor av en global ekonomisk elit, ett begränsat antal personer som kontrollerar de stora koncernernas globala produktionskedjor och dominerar alla marknader; såväl jordbruk, som industri, transport och service. De behärskar också det finansiella systemets dominerande investmentbolag, riskkapitalbolag, försäkringsbolag och banker. Deras opinionsbildning är oerhört kraftfull och genomgripande, eftersom de också kontrollerar världens viktigaste massmedier. Denna elit samverkar genom gemensamt ägande och personallianser i koncernstyrelser och i mäktiga organisationer för samråd och lobbying.

Den ekonomiska elitens tillgångar används dessvärre i allt större utsträckning till spekulering, alltså en handel med aktier, obligationer, valutor och råvaror som inte har något produktivt syfte, utan syftar enbart till att skapa vinst för den som spekulerar.

Spekulationen utgör i sig drivkraften bakom de allt svårare ekonomiska kriser som, med allt kortare mellanrum för återhämtning, hemsöker världsekonomin och orsakar kraftiga hack i den ekonomiska utvecklingen.

Alla de ödesfrågor som mänskligheten står inför i vår tid kan bara lösas genom lokal demokratisk förankring och demokratiska beslut på global nivå. Det gäller massfattigdomen, fred i Mellanöstern och Centralasien, terrorismen, världens resursslukande vapenproduktion, kärnvapen- och klimathot och spridningen av miljögifter som hotar hela vår livsmiljö.

Men det är framförallt den ekonomiska utvecklingen som avgör om alla andra stora problem ska kunna lösas. Ingen av mänsklighetens ödesfrågor kan lösas i en värld som allt oftare drabbas av allt mer svårhanterliga ekonomiska kriser, med massarbetslöshet och växande sociala motsättningar som följd. Och världsekonomin kan stabiliseras enbart genom en mera jämlik fördelning av produktionens överskott, vilket i praktiken är genomförbart endast med demokratiska medel.

Med det budskapet som grund måste socialdemokratin formulera en ny och tydlig idé om det framtida samhället, inte bara för vårt land, utan för hela Europa och hela världen.

”Detta är den fråga som oroar mig allra mest, sa förre partiordföranden och statsministern Ingvar Carlsson i en intervju i Svenska Dagbladet den 7 maj 2012 och tillade; ”Nationalstatens metoder fungerar dåligt och politiken har för litet att sätta emot kapitalets makt. (...) Vi som tror på politiken har ett stort ansvar i partier och fackföreningar att utforma strategier. Här finns mycket kvar att göra. (...) Politik måste fungera på fyra nivåer: lokalt, nationellt, europeiskt och globalt.”

Demokratins globalisering är avgörande för kommande generationers livsvillkor och kanske för hela mänsklighetens överlevnad. Därmed utgör demokratins globalisering arbetarrörelsens nya stora utmaning i vår tid. I debatten om den svenska socialdemokratins framtid får perspektivet inte vara kortare och mera inskränkt än så.

Partikongressen föreslås besluta:

M11:1 att partiet utarbetar en strategi och ett program för demokratins globalisering

M11:2 att partiet går vidare och initierar ett sådant programarbete också inom Socialistinternationalen och andra internationella politiska nätverk som vi kan samverka med

Bror Perjus, Lennart Jönsson, Jerry Svensson och Carl-Johan Karlsson
Tyresö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M12

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Stöd arbetet för ett demokratiskt Eritrea

Eritrea hade en positiv utveckling under de första åren efter det internationella erkännandet år 1993, som självständig stat. En demokratisk konstitution utarbetades genom ett intensivt arbete och ratificerades, men har sedan dess aldrig kommit att införas.

Statskuppen i september 2001 med arresteringen av nyckelpersoner inom befrielseörelsen EPLF och av kabinetsministrar har lett till att Eritrea sedan dess successivt omvandlats till den extrema totalitära militärdiktatur landet är i dag.

Det är en oerhörd besvikelse för människor runt om i världen, som följt den långa kampen för frihet och demokrati i Eritrea, att tvingas konstatera att alla de uppoffringar som gjorts under frihetskampen har förråtts av den regim, som leds av Isaias Afwerki och som nu under elva år förvandlat landet till en av de stater i världen, som mest systematiskt kränker alla former av mänskliga rättigheter.

Alla löften om demokrati har sedan dess brutits, trots att Eritrea ställt sig bakom betydelsefulla konventioner från bl a FN och ILO. Det är en verklighet som bekräftas av alla de rapporter, som trovärdiga forskare, människorättsorganisationer som Amnesty International, Human Rights Watch, Reportrar utan gränser, UN Kommission för mänskliga rättigheter, Afrikanska Unionen har presenterat för världssamfundet. Det är en bild av en kontrollerad och censurerad press utan privata tidningar, av fångläger med orimliga fängelsevillkor där tortyr och annan grym behandling utövas rutinmässigt. Det är ett land varifrån människor fortsätter att fly för att undvika obligatorisk samhällstjänst på obestämd tid.

Eritreas regering har dessutom vägrat att följa uppmaningarna från den Afrikanska Kommissionen för mänskliga rättigheter, som kritiserat fängslandet år 2001 av 21 betydelsefulla politiska fångar och journalister, och som krävt deras frigivande. Regeringen har vägrat att ge information om fängslade personers hälsotillstånd och var de befinner sig.

Den svensk-eritreanske medborgaren, journalisten, författaren och teaterproducenten Dawit Isaac , medarbetare i tidningen Setit, som fängslades utan rättegång tillsammans med 17 andra journalister i september 2001 har sedan dess inte hörts av. Alla större svenska tidningar, radio och TV har haft omfattande rapporteringar om Dawit Isaac. Flera hundratusen svenskar har skrivit på upprop med krav på hans frisläppande. I den svenska riksdagen har riksdagsledamöterna under det senaste året formulerat 44 motioner om svensk utrikespolitik, varav inte mindre än 22 berör Dawit Isaaks situation. Så den eritreanska regeringens önskan att få tyst på stödet för Dawit Isaak kommer inte att infrias.

Bilden av situationen i Eritrea kom att bekräftas av den resolution som Förenta Nationernas säkerhetsråd antog den 6 december 2011, en resolution som behandlar Eritreas aktiviteter i landets närmaste omgivning på Afrikas horn, men även dess hot mot individer i länder i mer avlägsna delar av världen.

I Sverige utnyttjar den eritreanska diktaturen våra demokratiska rättigheter, yttrandefrihet pressfrihet och mötesfrihet för sina syften, rättigheter som förvägras det eritreanska folket i dess eget land. Artiklar i

svensk press som informerar om situationen i Eritrea bemöts regelmässigt av regimenens företrädare. Årligen organiseras olika typer av festivaler i Sverige, som regimen i Asmara bidrar till. Så sent som i augusti 2012 skedde detta i Stockholm till vilken den politiske chefen för det statsbärande partiet var inbjuden talare. Sorgligt nog har även svenska politiker genom okunskap framträtt på sådana festivaler.

Synnerligen upprörande är också att den svenska regeringen ännu inte tillräckligt kraftfullt vidtagit åtgärder på svenskt territorium för att förhindra att svenska medborgare och andra medborgare boende i Sverige utsätts för hot och trakasserier för deras vägran att betala en 2%-ig skatt, diasporaskatten, till Eritreas regering.

Som socialdemokrater och medborgare i Sverige måste vi inse vilket ansvar vi har för att bidra till att sprida idéer till folket i Eritrea, som är viktiga för att bygga ett demokratiskt, rättssäkert och jämlikt samhälle. Men dessa idéer måste även nå det stora och växande antal eritreaner, som nu lever i andra länder. Många socialdemokrater med eritreanskt ursprung har valt att kombinera sitt medlemskap i våra arbetarekommuner med medlemskap i Eritrean People's Democratic Party för att genom denna organisation arbeta för att förverkliga idéerna om ett demokratiskt Eritrea, präglad av mänskliga rättigheter och jämlikhet.

Det är därför angeläget att hörsamma de vädjanden som kommer från demokratiska krafter t ex Eritrean People's Democratic Party, bland annat om stöd till olika utbildningsprojekt, både för högre utbildning och för yrkesutbildning för eritreanska flyktingar samt utrustning för att möjliggöra radiosändningar in i Eritrea.

Partikongressen föreslås besluta:

- M12:1 att uppdra åt partistyrelsen att verka för att partiets företrädare i riksdagen kraftfullt stöder arbetet för ett demokratiskt Eritrea och att nödvändiga samhällsresurser avsätts för detta
- M12:2 att uppdra åt partistyrelsen att verka för att partiets företrädare i riksdagen arbetar för att förhindra att svenska medborgare av eritreanskt ursprung och eritreaner boende i Sverige utsätts för hot och trakasserier på svenskt territorium för deras vägran att betala den 2%-iga diasporaskatten till regimen i Eritrea
- M12:3 att uppdra åt partistyrelsen att i partiets internationella verksamhet stödja demokratiska partier som verkar för ett demokratiskt Eritrea t ex Eritrean People's Democratic Party samt att i stödet till de demokratiska krafterna särskilt uppmärksamma behovet av stöd till olika utbildningsprojekt, både för högre utbildning och för yrkesutbildning för eritreanska flyktingar samt utrustning för att möjliggöra radiosändningar in i Eritrea

Rezene Tesfazion, Görel Sävborg-Lundgren och Carl Lindberg
Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M13

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

UNPA

Ta ställning för en demokratisering av FN och för global parlamentarisk demokrati genom upprättandet av en parlamentarisk församling inom FN.

Bakgrund: Jorden som hela mänsklighetens hem

1928 höll Per Albin Hansson sitt berömda folkhemstal i Riksdagen:

"Hemmets grundval är gemensamheten och samkänslan. Det goda hemmet känner icke till några privilegierade eller tillbakasatta, inga kelgrisar och inga styvbarn. Där ser icke den ene ner på den andre. Där försöker ingen skaffa sig fördel på andras bekostnad, den starke trycker icke ner och plundrar den svage. I det goda hemmet råder likhet, omtanke, samarbete, hjälpsamhet. Tillämpat på det stora folk- och medborgarhemmet skulle detta betyda nedbrytandet av alla sociala och ekonomiska skrankor, som nu skilja medborgarna i privilegierade och tillbakasatta, i härskande och beroende, plundrare och plundrade."

Det hem och det folk som här åsyftas är förstås Sverige och svenskarna. Det är en fin bild och en handlingskraftig vision som inspirerat till den solidaritetens anda som har lett bygget av ett välfärdssamhälle för alla.

För alla verkligen? Olof Palme hjälpte oss som få andra att lyfta blicken, som till exempel i sitt anförande vid Folk och Försvars konferens i Storlien 1970: "...ser vi bortom dagens horisont, sätter vi in utvecklingen i ett längre perspektiv ter sig stadsgränserna som ganska godtyckliga streck på kartan. Den egna staten är och förblir en alltför trång ram för samverkan och framsteg. Vad som i detta perspektiv framträder allt tydligare är vad man kunde kalla för ödesgemenskapen mellan alla invånare på jorden, mellan alla medborgare i det världssamhälle som en gång måste komma."

Mellan Per Albin Hansson och Olof Palme ligger kanske mänsklighetens mörkaste stund: 2:a världskriget. Men också grundandet av Förenta Nationerna 1945 och antagandet av FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna 1948, vars första artikel säger:

"Alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. De har utrustats med förnuft och samvete och bör handla gentemot varandra i en anda av gemenskap."

Om detta är sant kan inte hemmet och folket begränsas enbart till Sverige och svenskarna. Då måste hemmet och folket i sin mest grundläggande och omfattande mening vara hela jorden och hela mänskligheten.

Global parlamentarisk demokrati

"Vi har nu en demokratisk utmaning över hela världen, eftersom vi har en globaliserande ekonomi men våra institutioner är nationella. Våra demokratiska institutioner är nationella. Och det innebär att en stor maktkoncentration i den globala ekonomin ligger i händerna hos några få...utan någon demokratisk överblick." Så sa Greklands tidigare socialdemokratiska premiärminister (2009-2011) George Papandreou

en månad efter sin avgång hösten 2011. Och Papandreou vet allt för väl vad han pratar om efter att ha försökt medla mellan IMF:s krav på åtstramande sparprogram och det grekiska folkets krav på välfärd. Det går inte längre att förneka: Det världssamhälle som Olof Palme anade bortom horisonten är sedan länge här, och här för att stanna. "Jordens sak är vår!" - Sveriges ve och väl hänger på mänsklighetens samlade förmåga att möta våra globala utmaningar. Det handlar förstås inte bara om finanskrisens utmaningar. Det handlar lika mycket om den ekologiska krisen. Det handlar om spridningen av stora och små massförstörelsevapen, om multiresistenta bakterier, om orättvis handel, om urholkad asylrätt och om dåliga arbetsvillkor på grund av oreglerad konkurrens. Det handlar kort sagt om mänsklighetens och jordelivets stora utmaningar och vår mänskliga uppgift att möta dessa utmaningar efter bästa förmåga.

Så hur ska vi då på bästa sätt sköta om vårt gemensamma hem och de gåvor och resurser som jorden och det mänskliga samhället har fått att förvalta? På denna fråga har socialdemokratin sedan länge haft det enda rimliga svaret: "Socialdemokratin vill forma ett samhälle grundat på demokratins ideal och alla människors lika värde." (Partiprogrammet 2001)

Nu är det dags för socialdemokratin att samla sig och fullt ut stå upp för sina ideal. För om vi nu lever i ett globalt samhälle, så måste vi därmed också stå upp för en global demokrati: ett globalt samhälle där alla människors enskilda röst räknas på lika villkor och där hela mänsklighetens samlade röst kan komma till tals. Demokrati innebär parlamentarisk demokrati. Alltså: Global demokrati kräver ett globalt parlament. Endast genom ett demokratiskt valt globalt parlament kan vi skapa och ge legitimitet åt de regler som krävs för en ekologiskt hållbar ekonomi och en fri marknad fri från slaveri och röveri.

2007 lanserades "Kampanjen för upprättandet av en parlamentarisk församling inom FN" (UNPA-kampanjen). Sedan dess har UNPA-kampanjen vunnit stöd av mer än 800 parlamentariker från över 100 länder, och av framträdande personligheter som FN:s tidigare generalsekreterare Boutros Boutros-Ghali, tidigare chefen för UNESCO, Frederico Mayor och före detta generalsekreteraren för WTO, Mike Moore.

Europarådets parlamentariska församling (PACE) har återkommande förespråkat UNPA som en viktig reform för ett mer demokratiskt FN: "Församlingen förespråkar, liksom tidigare, en stärkt parlamentarisk dimension i FN. Ett systematiskt deltagande av parlamentariker skulle minska FN:s demokratiska underskott och medföra andra positiva effekter. En rådgivande parlamentarisk FN-församling bestående av såväl ledamöter från nationella parlament som regionala parlamentariska församlingar är ett framtida mål."

http://www.riksdagen.se/sv/Dokument-Lagar/Forslag/Redogorelser-och-framställningar/ER1_GU04ER1/

Likaså Europaparlamentet:

"Rådet uppmanas att förespråka att det inom FN-systemet upprättas en parlamentarisk församling i syfte att göra de globala styrelseformerna mer demokratiska till sin karaktär, öka deras demokratiska ansvarsskyldighet och öppenhet och göra det möjligt att öka allmänhetens deltagande i FN:s verksamhet. Man bör i det sammanhanget bekräfta att den parlamentariska församlingen inom FN skulle komplettera de befintliga organen, inbegripet den interparlamentariska unionen." <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+P-2011-008768+0+DOC+XML+V0//SV>

Genom att uttrycka vårt stöd för upprättandet av en parlamentarisk församling inom FN som ett första steg på väg mot ett globalt demokratiskt parlament skulle svenska socialdemokrater på ett konkret sätt

kunna ta ställning för ett "samhälle grundat på demokratins ideal och alla människors lika värde." Detta skulle samtidigt vara starkt förankrat i vår socialdemokratiska tradition som står upp för ett starkt FN som central aktör för internationell fred och global rättvisa.

Partikongressen föreslås besluta:

M13:1 att ta ställning för en demokratisering av FN och för global parlamentarisk demokrati genom upprättandet av en parlamentarisk församling inom Förenta Nationerna

Petter Ölmungen

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M14

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Utred den burmesiska regimens brott mot mänskliga rättigheter

Den Burmesiska regimen, kontrollerad av generaler, har gjort sig skyldig till, och fortsätter att göra sig skyldig till, en lång rad övergrepp mot de mänskliga rättigheterna. Omvärlden måste göra allt de kan för att sätta stopp för detta. Därför måste socialdemokratin i Sverige ställa sig bakom ett förslag om att införa en FN-ledd Commission of Inquiry (COI), en kommission för att undersöka om regimens agerande gentemot de etniska minoriteterna i Burma kan vara krigsbrott och brott mot mänskligheten.

Burma är drabbat av en intern konflikt. Det är en konflikt som i huvudsak tar sig uttryck i stridigheter mellan regimen och flertalet av landets etniska minoriteter. I dessa stridigheter begår regimen en rad övergrepp emot de mänskliga rättigheterna. Organisationen Human Right Watch skriver i sin senaste rapport, från januari 2012, att den burmesiska militären bryter mot internationell humanitär lag genom bland annat användandet av landminor, tortyr, mord, sexuellt våld, tvångsförflyttningar, rekrytering av barnsoldater och tvångsarbete.

Många talar nu om en försoningsprocess, men varje försoningsprocess kräver att man klarlägger vad som skett och försäkras sig om att det aldrig kommer hända igen. Därför är COI en förutsättning för en försoningsprocess.

Förslaget om en Commission of Inquiry kommer ursprungligen från FN:s särskilda rapportör för mänskliga rättigheter i Burma, Tomas Ojea Quinta. En sådan COI har tidigare tillsatts av FN för att utreda brotten mot mänskligheten i Darfur, Sudan.

Oppositionsledaren Aung San Suu Kyi har gett sitt stöd till idén att låta en internationell kommission utreda generalernas brott. 16 länder, däribland 12 EU-länder men dock inte Sverige, har hittills uttalat sitt stöd för att införa en kommission enligt Quintas förslag. Oavsett om det går ända till domstol eller ej så skulle blotta påbörjandet av en sådan process vara en tydlig signal till generalerna: era brott ses inte med blida ögon från omvärlden. Samtidigt vore ett införande av en Commission of Inquiry en signal till demokratirörelsen och de etniska minoriteter som kämpar för sina rättigheter: ni har stöd utifrån.

Det är vår plikt som socialdemokrater att värna om den internationella solidariteten. Att ställa oss bakom förslaget Commission of Inquiry måste därför vara en självklarhet.

Partikongressen föreslås besluta:

M14:1 att Sverige ställer sig bakom förslaget om att införa en FN-ledd Commission of Inquiry, en kommission för att undersöka om händelserna i Burma kan vara krigsbrott och brott mot mänskligheten

Borås S-studenter

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M15

LEKSANDS ARBETAREKOMMUN

Västsahara, Afrikas sista koloni

Västafrika, sedan 1975 ockuperat av Marocko, ska enligt FN snarast ges möjlighet att folkomrösta om självständighet. Det beslutet kom redan i början av 1990-talet men har aldrig verkställts. Ett stort antal FN-resolutioner kräver det västsahariska folkets rätt till självbestämmande och självständighet.

Det västsahariska folket kan inte fritt uttrycka sin mening, deras land är till två tredjedelar kontrollerat av Marocko, som tillgodogör sig de naturrikedomar som rätteligen tillhör västsaharierna. Det rika fisket längs atlantkusten kan den inhemska befolkningen inte få del av. Fosfat, andra mineraler, olja och diamanter lockar givetvis kolonialisterna med kung Mohammed i spetsen att fortsätta exploateringen. En drygt 200 mil lång minerad mur delar landet på längden och utestänger den inhemska befolkningen från kust, jordbruksmark och naturtillgångar. 165 000 västsaharier lever sedan mer än tre decennier i flyktingläger i ökenlandskapet i södra Algeriet. Västsahariska studenter i det ockuperade Västsahara och i Marocko, som deltagit i demonstrationer eller på annat sätt protesterat mot Marockos övergrepp misshandlas och hålls fängslade utan rättegång.

Världen kan inte längre stillatigande se på hur övergreppen fortsätter. Mer än 80 länder har erkänt den Västsahariska republiken. Dock inte Sverige.

Partikongressen föreslås besluta:

M15:1 att den av FN beslutade folkomröstningen om Västsaharas självständighet genomförs

M15:2 att Sverige ska erkänna republiken Västsahara

M15:3 att Marockos övergrepp mot civilbefolkningen ska stoppas

M15:4 att muren som delar landet Västsahara ska rivas

Carin Palmcrantz

Leksands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyreliens utlåtande över motionerna M16:1, M16:2, M16:3, M17:1, M17:2, M17:3, M18:1, M18:2, M18:3, M18:4, M18:6, M18:7, M18:8, M19:1, M19:2, M19:4, M19:5, M20:1, M20:3, M20:4, M21:1, M21:2, M21:3, M21:4, M22:1, M22:2, M22:3, M22:4, M23:1, M24:1, M24:2, M25:1, M25:2, M26:1, M26:2, M27:1, M27:2

UM3 Utlåtande säkerhetspolitik och internationella insatser i FN:s tjänst

Partistyreliens menar att Sverige ska lägga stor tonvikt vid konfliktförebyggande åtgärder i det internationella freds- och säkerhetsarbetet. Att främja utveckling, bekämpa fattigdomen, stärka demokratin och bevara freden är mål som är sammanflätade med varandra. Men då det blir ett skede av en konflikt som kräver militär insats är det FN:s säkerhetsråds ansvar och skyldighet att besluta om mandat. När alla möjligheter till fredlig lösning är uttömda kan säkerhetsrådet besluta om våldsanvändning enligt FN-stadgans kapitel sju.

FN är den organisation som har huvudansvaret för fred och säkerhet och dess verksamhet har en unik legitimitet. Insatserna kan vara av olika karaktär, från fredsbevarande till fredsframtvängande och även om grunden för en insats är ett folkrättsligt mandat från FN kan olika organ genomföra insatserna, såsom Nato, Afrikanska unionen (AU) eller Europeiska unionen (EU). EU har utvecklat sin kompetens att leda alltmer komplexa operationer. Sverige har deltagit i praktiskt taget alla fredsfrämjande insatser som EU har gjort. Partistyreliens anser att det är positivt att också AU utvecklar sin beredskap att leda operationer på uppdrag av FN.

Det har under många år varit en hörnsten i socialdemokratisk utrikespolitik att FN:s säkerhetsråd har huvudansvaret för internationell fred och säkerhet. Partistyreliens anser att Sveriges starka stöd till FN:s fredsverksamhet kommer till uttryck såväl genom civila insatser, biståndsverksamhet som deltagande i FN-mandaterade internationella insatser.

Internationella insatser

För alla fredsbevarande operationer som Sverige deltar i ska det finnas ett tydligt folkrättsligt mandat. Ett mandat givet av FN:s säkerhetsråd ska alltid eftersträvas. Detta är angeläget både med hänsyn till folkrättens krav och operationernas legitimitet och säkerhet. Men vid extrema nödsituationer, som utgör hot mot internationell fred och säkerhet men inte medför åtgärder från FN:s säkerhetsråd, kan inte världen stå passiv. Agerandet måste i dessa lägen prövas från fall till fall. Åtgärder kan endast vidtas på kollektiv grund inom ramen för en regional organisation och kan aldrig vara praxisgrundande. Detta har tidigare varit kongressens beslut och partistyreliens menar att det är mycket viktigt att slå fast både att mandat givet av säkerhetsrådet är det centrala, men också att det måste finnas en möjlighet att agera för världssamfundet exempelvis då etnisk rensning eller folkmord hotas. När FN på grund av vetorätten står maktlös, som är fallet med Syrien idag då FN inte kan ingripa trots att dödsiffrorna, våldet och

förtrycket stiger dag för dag medan omvärlden tittar på, det är i sådana fall FN:s legitimitet verkligen riskerar att undermineras.

Sverige bör ställa upp när FN efterfrågar hjälp, både när det gäller fredsbevarande och fredsframtvigande insatser. FN:s möjligheter att ingripa i fredsbevarande syfte måste stärkas, också organisationens möjligheter till fredsbevarande och framtvigande insatser. FN:s verksamhet på det fredsbevarande området är både viktig och efterfrågad. Sverige bör fortsätta det aktiva engagemanget och deltagandet i internationella insatser inom ramen för FN, EU, Nato och OSSE.

Dock har FN:s fredsbevarande och fredsskapande verksamhet under flera år haft svårt att svara upp mot de förändringar som sker – gällande exempelvis mandatens alltmer komplexa syfte och ökande omfattning eller resursgenerering. Den stora ökningen av såväl antal och omfattning av insatserna som den ökande graden av komplexitet innebär att FN:s resurser är ansträngda till det yttersta. Inte minst gäller detta polisinsatser.

Det internationella samfundet har inte kunnat leva upp till de förväntningar som människor haft på FN, exempelvis i fall som Rwanda, Srebrenica, Darfur eller Syrien. Det är mycket viktigt att FN – och dess medlemsstater – förmår möta de ökande kraven. Ytterst står FN:s legitimitet som garant för fred och säkerhet på spel.

Sverige har idag endast ett litet antal militärer ute i operationer genomförda av FN men ett större antal återfinns i missioner som vilar på FN-mandat men som leds av andra aktörer som EU och Nato. Generellt betraktas det i FN-högkvarteret som en naturlig utveckling att vissa organisationer ansvarar för genomförandet av ett antal FN-mandaterade insatser. Man anser att dessa organisationer har befunnits bäst lämpade att genomföra de robusta mandat det är frågan om. I FN-systemet välkomnar man också att regionala organisationer som EU tar ett större ansvar.

Samtidigt ser FN de långsiktiga svagheter i ett system som bygger på att ett fåtal länder från ”syd” utgör truppbidragande länder. En konsekvens är att FN de facto bidrar till att bygga upp, underhålla och träna vissa länders krigsmakter. En annan konsekvens utgörs av en olycklig tudelning av de internationella fredsinsatserna. Å ena sidan finns storskaliga FN-insatser som ofta lider brist på material och träning. Å andra sidan har vi välutbildade och välutrustade styrkor från väst i de svårare operationerna, som har delegerats från FN till andra organisationer.

Partistyrelsen menar att Sverige bör arbeta för att stärka FN:s egen kapacitet på detta område och Sverige bör även öka sitt deltagande i FN-ledda fredsinsatser. Partistyrelsen vill understryka det krav som Socialdemokraterna driver, bland annat i riksdagen; målet bör vara att nästa internationella operation Sverige deltar i ska vara ledd av Förenta Nationerna.

Partistyrelsen vill vidare ge en bakgrund till sitt stöd för svenskt deltagande i internationella insatser eftersom utvecklingen på området har varit stor: Sverige har en stark tradition av att delta i internationella

fredsbevarande insatser. Sedan Suezbataljonen 1956 har mer än 100 000 svenskar tjänstgjort i utlandsstyrkan i mer än 100 insatser – fram till nutida insatser i länder som Afghanistan, Kosovo och Somalia. Ett flertal mindre insatser har också genomförts, till exempel genom enskilda officerare som tjänstgjort som militärobservatörer i FN:s regi.

Sverige har under lång tid arbetat för att stärka det internationella samfundets civila och militära krishanteringsförmåga. Preventiv diplomati och konfliktförebyggande åtgärder är de viktigaste verktygen, men tyvärr är ibland också militära insatser nödvändiga för att exempelvis förhindra att en konflikt bryter ut – som FN-insatsen Unpredep i Makedonien – eller för att upprätthålla säkerhet och stabilitet så att en freds- eller demokratiseringsprocess kan fortgå, som EU-insatsen Artemis i Kongo. Det kan också handla om att ingripa och stoppa en pågående konflikt, som Natoinsatsen Ifor i Bosnien- Hercegovina.

Militär alliansfrihet

Under det kalla kriget bedrev Sverige en neutralitetspolitik. För att kunna vara trovärdigt neutrala krävdes ett starkt försvar, en egen försvarsindustri samt en stark och aktiv utrikespolitik som vi grundade på folkrätten och nationers självbestämmanderätt. Sverige var under denna tid aktivt i fredsbevarande operationer.

Världspolitiken under denna tid kan lite förenklat beskrivas som uppdelad mellan maktpoolerna USA och Sovjetunionen. Sverige kunde spela en viktig roll efter en konflikt när alla parter, inklusive stormakterna, var överens om ett fredsavtal. Då behövdes länder som Sverige för att bevaka att den freden upprätthölls. Sverige kunde erbjuda vad världssamfundet efterfrågade: vi var neutrala, utan kolonial historia och vi hade goda soldater samt bra materiel.

År 1989 markerar en brytpunkt. De första stenarna bryts loss ur muren mellan Öst- och Västberlin. En ny tid var inne. Tyvärr utbröt det fruktansvärda kriget på Balkan och Europa klarade inte av att hantera denna konflikt. Även FN misslyckades, exempelvis när man inte kunde förhindra massakern i Srebrenica 1995.

Under det kalla kriget var FN:s säkerhetsråd låst av maktbalansens blockeringar. FN var därför rustat för, och organiserat kring, fredsbevarande operationer, där man efter avslutad konflikt kunde gå in och bidra till att upprätthålla freden. Men krigen på Balkan visade att villkoren hade förändrats. Det som krävdes var förmågan att stoppa pågående strider – en fredsframtvängande uppgift. Dessutom var FN:s säkerhetsråd som nämnts inte blockerat på samma sätt som tidigare. Detta skapade förutsättningar för att kunna stoppa kriget men FN hade inte de resurser som krävdes. Bosnien innebar starten för det som vi idag ser på flera platser; FN-mandaterade insatser genomförda av exempelvis Nato.

När det gäller den militära alliansfriheten menar partistyrelsen att en modern svensk säkerhetspolitik ska innehålla följande element: Ett militärt alliansfritt Sverige, ett ökat samarbete i Norden, en aktiv Östersjöpolitik, ett stärkt Europasamarbete och ett starkare Förenta Nationerna.

Sverige ska inte gå med i Nato. Den svenska militära alliansfriheten har tjänat och tjänar Sverige väl. Sverige har genom åren kunnat visa att det går att kombinera ett aktivt ansvarstagande för både vår egen och andras säkerhet med att vara militärt alliansfria. Militär alliansfrihet betyder inte passivitet.

Skälen till att slå vakt om den militära alliansfriheten är följande:

- Sverige bör bibehålla sin handlingsfrihet. Som medlemsland i Nato vore det troligt att Sverige skulle utsättas för starka politiska påtryckningar. Vi har till exempel kunnat se hur USA krävde att Natos medlemsländer skulle delta militärt i Irak trots att Nato som organisation inte deltog.
- Sverige är medlem av en politisk allians – EU – som har betydligt fler verktyg till sitt förfogande än Nato när det gäller att möta de nya hoten, till exempel genom handel, bistånd och diplomati. Det kallas ibland EU:s mjuka makt. EU:s solidaritetsklausul är mycket tydlig och anger att om en medlemsstat skulle utsättas för ett väpnat angrepp på sitt territorium, är de övriga medlemsstaterna skyldiga att ge den medlemsstaten stöd och bistånd med alla till buds stående medel i enlighet med artikel 51 i Förenta nationernas stadga. Detta ska inte påverka den särskilda karaktären hos vissa medlemsstaters säkerhets- och försvarspolitik. Sverige kommer således inte att förhålla sig passivt om en katastrof eller ett angrepp skulle drabba ett annat EU-land och inte heller om ett nordiskt land skulle drabbas. Vi förväntar oss att dessa länder agerar på samma sätt om Sverige drabbas.
- Sveriges militära alliansfrihet ger oss starkare möjlighet och trovärdighet att vara pådrivande i det globala nedrustningsarbetet. Kärnvapenanvändning är fortfarande en del av vissa Natoländers försvarsdoktriner.
- Sverige bör själva förbehålla oss rätten att utforma storlek och inriktning på vårt försvar baserat på vår egen säkerhetspolitiska bedömning.
- Den militära alliansfriheten har ett starkt stöd hos det svenska folket, vilket ger denna säkerhetspolitiska hållning stark legitimitet.

Sveriges samarbete med Nato har blivit möjligt eftersom organisationen har förändrats sedan det kalla kriget. Nato är en central aktör för europeisk säkerhet samt för internationell krishantering. Sverige deltar i vissa FN-mandaterade fredsbevarande operationer som genomförs av Nato. FN ger ofta i uppdrag till Nato att utföra fredsoperationer eftersom organisationen har resurser att leda vissa komplicerade insatser. Sveriges samarbete med Nato i FN-mandaterade fredsbevarande insatser är viktigt, men samtidigt är Socialdemokraterna tydliga med att Sverige inte ska delta i militära operationer som enbart har sin grund i Natostadgans artikel fem om ömsesidiga försvarsgarantier. Sverige ska dock fortsätta det nära samarbete, i alla frågor utom bindande försvarsförpliktelser, som sedan flera år utvecklats. Internationella operationer blir alltmer krävande och komplexa och det behövs därför en långtgående standardisering och samövning.

Bland annat mot denna bakgrund menar partistyrelsen att svenskt deltagande i övningar av internationella insatser är positivt, oavsett om övningarna sker i Sverige eller utomlands. Inte minst det nordiska samarbetet är viktigt i detta sammanhang. Detta samarbete har ökat på senare tid och partistyrelsen ser det

som både viktigt och efterfrågat. Partistyrelsen menar vidare att utländska företag kan genomföra tester på svenskt territorium förutsatt att detta följer gällande regelverk.

Afghanistan

Avseende Afghanistan menar partistyrelsen att det svenska engagemanget för fred och utveckling i Afghanistan är mycket starkt. Få länder är så hårt drabbade som Afghanistan, få befolkningar har lidit så mycket av konflikter, förtryck och fattigdom. På få andra platser i världen har kvinnors rättigheter varit så tillbakaträngda.

Afghanistan ligger på plats 172 av 187 i FN:s index för mänsklig utveckling och 60 procent av befolkningen beräknas leva i absolut fattigdom. Positivt är dock att tillgången till någon form av sjukvård har stigit från 9 procent till ca 50 procent av befolkningen sedan 2001 och talibanväldet. Spädbarnsdödligheten har minskat från 165 per 1000 födselar till 111, även om det fortfarande råder stor brist på exempelvis barnmorskor. Omkring sju miljoner barn går i skolan idag jämfört med färre än en miljon 2001. Enligt UNESCO har antalet flickor som börjar skolan ökat från 4 procent 1999 till 79 procent 2010. Partiföreträdare har vid besök i Afghanistan kunnat se en visserligen försiktig, men ändå påtaglig positiv utveckling framför allt i norra Afghanistan. Men utmaningarna för det afghanska samhället är gigantiska. Korruptionen är mycket utbredd. Situationen gällande mänskliga rättigheter är mycket dålig, inte minst för kvinnor och flickor. Våldet drabbar civilbefolkningen hårt.

Partistyrelsen anser att Sverige självklart ska medverka till att hävda respekten för de mänskliga rättigheterna och bidra till fred och utveckling. ISAF-styrkan vilar på ett tydligt FN-mandat som förnyas varje år genom beslut i FN:s säkerhetsråd. Och motivet till insatsen är tydligt. Sedan resolution 1386 (20 december 2001) som handlade om upprättandet av en internationell säkerhetsstyrka (International Security Assistance Force, ISAF), i enlighet med Bonnavalet, för att under FN-stadgans kapitel VII bistå den afghanska regeringen med att upprätthålla säkerheten i Kabul och stödja övergången till demokratiskt styre i Afghanistan, har FN:s säkerhetsråd förlängt och utökat mandatet till hela det afghanska territoriet och till stöd till uppbyggnad av afghanska styrkor genom resolutionerna 1413 (2002), 1444 (2002), 1510 (2003), 1563 (2004), 1623 (2005), 1707 (2006), 1776 (2007), 1833 (2008), 1890 (2009) och 1943 (2010). Den i skrivande stund senaste resolutionen, 2011 (2011) grundar sig på mandatet i resolutionerna 1386 (2001) och 1510 (2003) och sträcker sig till och med den 13 oktober 2012. I oktober 2012 fattade säkerhetsrådet beslut om nytt mandat på ett år.

Partistyrelsen understryker att Socialdemokraterna, Miljöpartiet och regeringen 2010 slöt en överenskommelse om de svenska insatserna i Afghanistan som alltjämt är gällande. Enligt överenskommelsen skulle den svenska militära närvaron trappas ner med början under 2012. Partistyrelsen konstaterar att denna nedtrappning har inletts och det beräknas att den svenska militära insatsen till sommaren 2013 har minskats till cirka 300 personer på plats i Afghanistan. Utöver dessa kommer det också att finnas personal som arbetar med utveckling av camper och hemtransport av utrustning med mera. Den svenska huvudcampen kommer att lämnas 2013 och Sverige gör gemensam sak

med Norge, Finland och Lettland i ett bidrag som kommer kallas Nordic plus. Den samlade svenska insatsen är sedan första halvåret 2012 också ställd under civil ledning. Socialdemokraterna har agerat aktivt för att få till stånd denna utveckling av den svenska insatsen som innebär en militär nedtrappning och överlämning.

Målet är att den svenska militära insatsen till sommaren 2014 helt ska vara avslutad och endast en militär utbildningsinsats om upp till 200 personer kvarstår, om afghanerna så önskar. Dessa tidsgränser slås tydligt fast i överenskommelsen och innebär att Sverige på ett ansvarsfullt sätt tar hem sina trupper i enlighet med internationella överenskommelser och FN:s resolutioner. I region efter region lämnas nu säkerhetsansvaret över till afghanerna. Det svenska tillbakadragandet är självklart en del av detta och kan inte ses isolerat.

2014 blir ett viktigt år för Afghanistan med förändringen av den internationella insatsen, övertagandet av säkerhetsansvaret samt presidentval. Men partistyrelsen menar att det svenska civila engagemanget inte ska upphöra efter 2014, det ska vara långsiktigt och starkt. Afghanistans befolkning ska kunna räkna med Sveriges solidaritet.

Afghanistan är redan idag ett av Sveriges absolut största biståndsländer. Nu ökar biståndet till Afghanistan ytterligare och kommer att ligga på cirka 8,5 miljarder kronor mellan 2014 och 2024. Detta är enligt ett åtagande som Sverige gjorde vid en internationell givarkonferens 2012, ett åtagande gjort med stöd av Socialdemokraterna. Det övergripande målet för det svenska utvecklingssamarbetet i Afghanistan är att människor som lever i fattigdom, i synnerhet kvinnor, barn och ungdomar, ska få förbättrade levnadsförhållanden i ett fredligt och demokratiskt samhälle. Framför allt handlar utvecklingssamarbetet om demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet samt utbildning och det finns ett särskilt fokus på norra Afghanistan. Partistyrelsen noterar och delar den uppskattning som många motionärer visar det värdefulla arbete som utförs av Svenska Afghanistankommittén, SAK. SAK ska givetvis fortsätta vara en viktig aktör i det svenska utvecklingssamarbetet i Afghanistan. Socialdemokraterna har varit delaktiga i förarbetet till den samarbetsstrategi med Afghanistan som regeringen har antagit.

Men kopplat till detta stora och långsiktiga åtagande finns också krav på att de afghanska myndigheterna måste leva upp till sina åtaganden, inte minst vad gäller bekämpande av korruption och förbättrad samhällsstyrning.

Socialdemokraterna brukar framhålla att fred och säkerhet är en förutsättning för utveckling samtidigt som utvecklingssamarbetet bidrar till att stärka säkerheten. Partistyrelsen menar att detta är mycket tydligt i Afghanistan. Inte minst vill partistyrelsen betona att FN:s resolutioner såsom 1325 och 1820 fortsatt måste ligga till grund för svenska insatser.

Sverige ska fortsätta med sitt stöd genom diplomati, civila insatser, utvecklingssamarbete och det säkerhetsfrämjande arbetet som beskrivits ovan.

En regional ansats är mycket viktig eftersom såväl positiva skeenden som handel liksom negativa, som väpnade grupper, verkar regionalt. Detta menar partistyrelsen att såväl Sverige och Afghanistan som det internationella samfundet ska ta hänsyn till i det fortsatta arbetet.

Partistyrelsen vill betona att civil krishantering är av stor vikt också i Afghanistan och Sverige bör därför fortsätta, samt så långt det är möjligt förstärka, deltagandet i EU:s polismission som fortfarande lider stor brist på internationell personal.

Partistyrelsen menar att Sverige ska bidra till mer koordinering med EU och bidra till att EU:s handlingsplan genomförs, i detta skiljer sig inte Socialdemokraternas syn från regeringens. Sverige ska också bidra till att UNAMA, FN:s civila mission i Afghanistan, stärker sin roll.

Partikongressen föreslår besluta:

att bifalla motionerna M16:2, M17:2, M18:3, M18:4, M18:6, M18:8, M19:2, M19:4, M19:5, M21:1, M22:1, M23:1, M24:1, M25:2, M26:2

M16:2 (Kristianstads arbetarekommun) att Sverige söker samråd med lika sinnade för civilt åtagande och aktivt engagerar sig i EU:s civila program för Afghanistan

M17:2 (Lunds arbetarekommun) att Sverige kraftfullt ökar de civila och humanitära insatserna i Afghanistan

M18:3 (Stockholms partidistrikt) att samråd inleds med likasinnade länder som för ett mer effektivt bidrag till det stödprogram som FN och regionen utvecklar

M18:4 (Stockholms partidistrikt) att Sverige engagerar sig i EU:s civila program i Afghanistan för uppbyggande av afghansk civil kapacitet, stärkande av provinsstyrelserna, stöd till valreformer, återintegrering i samhället av f d upprorsmän, ekonomisk utveckling samt förstärkt stöd till en civil polisstyrka genom EU:s polismission i landet

M18:6 (Stockholms partidistrikt) att en genomtänkt strategi utarbetas för att stödja de afghanska kvinnornas medborgerliga och mänskliga rättigheter i enlighet med FN resolutionerna 1325 och 1820, att kvinnor deltar i fredsförhandlingar, i förebyggande konfliktlösande arbete, i medling och allt fredsarbete

M18:8 (Stockholms partidistrikt) att man och utreder Sveriges totala militära insatser liksom om biståndet i Afghanistan och gör en vitbok

M19:2 (Jönköpings arbetarekommun) att en plan läggs upp för Sveriges samlade politiska, diplomatiska och biståndsresurser för Afghanistans folk och dess nationella institutioner. I detta arbete bör Sv Afghanistankommittén få en central roll

M19:4 (Jönköpings arbetarekommun) att en genomtänkt strategi utarbetas för att stödja de afghanska kvinnornas medborgerliga och mänskliga rättigheter

M19:5 (Jönköpings arbetarekommun) att en vitbok utarbetas om Sveriges samlade Afghanistaninsats

M21:1 (Ronneby arbetarekommun - enskild) att framtida svenska insatser i Afghanistan ska vara av civil art

M22:1 (Malmö arbetarekommun) att framtida svenska insatser i Afghanistan ska vara av civil art

M23:1 (Malmö arbetarekommun) att antalet personer som Sverige skickar till utlandstjänst på fredsfrämjande uppdrag ska öka i de fall insatser är ledda av FN

M24:1 (Vårgårda arbetarekommun) att kongressen beslutar att socialdemokratin ska verka för att Sverige ska arbeta för folkrättens principer genom att stärka FN och dess stadga

M25:2 (Ronneby arbetarekommun) att Socialdemokraterna säger nej till ett svenskt medlemskap i Nato

M26:2 (Malmö arbetarekommun) att Socialdemokraterna säger nej till ett svenskt medlemskap i Nato

Partikongressen föreslås besluta:

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: M16:1, M16:3, M17:1, M18:1, M18:2, M18:7, M19:1, M20:1, M20:3, M20:4, M21:2, M21:3, M21:4, M22:2, M22:3, M22:4, M24:2, M25:1, M26:1, M27:1, M27:2

M16:1 (Kristianstads arbetarekommun) att Sverige avslutar sin militära krigsinsats, omgående

M16:3 (Kristianstads arbetarekommun) att Sverige avsätter den nuvarande svenska militära kostnaden i Afghanistan till FN-ledda humanitära insatser

M17:1 (Lunds arbetarekommun) att de svenska trupperna i Afghanistan omedelbart tas hem

M18:1 (Stockholms partidistrikt) att Sverige snarast avslutar sin militära insats i Afghanistan som avtalat under 2013

M18:2 (Stockholms partidistrikt) att en plan utarbetas i samarbete med Svenska Afghanistankommittén för att samordna Sveriges samlade politiska, diplomatiska och biståndsrelaterade resurser till stöd för Afghanistans folk

M18:7 (Stockholms partidistrikt) att Sverige enbart sänder trupp under FN-mandat

M19:1 (Jönköpings arbetarekommun) att Sverige avslutar sin militära insats snarast

M20:1 (Norbergs arbetarekommun) att Sverige genast återupprättar vår neutralitet och alliansfrihet

M20:3 (Norbergs arbetarekommun) att Sverige endast deltar i humanitära och fredsbevarande insatser i FN:s regi

M20:4 (Norbergs arbetarekommun) att Sverige genast upphör att upplåta svensk territorium för utvecklande av vapen för främmande makt

M21:2 (Ronneby arbetarekommun - enskild) att svenska biståndsinsatser i Afghanistan sker i enlighet med den modell SAK har utvecklat

M21:3 (Ronneby arbetarekommun - enskild) att utbildning, hälsovård och landsbygdsutveckling är prioriterade områden

M21:4 (Ronneby arbetarekommun - enskild) att biståndet kanaliseras via SAK och liknande organisationer

M22:2 (Malmö arbetarekommun) att svenska biståndsinsatser i Afghanistan sker i enlighet med den modell SAK har utvecklat

M22:3 (Malmö arbetarekommun) att utbildning, hälsovård och landsbygdsutveckling är prioriterade områden

M22:4 (Malmö arbetarekommun) att biståndet kanaliseras via SAK och liknande organisationer

M24:2 (Vårgårda arbetarekommun) att kongressen beslutar att partiet ska verka för att FN-stadgan respekteras så att det absoluta kravet på FN-mandat vid militära interventioner bibehålls

M25:1 (Ronneby arbetarekommun) att Sverige prioriterar insatser under direkt FN-ledning före Natoledna

M26:1 (Malmö arbetarekommun) att Sverige prioriterar insatser under direkt FN-ledning före Natoledna

M27:1 (Kristianstads arbetarekommun) att Sverige skall vara fritt från alla former av krigssamarbete

M27:2 (Kristianstads arbetarekommun) att Sverige säger nej till stridsövningar i Norrbotten för utländsk krigsmakt

Partikongressen föreslås besluta:

att avslå motionen M17:3

M17:3 (Lunds arbetarekommun) att Sverige tydligt fördömer den militära närvaron i Afghanistan och verkar för att den militära insatsen avbryts

MOTION M16

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Afghanistan

Vad skall vi vänta på? Kriget i Afghanistan är nu mer än 10 årigt, svensk resa under dessa år är häpnadsväckande. Trots vallöftet 2010 och kongressbeslut om en bindande tidsplan för ett svenskt militärt tillbakadragande, med början 2011 och avslut 2013, har förlängning till 2014 slutets med den borgerliga regeringen.

En liten resume över tiden; 2009 övergick Japan till uteslutande civilt bistånd, Holland avslutade militärt engagemang 2010, Kanada avslutade 2011, USA har påbörjat hem tagande och avser avsluta före Sverige.

Sveriges roll och insatser i Afghanistan har över tiden ökat, och är sedan länge ett deltagande i krig.

Sveriges åläggande nu och sedermera måste vara i syfte att medverka till fred och mänskliga rättigheter inriktade med civila medel och insatser. Medborgare i Sverige har på olika sätt markerat sitt motstånd mot deltagande i angreppskrig och inte minst till underställande av Nato-befäl. Ingen kan avstå erkännandet att USA alltid sätter sina intressen först – oavsett vilka konsekvenser det får för andra länder eller samarbetspartner.

Det är vidare ingen hemlighet att USA försöker överföra sina kostnader i Afghanistan på NATO-länderna, en anledning kan vara att frigöra medel för sitt allt ökade intresse för övriga Centralasien kostnader som kan uppstå efter 2014.

Sveriges kostnader för deltagande i Afghanistankriget måste upphöra och dess värde i stället användas till civila insatser och bistånd i FN:s regi.

Partikongressen föreslås besluta:

M16:1 att Sverige avslutar sin militära krigsinsats, omgående

M16:2 att Sverige söker samråd med lika sinnade för civilt åtagande och aktivt engagerar sig i EU:s civila program för Afghanistan

M16:3 att Sverige avsätter den nuvarande svenska militära kostnaden i Afghanistan till FN-ledda humanitära insatser

Lars Olin

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M17

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Avbryt kriget i Afghanistan

Det börjar bli allt mer uppenbart att den internationella militära närvaron i Afghanistan inte bidrar till att stabilisera situationen i landet. Tvärt om visar allt fler rapporter på att den internationella beväpnade närvaron spär på och förvärrar lidandet för civilbefolkningen.

Det är elva år sedan USA invaderade Afghanistan. Tiotusentals människor har fått sätta livet till i ett utsiktslöst krig. USA och NATO har utfört tusentals bombuppdrag över Afghanistan utan att freden har kommit ett enda steg närmare. Kriget, som Sverige aktivt deltar i är en katastrof. NATO:s flygattacker har skördat tusentals civila offer. Bombräderna och dödandet har drivit ännu fler i talibanernas händer.

Det internationella motståndet mot kriget i Afghanistan är massivt inte minst i USA där stödet tidigare varit starkt börjar allt fler, under trycket av dagliga dödsoffer, misstro kriget som metod för att upprätta ett stabilt och fredligt Afghanistan. Undersökningar som har gjorts i Sverige visar på att omkring hälften av befolkningen är direkta motståndare till kriget och endast 30 procent vill fortsätta insatsen.

Mycket lite tyder på att den överenskommelse som träffades mellan regeringen, Socialdemokraterna och Miljöpartiet i november 2010 och som innebar att svenska soldater inte skulle ha några stridande uppgifter vid utgången av 2014 kommer att kunna införlivas.

Tvärt om tycks svårigheten att särskilja den militära närvaron från ISAF, där Sverige deltar och den amerikanska OEF bara ha ökat. Att inga ytterligare åtgärder har vidtagits trots att det uppenbarligen måste strida mot såväl partiöverenskommelsen som den proposition om det svenska afghanistandeltagandet som antogs av riksdagen 2005 är mycket beklagligt.

Bara under september månad så har svensk trupp varit utsatt för väpnade attacker och därmed tvingats försvara sig ett flertal gånger med dödsoffer som följd. Antalet svenska soldater som har dödats i Afghanistan uppgår till fem personer och antalet skadade är mångdubbelt. Kostnaderna för kriget för svensk del uppgår bara under 2012 till närmare en och en halv miljard kronor.

Det svenska tillbakadragandet från Afghanistan är inte försett med någon tidsgräns vilket borgar för att Sverige likt USA kommer att föra en politik som innebär ett tillbakadragande på pappret men en upptrappning av kriget i realiteten. Den enda rimliga tidsgränsen är ett omedelbart tillbakadragande eftersom kriget inte har några utsikter att vara framgångsrikt.

Partikongressen föreslår besluta:

M17:1 att de svenska trupperna i Afghanistan omedelbart tas hem

M17:2 att Sverige kraftfullt ökar de civila och humanitära insatserna i Afghanistan

M17:3 att Sverige tydligt fördömer den militära närvaron i Afghanistan och verkar för att den militära insatsen avbryts

Daniel Pettersson, SAP-Avanti

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M18

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Avsluta insatsen i Afghanistan

Kriget i Afghanistan har nu pågått längre än de två världskrigen tillsammans. Antalet döda och sårade afghaner är okänt men det rör sig om tiotusentals. NATO-koalitionen, av vilken Sverige är en del, har i direkta stridshandlingar förlorat tusentals soldater plus ett betydande antal sårade och traumatiserade.

Skadan fysiskt och mentalt är enorm, kostnaderna närmast ofattbara. Nobelpristagaren Joe Stiglitz har påpekat att utan Irak och Afghanistankriget skulle USA inte haft något budgetunderskott – ett underskott som har fått negativa följder i hela världsekonomin.

Detta är ett amerikanskt krig. Det är USA som hela tiden har styrt, och fortsatt styr, över de strategier och krigsmål som de allierade, däribland Sverige, har anslutit sig till. USA:s mål var från början att förintala al-Qaida och jaga bort talibanerna, men för att få stöd från "världssamfundet" utvidgades målen. Afghanistan skulle bli en modern, okorrumpad stat, med ett starkt centrum och en kompetent och kvalificerad byråkrati. En stat som har förmåga att skydda sin egen befolkning och att bekämpa fattigdomen. Därmed skulle också samhället demokratiseras, kvinnor få fulla rättigheter och mänskliga rättigheter skulle respekteras.

Detta skulle åstadkommas med militära aktioner, genom utbildning av poliser och soldater och ett mycket omfattande bistånd. Ett demokratiskt, välbeväpnat men fredligt Afghanistan skulle bidra till stabiliteten i hela regionen.

Ingenting av detta har uppnåtts utom bekämpandet av al-Qaida i Afghanistan. Utvecklingen går åt fel håll. Landet saknar stabil grund eftersom den stat som finns är genomkorrumpad och mänskliga rättigheter kränks oavbrutet. Den enda riktigt blomstrande stora näringen är heroinindustrin och landet är sönderslitet av decennier av krig. Talibanerna och ett antal starka krigsherrar är kvar och växer sig starkare. Redan för flera år sedan konstaterade ledande amerikanska militär att det inte gick att besegra dem militärt. Alla ansträngningar att få befolkningen att betrakta NATO-soldaterna som vänner har i stort sett misslyckats. Inte minst till följd av upprepade incidenter med bombanfall mot civila och brutala övergrepp från amerikanska specialstyrkor. Instabiliteten i regionen har ökat, särskilt i Pakistan.

Kriget har stimulerat terrorism runt om i världen och motåtgärderna har brutaliserat också demokratiska länder och legitimerat tortyr och misshandel av fångar, långt utanför Afghanistans gränser.

Kriget, av vilket Sverige är en del, är med andra ord ett fruktansvärt, tragiskt fiasko. Den amerikanska statsledningen inser det, och har påbörjat det militära tillbakadragandet som förväntas vara avslutat senast

våren 2014, alltså tidigare än vad Sverige tänker göra. President Obama markerar att USA uppnått sitt mål att besegra al-Qaida i Afghanistan, med avrättningen av bin Laden som höjdpunkt, dvs. det ursprungliga och för USA helt centrala krigsmålet.

Det svenska engagemanget i Afghanistan har kommit till gradvis utan att man egentligen vid något avgörande beslutstillfälle gjort klart för allmänheten att Sverige går in i ett krig. Det har nog inte varit någon medveten mörkläggning utan snarare uttryck för illusioner, nämligen att det handlade om en kortvarig operation och ett sätt att skapa fred, demokrati och mänskliga rättigheter.

Alla politiska partier inser givetvis – precis som Obama – att detta inte kommer att uppnås. Men det är inte från de partier som år efter år förlänger Sveriges militära insats vi får höra sanningen - utan i borgerliga Dagens Nyheter som i en huvudledare den 10 november 2011 anklagade Carl Bildt för att i en debattartikel ha ljugit om krigets verklighet.

Alla som inte sovit de senaste fem åren vet däremot att Bildts artikel är förljugen. Det är inte på grund av ett förbättrat säkerhetsläge i Afghanistan som Sverige och andra länder börjar ta hem sina militära styrkor. [...] Både väljarna och de svenskar som riskerar livet i Afghanistan har rätt att bemötas med större respekt än så av landets utrikesminister.

USA har också sedan länge förhandlat, eller, som det heter, ”samtalat” med talibanerna, samma talibaner som de svenska soldaterna av regeringen fortsatt uppmanas att bekämpa. Förlängningen av den svenska insatsen till och med 2014 är i det perspektivet omoralisk: man utsätter svenska soldater för stora risker i ett krig som man vet är meningslöst.

Socialdemokraternas vallöfte till väljarna 2010 – tillsammans med v och mp – var att kräva en bindande tidsplan för ett svenskt militärt tillbakadragande som skulle påbörjas i juli 2011 och vara avslutat under första halvåret 2013. Det dröjde inte många månader förrän detta vallöfte sveks och i stället slöts en pakt med regeringen om den förlängda närvaron till 2014. Och därmed skulle USA lämna Afghanistan militärt före Sverige!

Ingenting hade hänt i Afghanistan som motiverade detta löftesbrott; tvärtom. Och ingen skulle straffa det alliansfria Sverige för att vi går ur NATO-insatsen.

NATO-medlemmen Hollands militärer försvann redan 2010, Kanadas stridskrafter avslutade sin närvaro i föl medan andra Nato-länder som Australien, Danmark, Frankrike, Italien, Spanien och Tyskland planerar sedan länge för att avsluta sitt deltagande. Japan övergick redan under 2009 till uteslutande civilt bistånd. Ingen har protesterat mot detta. Att den svenska militära insatsen mångdubbelt överträffar vårt bistånd vet vi men inte med hur mycket.

Den transparens och kontroll som Gunilla Carlsson ständigt kräver i det svenska biståndet (det är att slå in öppna dörrar eftersom få länder i världen granskar sitt bistånd så hårt som Sverige) borde också tillämpas på krigsinsatsen. Inga utvärderingar görs, inga klara effekter har kunnat redovisas, något som Riksrevisionen i sin rapport den 14 april 2011 också kritiserat regeringen för. Ur RIR:s pressmeddelande: ”Granskningen visar att det inte finns förutsättningar för ett samordnat och effektivt resursutnyttjande. Granskningen visar också att riksdagen inte har insyn i verksamheten eftersom regeringens rapportering brister. Kostnaderna ökar men ingen har överblick. Det går heller inte att få fram de totala kostnaderna.”

Sverige har i processen också svikit FN. När Ban Ki-moon 2008 vädjade om europeiska fredstrupper till den nästan kollapsande FN-missionen i DR Kongo sade Storbritannien och Tyskland nej med hänvisning till att deras trupper behövdes i Afghanistan. 2009 drog Polen tillbaka trupper från sitt FN-

åtagande av samma skäl. Vi ser med oro på att även det svenska samhället påverkas av kriget i Afghanistan. För årskostnaden för en svensk soldat i Afghanistan skulle vi kunna ge ett års skolgång för över 7000 afghanska barn eller driva sjukvårdskliniker i 12 byar eller ge hjälp vid över 80 000 förlorningar.

Även Sverige tillhör nejsägarna. Chefen för FN:s enhet för de fredsbevarande operationerna, Alain Le Roy, avslöjade under ett Stockholmsbesök i september 2011 att Sverige har avvisat FN:s vädjanden om att delta i FN-insatserna i DR Kongo, Sudan och Tchad. Dramatiken kring valet i DR Kongo 2012 visade tydligt på behovet av ökade FN-insatser i detta land, där över fem miljoner människor har dött och hundratusentals kvinnor har våldtagits, en katastrof värre än den i Afghanistan.

Drygt 55 år efter det att Dag Hammarskjöld skapade de fredsbevarande trupperna, finns det inte längre några svenska beväpnade soldater i blå baskrar. Av de ca 700 svenska soldater i internationell tjänst är de allra flesta, nästan 600, stridande trupp under Natoflagg och amerikanskt befäl i Afghanistan. De övriga 90 finns i observatörs- och ledningsfunktioner i postkonfliktländer.

Erfarenhet och forskning visar att som renodlad militär försvarsallians är Nato den organisation som är sämst lämpad att genomföra de långsiktiga insatser med stora civila delar som behövs för att bygga en fred som håller. Till skillnad från i Nato- och EU-ledda insatser är den högste chefen för en FN-insats alltid civil, med kontroll över både civila och militära delar på plats i konfliktområdet. Att prioritera Nato och EU framför FN är att prioritera kortsiktighet och militär konfliktlösning.

De krigförande länderna har sagt sig vara redo att efter avslutad militär närvaro långsiktigt bistå Afghanistan. Men USA, som står för två tredjedelar av allt utländskt bistånd, har redan halverat det civila stödet, från fyra till två miljarder dollar. Den republikanska majoriteten har dessutom antytt att den kan tänka sig ytterligare nedskärningar. Amerikanska CARE har förlorat 80 procent av sin budget och tvingas därför stänga ett utbildningsprogram för 21 000 skolbarn bland annat hundratals skolor med 5 000 elever, framför allt flickor enligt uppgifter i New York Times den 5 dec 2011.

Sveriges roll måste fokuseras helt på civila insatser. Dessa bör samordnas med Svenska Afghanistankommittén som genom sin trettioåriga närvaro och erfarenhet avförtroendefullt samarbete med lokalbefolkningen har skapat hållbara projekt till gagn inte minst för unga flickor och kvinnor. SAK driver sedan årtionden hundratals skolor för unga flickor. Den svenska militära insatsen är oerhört kostsam och dessa resurser skulle istället kunna prioriteras till skolor. I detta arbete har SAK har aldrig begärt militärt skydd utan tvärtom avvisat det.

Partikongressen föreslås besluta:

- M18:1 att Sverige snarast avslutar sin militära insats i Afghanistan som avtalat under 2013
- M18:2 att en plan utarbetas i samarbete med Svenska Afghanistankommittén för att samordna Sveriges samlade politiska, diplomatiska och biståndsrelaterade resurser till stöd för Afghanistans folk
- M18:3 att samråd inleds med likasinnade länder som för ett mer effektivt bidrag till det stödprogram som FN och regionen utvecklar
- M18:4 att Sverige engagerar sig i EU:s civila program i Afghanistan för uppbyggande av afghansk civil kapacitet, stärkande av provinsstyrelserna, stöd till valreformer, återintegrering i

- samhället av f d upprorsmän, ekonomisk utveckling samt förstärkt stöd till en civil polisstyrka genom EU:s polission i landet
- M18:5 att ett program för utvidgat stöd åt de hemvändande soldaterna utarbetas i samråd med veteranförbundet Fredsbaskrarna Sverige
- M18:6 att en genomtänkt strategi utarbetas för att stödja de afghanska kvinnornas medborgerliga och mänskliga rättigheter i enlighet med FN resolutionerna 1325 och 1820, att kvinnor deltar i fredsförhandlingar, i förebyggande konfliktlösande arbete, i medling och allt fredsarbete
- M18:7 att Sverige enbart sänder trupp under FN-mandat
- M18:8 att man och utreder Sveriges totala militära insatser liksom om biståndet i Afghanistan och gör en vitbok

Stockholms partidistrikt

MOTION M19

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Avsluta Sveriges militära insatser i Afghanistan

Kriget i Afghanistan har nu pågått i 10 år. Sverige har under NATO-ledning deltagit i USA:s krig med ett stort antal soldater. Frågan är vad som uppnåtts med detta meningslösa krig. Tiotusental soldater och afghaner har mist sina liv och åtskilliga sårade, fysiskt och psykiskt, har fått men för livet.

Det ursprungliga skälet för USA:s krig i Afghanistan var att besegra al-Qaida. Till del är väl det syftet uppnått genom avrättningen av bin Ladin. Att besegra talibanerna är inte längre uppdraget och som synes vara en omöjlig uppgift.

Situationen i Afghanistan har inte förändrats eller förbättrats för Afghanerna genom kriget. Trots en 10-årig krigsinsats och bekämpande av talibanerna har inte staten Afghanistan utvecklats till en demokrati i traditionell mening, en stat som förmår skydda sin befolkning eller bekämpa fattigdomen i landet. Troligtvis har inte krigsinsatsen förmått skydda den afghanska befolkningen eller varit garant för de biståndsinsatser som gjorts.

Sveriges militära insats i Afghanistan är inte påkallat som ett uppdrag från FN. Majoriteten av FN:s medlemsstater har inte känt sig kallade att delta i detta krig. Det är ett politiskt val från Sveriges sida att delta i USA:s och Natos insats i Afghanistan.

Sverige har deltagit i många fredsbevarande insatser runt om i världen, men detta har skett under FN-flagg. Idag har Sverige inte en enda beväpnad soldat i en FN-ledd operation. Utan all militär insats från Svensk sida är i Afghanistan.

Det borde finnas många skäl för Sverige att dra sig ur kriget i Afghanistan. Dels därför att insatsen inte är FN-ledd, dels därför att vi inte uppnår målet med vår insats, dels för att andra insatser skulle vara bättre för den afghanska befolkningen och dels därför att det inte är säkert att befolkningen vill ha oss där.

Det har redovisats en undersökning som visar att en majoritet av lokalbefolkning i Afghanistan är emot NATO-trupperna, att de anser det är fel att samarbeta med utländska styrkor och att man anser inte att det är ett beskydd med utländska styrkor.

Ett antal länder drar sig nu tillbaka. Det är Nederländerna, Kanada, Frankrike, Australien, Japan och också USA är på väg att dra sig ur. Ska då Sverige som inte är medlem av NATO vara kvar?

Sverige borde istället använda resurserna som nu avsätts till militära insatser till civilt bistånd, byggande av skolor, utbilda lärare, bygga hälsokliniker med mera. Insatser som kan göras i ett förtroendeskapande arbete tillsammans med Afghanerna.

Partikongressen föreslår besluta:

- M19:1 att Sverige avslutar sin militära insats snarast
- M19:2 att en plan läggs upp för Sveriges samlade politiska, diplomatiska och biståndsresurser för Afghanistans folk och dess nationella institutioner. I detta arbete bör Sv Afghanistankommittén få en central roll
- M19:3 att ett program för utvidgat stöd för soldaterna utarbetas i samråd med veteranförbundet Fredsbaskrarna Sverige
- M19:4 att en genomtänkt strategi utarbetas för att stödja de afghanska kvinnornas medborgerliga och mänskliga rättigheter
- M19:5 att en vitbok utarbetas om Sveriges samlade Afghanistaninsats

Margareta Persson

Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M20

NORBERGS ARBETAREKOMMUN

Brottet mot freden är det värsta av alla brott

Nürnberg 1946. Sverige har en stolt tradition av fred, alliansfrihet och neutralitet. Denna tradition har brutits, övergivits steg för steg. Sverige har avvecklat den allmänna värnplikten. Värnplikten där ungdomar från alla samhällsklasser övas, utbildats i försvar av vårt land, i sjukvård, brandförsvar för att ta några exempel. Sverige har engagerats i fredsbevarande internationella insatser i FN:s regi. Sverige har nu inrättat en yrkesarmé som under Natobefäl deltar i krig, bland annat i Afghanistan. Detta samtidigt som Sverige vid minst fyra tillfällen under senaste året tackat nej till FN:s förfrågan om fredsbevarande insatser. Vi har fått en krigsmakt i stället för en försvarsmakt. En rad dimridåer har regeringen presenterat för svenska folket för att motivera dessa förändringar, bland annat att vi är i Afghanistan på FN- mandat. ”Det första som går förlorat i krig är sanningen”. Detta har åter bekräftats. För att återgå till våra stolta svenska traditioner, innan vi helt inordnats i Natos och USA:s kamp om världens naturrikedomar, som är ett hot mot världsfreden.

Partikongressen föreslås besluta:

- M20:1 att Sverige genast återupprättar vår neutralitet och alliansfrihet
- M20:2 att Sverige återinför allmän värnplikt/samhällsplikt för alla ungdomar
- M20:3 att Sverige endast deltar i humanitära och fredsbevarande insatser i FN:s regi
- M20:4 att Sverige genast upphör att upplåta svensk territorium för utvecklande av vapen för främmande makt

Norbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M21

RONNEBY ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

En ny politik för Afghanistan

Idag är Sverige i krig i Afghanistan. Vårt krig i Afghanistan var avsett att skapa fred och demokrati i Afghanistan. Det har misslyckats. Misslyckandet beror inte på brist på god vilja eller goda ambitioner, det beror heller inte på felgrepp gjorda av de män och kvinnor som tjänstgjort i Afghanistan. Felet har hela tiden legat i insatsens utformning.

Vi har allierat oss med trupper som bombat civila, fängslat folk på väldigt lösa grunder samt i många fall utsatt dem för tortyr. Vi har stött en korrupt regim som i många stycken inte är bättre än de vi vill bekämpa. Sanningen är att vi har gjort ont värre.

Vi vet att demokrati byggs underifrån. På samma sätt som det svenska folk tillkämpade sig demokrati och därmed blev ägare av den, måste det afghanska folket erövra och definiera sin demokrati. Vår uppgift är att stötta i denna process, inte kommendera eller styra den.

2014 ska våra trupper vara borta från Afghanistan. Sverige måste däremot vara kvar. Våra framtida insatser måste fokuseras på att främja grunden för demokrati och fred i Afghanistan.

Svenska Afghaniastankommittén har verkat i Afghanistan i 30 år. De jobbar på landsbygden med utbildning, hälsovård och landsbygdsutveckling, SAK fanns på plats under den sovjetiska ockupationen, de fanns på plats under talibanernas styre och de kommer att finnas på plats när Nato, Sverige och övriga trupper har åkte hem.

Den svenska staten bör lära av SAK när de utformar nästa insats i Afghanistan. Småskaligt bistånd i nära samarbete med det lokala civilsamhället måste bli Sveriges framtida arbetssätt i Afghanistan.

Partikongressen föreslås besluta:

- M21:1 att framtida svenska insatser i Afghanistan ska vara av civil art
- M21:2 att svenska biståndsinsatser i Afghanistan sker i enlighet med den modell SAK har utvecklat
- M21:3 att utbildning, hälsovård och landsbygdsutveckling är prioriterade områden
- M21:4 att biståndet kanaliseras via SAK och liknande organisationer

Martin Moberg

Ronneby arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION M22

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

En ny politik för Afghanistan

Idag är Sverige i krig i Afghanistan. Vårt krig i Afghanistan var avsett att skapa fred och demokrati i Afghanistan. Det har misslyckats. Misslyckandet beror inte på brist på god vilja eller goda ambitioner, det beror heller inte på felgrepp gjorda av de män och kvinnor som tjänstgjort i Afghanistan. Felet har hela tiden legat i insatsens utformning.

Vi har allierat oss med trupper som bombat civila, fängslat folk på väldigt lösa grunder samt i många fall utsatt dem för tortyr. Vi har stött en korrupt regim som i många stycken inte är bättre än de vi vill bekämpa. Sanningen är att vi har gjort ont värre.

Vi vet att demokrati byggs underifrån. På samma sätt som det svenska folk tillkämpade sig demokrati och därmed blev ägare av den, måste det afghanska folket erövra och definiera sin demokrati. Vår uppgift är att stötta i denna process, inte kommendera eller styra den.

2014 ska våra trupper vara borta från Afghanistan. Sverige måste däremot vara kvar. Våra framtida insatser måste fokuseras på att främja grunden för demokrati och fred i Afghanistan.

Svenska Afghanistankommittén har verkat i Afghanistan i 30 år. De jobbar på landsbygden med utbildning, hälsovård och landsbygdsutveckling, SAK fanns på plats under den sovjetiska ockupationen, de fanns på plats under talibanernas styre och de kommer att finnas på plats när Nato, Sverige och övriga trupper har åkte hem.

Den svenska staten bör lära av SAK när de utformar nästa insats i Afghanistan. Småskaligt bistånd i nära samarbete med det lokala civilsamhället måste bli Sveriges framtida arbetssätt i Afghanistan.

Partikongressen föreslås besluta:

- M22:1 att framtida svenska insatser i Afghanistan ska vara av civil art
- M22:2 att svenska biståndsinsatser i Afghanistan sker i enlighet med den modell SAK har utvecklat
- M22:3 att utbildning, hälsovård och landsbygdsutveckling är prioriterade områden
- M22:4 att biståndet kanaliseras via SAK och liknande organisationer

Peter Johansson

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M23

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Fler personer till FN-styrkor i fredsfrämjande insatser

Omkring 120 000 personer deltar i Förenta Nationernas fredsbevarande insatser runt om i världen. Sveriges bidrag är ca 50 personer. Dagens fredsfrämjande insatser innefattar både militära och civila delar som ger bättre förutsättningar att nå varaktig fred och stabilitet.

Sverige har tidigare haft ett starkt engagemang för FN:s fredsfrämjande insatser men detta stämmer inte längre. Sedan mitten av 1990- talet har Sveriges bidrag till FN minskat och bidrag till NATO – och/eller EU- ledda insatser ökat.

Det räcker inte att Sverige bidrar med pengar till FN:s fredsfrämjande insatser, så som Sverige gör idag, de soldater och annan personal om man skickar ut på fredsfrämjande insatser borde i högre grad koncentreras till FN- ledda insatser. FN är det enda forum vi har där samtliga länder är närvarande, alla har en röst och alla kan komma till tals.

Partikongressen föreslås besluta:

M23:1 att antalet personer som Sverige skickar till utlandstjänst på fredsfrämjande uppdrag ska öka i de fall insatser är ledda av FN

Fosie S- förening

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M24

VÅRGÅRDA ARBETAREKOMMUN

Stärk FN och respektera FN-stadgan

FN och folkrätten är och måste förbli det viktigaste instrumentet för att globalt värna fred. Men en internationell rättsordning som ger utrymme för en starkare stat att ensidig diktera villkoren för folkrättens tillämpbarhet och innebörd, underminerar hela folkrättens idé; alla staters lika rättigheter och skyldigheter. Det är just därigenom, att folkrätten kan hävda den svages rätt gentemot den starke, som den fyller en funktion som är viktig att slå vakt om och försvara. En världsordning som tillåter att skyldigheter enligt FN:s stadga tillämpas olika för olika stater är detsamma som att avskaffa folkrätten. Det blir en världsordning där den starkare staten dikterar villkoren för de svagare. Därför måste socialdemokratin med kraft slå fast att folkrätten måste tillämpas konsekvent och lika för alla stater oavsett ekonomiska, politiska och militära förutsättningar.

FN och folkrätten måste dock alltid betraktas som medel, inte som mål i sig. Vår ambition att stärka FN måste utgå från idén att globalt samarbete och en gemensam internationell rättsordning är den bästa vägen för att försvara de ideologiska utgångspunkter som gör oss till socialdemokrater. Det är därför viktigt att ställa krav på stater att respektera folkrätten samtidigt som vi inte får låta folkrätten begränsa oss från att också ställa ytterligare krav. Med andra ord måste folkrättens krav, utan undantag, utgöra golvet för staternas internationella åtaganden, inte taket. En stat ska kunna gå längre i sitt värnande av fred, säkerhet och humanitära behov än vad folkrätten kräver, men aldrig bryta mot folkrättens principer.

Att tillåta att undantag görs från folkrättens mest grundläggande princip är detsamma som att underminera FN:s och folkrättens hela idé, auktoritet och okränkbarhet. En bedömning av när avsteg från det absoluta kravet på säkerhetsrådets godkännande av militär våldsanvändning får göras eller inte blir med nödvändighet godtycklig. Ett sådant avsteg kan heller inte göras utifrån folkrättens principer eftersom folkrättens huvudprincip just är den att förbudet mot ickesanktionerat våld är absolut. Med andra ord, ett väpnat anfall mot en stat ska bara kunna tillåtas om det är så uppenbart att det är befogat att hela världssamfundet, representerat av säkerhetsrådets majoritet och dess fem permanenta medlemmar, kan godkänna det. De fem permanenta medlemmarnas sk veto rätt är avsedd just som en garant för att ensidiga och godtyckliga intressen, av det slag som USA:s och Storbritanniens invasion av Irak innebar, inte ska kunna sanktioneras av världssamfundet. Tack vare veto rätten blev USA:s oerhört grova brott mot folkrätten och mänskligheten i bl a Irak inte legaliserade av världssamfundet.

Socialdemokratiska Arbetarepartiet övergav i och med kongressbeslut 2009 det absoluta kravet på FN-mandat för användande av militärt våld och öppnar därmed inte bara för godtycke och att den starkes ord blir lag samt riskerar att leda till att humanitära katastrofer blir legitima. Än värre är att detta avsteg från folkrättens huvudprincip innebär att grunden i FN:s roll som fredsgarant, undermineras. Dessutom riskerar ett sådant för socialdemokratin historiskt, och internationellt uppseendeväckande, avsteg att i omvärldens ögon framstå som ett implicit men tydligt försvar för de synnerligen långsökta folkrättsliga argumenten bakom anfallet på Irak, ett resonemang som också helt byggde på den felaktiga föresatsen att Irak utgjorde ett militärt hot mot USA.

Oviljan att intervensera till stöd för humanitära katastrofer, som den i Rwanda, kan vi inte komma åt genom att göra avsteg från folkrättens allra mest grundläggande princip, och därmed öppna för ett godtycke där den starke dikterar villkoren för när folkrätten ska respekteras. Det torde framstå som uppenbart att den bristande politiska viljan bakom världssamfundets passivitet i t ex Rwanda inte kan åtgärdas med en ordning som öppnar för ensidiga godtyckliga bedömningar av när folkrättens krav ska respekteras och inte. Istället innebär en sådan nyordning ökad instabilitet, där de dominerande staterna väljer att gå sin egen väg, utifrån sin egen bedömning av när militärt våld ska underställas folkrätten. Det gäller inte bara USA:s framtida agerande utan i hög grad även t ex Rysslands och Kinas.

Därför är det viktigt att uppmärksamma att de fem permanenta medlemsländernas veto rätt syftar just till att upprätthålla en global stabilitet, göra stormakterna ömsesidigt beroende av varandra, möjliggöra förutsägbarhet och tillit i de globala relationerna och skapa en tröghet i det internationella systemet som gör det svårare att starta ett krig.

Denna folkrättens grundläggande princip, att militära interventioner alltid ska underställas FN-mandat, har under hela efterkrigstiden utgjort en hörnsten i socialdemokratins utrikespolitik.

Partikongressen föreslås besluta:

- M24:1 att kongressen beslutar att socialdemokratien ska verka för att Sverige ska arbeta för folkrättens principer genom att stärka FN och dess stadga
- M24:2 att kongressen beslutar att partiet ska verka för att FN-stadgan respekteras så att det absoluta kravet på FN-mandat vid militära interventioner bibehålls

Vårgårda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M25

RONNEBY ARBETAREKOMMUN

Sverige ska prioritera FN före Nato

Sverige har många gånger under åren deltagit i FN:s fredsbevarande styrkor. De svenska insatserna har varit uppskattade och värdefulla, våra representanter har vunnit respekt för sitt agerande.

Under de senaste åren har Sverige deltagit mindre under FN-flagg och mer under Nato-flagg, vilket jag anser är olyckligt. Det är oklart varför vi har fått denna utveckling, vad jag vet har inget principiellt inriktningsbeslut tagits.

När jag läser att folk som ska sälja JAS-Gripen anser att den svenska insatsen i Libyen är till fördel när de ska marknadsföra JAS blir jag lätt konspiratorisk. Inte ens en bråkdel av motivet till en svensk militär insats får vara marknadsföringsskäl.

Jag ser även med oro på den tilltagande integreringen mellan den svenska försvaret och Nato. Man behöver inte vara väldigt konspiratorisk för att misstänka att samverkan med Nato är ett sätt att opinionsmässigt bereda väg för att svenskt medlemskap i Nato.

Sverige är ett litet land, våra resurser är begränsade. Sverige har fortfarande ett gott rykte som kämpe för mänskliga rättigheter, vi är duktiga på att jobba med dialog och konfliktlösning. Där ligger vår unika kompetens.

Vi måste lägga våra resurser där de gör mest nytta och är mest effektiva.

Partikongressen föreslås besluta:

- M25:1 att Sverige prioriterar insatser under direkt FN-ledning före Natoleda
- M25:2 att Socialdemokraterna säger nej till ett svenskt medlemskap i Nato

Martin Moberg

Ronneby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M26

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Sverige ska prioritera FN före Nato

Sverige har många gånger under åren deltagit i FN:s fredsbevarande styrkor. De svenska insatserna har varit uppskattade och värdefulla, våra representanter har vunnit respekt för sitt agerande.

Under de senaste åren har Sverige deltagit mindre under FN-flagg och mer under Nato-flagg, vilket jag anser är olyckligt. Det är oklart varför vi har fått denna utveckling, vad jag vet har inget principiellt inriktningsbeslut tagits.

När jag läser att folk som ska sälja JAS-Gripen anser att den svenska insatsen i Libyen är till fördel när de ska marknadsföra JAS blir jag lätt konspiratorisk. Inte ens en bråkdel av motivet till en svensk militär insats får vara marknadsföringsskäl.

Jag ser även med oro på den tilltagande integreringen mellan det svenska försvaret och Nato. Man behöver inte vara väldigt konspiratorisk för att misstänka att samverkan med Nato är ett sätt att opinionsmässigt bereda väg för att svenskt medlemskap i Nato.

Sverige är ett litet land, våra resurser är begränsade. Sverige har fortfarande ett gott rykte som kämpe för mänskliga rättigheter, vi är duktiga på att jobba med dialog och konfliktlösning. Där ligger vår unika kompetens. Vi måste lägga våra resurser där de gör mest nytta och är mest effektiva.

Partikongressen föreslås besluta:

M26:1 att Sverige prioriterar insatser under direkt FN-ledning före Natoleda

M26:2 att Socialdemokraterna säger nej till ett svenskt medlemskap i Nato

Peter Johansson

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M27

KRISTIANSTADS ARBETAREKOMMUN

Säg nej till krigssamarbete

Återigen övar svensk krigsmakt och NATO i Norrbotten. Övningarna skall leda till samordnade insatser och är en förberedelse till att Sverige skall kunna delta i nya angreppskrig i världen.

Ledande chefer inom flygvapnet harangerar svensk kompetens och kvalitet i samarbetet med NATO efter insatser i Libyen. Varför övningar i Norrbotten? Enligt svensk militär argumentation beror det på att Sverige kan erbjuda det största och bästa övningsområdet i Europa, NEAT i Norrbotten.

Låt inte svensk borgerlig regering tvångsansluta Sverige till deltagande i alla former av krigssamarbete eller medlemskap i krigsallianser. Det finns ett starkt folkligt stöd i Sverige för ett nej till medlemskap i NATO och deltagande i angrepps/krigsinsatser i världen. Socialdemokratien bör och ska vara en garanti för ett Sverige fritt från deltagande i alla former av krigssamarbete.

Partikongressen föreslår besluta:

M27:1 att Sverige skall vara fritt från alla former av krigssamarbete

M27:2 att Sverige säger nej till stridsövningar i Norrbotten för utländsk krigsmakt

Lars Olin

Kristianstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna M28:1, M28:2, M28:3, M28:4, M28:5, M29:1, M30:1, M30:2, M30:3, M30:4, M30:5, M31:1, M31:2, M31:3, M31:4, M31:5, M32:1, M32:2, M32:3, M32:4, M32:5, M33:1, M33:2, M33:3, M33:4, M33:5, M34:1, M34:2, M34:3, M34:4, M34:5

UM4 Utlåtande nedrustning

Partistyrelsen anser att i en värld som upprustar alltmer behövs aktiva röster för nedrustning. Sverige har en lång och stolt tradition att förvalta i nedrustningsfrågorna och kraftfulla röster för nedrustning, icke-spridning och rustningskontroll behövs. Sveriges röst behövs.

Det är sorgligt att se vilket svalt engagemang den borgerliga regeringen visar för nedrustningsfrågorna. Man förlösar ett värdefullt arv. Sverige kan, både som enskild aktör och i samverkan med andra, bidra till konkreta resultat för nedrustning och icke-spridning. Socialdemokratiska regeringar har alltid varit aktiva i nedrustningsarbetet. Olika partnerskap med andra länder sjesattes och bland annat tillsattes Blixkommissionen för att ta fram nya initiativ och idéer. Regeringen borde tydligt visa sin vilja att ställa sig bakom den nedrustningstradition som så länge varit en hörnsten i svensk utrikespolitik. Det internationella nedrustningsarbetet måste ta ny fart. Mer måste göras. Kärnvapenhotet är långt ifrån avvärt utan tvärtom har det ökat. Socialdemokraterna har på olika sätt drivit på för ökat svenskt engagemang i nedrustningsfrågorna. Bland annat har vi lagt fram ett 12-punktsprogram för nedrustning. Partistyrelsen menar att nedrustningsfrågorna är angelägna och att partiet på olika plan i organisationen bör arbeta aktivt med dessa, både när det gäller opinionsbildning och som ett bildningsarbete där intresse finns.

Även om den ekonomiska krisen gjort att många länder skurit i sina militärutgifter fortsätter ändå utgifterna att öka och uppgick 2011 till 1740 miljarder dollar.

Internationellt sker trots allt vissa framsteg. De senaste åren har visionen om en kärnvapenfri värld lyfts upp på dagordningen. Inte minst markeras detta av avtalet mellan USA och Ryssland som handlar om att

reducera antalet strategiska kärnvapenmissiler. Genom översynskonferensen 2010 för ickespridningsfördraget NPT togs steg i arbetet för nedrustning och icke-spridning. Men de positiva tecknen till trots återstår många svåra utmaningar.

Nedrustningskonferensen i Genève hindras alltså av låsningar på grund av Pakistan. Detta land, en av kärnvapenmakterna utanför ickespridningsavtalet, präglas fortsatt av oro och stora spänningar. Nordkoreas provsprängningar har skapat ytterligare osäkerhet kring en redan instabil situation. EU har infört hårdare sanktioner mot Iran med anledning av oklarheterna kring landets kärntekniska program. Spänningen har stigit och det finns risk för ökad konfliktnivå. IAEA intar en central roll för kontroll och uppföljning av den kärntekniska verksamheten i Iran och Sverige har just nu en plats i organisationens styrelse. Partistyrelsen anser att Sverige bör använda sitt uppdrag för att agera pådrivande i nedrustnings- och ickespridningsfrågorna och för att genom dialog och diplomati kunna nå en lösning på dessa två konflikthärdar som annars kan leda till katastrofala följder. Sverige ska också arbeta aktivt till stöd för upprättandet av en zon fri från massförstörelsevapen i hela Mellanöstern.

Partistyrelsen menar att det självklart också vore önskvärt om Europa var en kärnvapenfri zon och menar att ansträngningar bör göras i den riktningen även om möjligheterna att realisera detta med såväl Ryssland, Frankrike och Storbritannien idag, kan tyckas ligga långt in i framtiden. Målet är en kärnvapenfri värld och partistyrelsen menar att det är mer realistiskt att arbeta för att få till stånd en internationell konvention om förbud mot kärnvapen än att driva krav på olika kärnvapenfria zoner. Partistyrelsen anser därför att Sverige bör använda de positiva signaler som trots allt finns på den internationella arenan för att i FN på ett konstruktivt och realistiskt sätt driva frågan om förbud mot all användning av kärnvapen. Sverige bör i samråd med likasinnade stater i FN föreslå att sonderingar och konsultationer inleds för att undersöka förutsättningarna för en internationell konvention om ett fullständigt förbud mot kärnvapen.

Andra frågor som partistyrelsen vill framhäva är att Sverige bör arbeta i denna anda. Med politiska och diplomatiska medel bör Sverige aktivt påverka kärnvapenmakterna att fullfölja sina skyldigheter enligt NPT-avtalet, nämligen att genom förhandlingar reducera och slutligen avskaffa sina kärnvapenarsenaler. Vi vill också att Sverige arbetar aktivt med nedrustningsfrågorna i EU för att i samverkan med andra kunna intensifiera nedrustningsarbetet.

Varje nation har rätt att begära hjälp från andra länder för att trygga sitt eget försvar och därmed också rätt att besluta om att upplåta sitt territorium åt andra länders försvarsmakt. När det gäller kärnvapen menar partistyrelsen att kärnvapenmakterna måste åta sig att inte placera ut kärnvapen på annat än sitt eget territorium, vilket också är en av Blixkommissionens rekommendationer, nr 22.

Målet är en fullständig avveckling av massförstörelsevapen, såväl biologiska och kemiska som nukleära. Att förhindra spridning är en viktig del av nedrustningsarbetet. För att nå detta måste kärnvapenmakterna omedelbart minska innehavet. De samlade kärnvapenstyrkorna i världen, främst USA:s och Rysslands, skulle kunna förstöra allt liv på jordklotet flera gånger om. Det ligger i mänsklighetens och världssamfundets intresse för överlevnad och gemensam säkerhet att alla kärnvapen elimineras.

Den fortgående kärnvapenmoderniseringen innebär ett ohyggligt slöseri med resurser. Flera kärnvapenmakter vägrar i dag att gå med på verklig nedrustning och moderniserar istället sina kärnvapenarsenaler. Till detta kommer att ett antal länder som inte tidigare var kärnvapenmakter nu har skaffat sig kärnvapen och att risken för ytterligare spridning även i fortsättningen är stor. Det finns också risk att kärnvapen sprids till icke-statliga aktörer, exempelvis terroristgrupper. För att lyckas med nedrustningsarbetet krävs mycket tuffare kontrollregimer. Partistyrelsen vill se ett starkare IAEA med starkare kontrollmöjligheter. Sverige har en plats i IAEA:s styrelse, ett uppdrag man bör använda för att driva på dessa frågor.

Icke-spridningsavtalet (NPT) innehåller tre komponenter. Kärnvapenstaterna förbinder sig att inte överlåta kärnvapen eller kunskap om kärnvapen och kärnvapenteknologi till andra stater. Samtidigt lovar övriga stater att inte skaffa kärnvapen. I avtalet förbinder sig de länder som har kärnvapen också att arbeta för en fullständig kärnvapenedrustning. NPT är satt under stor press. Det står klart att världen är i stort behov av nya initiativ i nedrustnings- och kontrollarbetet, samtidigt som det för oss socialdemokrater är viktigt att NPT stärks och att de utfästelser som är gjorda i avtalet införlivas. Partistyrelsen menar att Sverige bör undersöka möjligheterna att erbjuda värdskap för ett stående sekretariat för att bidra till upprätthållandet av NPT, även detta är en av Blixkommissionens rekommendationer, nr 4.

Den oberoende internationella kommissionen om massförstörelsevapen med Hans Blix som ordförande presenterade i juni 2006 sin rapport med en rad konkreta förslag om hur världen ska kunna befrias från kärnvapen, biologiska och kemiska vapen. Blixkommissionens rapport är en gediget utarbetad skrift som fortfarande äger aktualitet. Blixkommissionen kan genom sin sammansättning sägas utgöra ett gott tvärsnitt av hur världens främsta nedrustningsexperter ser på läget. Genom att välja ut några av dess sextio förslag och driva dem i internationella fora skulle den svenska regeringen kunna lämna ett viktigt bidrag till att hantera en av vår världs ödesfrågor.

Frågan om de katastrofala humanitära konsekvenserna av kärnvapenkrig har fått växande betydelse på den internationella nedrustningsagendan. Bland annat på den första förberedande kommittén inför 2015 års översynskonferens av ickespridningsavtalet (NPT) präglades diskussionen av detta. Många kärnvapenfria nationer kräver konkreta nedrustningsåtgärder med hänvisning till just de helt oacceptabla humanitära effekterna av kärnvapenkrig. En internationell konferens omkring detta kommer att äga rum i Oslo våren 2013. Partistyrelsen vill uppmärksamma dessa frågor.

Nedrustningsfrågorna omfattar flera områden. Arbetet för att begränsa taktiska kärnvapen är nödvändigt. Lätta vapen, exempelvis pistoler eller k-pistar, är de vanligaste vapnen. De står för det största antalet dödsoffer i konflikter. Det internationella arbetet för att stoppa spridningen av dessa vapen är en angelägenhet för oss alla. Ett fortsatt starkt engagemang är viktigt för att skapa ett legalt bindande vapenhandelsfördrag, ATT, även om de senaste förhandlingarna blev en besvikelse. Oaktat detta menar partistyrelsen att Sverige måste vara fortsatt pådrivande i att förhandlingar återupptas och att ett långtgående internationellt vapenhandelsfördrag kommer till stånd.

Minor och klusterbomber fortsätter att skörda civila offer i årtionden efter att själva kriget tagit slut. Partistyrelsen välkomnar att Sverige, om än sent omsider, har ratificerat konventionen mot klusterammunition och förutsätter att skrotningen av Bombkapsel 90 sker så snart som möjligt.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna M28:1, M28:2, M28:4, M28:5, M29:1, M30:1, M30:2, M30:4, M30:5, M31:1, M31:2, M31:4, M31:5, M32:1, M32:2, M32:4, M32:5, M33:1, M33:2, M33:4, M33:5, M34:1, M34:2, M34:4, M34:5

M28:1 (Vetlanda arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att alla kärnvapenmakter åtar sig att inte placera ut någon form av kärnvapen på utländskt territorium, i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 22

M28:2 (Vetlanda arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för ett svenskt värdskap för ett ständigt stående sekretariat för ickespridningsavtalet (NPT), i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 4

M28:4 (Vetlanda arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen

M28:5 (Vetlanda arbetarekommun) att Socialdemokraterna bedriver en aktiv opinionsbildning och ett aktivt bildningsarbete i kärnvapenfrågan

M29:1 (Göteborgs partidistrikt) att Socialdemokraterna skall aktivt driva frågan om militär nedrustning i hela världen

M30:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att alla kärnvapenmakter åtar sig att inte placera ut någon form av kärnvapen på utländskt territorium, i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 4

M30:2 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för ett svenskt värdskap för ett ständigt stående sekretariat för ickespridningsavtalet (NPT), i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 22

M30:4 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen

M30:5 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna bedriver en aktiv opinionsbildning och ett aktivt bildningsarbete i kärnvapenfrågan

M31:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna arbetar för att alla kärnvapenmakter åtar sig att inte placera ut någon form av kärnvapen på utländskt territorium, i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 4

M31:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för ett svenskt värdskap för ett ständigt stående sekretariat för ickespridningsavtalet (NPT), i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 22

M31:4 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen

M31:5 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna bedriver en aktiv opinionsbildning och ett aktivt bildningsarbete i kärnvapenfrågan

M32:1 (Kungsbacka arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att alla kärnvapenmakter åtar sig att inte placera ut någon form av kärnvapen på utländskt territorium, i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 4

M32:2 (Kungsbacka arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för ett svenskt värdskap för ett ständigt stående sekretariat för ickespridningsavtalet (NPT), i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 22

M32:4 (Kungsbacka arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen

M32:5 (Kungsbacka arbetarekommun) att Socialdemokraterna bedriver en aktiv opinionsbildning och ett aktivt bildningsarbete i kärnvapenfrågan

M33:1 (Eslövs arbetarekommun) att att Socialdemokraterna arbetar för att alla kärnvapenmakter åtar sig att inte placera ut någon form av kärnvapen på utländskt territorium, i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 4

M33:2 (Eslövs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för ett svenskt värdskap för ett ständigt stående sekretariat för ickespridningsavtalet (NPT), i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 22

M33:4 (Eslövs arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen

M33:5 (Eslövs arbetarekommun) att Socialdemokraterna bedriver en aktiv opinionsbildning och ett aktivt bildningsarbete i kärnvapenfrågan

M34:1 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna arbetar för att alla kärnvapenmakter åtar sig att inte placera ut någon form av kärnvapen på utländskt territorium, i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 4

M34:2 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för ett svenskt värdskap för ett ständigt stående sekretariat för ickespridningsavtalet (NPT), i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 22

M34:4 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen

M34:5 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna bedriver en aktiv opinionsbildning och ett aktivt bildningsarbete i kärnvapenfrågan

Partikongressen föreslås besluta:

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: M28:3, M30:3, M31:3, M32:3, M33:3, M34:3

M28:3 (Vetlanda arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver att hela Europa ska vara en kärnvapenfri zon

M30:3 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver att hela Europa ska vara en kärnvapenfri zon

M31:3 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna driver frågan om att hela Europa ska vara en kärnvapenfri zon

M32:3 (Kungsbacka arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver frågan om att hela Europa ska vara en kärnvapenfri zon

M33:3 (Eslövs arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver frågan om att hela Europa ska vara en kärnvapenfri zon

M34:3 (Halmstads arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver frågan om att hela Europa ska vara en kärnvapenfri zon

MOTION M28

VETLANDA ARBETAREKOMMUN

Kärnvapen

På grund av kärnvapenangreppen mot Japan släcktes mer än 70 000 människoliv och de radioaktiva partiklar som spreds har skördat tiotusentals liv i flera generationer sedan dess. Sedan andra världskrigets slutskede har kärnvapnen utgjort ett växande hot mot mänskligheten. Ett hot som befästs av årtionden av kapprustning under kalla kriget, och som eskalerat även efter terrorbalansens tid. Fler stater har skaffat sig kärnvapen sedan dess och ytterligare stater gör ansatser till att förse sig med sådana. De ursprungliga kärnvapenstaterna – USA, Sovjetunionen (i dag Ryssland), Frankrike, Storbritannien och Kina – har på senare tid fått sällskap av nya: Israel, Indien, Pakistan och Nordkorea.

1970 trädde icke-spridningsavtalet, (NPT) i kraft. Avtalet ålägger kärnvapenstaterna att nedrusta sina kärnvapen, förbjuder icke-kärnvapenstaterna att skaffa kärnvapen, men tillåter alla stater att använda kärnkraft i fredligt syfte. Men sedan dess har det alltså tillkommit ytterligare fyra kärnvapenstater. I dag finns dessutom mer än 22 000 kärnvapen med en sammanlagd kapacitet att förinta allt liv på jorden flera gånger om. En stor del av dessa står i ständig beredskap och kan avfyras inom loppet av minuter. Det är uppenbart att den förevarande nedrustningsregimen i form av icke-spridningsavtalet är otillräcklig. Det krävs ytterligare ansträngningar för att stärka icke-spridningsavtalet och för att leda arbetet mot en kärnvapenfri värld framåt. Sverige har tidigare legat i framkant i kampen för fred och nedrustning, inte minst med framträdande socialdemokrater i spetsen som Hjalmar Branting, Alva Myrdal, Inga Thorsson, Olof Palme och Anna Lindh. 2003 tillsatte den svenska regeringen på Anna Lindhs initiativ den så kallade Blixkommissionen med Hans Blix som ordförande. Blixkommissionen presenterade sin rapport 2006, vari 60 rekommendationer till världssamfundet framfördes. Av dessa handlade 30 om kärnvapen. Kommissionen rekommenderar bland annat ett på sikt totalt förbud mot kärnvapen och krav på USA att ratificera provstoppsavtalet och upphöra med sina provsprängningar av nukleära vapenladdningar. Blixkommissionen förordar också ett svenskt värdskap för ett stående sekretariat för icke-spridningsavtalet (NPT), för att övervaka och pådriva icke-spridnings – och nedrustnings – processen. Sverige bör, med Socialdemokraterna i spetsen, visa vägen mot en kärnvapenfri värld genom att aktivt arbeta för förverkligandet av Blixkommissionens förslag. Vi bör också arbeta för att EU:s två kärnvapenmakter Storbritannien och Frankrike avvecklar sina kärnvapenarsenaler helt. Då kan hela Europa bli en kärnvapenfri zon och EU ett exempel för resten av världen. Trots att kärnvapnen är de i särklass mest farliga vapnen som finns är de ännu inte förbjudna. Internationella konventioner förbjuder redan bland annat personminor, klustervapen och senapsgas. Sedan personminor förbjöds har handeln med och användandet av dem praktiskt taget upphört. Konventioner mot kemiska och biologiska stridsmedel har också visat sig effektiva i arbetet mot att avveckla dem helt. Därför är en konvention som

förbjuder kärnvapen en viktig åtgärd för att nå en värld fri från ett överhängande massförstörelsehot. Vi måste inse att dessa hot mot vår gemensamma säkerhet är påverkbara. Vad som krävs är politisk vilja och folklig mobilisering. Lyckas vi få bort kärnvapnen så har vi tagit oss en bra bit på vägen mot en värld där alla människor kan leva ett tryggt liv i frihet. Avvecklingen av kärnvapen skulle dessutom frigöra enorma resurser som i dag går till underhåll, utveckling och anskaffning av kärnvapen och som istället skulle kunna användas för exempelvis fattigdomsbekämpning. Därför måste vi nu höja nedrustningstakten så att vi kan uppnå en kärnvapenfri värld inom vår livstid. Det är inte bara nödvändigt och brådskande utan också möjligt.

Partikongressen föreslås besluta:

- M28:1 att Socialdemokraterna arbetar för att alla kärnvapenmakter åtar sig att inte placera ut någon form av kärnvapen på utländskt territorium, i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 22
- M28:2 att Socialdemokraterna verkar för ett svenskt värdskap för ett ständigt stående sekretariat för icke-spridningsavtalet (NPT), i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 4
- M28:3 att Socialdemokraterna driver att hela Europa ska vara en kärnvapenfri zon
- M28:4 att Socialdemokraterna verkar för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen
- M28:5 att Socialdemokraterna bedriver en aktiv opinionsbildning och ett aktivt bildningsarbete i kärnvapenfrågan

Johanna Haraldsson och Gisela Brumme

Vetlanda arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M29

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

Militär nedrustning i hela världen

Problemet: År 2010 var de globala militära utgifterna på 1630 miljarder dollar, motsvarande 10 150 miljarder kr enligt Sipri.(Sv 2011-04-12)

I FN planerar Sverige under det kommande året att verka för ytterligare effektivisering av humanitära katastrofinsatser och bättre användning av pengarna i FN:s fonder och program. Därtill kommer kampanjen för att få en plats i FN:s råd för mänskliga rättigheter och planering inför klimatmötet i Rio 2012. (Svd 2011-09-18) Maj-Britt Theorin blev intervjuad i radioprogrammet God morgon världen och hon sade att regeringens gör ingenting i FN:S nedrustningsarbete, ingenting! (P1, september 2011).

Partikongressen föreslås besluta:

- M29:1 att Socialdemokraterna skall aktivt driva frågan om militär nedrustning i hela världen

Härlanda sdf

Göteborgs partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M30

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Skrota kärnvapnen

För drygt 65 år sedan, i andra världskrigets slutskede, utfärdade USA:s dåvarande president Harry S. Truman en order om kärnvapenangrepp mot Japan. Innebörden av Trumans beslut var en kollektiv dödsdom för befolkningen i två städer. Den första atombomben fälldes över den japanska staden Hiroshima klockan 8.15 den 6 augusti 1945. Mer än 100 000 människoliv släcktes omedelbart, och de radioaktiva partiklar som spreds har skördat tiotusentals liv i flera generationer sedan dess. Två dagar efter katastrofen i Hiroshima detonerade den andra amerikanska kärnvapenladdningen över Nagasaki och orsakade ytterligare 70 000 människors död och lade staden i ruiner. Vi måste påminna oss om dessa tragedier. De kan, så länge kärnvapnen existerar, återupprepas. Sedan andra världskrigets slutskede har kärnvapnen utgjort ett växande hot mot mänskligheten. Ett hot som befästs av årtionden av kapprustning under kalla kriget, och som eskalerat även efter terrorbalansens tid.

Fler stater har skaffat sig kärnvapen sedan dess och ytterligare stater gör ansatser till att förse sig med sådana. De ursprungliga kärnvapenstaterna – USA, Sovjetunionen (i dag Ryssland), Frankrike, Storbritannien och Kina – har på senare tid fått sällskap av nya: Israel, Indien, Pakistan och Nordkorea. Att militärmakter besitter vapen som kan användas för massiva påtryckningar, i form av hot om total förintelse, utgör ett kraftfullt hinder för att vi i framtiden ska kunna bygga en fredlig global samverkan. Ingen kan vinna ett kärnvapenkrig. Det enda resultatet av ett sådant vore ömsesidig utplåning.

1970 trädde ickespridnings-avtalet (NPT) i kraft. Avtalet ålägger kärnvapenstaterna att nedrusta sina kärnvapen, förbjuder icke-kärnvapenstaterna att skaffa kärnvapen, men tillåter alla stater att använda kärnkraft i fredligt syfte. Men sedan dess har det alltså tillkommit ytterligare fyra kärnvapenstater. I dag finns dessutom mer än 22 000 kärnvapen med en sammanlagd kapacitet att förinta allt liv på jorden flera gånger om. En stor del av dessa står i ständig beredskap och kan avfyras inom loppet av minuter. Således finns alltid risken för oöverlagda eller oavsiktliga angrepp. Det är därför uppenbart att den förevarande nedrustningsregimen i form av icke-spridningsavtalet är otillräcklig. Det krävs ytterligare ansträngningar för att stärka icke-spridningsavtalet och för att leda arbetet mot en kärnvapenfri värld framåt. Sverige har tidigare legat i framkant i kampen för fred och nedrustning. Inte minst med framträdande socialdemokrater i spetsen som Hjalmar Branting, Alva Myrdal, Inga Thorsson, Olof Palme och Anna Lindh. 2003 tillsatte den svenska regeringen på Anna Lindhs initiativ den så kallade Blixkommissionen med Hans Blix som ordförande. Syftet var att få fram strategier för icke-spridning och nedrustning. Blixkommissionen presenterade sin rapport 2006, vari 60 rekommendationer till världssamfundet framfördes. Av dessa handlade 30 om kärnvapen. Kommissionen rekommenderar bland annat ett förbud

mot att placera ut kärnvapen annat än på eget territorium, ett på sikt totalt förbud mot kärnvapen och krav på USA att ratificera provstoppsavtalet och upphöra med sina provsprängningar av nukleära vapenladdningar. Blixkommissionen förordar också ett svenskt värdskap för ett stående sekretariat för icke-spridningsavtalet (NPT), för att övervaka och pådriva icke-spridnings – och nedrustnings – processen.

Sverige bör, med Socialdemokraterna i spetsen, visa vägen mot en kärnvapenfri värld genom att aktivt arbeta för förverkligandet av Blixkommissionens förslag. I EU har vi också en viktig politisk plattform för att driva nedrustnings- och fredsfrågor. Genom samordnade påtryckningar tillsammans med andra ickekärnvapenstater bör vi verka för att EU:s två kärnvapenmakter Storbritannien och Frankrike avvecklar sina kärnvapenarsenaler helt. Då kan hela Europa bli en kärnvapenfri zon och EU ett exempel för resten av världen.

För ett framgångsrikt arbete mot en kärnvapenfri värld så är det också nödvändigt att vi tar upp kampen för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen. Trots att kärnvapnen är de i särklass mest farliga vapnen som finns är de ännu inte förbjudna. Internationella konventioner förbjuder redan bland annat personminor, klustervapen och senapsgas. Sedan personminor förbjöds har handeln med och användandet av dem praktiskt taget upphört. Konventioner mot kemiska och biologiska stridsmedel har också visat sig effektiva i arbetet mot att avveckla dem helt. Därför är en konvention som förbjuder kärnvapen en viktig åtgärd för att nå en värld fri från ett överhängande massförstörelsehot. Jämte de oroväckande klimatförändringarna och de stora socioekonomiska orättvisorna i världen är kärnvapnen ett av de största hoten mot vår tillvaro på jorden. Men det finns all anledning att känna tillförsikt. Framtiden kan med ens verka ljusare när man inser att dessa hot mot vår gemensamma säkerhet är påverkbara. Vad som krävs är politisk vilja och folklig mobilisering. Förhandlingarna inom ramen för icke-spridningsavtalet (NPT) har många gånger gått i stå, delvis beroende på USA:s motsträvighet. Men med maktskiftet i USA där president Obamas uttalade vision är en på sikt kärnvapenfri värld, och med det faktum att fler och fler stater höjer rösten för utfasning av kärnvapen så är förhandlingsläget mer hoppfullt än på länge.

Lyckas vi få bort kärnvapnen så har vi tagit oss en bra bit på vägen mot en värld där alla människor kan leva ett tryggt liv i frihet. Avvecklingen av kärnvapen skulle dessutom frigöra enorma resurser som i dag går till underhåll, utveckling och anskaffning av kärnvapen och som istället skulle kunna användas för exempelvis fattigdomsbekämpning. Därför måste vi nu höja nedrustningstakten så att vi kan uppnå en kärnvapenfri värld inom vår livstid. Det är inte bara nödvändigt och brådskande utan också högst möjligt.

Partikongressen föreslås besluta:

- M30:1 att Socialdemokraterna arbetar för att alla kärnvapenmakter åtar sig att inte placera ut någon form av kärnvapen på utländskt territorium, i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 4
- M30:2 att Socialdemokraterna verkar för ett svenskt värdskap för ett ständigt stående sekretariat för icke-spridningsavtalet (NPT), i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 22
- M30:3 att Socialdemokraterna driver att hela Europa ska vara en kärnvapenfri zon
- M30:4 att Socialdemokraterna verkar för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen

M30:5 att Socialdemokraterna bedriver en aktiv opinionsbildning och ett aktivt bildningsarbete i kärnvapenfrågan

Mattias Kristenson

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M31

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Skrota kärnvapnen - inrätta en internationell konvention som förbjuder dess existens

För drygt 65 år sedan, i andra världskrigets slutskede, utfärdade USA:s dåvarande president Harry S. Truman en order om kärnvapenangrepp mot Japan. Innebörden av Trumans beslut var en kollektiv dödsdom för befolkningen i två städer. Den första atombomben fälldes över den japanska staden Hiroshima klockan 8.15 den 6 augusti 1945. Mer än 100 000 människoliv släcktes omedelbart, och de radioaktiva partiklar som spreds har skördat tiotusentals liv i flera generationer sedan dess. Två dagar efter katastrofen i Hiroshima detonerade den andra amerikanska kärnvapenladdningen över Nagasaki och orsakade ytterligare 70 000 människors död och lade staden i ruiner. Vi måste påminna oss om dessa tragedier. De kan, så länge kärnvapnen existerar, återupprepas.

Sedan andra världskrigets slutskede har kärnvapnen utgjort ett växande hot mot mänskligheten. Ett hot som befästs av årtionden av kapprustning under kalla kriget, och som eskalerat även efter terrorbalansens tid. Fler stater har skaffat sig kärnvapen sedan dess och ytterligare stater gör ansatser till att förse sig med sådana. De ursprungliga kärnvapenstaterna – USA, Sovjetunionen (i dag Ryssland), Frankrike, Storbritannien och Kina – har på senare tid fått sällskap av nya: Indien, Pakistan Nordkorea och troligen också Israel. Att militärmakter besitter vapen som kan användas för massiva påtryckningar, i form av hot om total förintelse, utgör ett kraftfullt hinder för att vi i framtiden ska kunna bygga en fredlig global samverkan. Ingen kan vinna ett kärnvapenkrig. Det enda resultatet av ett sådant vore ömsesidig utplåning.

1970 trädde icke-spridnings-avtalet (NPT) i kraft. Avtalet ålägger kärnvapenstaterna att nedrusta sina kärnvapen, förbjuder icke-kärnvapenstaterna att skaffa kärnvapen, men tillåter alla stater att använda kärnkraft i fredligt syfte. Men sedan dess har det alltså tillkommit ytterligare fyra kärnvapenstater. I dag finns dessutom mer än 22 000 kärnvapen med en sammanlagd kapacitet att förinta allt liv på jorden flera gånger om. En stor del av dessa står i ständig beredskap och kan avfyras inom loppet av minuter. Således finns alltid risken för oöverlagda eller oavsiktliga angrepp. Det är därför uppenbart att den förevarande nedrustningsregimen i form av icke-spridningsavtalet är otillräcklig. Det krävs ytterligare ansträngningar för att stärka icke-spridningsavtalet och för att leda arbetet mot en kärnvapenfri värld framåt.

Sverige har tidigare legat i framkant i kampen för fred och nedrustning. Inte minst med framträdande socialdemokrater i spetsen som Hjalmar Branting, Alva Myrdal, Inga Thorsson, Olof Palme och Anna Lindh. 2003 tillsatte den svenska regeringen på Anna Lindhs initiativ den så kallade Blixkommissionen med Hans Blix som ordförande. Syftet var att få fram strategier för icke-spridning och nedrustning.

Blixkommissionen presenterade sin rapport 2006, vari 60 rekommendationer till världssamfundet framfördes. Av dessa handlade 30 om kärnvapen. Kommissionen rekommenderar bland annat ett förbud mot att placera ut kärnvapen annat än på eget territorium, ett på sikt totalt förbud mot kärnvapen och krav på USA att ratificera provstoppsavtalet och upphöra med sina provsprängningar av nukleära vapenladdningar. Blixkommissionen förordar också ett svenskt värdskap för ett stående sekretariat för icke-spridningsavtalet (NPT), för att övervaka och pådriva icke-spridnings – och nedrustnings – processen.

Sverige bör, med Socialdemokraterna i spetsen, visa vägen mot en kärnvapenfri värld genom att aktivt arbeta för förverkligandet av Blixkommissionens förslag. I EU har vi också en viktig politisk plattform för att driva nedrustnings- och fredsfrågor. Genom samordnade påtryckningar tillsammans med andra icke-kärnvapenstater bör vi verka för att EU:s två kärnvapenmakter Storbritannien och Frankrike avvecklar sina kärnvapenarsenaler helt. Då kan hela Europa bli en kärnvapenfri zon och EU ett exempel för resten av världen.

För ett framgångsrikt arbete mot en kärnvapenfri värld så är det också nödvändigt att vi tar upp kampen för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen. Trots att kärnvapen är de i särklass mest farliga vapnen som finns är de ännu inte förbjudna. Internationella konventioner förbjuder redan bland annat personminor, klustervapen och senapsgas. Sedan personminor förbjöds har handeln med och användandet av dem praktiskt taget upphört. Konventioner mot kemiska och biologiska stridsmedel har också visat sig effektiva i arbetet mot att avveckla dem helt. Därför är en konvention som förbjuder kärnvapen en viktig åtgärd för att nå en värld fri från ett överhängande massförstörelsehot.

Jämte de klimatförändringarna och de stora socioekonomiska orättvisorna i världen är kärnvapen ett av de största hoten mot vår tillvaro på jorden. Vad som krävs är politisk vilja och folklig mobilisering.

Förhandlingarna inom ramen för icke-spridningsavtalet (NPT) har många gånger gått i stå, delvis beroende på USA:s motsträvighet. Men med maktskiftet i USA där president Obamas uttalade vision är en på sikt kärnvapenfri värld, och med det faktum att fler och fler stater höjer rösten för utfasning av kärnvapen så är förhandlingsläget mer hoppfullt. Därför måste vi nu höja nedrustningstakten så att vi kan uppnå en kärnvapenfri värld inom vår livstid.

Partikongressen föreslås besluta:

- M31:1 att Socialdemokraterna arbetar för att alla kärnvapenmakter åtar sig att inte placera ut någon form av kärnvapen på utländskt territorium, i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 4
- M31:2 att Socialdemokraterna verkar för ett svenskt värdskap för ett ständigt stående sekretariat för ickespridningsavtalet (NPT), i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 22
- M31:3 att Socialdemokraterna driver frågan om att hela Europa ska vara en kärnvapenfri zon
- M31:4 att Socialdemokraterna verkar för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen
- M31:5 att Socialdemokraterna bedriver en aktiv opinionsbildning och ett aktivt bildningsarbete i kärnvapenfrågan

Maria Södra Station s-förening och Södra Kvinnoklubben
Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M32

KUNGSBACKA ARBETAREKOMMUN

Skrota kärnvapnen - inrätta en internationell konvention som förbjuder dess existens

För drygt 65 år sedan, i andra världskrigets slutskede, utfärdade USA:s dåvarande president Harry S. Truman en order om kärnvapenangrepp mot Japan. Innebörden av Trumans beslut var en kollektiv dödsdom för befolkningen i två städer. Den första atombomben fälldes över den japanska staden Hiroshima klockan 8.15 den 6 augusti 1945. Mer än 100 000 människoliv släcktes omedelbart, och de radioaktiva partiklar som spreds har skördat tiotusentals liv i flera generationer sedan dess. Två dagar efter katastrofen i Hiroshima detonerade den andra amerikanska kärnvapenladdningen över Nagasaki och orsakade ytterligare 70 000 människors död och lade staden i ruiner. Vi måste påminna oss om dessa tragedier. De kan, så länge kärnvapnen existerar, återupprepas.

Sedan andra världskrigets slutskede har kärnvapnen utgjort ett växande hot mot mänskligheten. Ett hot som befästs av årtionden av kapprustning under kalla kriget, och som eskalerat även efter terrorbalansens tid. Fler stater har skaffat sig kärnvapen sedan dess och ytterligare stater gör ansatser till att förse sig med sådana. De ursprungliga kärnvapenstaterna – USA, Sovjetunionen (i dag Ryssland), Frankrike, Storbritannien och Kina – har på senare tid fått sällskap av nya: Israel, Indien, Pakistan och Nordkorea. Att militärmakter besitter vapen som kan användas för massiva påtryckningar, i form av hot om total förintelse, utgör ett kraftfullt hinder för att vi i framtiden ska kunna bygga en fredlig global samverkan. Ingen kan vinna ett kärnvapenkrig. Det enda resultatet av ett sådant vore ömsesidig utplåning.

1970 trädde icke-spridnings- avtalet (NPT) i kraft. Avtalet ålägger kärnvapenstaterna att nedrusta sina kärnvapen, förbjuder icke-kärnvapenstaterna att skaffa kärnvapen, men tillåter alla stater att använda kärnkraft i fredligt syfte. Men sedan dess har det alltså tillkommit ytterligare fyra kärnvapenstater. I dag finns dessutom mer än 22 000 kärnvapen med en sammanlagd kapacitet att förinta allt liv på jorden flera gånger om. En stor del av dessa står i ständig beredskap och kan avfyras inom loppet av minuter. Således finns alltid risken för oöverlagda eller oavsiktliga angrepp. Det är därför uppenbart att den förevarande nedrustningsregimen i form av icke-spridningsavtalet är otillräcklig. Det krävs ytterligare ansträngningar för att stärka icke-spridningsavtalet och för att leda arbetet mot en kärnvapenfri värld framåt.

Sverige har tidigare legat i framkant i kampen för fred och nedrustning. Inte minst med framträdande socialdemokrater i spetsen som Hjalmar Branting, Alva Myrdal, Inga Thorsson, Olof Palme och Anna Lindh. 2003 tillsatte den svenska regeringen på Anna Lindhs initiativ den så kallade Blixkommissionen med Hans Blix som ordförande. Syftet var att få fram strategier för icke-spridning och nedrustning. Blixkommissionen presenterade sin rapport 2006, vari 60 rekommendationer till världssamfundet framfördes. Av dessa handlade 30 om kärnvapen. Kommissionen rekommenderar bland annat ett förbud mot att placera ut kärnvapen annat än på eget territorium, ett på sikt totalt förbud mot kärnvapen och krav på USA att ratificera provstoppsavtalet och upphöra med sina provsprängningar av nukleära vapenladdningar. Blixkommissionen förordar också ett svenskt värdskap för ett stående sekretariat för

icke-spridningsavtalet (NPT), för att övervaka och pådriva icke-spridnings – och nedrustnings – processen.

Sverige bör, med Socialdemokraterna i spetsen, visa vägen mot en kärnvapenfri värld genom att aktivt arbeta för förverkligandet av Blixkommissionens förslag. I EU har vi också en viktig politisk plattform för att driva nedrustnings- och fredsfrågor. Genom samordnade påtryckningar tillsammans med andra icke-kärnvapenstater bör vi verka för att EU:s två kärnvapenmakter Storbritannien och Frankrike avvecklar sina kärnvapenarsenaler helt. Då kan hela Europa bli en kärnvapenfri zon och EU ett exempel för resten av världen.

För ett framgångsrikt arbete mot en kärnvapenfri värld så är det också nödvändigt att vi tar upp kampen för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen. Trots att kärnvapnen är de i särklass mest farliga vapnen som finns är de ännu inte förbjudna. Internationella konventioner förbjuder redan bland annat personminor, klustervapen och senapsgas. Sedan personminor förbjöds har handeln med och användandet av dem praktiskt taget upphört. Konventioner mot kemiska och biologiska stridsmedel har också visat sig effektiva i arbetet mot att avveckla dem helt. Därför är en konvention som förbjuder kärnvapen en viktig åtgärd för att nå en värld fri från ett överhängande massförstörelsehot.

Jämte de klimatförändringarna och de stora socioekonomiska orättvisorna i världen är kärnvapnen ett av de största hoten mot vår tillvaro på jorden. Vad som krävs är politisk vilja och folklig mobilisering. Förhandlingarna inom ramen för icke-spridningsavtalet (NPT) har många gånger gått i stå, delvis beroende på USA:s motsträvighet. Men med maktskiftet i USA där president Obamas uttalade vision är en på sikt kärnvapenfri värld, och med det faktum att fler och fler stater höjer rösten för utfasning av kärnvapen så är förhandlingsläget mer hoppfullt. Därför måste vi nu höja nedrustningstakten så att vi kan uppnå en kärnvapenfri värld inom vår livstid.

Partikongressen föreslår besluta:

- M32:1 att Socialdemokraterna arbetar för att alla kärnvapenmakter åtar sig att inte placera ut någon form av kärnvapen på utländskt territorium, i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 4
- M32:2 att Socialdemokraterna verkar för ett svenskt värdskap för ett ständigt stående sekretariat för ickespridningsavtalet (NPT), i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 22
- M32:3 att Socialdemokraterna driver frågan om att hela Europa ska vara en kärnvapenfri zon
- M32:4 att Socialdemokraterna verkar för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen
- M32:5 att Socialdemokraterna bedriver en aktiv opinionsbildning och ett aktivt bildningsarbete i kärnvapenfrågan

Olga Augustsson och Marianne Nilsson, Kungsbacka Arbetarekommun Internationella utskottet
Kungsbacka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M33

ESLÖVS ARBETAREKOMMUN

Skrota kärnvapnen - inrätta en internationell konvention som förbjuder dess existens

För drygt 65 år sedan, i andra världskrigets slutskede, utfärdade USA:s dåvarande president Harry S. Truman en order om kärnvapenangrepp mot Japan. Innebörden av Trumans beslut var en kollektiv dödsdom för befolkningen i två städer. Den första atombomben fälldes över den japanska staden Hiroshima klockan 8.15 den 6 augusti 1945. Mer än 100 000 människoliv släcktes omedelbart, och de radioaktiva partiklar som spreds har skördat tiotusentals liv i flera generationer sedan dess. Två dagar efter katastrofen i Hiroshima detonerade den andra amerikanska kärnvapenladdningen över Nagasaki och orsakade ytterligare 70 000 människors död och lade staden i ruiner. Vi måste påminna oss om dessa tragedier. De kan, så länge kärnvapnen existerar, återupprepas.

Sedan andra världskrigets slutskede har kärnvapnen utgjort ett växande hot mot mänskligheten. Ett hot som befästs av årtionden av kapprustning under kalla kriget, och som eskalerat även efter terrorbalansens tid. Fler stater har skaffat sig kärnvapen sedan dess och ytterligare stater gör ansatser till att förse sig med sådana. De ursprungliga kärnvapenstaterna – USA, Sovjetunionen (i dag Ryssland), Frankrike, Storbritannien och Kina – har på senare tid fått sällskap av nya: Israel, Indien, Pakistan och Nordkorea. Att militärmakter besitter vapen som kan användas för massiva påtryckningar, i form av hot om total förintelse, utgör ett kraftfullt hinder för att vi i framtiden ska kunna bygga en fredlig global samverkan. Ingen kan vinna ett kärnvapenkrig. Det enda resultatet av ett sådant vore ömsesidig utplåning. 1970 trädde ickespridnings-avtalet (NPT) i kraft. Avtalet ålägger kärnvapenstaterna att nedrusta sina kärnvapen, förbjuder icke-kärnvapenstaterna att skaffa kärnvapen, men tillåter alla stater att använda kärnkraft i fredligt syfte. Men sedan dess har det alltså tillkommit ytterligare fyra kärnvapenstater. I dag finns dessutom mer än 22 000 kärnvapen med en sammanlagd kapacitet att förinta allt liv på jorden flera gånger om. En stor del av dessa står i ständig beredskap och kan avfyras inom loppet av minuter. Således finns alltid risken för oöverlagda eller oavsiktliga angrepp. Det är därför uppenbart att den förevarande nedrustningsregimen i form av icke-spridningsavtalet är otillräcklig. Det krävs ytterligare ansträngningar för att stärka icke-spridningsavtalet och för att leda arbetet mot en kärnvapenfri värld framåt.

Sverige har tidigare legat i framkant i kampen för fred och nedrustning. Inte minst med framträdande socialdemokrater i spetsen som Hjalmar Branting, Alva Myrdal, Inga Thorsson, Olof Palme och Anna Lindh. 2003 tillsatte den svenska regeringen på Anna Lindhs initiativ den så kallade Blixkommissionen med Hans Blix som ordförande. Syftet var att få fram strategier för icke-spridning och nedrustning. Blixkommissionen presenterade sin rapport 2006, vari 60 rekommendationer till världssamfundet framfördes. Av dessa handlade 30 om kärnvapen. Kommissionen rekommenderar bland annat ett förbud mot att placera ut kärnvapen annat än på eget territorium, ett på sikt totalt förbud mot kärnvapen och krav på USA att ratificera provstoppsavtalet och upphöra med sina provsprängningar av nukleära vapenladdningar. Blixkommissionen förordar också ett svenskt värdskap för ett stående sekretariat för

icke-spridningsavtalet (NPT), för att övervaka och pådriva icke-spridnings – och nedrustnings – processen.

Sverige bör, med Socialdemokraterna i spetsen, visa vägen mot en kärnvapenfri värld genom att aktivt arbeta för förverkligandet av Blixkommissionens förslag. I EU har vi också en viktig politisk plattform för att driva nedrustnings- och fredsfrågor. Genom samordnade påtryckningar tillsammans med andra icke-kärnvapenstater bör vi verka för att EU:s två kärnvapenmakter Storbritannien och Frankrike avvecklar sina kärnvapenarsenaler helt. Då kan hela Europa bli en kärnvapenfri zon och EU ett exempel för resten av världen.

För ett framgångsrikt arbete mot en kärnvapenfri värld så är det också nödvändigt att vi tar upp kampen för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen. Trots att kärnvapnen är de i särklass mest farliga vapnen som finns är de ännu inte förbjudna. Internationella konventioner förbjuder redan bland annat personminor, klustervapen och senapsgas. Sedan personminor förbjöds har handeln med och användandet av dem praktiskt taget upphört. Konventioner mot kemiska och biologiska stridsmedel har också visat sig effektiva i arbetet mot att avveckla dem helt. Därför är en konvention som förbjuder kärnvapen en viktig åtgärd för att nå en värld fri från ett överhängande massförstörelsehot.

Jämte de klimatförändringarna och de stora socioekonomiska orättvisorna i världen är kärnvapnen ett av de största hoten mot vår tillvaro på jorden. Vad som krävs är politisk vilja och folklig mobilisering.

Förhandlingarna inom ramen för icke-spridningsavtalet (NPT) har många gånger gått i stå, delvis beroende på USA:s motsträvighet. Men med maktskiftet i USA där president Obamas uttalade vision är en på sikt kärnvapenfri värld, och med det faktum att fler och fler stater höjer rösterna för utfasning av kärnvapen så är förhandlingsläget mer hoppfullt. Därför måste vi nu höja nedrustningstakten så att vi kan uppnå en kärnvapenfri värld inom vår livstid.

Partikongressen föreslår besluta:

- M33:1 att Socialdemokraterna arbetar för att alla kärnvapenmakter åtar sig att inte placera ut någon form av kärnvapen på utländskt territorium, i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 4
- M33:2 att Socialdemokraterna verkar för ett svenskt värdskap för ett ständigt stående sekretariat för ickespridningsavtalet (NPT), i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 22
- M33:3 att Socialdemokraterna driver frågan om att hela Europa ska vara en kärnvapenfri zon
- M33:4 att Socialdemokraterna verkar för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen
- M33:5 att Socialdemokraterna bedriver en aktiv opinionsbildning och ett aktivt bildningsarbete i kärnvapenfrågan

Ally Grönvall

Eslövs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M34

HALMSTADS ARBETAREKOMMUN

Skrota kärnvapnen

Inrätta en internationell konvention som förbjuder dess existens.

För drygt 65 år sedan, i andra världskrigets slutskede, utfärdade USA:s dåvarande president Harry S. Truman en order om kärnvapenangrepp mot Japan. Innebörden av Trumans beslut var en kollektiv dödsdom för befolkningen i två städer. Den första atombomben fälldes över den japanska staden Hiroshima klockan 8.15 den 6 augusti 1945. Mer än 100 000 människoliv släcktes omedelbart, och de radioaktiva partiklar som spreds har skördat tiotusentals liv i flera generationer sedan dess. Två dagar efter katastrofen i Hiroshima detonerade den andra amerikanska kärnvapenladdningen över Nagasaki och orsakade ytterligare 70 000 människors död och lade staden i ruiner. Vi måste påminna oss om dessa tragedier. De kan, så länge kärnvapnen existerar, återupprepas.

Sedan andra världskrigets slutskede har kärnvapnen utgjort ett växande hot mot mänskligheten. Ett hot som befästs av årtionden av kapprustning under kalla kriget, och som eskalerat även efter terrorbalansens tid. Fler stater har skaffat sig kärnvapen sedan dess och ytterligare stater gör ansatser till att förse sig med sådana. De ursprungliga kärnvapenstaterna – USA, Sovjetunionen (i dag Ryssland), Frankrike, Storbritannien och Kina – har på senare tid fått sällskap av nya: Israel, Indien, Pakistan och Nordkorea. Att militärmakter besitter vapen som kan användas för massiva påtryckningar, i form av hot om total förintelse, utgör ett kraftfullt hinder för att vi i framtiden ska kunna bygga en fredlig global samverkan. Ingen kan vinna ett kärnvapenkrig. Det enda resultatet av ett sådant vore ömsesidig utplåning.

1970 trädde icke-spridnings-avtalet (NPT) i kraft. Avtalet ålägger kärnvapenstaterna att nedrusta sina kärnvapen, förbjuder icke-kärnvapenstaterna att skaffa kärnvapen, men tillåter alla stater att använda kärnkraft i fredligt syfte. Men sedan dess har det alltså tillkommit ytterligare fyra kärnvapenstater. I dag finns dessutom mer än 22 000 kärnvapen med en sammanlagd kapacitet att förinta allt liv på jorden flera gånger om. En stor del av dessa står i ständigt beredskap och kan avfyras inom loppet av minuter. Således finns alltid risken för oöverlagda eller oavsiktliga angrepp. Det är därför uppenbart att den förevarande nedrustningsregimen i form av icke-spridningsavtalet är otillräcklig. Det krävs ytterligare ansträngningar för att stärka icke-spridningsavtalet och för att leda arbetet mot en kärnvapenfri värld framåt.

Sverige har tidigare legat i framkant i kampen för fred och nedrustning. Inte minst med framträdande socialdemokrater i spetsen som Hjalmar Branting, Alva Myrdal, Inga Thorsson, Olof Palme och Anna Lindh. 2003 tillsatte den svenska regeringen på Anna Lindhs initiativ den så kallade Blixkommissionen med Hans Blix som ordförande. Syftet var att få fram strategier för icke-spridning och nedrustning. Blixkommissionen presenterade sin rapport 2006, vari 60 rekommendationer till världssamfundet framfördes. Av dessa handlade 30 om kärnvapen. Kommissionen rekommenderar bland annat ett förbud mot att placera ut kärnvapen annat än på eget territorium, ett på sikt totalt förbud mot kärnvapen och krav på USA att ratificera provstoppsavtalet och upphöra med sina provsprängningar av nukleära vapenladdningar. Blixkommissionen förordar också ett svenskt värdskap för ett stående sekretariat för

icke-spridningsavtalet (NPT), för att övervaka och pådriva icke-spridnings – och nedrustnings – processen.

Sverige bör, med Socialdemokraterna i spetsen, visa vägen mot en kärnvapenfri värld genom att aktivt arbeta för förverkligandet av Blixkommissionens förslag. I EU har vi också en viktig politisk plattform för att driva nedrustnings- och fredsfrågor. Genom samordnade påtryckningar tillsammans med andra icke-kärnvapenstater bör vi verka för att EU:s två kärnvapenmakter Storbritannien och Frankrike avvecklar sina kärnvapenarsenaler helt. Då kan hela Europa bli en kärnvapenfri zon och EU ett exempel för resten av världen.

För ett framgångsrikt arbete mot en kärnvapenfri värld så är det också nödvändigt att vi tar upp kampen för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen. Trots att kärnvapnen är de i särklass mest farliga vapnen som finns är de ännu inte förbjudna. Internationella konventioner förbjuder redan bland annat personminor, klustervapen och senapsgas. Sedan personminor förbjöds har handeln med och användandet av dem praktiskt taget upphört. Konventioner mot kemiska och biologiska stridsmedel har också visat sig effektiva i arbetet mot att avveckla dem helt. Därför är en konvention som förbjuder kärnvapen en viktig åtgärd för att nå en värld fri från ett överhängande massförstörelsehot.

Jämte de klimatförändringarna och de stora socioekonomiska orättvisorna i världen är kärnvapnen ett av de största hoten mot vår tillvaro på jorden. Vad som krävs är politisk vilja och folklig mobilisering.

Förhandlingarna inom ramen för icke-spridningsavtalet (NPT) har många gånger gått i stå, delvis beroende på USA:s motsträvighet. Men med maktskiftet i USA där president Obamas uttalade vision är en på sikt kärnvapenfri värld, och med det faktum att fler och fler stater höjer rösten för utfasning av kärnvapen så är förhandlingsläget mer hoppfullt. Därför måste vi nu höja nedrustningstakten så att vi kan uppnå en kärnvapenfri värld inom vår livstid.

Partikongressen föreslår besluta:

- M34:1 att Socialdemokraterna arbetar för att alla kärnvapenmakter åtar sig att inte placera ut någon form av kärnvapen på utländskt territorium, i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 4
- M34:2 att Socialdemokraterna verkar för ett svenskt värdskap för ett ständigt stående sekretariat för ickespridningsavtalet (NPT), i enlighet med Blixkommissionens förslag nr 22
- M34:3 att Socialdemokraterna driver frågan om att hela Europa ska vara en kärnvapenfri zon
- M34:4 att Socialdemokraterna verkar för instiftandet av en internationell konvention som förbjuder kärnvapen
- M34:5 att Socialdemokraterna bedriver en aktiv opinionsbildning och ett aktivt bildningsarbete i kärnvapenfrågan

Halmstads Socialdemokratiska Kvinnoklubb

Halmstads arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna M35:1, M36:1, M36:2, M36:3, M37:1, M37:2, M38:1, M38:2, M39:1, M39:2, M39:3, M40:1, M40:2, M41:1

UM5 Utlåtande Mellanöstern

Partistyrelsen vill understryka det djupa och långvariga engagemang vi socialdemokrater har i frågan om fred i Mellanöstern, med särskilt fokus på konflikten mellan Israel och Palestina. Människor i båda länderna är hårt drabbade av många decenniers konflikt. Ockupationen måste upphöra. I konfliktens spår ligger raserade möjligheter till utveckling och krossade fredsinitiativ. Konflikten påverkar också säkerheten i hela regionen och därmed också internationellt. Både israeler och palestinier har rätt till frihet, utveckling och säkerhet. Alla parter måste därför avstå från våld och möjliggöra fredsförhandlingar. Socialdemokraterna tror på en framtid med två stater, inom säkra och erkända gränser.

Israel är den starkaste parten i konflikten och har därför ett särskilt ansvar. Utbyggnaden av folkrättsligt illegala bosättningar och muren på ockuperad mark måste upphöra, liksom ockupationen av Västbanken och Östra Jerusalem samt blockaden av Gaza.

Krigen i Gaza och Libanon har visat att militärt våld inte kan leda till en lösning på denna svåra konflikt. Endast fredsförhandlingar, där alla relevanta parter deltar, kan leda till verklig fred och säkerhet. En uthållig fred som vilar på att alla berörda parter respekterar folkrätten, FN:s resolutioner och rätten till en fredlig samexistens i en tvåstatslösning.

Israel fortsätter tyvärr utbyggnaden av de folkrättsligt illegala bosättningarna, främst i Östra Jerusalem. Denna utbyggnad utgör ett direkt hot mot en tvåstatslösning och måste upphöra. Östra Jerusalem är den självklara huvudstaden i ett fritt Palestina.

Partistyrelsen anser att Sverige ska erkänna Palestina och detta är ett krav som Socialdemokraterna nu har drivit en längre tid gentemot regeringen. Att inte erkänna Palestina innebär i praktiken att beslutanderätten överläts åt den israeliska ockupationsmakten. Israel får avgöra när Sverige kan erkänna Palestina. En sådan hållning är orimlig.

Att vänta med ett erkännande av staten Palestina ger bara dem som vill omöjliggöra en framtida palestinsk statsbildning andrum att fortsätta sin politik. Ett erkännande av staten Palestina från Sverige och ett stort antal andra länder är förmodligen det bästa sättet att visa att det internationella samfundet är fast beslutet att stödja en tvåstatslösning. Därmed skapas utsikter för reella fredsförhandlingar.

I förlängningen av erkännandefrågan noterar partistyrelsen att frågan om ett palestinskt FN-medlemskap finns. Ett sådant bör socialdemokratin verka för. När detta utlåtande skrivs vilar frågan fortfarande hos FN:s säkerhetsråd. I november 2012 lade palestinierna fram en resolution i FN:s generalförsamling. Den antogs med mycket stor majoritet och innebär att Palestina nu har statusen av ”non-member observer state”, vilket är en uppgradering av dess status i FN. Socialdemokraterna drev på för att Sverige skulle

rösta ja i generalförsamlingen. Partistyrelsen välkomnar generalförsamlingens beslut och menar att det är ett viktigt stöd till det palestinska statsbyggande arbetet.

Socialdemokraterna har en grundläggande tro på dialog, samarbete och handelsrelationer som något positivt i internationella relationer och som lägger grunden för ett eget inflytande. Det är därför i grunden bra att EU har ett associationsavtal med Israel. Men det är också viktigt att EU inte går vidare med politiska uppgraderingar, som suspenderades efter Gazakriget, innan tillräckliga förändringar har skett. Partistyrelsen menar att mänskliga rättighets- och folkrättsfrågor måste föras in i detta sammanhang med konkreta skrivningar.

Ett antal motionärer föreslår att Socialdemokraterna ska ansluta sig till den så kallade BDS-rörelsen. BDS står för Bojkott, Desinvesteringar och Sanktioner vilket är metoderna som man förespråkar. Dessa insatser ska vara riktade mot israelisk policy och ska inte, enligt rörelsen, tolkas som antisemitiska eller anti-israeliska. De ska upphöra när Israel respekterar internationell rätt och mänskliga rättigheter. Inom den svenska BDS-rörelsen förespråkas konsumentbojkott, kulturell bojkott, akademisk bojkott, idrottsbojkott och turistbojkott. Man arbetar också på ett lokalt plan för att förmå kommuner, städer, län och regioner att bryta sina ekonomiska, politiska, kulturella och diplomatiska band till Israel. Rörelsen förespråkar krav på att handelsavtal med Israel ska brytas och att Israel ska uteslutas ur internationella forum som WTO, Röda Korset och OECD.

Som en markering har Socialdemokraterna vid förra partikongressen krävt att tjänsten som försvarsattaché vid ambassaden i Tel Aviv upphör. Men partistyrelsen menar att bojkott av Israel är fel väg att gå. Det blir inte en förbättrad situation för palestinierna för att Israel utesluts ur Röda Korset eller för att kontakter mellan människor och organisationer bryts. Isolering kommer inte att bidra till förbättringar utan snarare stärka extremistiska krafter. Det skulle ytterligare försvåra för nya fredsförhandlingar att starta och alltså vara kontraproduktivt. Partistyrelsen menar att det inte går att göra en jämförelse med apartheidtidens Sydafrika i detta fall.

När det gäller produkter från Israel menar partistyrelsen att Socialdemokraternas krav om en tydlig ursprungsmärkning som skiljer mellan produkter från Israel och produkter från bosättningarna snarast måste genomföras. De israeliska bosättningarna utgör ett hot mot tvåstatslösningen och handel med produkter från dessa bidrar till att dagens situation upprätthålls. EU:s avtal med Israel omfattar inte produkter från bosättningarna men konsumenterna har svårt att få information om ursprunget av de produkter de köper. Med ursprungsmärkning kan konsumenten själv göra ett medvetet val att bojkotta.

EU har en viktig roll för att främja utveckling, demokrati och mänskliga rättigheter i sitt grannskap. Den arabiska våren där människor reste sig i krav på demokrati, frihet och värdighet, har visat att exemplen på kontraproduktiv politik från EU:s sida har varit många. Längre hölls arabvärldens diktatorer under armarna i utbyte mot stabilitet, olje- och gasleveranser samt hjälp med att stoppa flyktingströmmar. Detta förhållningssätt måste nu en gång för alla läggas på historiens skräphög. Kortsiktiga intressen om stabilitet och ekonomisk vinning får inte överskugga det långsiktiga intresset av att stödja våra värderingar och

därmed människors rättmätiga krav på demokrati och mänskliga rättigheter. Om EU istället varit sina värderingar trogen hade man stöttat utveckling och demokrati som leder till hållbar stabilitet. EU har nu antagit nya program och principer för sitt samarbete med regionen. Nu måste unionen också leva upp till dessa nya åtaganden om ”mer för mer” där stödets storlek avgörs av hur genuint mottagarlandet reformeras. EU:s värderingar måste komma till uttryck i handling. De samarbetsavtal unionen har med länderna i regionen måste bygga på en tydlig koppling till demokratisk utveckling och respekt för mänskliga rättigheter.

Partistyrelsen välkomnar att EU och den Palestinska myndigheten (PA) i oktober 2012 antog en gemensam femårig grannskapspolicy (ENP Joint Action Plan). I planen ingår att relationerna mellan EU och PA ska fördjupas som en förberedelse för att ett framtida Palestina ska få ett fullständigt associationsavtal. Vidare ska man gemensamt arbeta för att bygga en palestinsk stat som bygger på demokrati, rättsäkerhet och respekt för mänskliga rättigheter. En viktig markering är det stöd som ges inom alla områden till den palestinska befolkningen i Östra Jerusalem, och stödet för palestinier i Area C (där Israel fortsätter att ha full kontroll och palestinerna utsätts för stora svårigheter). Avtalet gäller en rad områden, som inrikes frågor, handel, energi, vatten och transporter. Partistyrelsen anser att det är mycket positivt att EU på detta vis förstärker sina band med PA och alltså bidrar ytterligare till det palestinska statsbyggandet.

Partistyrelsen menar avslutningsvis att Socialdemokraterna ska fortsätta arbeta aktivt och konkret genom sin utrikes- och utvecklingspolitik och genom sitt konkreta parti- och organisationssamarbete med såväl palestinska som israeliska systerorganisationer för fred och närmande mellan parterna. Detta är frågor som måste drivas på såväl gräsrotsnivå som i internationella fora.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna M35:1, M38:1, M39:3

M35:1 (Malmö arbetarekommun) att SAP ska arbeta för att Sverige erkänner Palestina och verka för FN-medlemskap

M38:1 (Örebro arbetarekommun - enskild) att uppdra åt partistyrelsen att på lämpligt sätt bistå parterna, Israel och Palestina, att nå en tillfredsställande lösning av konflikten

M39:3 (Malmö arbetarekommun) att SAP verka för att EU följer sina egna kriterier vad gäller mänskliga rättigheter i samarbets- och handelsrelationer med tredje land, inklusive Israel

Partikongressen föreslås besluta:

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: M36:1, M36:2, M36:3, M37:1, M37:2, M38:2, M39:1, M39:2, M40:1, M40:2, M41:1

M36:1 (Södertälje arbetarekommun) att Socialdemokraterna ställer sig bakom det palestinska ickevåldsuppropet om BDS

M36:2 (Södertälje arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt arbetar för en bojkott av Israel enligt BDS-kampanjens principer

M36:3 (Södertälje arbetarekommun) att Socialdemokraterna försvarar folkrätten och bojkottar israeliska produkter

M37:1 (Uppsala arbetarekommun) att partikongressen uppdrar åt partistyrelsen att snarast ta sig an BDS-frågan i syfte att utveckla en strategisk plan för att successivt vinna ett brett stöd för en aktiv BDS-politik

M37:2 (Uppsala arbetarekommun) att partikongressen uppdrar åt partistyrelsen därvid ta vara på erfarenheterna från den svenska mobiliseringen för kampen mot apartheid i Sydafrika

M38:2 (Örebro Ronneby arbetarekommun - enskild) att inbjuda till en stående fredskonferens i Stockholm

M39:1 (Malmö arbetarekommun) att SAP verkar för att det israeliska förmånliga handelsavtalet med EU sägs upp

M39:2 (Malmö arbetarekommun) att SAP hör samman de palestinska organisationernas vädjan om olika former av sanktioner och bojkott mot Israel

M40:1 (Avesta arbetarekommun) att utreda hur man bäst kan stödja den palestinska BDS-kampanjen, i syfte att påverka Israel till respekt för mänskliga rättigheter och för internationella lagar

M40:2 (Avesta arbetarekommun) att ställa krav på EU att man avslutar det för Israel gynnsamma handelsavtalet till dess att Israel lever upp till de krav på mänskliga rättigheter som faktiskt finns inskrivet i avtalet

M41:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna verkar för att EUs associationsavtal med Israel suspenderas till dess att Israel upphör med ockupationen av palestinskt territorium, låter flyktingarna återvända samt i övrigt följer de FN-konventioner och förpliktelser som rör dess relation till Palestina och det palestinska folket

MOTION M35

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Erkänn Palestina

Palestina har utropat sig som en självständig stat och ansökt om medlemskap i FN. Sveriges svar på detta måste givetvis bli att vi erkänner Palestina och verkar för fullvärdigt FN-medlemskap.

Israel blockerar fredsprocessen genom nya bosättningar, i strid med gällande FN-resolutioner, och genom nya kränkningar av palestinier på ockuperad mark.

Det finns tre kriterier som helst ska vara uppfyllda för att en stat ska erkännas.

1. Det ska finnas ett territorium. Det finns det: Gaza, Västbanken och Östra Jerusalem
2. Det ska finnas en befolkning. Det finns det: det palestinska folket.
3. Det ska finnas en regering som kontrollerar landet. Det finns det delvis: Det finns en överenskommelse om interimistisk samlingsregering med uppdrag att utlysa fria, demokratiska val. Huvudproblemet är Israels ockupation, som gör att regeringen inte fullt ut kontrollerar landet.

Tidigare har Sverige erkänt både Kroatien och Kosovo, trots att dessa länder vid tidpunkten för erkännandet inte fullt ut kontrollerade sina respektive områden.

Frågan blir därför varför Sverige då inte kan erkänna Palestina? Det är helt orimligt att palestinierna ska straffas för israelernas olagliga ockupation, när andra länder som inte fullt ut kontrollerar sina territorier har erkänts!

Ett argument som använts mot att Sverige ska erkänna Palestina är att EU måste ha en enad linje i frågan. Men så var det ju inte med till exempel Kosovo, där erkände en rad EU-länder landet utan hinder av att det saknades en gemensam EU-linje i frågan.

Med tanke på det fruktansvärda övergrepp som begåtts mot palestinierna i närtid, blir erkännandefrågan än viktigare. Bombningarna som nästintill jämnade Gaza med marken finns fortfarande i färskt minne hos befolkningen, som lever i ruinerna. Attacken är inte över än. Fortfarande råder blockad mot de fattiga människorna som är instängda på det, i förhållande till folkmängden, lilla området.

Det palestinska folket behöver hopp för att kunna leva vidare och se framåt. Ett erkännande av Palestina skulle vara ett viktigt symboliskt steg och visa omvärldens stöd för strävandet mot en helt egen suverän stat och för fred.

”Jasmin revolutions” har de folkliga resningarna mot tyranner i arabvärlden kallats. Det är nu dags att låta palestinierna få del av friheten! Alltfler länder i närområdet har vänt sig mot Israels förtryck och människorättsbrott, senast Turkiet och Egypten. Men Palestina behöver även stöd från Europa.

Palestina har nu för första gången fått en ambassadör i Sverige. Det är mycket glädjande! Nästa naturliga steg är självklart att Sverige erkänner Palestina som självständig stat med fullvärdigt FN-medlemskap!

Norge har nu anslutit till de länder som erkänner Palestina. Trots att de har fullt upp på hemmaplan med att hantera efterverkningarna av det fruktansvärda främlingsfientliga terrordåd som drabbat dem, vänder de nu blickarna mot Palestinas ockuperade folk och visar solidaritet. Det är mycket positivt och borde uppmuntra Sverige att följa efter!

Sverige ska självklart tillhöra de progressiva röster i Europa som står upp för folkrätten och de mänskliga rättigheterna. Vi bör erkänna Palestina som ett självständigt land med rätt till medlemskap i FN!

Partikongressen föreslås besluta:

M35:1 att SAP ska arbeta för att Sverige erkänner Palestina och verka för FN-medlemskap

Hillevi Larsson

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M36

SÖDERTÄLJE ARBETAREKOMMUN

Arbeta för bojkott, avinvesteringar och sanktioner mot Israel

Konflikten i Israel/Palestina söker en lösning. Utvecklingen är knappast uppfriskande. Det internationella samfundet har år efter år försökt få Israels olika regeringar att byta fot och föra en folkrättsriktig politik för en fredlig lösning av konflikten. Det resultat vi kan skönja är snarast det motsatta. Fler olagliga bosättningar, mer folkrättsvidrigt agerande och mer nonchalans och aggressivitet gentemot det internationella samfundet. Mer förtryck och fattigdom. En allt svårare vardag för det palestinska folket. Mer uppgivenhet och mindre hopp om framtiden.

Israel är i nuläget en våldsbenägen, maktfullkomlig stat som ockuperar Palestina, förtrycker palestinerna och förnekar dem deras civila och politiska rättigheter. Även palestinier boende i Israel fräntas grundläggande demokratiska rättigheter och utsätts för bland annat tvångsförflyttningar och förstörelse av boplatser och egendomar. Israel är en fara för det palestinska folket och freden i Mellanöstern och därmed också för freden i världen. Israels egenmäktiga agerande urholkar FN:s integritet och omöjliggör vår gemensamma strävan efter fred. En strävan som alltid är socialdemokratins.

Efter lång tid av närmast fåfänga försök att få Israel att följa FN:s resolutioner och internationell rätt är det nu dags för det civila samhället att trappa upp aktionerna. Det behövs ett folkligt tryck, med ekonomiska grunder, för att visa Israel att det nu får vara nog.

Vi, som världsmedborgare och Socialdemokraterna som en viktig folkrörelse måste hjälpa Israel på farten. Israel måste upphöra med sin aggressiva krigs-, diskriminerings och ockupationspolitik som i längden också hotar staten Israels existens. De hittills testade metoderna har varit verkningslösa och förtrycket består. Diplomatin har havererat, in på scen måste massrörelserna stiga.

Sedan några år tillbaka har en bred front av palestinska och internationella organisationer formats, en front som stödjer en ickevåldstrategi av bojkott, avinvesteringar och sanktioner (BDS, boycott, desinvestment, sanctions) gentemot Israel. BDS-rörelsen riktar sig mot ockupationen, inte mot enskilda individer i det israeliska samhället. Israeler som tar avstånd från ockupationen och diskrimineringen av palestinier ska inte vara föremål för bojkott eller sanktioner.

BDS-kampanjen startade med 170 palestinska organisationer och stöds idag av en växande internationell rörelse, där bland annat sex norska fackföreningar, irländska och skotska LO samt Sydafrikas landsorganisation ingår. Flera israeliska antiokupationsgrupper, har också anslutit sig till BDS-kampanjen liksom hundratals andra organisationer.

BDS-kampanjen strävar efter Israels tillbakadragande från alla områden ockuperade 1967, att erkänna Israel-palestiniernas rätt till fullständiga mänskliga rättigheter och erkänna de palestinska flyktingarnas rätt att återvända till sina hem och egendomar. Samtliga krav helt i enlighet med sedan länge fastlagd socialdemokratisk politik.

Vi tror att bojkott är ett av få kvarvarande verktyg, sedan den politiska och diplomatiska vägen prövats och misslyckats. Israel har visat sig vara mycket känslig mot internationell bojkott och sanktioner. Bland

de senaste exemplen finns den israeliska upprördheten över de norska pensionsfondernas avveckling av investeringar i företag inblandade i aktiviteter i de ockuperade områdena. Rädslan för att Israel ska bli "en internationell paria" är en möjlighet för att tvinga fram en fredlig lösning på konflikten. Makten går dit pengarna finns. En bojkott är också ett sätt att få den israeliska befolkningen att kräva en ny politik från sina folkvalda politiker.

Vi kan dra paralleller till den framgångsrika kampanjen mot den Sydafrikanska apartheidregimen. Det var inte förrän en bred internationell bojkottskampanj kom till stånd som man kunde sätta press på den rasistiska regimen. På många sätt liknar situationen i Israel situationen i Sydafrika under apartheid. Människor tillerkänns olika rättigheter utifrån ursprung, rörelsefriheten är kraftigt begränsad för vissa folkgrupper, regimen ignorerar det internationella samfundets krav, den ekonomiska ofriheten är stor bland palestinska grupper. På många sätt är uppdelningen än mer påtaglig i Palestina med sin mur och med sina flyktingläger. Med sina isolerade konstbevattnade lyxiga bosättningar mitt på palestinsk mark.

En ny internationell bojkotts rörelse riktad mot Israels folkrättsvidriga politik är signalen Israel behöver för att pröva en ny riktning. En riktning som leder till fred och samförstånd, för ett fritt Palestina.

Partikongressen föreslår besluta:

- M36:1 att Socialdemokraterna ställer sig bakom det palestinska ickevåldsuppropet om BDS
- M36:2 att Socialdemokraterna aktivt arbetar för en bojkott av Israel enligt BDS-kampanjens principer
- M36:3 att Socialdemokraterna försvarar folkrätten och bojkottar israeliska produkter

Alexander Lindholm och Ahmad Adawi

Södertälje arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M37

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Dags för BDS (Boycott Devestment Sanctions) – för israelernas och palestiniernas skull

Israel gör anspråk på att vara en demokrati, men vi vet, att det är en demokrati med stora skönhetsfläckar. 20 % av dess befolkning diskrimineras på en rad olika sätt, bl a genom lagen om återvändande, som endast omfattar dem som har judisk etnicitet, och genom att endast 7 % av marken i princip kan köpas av statens arabiska medborgare.

Lägg till detta den nu 45-åriga ockupationen, där Israel konsekvent och systematiskt bryter mot rader av internationella lagar. Än så länge gör man det i praktiken i skydd av straffrihet. Det internationella samfundet pratar, protesterar och fördömer men utan handling. Fråga är hur länge till?

Flera framstående sydafrikaner betecknar numera Israel som en apartheidstat, en apartheid som är så mycket smartare utformad än den avskydda sydafrikanska och just därför så mycket värre. Och det gamla tabut att ens diskutera sanktioner mot Israel är på väg att lösas upp. Allt fler inser nämligen, att det är skillnad på judar och Israel. Antisemitistiska bojkotter av judars butiker har ingenting att göra med bojkott

av olagliga bosättningsprodukter. Det förra var utslag av nazism och fördomar, det senare är en medveten och genomtänkt politisk påtryckning till försvar för mänskliga rättigheter. Förintelsen är ingen ursäkt för israeliska brott mot Fjärde Genevekonventionen.

Från palestinskt håll – även bland kyrkoledare – finns det sen flera år tillbaka en förväntan om ett internationellt stöd för deras kampanj för BDS – Boycott, Divestment, Sanctions. De ser tiden mogen för Palestinas sydafrikanska ögonblick, och det finns ett blygsamt men växande stöd för BDS även på israeliskt håll.

Den svenska debatten om olika former för sanktioner mot Israel och dess koloniala politik har hittills varit oengagerad, ja, närmast räddhågad. Det är dags att bryta den försiktigheten. Socialdemokratiska Arbetarpartiet har nu möjlighet att än en gång ta tåten bland partierna i Palestinafrågan genom att börja studera vilka former för BDS, som successivt kan göras till föremål för opinionsbildning och praktisk politik. En rad aktioner är möjliga:

- Krav på trovärdig märkning av bosättningsprodukter
- Krav på ett stopp för den gynnade exportstatus Israel har t ex i EU, till dess att man lever upp till de avtalsbundna kraven på mänskliga rättigheter
- En allmän konsumentbojkott av alla produkter och tjänster från israeliska företag och från internationella företag, som tjänar på Israels brott mot folkrätten
- Ett tillbakadragande av kapital från dessa företag
- Bojkott av alla israeliska akademiska, kulturella, sport- och turistinstitutioner, som på olika sätt medverkar i ockupationen
- Söka blockera dessa även från internationella organisationer och organ
- Kampanj för ett stopp för all vapenhandel – till och från Israel

Samtidigt finns det skäl att aktivt stödja etiska pilgrimsresor och etisk investeringspolitik, dvs inga investeringar i företag som tjänar på Israels ockupation men däremot i palestinska företag, som gynnar den ekonomiska utvecklingen i de palestinska områdena.

Kraven och förslagen är inte nya, men Sverige har snarast hamnat på efterkälken i BDS-frågan. Det är hög tid för svenska folkrörelser och partier att ta frågan om BDS på allvar – både för palestiniernas och israelernas skull. Att återföra Israel från den brottets bana man hängett sig åt nu i många år är en uppgift värdig det internationella samfundet. För att det ska bli möjligt krävs dock att Israels hittillsvarande straffrihet upphävs, och att kriminalitetens pris blir kännbart.

Partikongressen föreslås besluta:

- M37:1 att partikongressen uppdrar åt partistyrelsen att snarast ta sig an BDS-frågan i syfte att utveckla en strategisk plan för att successivt vinna ett brett stöd för en aktiv BDS-politik
- M37:2 att partikongressen uppdrar åt partistyrelsen därvid ta vara på erfarenheterna från den svenska mobiliseringen för kampen mot apartheid i Sydafrika

Bernt Jonsson

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M38

ÖREBRO ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Israel och Palestina

Sverige och svensk arbetarrörelse har en lång och framgångsrik tradition av medling i internationella konflikter, allt ifrån Hjalmar Brantings dagar. En uppgift som på ett tydligt sätt omsätter internationell solidaritet i faktisk handling. Vår neutralitet, vår demokratiska tradition och goda internationella anseende ger oss möjlighet att agera globalt. När det kommer till konflikten i mellanöstern, den mellan Israeler och Palestinier, borde vi erbjuda våra krafter till parternas hjälp.

Det är sant, att likaväl som arbetarklassens frigörelse alltid varit, och måste vara, dess eget verk, måste också den aktuella konflikten, Israel - Palestina, ytterst vara på parternas eget ansvar att lösa. Andra, utomstående, kan bara erbjuda sina krafter att biträda parterna i deras strävanden att lösa konflikten.

SAP och Sverige har goda relationer till alla berörda parter; Israel, Palestina, kringliggande arabiska stater likaväl som FN, EU, USA, Ryssland och Kina. Få andra länder kan axla den opartiska roll som krävs för att få igång fredsprocessen. USA som tidigare sågs som en garant för utvecklingen i mellanöstern har synbart inte parternas fulla förtroende. Andra krafter måste träda till då parterna behöver förtroendefull hjälp och stöd utifrån.

Sverige och SAP har en historisk möjlighet att göra en bestående insats för mellanösterns folk, genom att aktivt agera för att få parterna att närma sig varandra, för nödvändiga och konstruktiva kompromisser. Frågorna som måste lösas är komplexa. Allt ifrån erkända och säkra gränser, Jerusalems status, ekonomisk kompensation åt flyktingar till eventuell återflyttning, religionsfrihet, handelsutbyte, bosättningar, armé- och polisstyrkor, för att nämna några centrala problemområden. Vissa frågor kanske inte kan lösas omedelbart och i ett sammanhang, utan kräver längre tid, utan att för den skull få vara avgörande för en hållbar fredsuppgörelse. Kanske kan man, efter mönster av Nedrustningskonferensen i Genève, övergångsvis, inrätta ett liknande forum för parternas fortsatta förhandlingar om samförståndslösningar, under internationell medverkan.

Partikongressen föreslås besluta:

M38:1 att uppdra åt partistyrelsen att på lämpligt sätt bistå parterna, Israel och Palestina, att nå en tillfredsställande lösning av konflikten

M38:2 att inbjuda till en stående fredskonferens i Stockholm

Sigvard Marjasin

Örebro arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION M39

MALMÖ ARBETAREKOMMUN

Israels handelsavtal med EU

EU är Israels viktigaste exportmarknad. Handeln mellan Israel och EU uppgår till över 25 miljarder euro årligen. Israel har ett mycket förmånligt handelsavtal med EU, som bl.a. ger tullfrihet på en mängd varor.

I december 2008 bekräftade EU, med bifall från Sveriges regering, sin vilja att ytterligare fördjupa samarbetet och införa ytterligare förmåner för Israel.

Detta skedde samtidigt som Israel massakrerade civilbefolkningen i Gaza i den blodigaste attacken på flera decennier. Under bara ett par veckor dödades 1400 människor (varav en tredjedel barn) många tusen skadades, otaliga byggnader bombades (inklusive sjukhus och skolor). Inte ens hjälporganisationer gick säkra. Även de utsattes för attacker vilket ytterligare försvårade nödhjälpen till civilbefolkningen.

Kriget har fått katastrofala följder för de 1, 5 miljoner palestinier som lever instängda och i misär på Gazaremsan. Redan innan den senaste attacken var fattigdomen utbredd till följd av Israels ockupation. Nu är de humanitära behoven skriande. Många har förlorat allt. Förutom förlusten av familjemedlemmar, svåra skador och trauman har mängder av människor blivit hemlösa eftersom deras bostäder jämnats med marken. Det finns enorma behov av det mest grundläggande – mat, vatten, mediciner och bränsle.

Israelisk militär har dödat tusentals palestinier genom åren och ockuperar dessutom Palestina i strid med folkrätten och FN:s resolutioner. Kränkningarna mot palestiniernas mänskliga rättigheter är omfattande och erkända av många MR-organisationer, inklusive FN. Israels bombningar av Gaza är ett fruktansvärt brott mot folkrätten och de mänskliga rättigheterna! Det sitter dessutom flera tusen palestinier i israeliska fängelser många av dem är barn, under förhållanden som strider mot internationell rätt. Flera hundra sitter i administrativt förvar, utan att veta var har de anklagats för. Israel fortsätter riva palestinska hus, trots omvärldens protester. Senast har Israel rivit EU-finansierade bostäder och vattencisterner lades i ruiner av Israels militär. Det är både ologiskt och olämpligt att i detta läge uppgradera EU:s handelsavtal med Israel och ytterligare fördjupa samarbetet.

Det är inte bara svenska affärer som märker om varor så att det inte syns att de kommer från Israel. Det har även förekommit att varor tillverkade på ockuperad mark, av bosättare, märkts om för att omfattas av EU:s förmånliga handelsavtal. Men än så länge har dessa brott mot handelsavtalet inte lett till att samarbetsavtalet med Israel sagts upp eller åtminstone påverkats. Istället uppgraderades avtalet nu ytterligare till Israels fördel!

I denna översikt kan man utläsa hur många villkor EU ställer mot sina handelspartners vad gäller att respektera mänskliga rättigheter:

Land	Villkor kring Mänskliga rättigheter
Armenien	12
Azerbadjan	5
Egypten	18

Georgien	9
Israel	0 villkor om mänskliga rättigheter. Ingen uppföljning av MR situationen 5 villkor som handlar om “delade värderingar”, ingen relaterar till de ockuperade palestinska områdena
Jordanien	17
Libanon	21
Moldavien	18
Marocko	16
Ockuperade Palestinska Områden	8
Tunisien	14
Ukraina	13

Av denna jämförelse kan man utläsa att EU till och med ställer betydligt högre krav på Palestina (som är ockuperat!) att respektera mänskliga rättigheter än de gör på ockupanten Israel! Trots att ockupationen i sig är ett solklart brott mot både folkrätten och palestiniernas mänskliga rättigheter, vilket gång på gång slagits fast i FN:s resolutioner.

Att kravlöst belöna Israels ockupation, omfattande kränkningar och massmord på civila är direkt kontraproduktivt och dessutom diskriminerande mot andra länder. Hur kan EU med någon som helst trovärdighet i behåll villkora avtal med Egypten, Tunisien, den palestinska myndigheten med flera när man inte ställer några krav på Israel?!

Att EU dessutom uppgraderat avtalen med Israel och gjort dem ännu förmånligare är sanslöst mot bakgrund av den fruktansvärda massaker de utsatt Gazas befolkning strax innan uppgraderingen! Man kan fråga sig vad som egentligen skulle krävas för att Israels förmånliga avtal med EU ska påverkas om massakern mot Gazas civilbefolkning inte räcker?!

Partikongressen föreslås besluta:

- M39:1 att SAP verkar för att det israeliska förmånliga handelsavtalet med EU sägs upp
- M39:2 att SAP hör samman de palestinska organisationernas vädjan om olika former av sanktioner och bojkott mot Israel
- M39:3 att SAP verka för att EU följer sina egna kriterier vad gäller mänskliga rättigheter i samarbets- och handelsrelationer med tredje land, inklusive Israel

Jamal El-Haj

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M40

AVESTA ARBETAREKOMMUN

Stöd för palestinierna genom tryck på Israel att respektera mänskliga rättigheter

Israel ockuperar palestinsk mark sedan 45 år tillbaka. Kontinuerligt bryter Israel grovt mot en rad internationella lagar, vilket drabbar palestinierna hårt. FN och många andra har protesterat, men det har aldrig fått några konsekvenser för Israel. Israel gör anspråk på att vara en demokrati, men 20% av befolkningen diskrimineras, bl a genom lagen om återvändande, som endast omfattar dem som har judisk etnicitet, och genom att i princip endast 7% av marken kan köpas av statens arabiska medborgare. Flera framstående sydafrikaner betecknar numera Israel som en apartheidstat. Palestinierna önskar att omvärlden börjar behandla Israel som vilken stat som helst och att man utövar påtryckning genom bojkott, om Israel fortsätter att bryta mot mänskliga rättigheter och internationella lagar. Från palestinskt håll finns det en förväntan om ett internationellt stöd för kampanjen BDS (Bojkott, Desinvestering och Sanktioner).

Några exempel på krav man kan ställa är:

- EU ska inte acceptera Israel som fullgod handelspartner om Israel fortsätter bryta mot EU:s regel att handelspartners ska respektera mänskliga rättigheter,
- Israel ska tydligt ange vilka produkter som kommer från bosättningar, eftersom dessa ligger på palestinsk mark och är internationellt olagliga,
- stopp för vapenhandel med Israel, (där Sverige har en mycket aktiv del),
- konsumentbojkott av produkter och tjänster från de israeliska och internationella företag som tjänar på Israels brott mot folkrätten,
- stopp för samarbete med israeliska akademiska, kulturella, sport- och turistinstitutioner, som inte tar avstånd från ockupationen.

Sverige har hamnat på efterkälken i BDS-frågan. Det är hög tid för svenska folkrörelser, fackföreningar och partier att ta frågan om BDS på allvar – både för palestiniernas och israelernas skull. Många israeler vill inte se sin stat fortsätta på brottets bana. Sveriges socialdemokrater gjorde en värdefull insats för Sydafrika en gång. Nu är det dags att göra samma sak i Mellanöstern.

Socialdemokraterna bör än en gång ta ett politiskt initiativ i Palestinafrågan genom att anta uppmaningen och utreda vilka former för BDS som lämpligen kan genomföras. En bojkott ska givetvis inte genomsyra allt. Det finns skäl att aktivt stödja etiska resor och etisk investeringspolitik, dvs investeringar i företag som inte gör vinster på Israels ockupation utan istället gynnar utvecklingen även för palestinierna.

Partikongressen föreslås besluta:

M40:1 att utreda hur man bäst kan stödja den palestinska BDS-kampanjen, i syfte att påverka Israel till respekt för mänskliga rättigheter och för internationella lagar

M40:2 att ställa krav på EU att man avslutar det för Israel gynnsamma handelsavtalet till dess att Israel lever upp till de krav på mänskliga rättigheter som faktiskt finns inskrivet i avtalet

Lena Lönnqvist

Avesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M41

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Suspendering av EUs associeringsavtal med Israel

Sveriges relationer till vår omvärld styrs i stor utsträckning av de normer och värderingar vi vill ska styra utvecklingen i världen. Det handlar om respekt för demokrati och mänskliga rättigheter, följsamhet mot internationell rätt och ingångna avtal och lyhördhet gentemot det internationella samfundets krav. På samma sätt låter Europeiska Unionen, genom vilken mycket av vår utrikespolitik numera förs, sina värderingar rörande demokrati och mänskliga rättigheter prägla sin relation med andra stater. Detta yttrar sig till exempel genom sanktioner gentemot stater och ledande politiska och militära befattningshavare i stater vilka misstänks för grova förbrytelser mot folkrätten och de mänskliga rättigheterna. I juni 2009 upptog EU:s sanktionslista av detta skäl drygt två dussin länder. Endast en stat har, trots omfattande och återkommande brott mot folkrätten och de mänskliga rättigheterna, under decennier sluppit drabbas av dylika sanktioner; nämligen Israel.

Sedan 1948 upprätthåller man en av historiens största flyktingkatastrofer genom att förvägra den palestinska befolkning som med våld fördrevs i samband med staten Israels grundande, och deras ättlingar, att återvända till sina hem i nuvarande Israel. Sedan 1967, i strid med internationell rätt och otaliga FN-konventioner, ockuperar Israel Västbanken, inklusive östra Jerusalem, och Gaza. Befolkningen som lever under ockupation förvägras sedan decennier grundläggande mänskliga fri- och rättigheter. Situationen för palestinier som lever i Israel, och formellt omfattas av samma rättigheter som övriga israeliska medborgare, påminner närmast om den för svarta i den amerikanska södern före medborgarrättsrörelsens genombrott på 1960-talet.

Det är inte bara så att staten Israel åtnjuter en unikt privilegierad ställning i och med att man helt slipper de sanktioner som andra länder regelmässigt drabbas av vid liknande folk- och människorättsförbrytelser. Av Sverige och EU belönas man istället med en förmånlig relation genom det associeringsavtal som inte bara ger Israel full tillgång till EUs inre marknad, utan också medför ett nära samarbete på områden som kultur, forskning, ekonomi och handel. Israel, en brutal ockupationsmakt, åtnjuter följaktligen den mest privilegierade relation något land utanför EU kan hoppas på. Associeringsavtalet medför samtidigt en förpliktelse för avtalsparterna att följa internationell rätt och internationell lagstiftning om mänskliga rättigheter. Innebörden är att EU inte bara förbinder sig att respektera de mänskliga rättigheterna, utan också är juridiskt förbunden att arbeta för att Israel följer internationell rätt och att reagera på kränkningar av densamma.

I ljuset av den omfattande dokumentation som finns om Israels kontinuerliga brott mot de mänskliga rättigheterna och internationell humanitär rätt är det uppenbart att Israel bryter mot de mest grundläggande kraven i dess associeringsavtal med EU. Att EU inte suspenderar eller säger upp avtalet är inte bara avtalsbrott från EUs sida, utan det är också ett kontinuerligt undergrävande av förutsättningarna för en rättvis fred och frihet för det palestinska folket. EUs politik motverkar därmed direkt den utveckling som Sverige och EU säger sig eftersträva i Mellanöstern.

Många socialdemokrater sträckte lite extra på sig då Sverige 2006, som enda land, under en socialdemokratisk regering röstade nej till en förlängning av EUs folkrättstridiga avtal med Marocko om fiske på ockuperade Västsaharas vatten. Socialdemokratin och Sverige bör fortsätta på den inslagna vägen och ge såväl socialdemokrater som andra svenskar fler chanser att känna stolthet över att Sveriges röst i världen inte helt har tystnat.

Partikongressen föreslås besluta:

M41:1 att Socialdemokraterna verkar för att EUs associationsavtal med Israel suspenderas till dess att Israel upphör med ockupationen av palestinskt territorium, låter flyktingarna återvända samt i övrigt följer de FN-konventioner och förpliktelser som rör dess relation till Palestina och det palestinska folket

Stockholms partidistrikt

FÖRSVARSPOLITIK

Partistyrelsens utlåtande över motionerna M18:5, M19:3, M20:2, M42:1, M42:2, M43:1, M43:2, M43:3, M43:4, M43:5, M43:6, M44:1, M45:1, M46:1, M47:1, M47:2, M48:1, M48:2, M49:1, M50:1, M51:1, M51:2, M52:1, M52:2, M52:3, M52:4, M53:1, M54:1, M54:2, M54:3, M54:4, M54:5, M54:6, M55:1, M56:1, M56:2, M57:1, M58:1, M58:2, M59:1, M59:2, M60:1, M61:1, M62:1, M63:1, M64:1, M64:2, M64:3, M64:4, M64:5, M65:1, M65:2, M65:3, M65:4, M65:5, M66:1, M66:2, M67:1, M67:2, M67:3, M67:4, M67:5, M68:1, N40:2

UM6 Utlåtande försvarspolitik

Nationellt försvar i en globaliserad värld

Försvars- och säkerhetspolitiken är ett av flera instrument för att skapa fred och säkerhet för Sverige. Det är viktigt att Sverige har ett försvar med hög trovärdighet syftande till att försvara Sveriges nationella integritet och självbestämmande. Därmed utgör det också grunden för en trovärdig militär alliansfrihet. Med detta som grund medverkar försvarsmakten också i internationella insatser syftande till att skapa fred och säkerhet.

Ett trovärdigt försvar måste ständigt förändras beroende på den aktuella säkerhetspolitiska situationen. För detta krävs en aktuell och grundlig analys av behov och krav på det framtida försvaret. Partistyrelsen konstaterar att det är positivt att detta arbete nu startat genom Försvarsberedningen.

I vårt närområde ställer utvecklingen i såväl Östersjön, Barents som Arktis krav på att i flera dimensioner arbeta för fred och säkerhet. I Östersjön präglas situationen av ett ökande antal transporter när det gäller gas och olja, en omfattande färjetrafik, gasledningen, miljöförstöring, en ökad militär övningsverksamhet och underrättelseinhämtning. Energiflödena i vår del av Europa blir av strategisk betydelse för en rad nationer. Gotlands strategiska roll måste särskilt uppmärksammas i detta sammanhang.

I Arktis ökar det ekonomiska intresset från en lång rad nationer i samma takt som isarna smälter och frigör naturtillgångar. Detta har lett till att samtidigt som de kommersiella intressena ökar så sker motsvarande utveckling på den säkerhetspolitiska sidan.

Sverige måste förhålla sig till den utveckling som sker i vårt närområde. En av de faktorer som särskilt påverkar situationen är den ryska militärens ökade förmåga som kommer att märkas fullt ut någon gång runt 2025. Det handlar om en omfattande modernisering av samtliga vapenslag med uppgradering av kvalitet och kompetens. Under perioden 2011 till 2014 så ökar de ryska försvarsanslagen med en procent av BNP till nästan fyra. Såväl Arktis som hela Östersjöregionen påverkas av detta.

Det nordiska försvarssamarbetet har via den gemensamma organisationen NORDEFECO ökat under de senaste åren. Ett ökat nordiskt samarbete är både viktigt och efterfrågat. De nordiska länderna har många gemensamma intressen och vår regions strategiska betydelse ökar. Det gäller samarbete kring bland annat övningar, materielinköp, underhåll, övervakning och deltagande i internationella operationer. Detta samarbete är positivt och kan ge Sverige och övriga nationer möjlighet till ett mer kostnadseffektivt försvar. Vi socialdemokrater vill verka för att Östersjön och Arktis ska vara områden präglade av samarbete, säkerhet och fred. Trygga länder har i regel välmående och trygga grannar. Vi vill utveckla ett förtroendeskapande samarbete i norra Europa.

I en globaliserad värld är vi allt mer beroende av att samverka i vår omvärld. Partistyrelsen understryker att utgångspunkten för försvarsmakten måste vara att försvaret av Sverige börjar i Sverige. Det står dock inte i motsats till att medverka i internationella operationer. Partistyrelsen anser det som viktigt att Sverige även fortsättningsvis medverkar i fredsbevarande och fredsframtvingande insatser. Partistyrelsen ser mycket positivt på att EU har krishanteringsförmågor som kan ställas till FN:s förfogande, och noterar att Nato har förändrats sedan det kalla krigets slut och nu på FN:s uppdrag leder många insatser.

Försvarsförmågor för att möta framtiden

Grundprincipen för utvecklingen av den svenska försvarsmakten och samarbetet med andra länder och organisationer ska vara den militära alliansfriheten. Det innebär att Sverige i grunden har ansvaret för att

hävda det egna territoriet, något som vi har skyldighet att göra enligt folkrätten. Därför måste våra svenska försvarsförmågor vara relevanta inte bara idag utan även i framtiden.

När det gäller markstridskrafterna vill partistyrelsen se en utveckling mot lättare arméförband med högre grad av flexibilitet byggt på så kallad modularitet. Försvarsmakten ska utvecklas mot en tydligare markoperativ tyngdpunkt. Partistyrelsen betonar vikten av att kunna disponera väl inövade förband. Arméstridskrafterna bör kunna samordnas och ledas på alla nivåer.

Uppgraderingen av JAS Gripen är ett nationellt säkerhetsintresse. Det säkerhetspolitiska läget i vårt närområde och i vår omvärld kräver att vårt land har ett flygvapen som är modernt och redo för att skydda svenskt territorium och för deltagande i internationella insatser. En uppgradering av det svenska flygvapnet är nödvändig sett utifrån utvecklingen i vårt närområde. Att avvakta med ett beslut kommer att ställa oss inför dyrare alternativ. Varje utländskt relevant alternativ är dyrare.

När det gäller luftstridskrafterna är JAS Gripen C/D-version just nu ett relevant flygplan. Men med tanke på de förändringar som sker i vårt närområde, med bland annat uppgradering av det ryska flygvapnet, så behöver det ersättas i tidsintervallet 2020 – 2030. Om så inte sker så kommer inte det svenska flygvapnet att på ett trovärdigt sätt kunna fullgöra sin uppgift i tidsintervallet 2025 – 2042. Detta kommer självfallet att noteras av länderna i vår nära omvärld. Den planerade beställningen handlar om 40 – 60 JAS Gripen. Det svenska försvaret har markerat ett behov av 60 – 80 flygplan. Den grundläggande kostnaden för JAS-Gripensystemet ligger i intervallet 60 – 65 miljarder kronor. Det innebär att om Sverige skulle välja att inte uppgradera Gripensystemet utan att fortsätta med C/D versionen fram till och med 2042 så stannar kostnaden på denna nivå. Detta är en vidmakthållandekostnad som långsiktigt ligger med som en grund i försvarsmaktens budget. Själva uppgraderingen till E innebär därutöver en kostnad på ungefär 30 miljarder kronor fram till 2042, det vill säga en merkostnad på cirka 1 miljard kronor per år. Med denna bakgrund har socialdemokratiska riksdagsgruppen 2012 sagt ja till en uppgradering av JAS till E, förutsatt att affären med Schweiz eller något annat land fullföljs.

När det gäller luftförsvaret vill partistyrelsen också betona luftvärnets roll som ett viktigt komplement till de direkta flygstridskrafterna. Den frågan behandlas nu särskilt i en ny tillsatt luftförsvarsutredning.

Partistyrelsen vill, när det gäller marinstridskrafterna, bevara och utveckla den svenska kompetensen som svensk marin och svensk fartygsindustri har utvecklat. Det är viktigt att Sverige har en bra yt- och undervattensförmåga för att bland annat kunna skydda svensk kust runt Östersjön. Sverige har ett särskilt ansvar för säkerheten i och på Östersjön.

Den samlade dimensioneringen av det svenska försvaret blir en viktig uppgift för försvarsberedningen.

Personalförsörjningen

Försvarmaktens personalförsörjning och bemanning är en svår och viktig fråga som innehåller många dimensioner och aspekter. Det handlar för det första om hur Försvarmakten ska kunna rekrytera personal som med god kvalitet kan bära upp framtidens insatsorganisation som Hemvärn/Nationella skyddsstyrkor. Det handlar för det andra om under vilka förutsättningar Försvarmaktens förband skall kunna användas i olika typer av insatser, nationellt och internationellt. Det handlar för det tredje om hur vi värnar den folkliga förankringen för försvaret och ser till att försvaret av Sverige även i framtiden är allas ansvar.

Partistyrelsen noterar att den borgerliga regeringen mellan 2006 – 2010 valde, med en mycket knapp riksdagsmajoritet, att driva igenom det nya personalförsörjningssystemet och därmed göra den allmänna värnplikten vilande. Detta gjordes utan att ett nytt system var fullt utrett och där en lång rad regelverk återstod att upprätta. Partistyrelsen noterar dels lagrådets tunga kritik mot lagens utformning, dels att utredningen som låg till grund för förändringen blev klar först efter att lagen trätt ikraft. Att på dessa grunder och utan en bred överenskommelse i riksdagen genomdriva en förändring av denna stora betydelse är inte att betrakta som genomtänkt och ansvarsfullt. En svag parlamentarisk grund har lagts för den omfattande förändringen av försvarmakten. Partistyrelsen menar att nu när beslutet är ett faktum så bör man utgå från realiteterna och trots de problem som präglar den nya organisationen arbeta för att skapa en fungerande personalförsörjning.

Arbetet med att bygga upp den nya insatsorganisationen som ska vara klar 2014 har startat och måste nu fullföljas. Men rapporterna om de stora bristerna i det nya systemet måste följas upp mycket noggrant: Personalförsörjningen omfattas idag av stora osäkerheter när det gäller näringslivets vilja att långsiktigt skapa förutsättningar för systemet med kontraktsanställda soldater samt försvarets förmåga att långsiktigt presentera både tjänstgöringsinnehåll och ekonomiska förutsättningar för att behålla yrkessoldaterna. Partistyrelsen noterar nu att cirka en femtedel av soldaterna hoppat av efter en kortare tids tjänstgöring. Till detta kommer osäkerheter kring det nya systemets ekonomiska hållfasthet. En kontinuerlig uppföljning av det nya personalförsörjningssystemet är nödvändig samtidigt som det måste finnas beredskap att ta initiativ till förändringar om systemen inte visar sig fungera som avsett.

Partistyrelsen vill att Sverige ska ha ett personalförsörjningssystem som håller över tid oavsett konjunkturläge så att Försvarmakten får arbetsro, kvaliteten på personalen är god och den folkliga förankringen garanteras. Det är viktigt för Sverige att soldatyrket ger ett högt civilt meritvärde.

Men partistyrelsen vill också särskilt understryka vikten av att nya modeller upprättas för hur en bred folklig förankring för försvarmakten ska garanteras på lång sikt. Värnplikten och civilplikten skapade hos det svenska folket en bred kunskap om vad som kan krävas i situationer av kris och katastrofer. Om en bredare folklig kunskap på detta område på sikt tillåts att försvinna påverkar det självfallet samhällets sårbarhet. Att utveckla nya modeller för hur allmänheten på ett brett sätt kan engageras är av största vikt. Inte minst har det stor betydelse i förhållande till det framtida underlaget för rekrytering till försvarets

olika frivilligorganisationer samt de civila organisationer som arbetar med inriktning på att vara resurser i samband med olika kriser och katastrofer.

I en ansvarsfull personalpolitik inom Försvarsmakten ingår också att ta hand om veteransoldaterna och deras anhöriga. Det är viktigt att fånga upp veteranernas erfarenheter. I Sverige finns idag forskning i mindre skala, men kunskaperna om veteranernas och deras anhörigas behov behöver belysas mer. Det behövs oberoende forskning för att samhället ska kunna erbjuda ett allt bättre veteranstöd och för att detta stöd ska kunna anpassas efter de krav, som olika insatser ställer. Partistyrelsen ser att en utmaning för framtiden är att fler politikområden än försvar måste involveras i veteranarbetet. En skada av exempelvis psykisk karaktär efter en insats, kan ge sig till känna många år efter avslutad insats – det är därför av vikt att kunskap om de särskilda behoven för veteransoldater och deras anhöriga finns på bred front i samhället.

Försvarsindustrin

Under det kalla kriget var det nödvändigt att Sverige hade en stark försvarsindustri som var oberoende av omvärlden. För att hålla kostnaderna för framför allt större system på rimliga nivåer var det nödvändigt att tillåta en strikt reglerad export. I samband med att det svenska försvarets behov av material minskade med det kalla krigets slut har den svenska vapenexporten ökat. Delar av denna export har skett till tveksamma länder, vilket väckt krav på både på förändrad lagstiftning och bättre efterföljelse av existerande lagstiftning. Under samma tidsperiod har vapenindustrin internationaliserats, Sverige har blivit medlem av EU och det internationella samarbetet för fredsfrämjande insatser utvecklats kraftigt. Sverige har alltså behov av en försvarsindustri och en vapenexport för att vara en trovärdig aktör i detta samarbete och för vårt eget försvars framtida behov, men socialdemokratin behöver ta ett politiskt ansvar för att ställa om försvarsindustrin till en ny säkerhetspolitisk situation och modernisera regelverket. Vapentillgången i världen som helhet är i sig ett säkerhetspolitiskt problem och det ligger inte i Sveriges utrikespolitiska intresse att långsiktigt och i en förändrad säkerhetspolitisk miljö vara världens största vapenexportör per capita.

Svensk försvarsindustri präglas av hög teknologisk kvalitet och har vuxit fram genom beställningar från svenska staten som byggt på direkt militära behov. De högkvalificerade produkter som utvecklats genom forskning och hög kompetens har så småningom med framgång kommit till nytta i olika typer av civil produktion. Även om försvarsindustrin idag till stora delar är ägd av utländska intressen finns i Sverige en kvalificerad kompetens som är respekterad och viktig att utveckla. Den gör att dessa företag gärna ser en fortsättning på sitt svenska engagemang som byggt på bland annat en tradition av beställningar och utvecklingsarbete i nära samverkan med svenska staten.

När synen på denna sektor förändras från statsmaktens sida får detta självfallet konsekvenser. Om upphandling av försvarsmaterial, vilket nu är fallet av den borgerliga regeringen, reduceras till att ”köpa från hyllan” på en internationell marknad förändras hela näringens förutsättningar och framtidsutsikter. Särskilt allvarligt blir läget när produkter som tagits fram i nära samarbete med svenska staten till mycket

stora belopp inte handlas upp av det svenska försvaret. Självfallet kan produkter som saknar referensbeställningar i den egna försvarsmakten inte med framgång och trovärdighet marknadsföras internationellt. Principen som nu gäller med att ”nyanskaffning bör, när så är nödvändigt, i första hand ske av på marknaden befintlig, färdigutvecklad och beprövad materiel” får negativa effekter för möjligheterna att upprätthålla forskning, teknikutveckling, spetskompetens och även i förlängningen arbetstillfällen. Dessutom ska inte kopplingen till behovet av egen materielförsörjning i ett så kallat skarpt läge och den generella betydelsen för även civila produkter byggt från kunskap från försvarsindustrin, underskattas.

Det är av största vikt att Sverige definierar sina nationella säkerhetsintressen när det gäller de viktigaste och mest avgörande systemen inom försvarsmakten. Syftet med detta är att på så vis kunna göra undantag för EU:s inre marknad när det gäller upphandling av vissa strategiska vapensystem. Genom direktbeställningar kan vi värna vår nationella integritet när det gäller de mest strategiska systemen inom försvarsmakten, men också skapa en framtida grund för att bibehålla och utveckla svensk högkvalificerad kompetens. I detta sammanhang bör vi också verka för en nordisk samverkan när det gäller materielproduktion.

Export av krigsmateriel

Socialdemokraterna är, och ska vara, ett parti som aktivt verkar för internationell nedrustning, fred och säkerhet. Mot denna bakgrund menar partistyrelsen att det svenska regelverket för krigsmaterielexport fortsatt ska vara restriktivt, också jämfört med andra länder. Sverige bör även driva på frågorna om restriktiv krigsmaterielexport internationellt. EU:s uppförandekod är numera en gemensam ståndpunkt om krigsmaterielexport och det är viktigt att principen om varje lands rätt att ha en mer restriktiv politik ligger fast.

Några vägledande principer för oss socialdemokrater är, som tidigare partikongresser har slagit fast, att all handel med vapen och krigsmateriel ska kontrolleras genom strikta regler som Sverige ska följa. Sverige ska vara en föregångare genom sin lagstiftning om svensk export och import av vapen och krigsmateriel. Icke-demokratier och länder som bryter mot de mänskliga rättigheterna kan inte ges samma legitimitet att få köpa vapen. Vid export ska hänsyn tas till risken för krig och om staten begår brott mot mänskliga rättigheter.

Regler för import av krigsmateriel bör utarbetas i enlighet med samma principer som gäller för export av samma slags produkter.

Dagens regelverk för export av krigsmateriel slår fast att export av vapen eller produkter som kan användas för vapen är förbjuden. Undantag görs efter en prövning av Inspektionen för Strategiska produkter, ISP, av varje enskilt fall. Endast då utförelse eller samverkan med någon i utlandet bedöms tillräckligt viktig för det svenska försvarets behov av materiel eller kunnande eller på annat sätt är säkerhetspolitiskt önskvärd och den inte strider mot utrikespolitiska mål kan exporttillstånd ges.

Partistyrelsen menar att det är mycket viktigt att principen om att varje fall ska prövas för sig bibehålls. Det är inte möjligt att på förhand lista länder eller mottagare som kan eller som inte kan komma ifråga för export eftersom situationen kan skilja sig åt från fall till fall exempelvis beroende på vilken produkt som avses eller om förhållandena i landet snabbt ändrar sig.

Partistyrelsen noterar att frågan om följdleveranser är komplex. En grundläggande förutsättning för goda internationella relationer är att parterna kan lita på ingångna överenskommelser. Detta menar partistyrelsen är centralt. Samtidigt finns en problematik på krigsmaterielexportområdet då tidigare ingångna avtal kan ställa krav på följdleveranser trots att läget i det aktuella landet kan ha försämrats. I dessa fall menar partistyrelsen att en noggrann fall-till-fallprövning måste göras och särskilt när ISP bedömer nya tillstånd – då måste en långsiktig utveckling i relation till eventuella följdleveranser tas med i bedömningen.

Flera motionärer tar upp fallet med den vapenfabrik i Saudiarabien där FOI skulle ha bistått med kunnande. Med anledning av detta vill partistyrelsen påtala att Socialdemokraterna anser att Saudiarabien är en diktatur, samt understryka vikten av att regeringen gör sitt yttersta för att klargöra alla de anmärkningsvärda händelser som ryms inom denna så kallade ”saudiaffär”.

Socialdemokratin, som var i regering när avtalet slöts, ska självklart och självkritisk medverka i denna granskning, inte minst utifrån vår strävan att minska riskerna för liknande problem i framtiden.

Partistyrelsen menar att Sverige bör sträva efter att i framtiden inte teckna långtgående avtal liknande det Memorandum of Understanding som slöts med Saudiarabien 2005.

I EU:s gemensamma ståndpunkt angående krigsmaterielexport, som också gäller för Sverige, noterar partistyrelsen att det påtalas att medlemsstaterna ska beakta huruvida en tilltänkt export allvarligt skulle hindra hållbar utveckling i mottagarlandet. När det gäller export av krigsmateriel till länder som befinner sig i konflikt eller krig, eller kränker de mänskliga rättigheterna eller folkrätten menar partistyrelsen att dagens riktlinjer innehåller skarpa begränsningar. Respekt för mänskliga rättigheter är ett centralt villkor för att tillstånd ska beviljas. Sverige ska verka för en hållbar global utveckling inom alla politikområden som staten förfogar över, exempelvis samhällsfinansierad forskning, och därför genomförs exempelvis sådana insatser via utvecklingssamarbetet.

Socialdemokraterna har i flera år drivit linjen att det ska bli svårare för icke-demokratier att köpa krigsmateriel. Partistyrelsen menar att det finns brister i den nuvarande krigsmaterielexportlagstiftningen. Socialdemokraterna har därför upprepade gånger krävt att regeringen presenterar ett lagförslag som ligger i fas med utvecklingen på området och som ligger i linje med politiken för global utveckling (PGU). Socialdemokraterna har aktivt drivit på för mer restriktiva skrivningar i regelverket gällande export av krigsmateriel till icke-demokratier.

Partistyrelsen välkomnar därför att riksdagen 2011 i linje med Socialdemokraternas krav beslutade att regeringen ska föreslå ny krigsmaterielexportlagstiftning i syfte att skärpa exportkontrollen gentemot icke-

demokratiska stater. I detta arbete ska nu Socialdemokraterna aktivt verka för en sådan skärpning. Därmed menar partistyrelsen att motionskraven på demokratikriterium och liknande kan besvaras.

Målet är att den totala vapenexporten från Sverige och EU måste minska på sikt. Det kan Sverige arbeta för genom en svensk restriktiv krigsmaterielexportpolitik, men också genom EU och andra internationella organ. Partistyrelsen menar dock att Socialdemokraterna inte kan arbeta för ett tidsbestämt stopp av svensk vapenexport eftersom det ytterst måste vara försvars- och säkerhetspolitiska behov som är avgörande. Däremot ska regelverket vara restriktivt och, som partiet har föreslagit, skärpas ytterligare gällande icke-demokratier.

Avgörande för att regelverket ska fungera är att de landbedömningar som görs innan affärer inleds håller hög kvalitet. Det är på detta stadium tveksamma affärer kan stoppas utan att det får några allvarliga utrikespolitiska eller ekonomiska konsekvenser. Ansvar för landbedömningarna ligger på utrikesdepartementet och den nuvarande utrikesministerns besked att han "aldrig haft ett vapenexportärende på sitt bord", tyder på att en av de centrala funktionerna för politiskt ansvarstagande i regelverket för vapenexport inte fungerat de senaste sex åren. Detta kommer inte att upprepas i en socialdemokratiskt ledd regering.

Ibland förekommer uppgifter om svenska vapen som kommit till områden genom att länder vidareexporterat svenska vapen. Detta har visat på vikten av att förhindra vidareexport av krigsmateriel. Det är nödvändigt att slutanvändarintyg kompletteras med en övervakning som sträcker sig över vapnets hela förväntade livstid och att öka användningen av modern teknik för att tidigare upptäcka vapen som kommit på avvägar.

Flera motioner tar upp frågan om Exportkontrollrådets, EKR, roll i tillståndsgivningen samt den parlamentariska och medborgerliga insynen i processen. EKR har en rådgivande funktion i den beslutprocess som ISP har att genomföra och rådet består av ledamöter från riksdagens partier. Rådet har tillkommit för att garantera en parlamentarisk insyn, liksom den årliga skrivelse som krigsmaterielexporten som regeringen lägger till riksdagen. Ansvar för att hantera besluten ligger hos ISP och den parlamentariska insynen tillgodoses genom EKR och skrivelserna till riksdagen. Partistyrelsen menar att det redan idag finns större insyn i Sverige i dessa frågor än vad som är fallet i många andra länder men delar uppfattningen om att Socialdemokraterna bör verka för största möjliga öppenhet. Det är också viktigt att stärka ledamöterna i EKR i sin parlamentariska tillsynsroll, med adekvat utbildning, relevanta briefingar och avstämningar. Den tystnadsplikt som idag råder måste göra det möjligt för ledamöterna i EKR att diskutera tveksamma ärenden med gruppleddare i riksdagen, utrikesutskott, försvarsutskott och partiledare.

Krisberedskap och samhällets sårbarhet

I Sverige har vi en lång tradition av vad som kallas ett "folkförsvar" och ett medborgerligt engagemang och deltagande i skyddet av vårt eget land. Det har tjänat två syften, dels att stärka försvarsförmågan, men också som ett starkt demokratiskt inslag i samhällsbygget. Partistyrelsen menar att det är viktigt att bygga

vidare på den folkliga förankringen i krishanteringsförmågan/samhällets sårbarhet, för att kunna hantera dagens och morgondagens hot. Det är angeläget att öka enskilda medborgares kunskaper om vår sårbarhet och hot som riktas mot samhället: Partistyrelsen vill understryka vikten av spridning av kunskap och råd till allmänheten för att stärka robustheten i våra system och hur vi ska agera när det oväntade inträffar. Inte minst finns utmaningen i att bereda möjligheter till goda alternativa informationsvägar för allmänheten i händelse av en utbredd cyberattack som kan skada den digitala infrastrukturen.

Inom området krisberedskap/samhällets sårbarhet ingår även informationssäkerhet, ”cyber security”. Partistyrelsen vill framhålla att sårbarheten i vårt högteknologiska samhälle även är en säkerhetspolitisk utmaning. Idag är kapade datorer de nya missilerna och inplanterade virus en ny tids biologiska stridsmedel. De handlar inte bara om att det fysiska territoriet är hotat, utan även funktioner och värderingar som vi delar med andra människor världen över. Ett exempel är hur vårt grannland Estland drabbades 2007 av en samlad attack från utländska datorer mot centrala samhällsorgan i samband med en känslig konflikt kring ett sovjetiskt krigsminne. Det är dessa nya hotbilder som partistyrelsen menar att vi både civilt och militärt måste rusta samhället för. Försvaret måste utveckla förmågan att möta även dessa nya hot.

Sverige ska vara en världsledande IT-nation – och i det begreppet ingår även att vara ledande när det gäller IT-säkerhet. Lagstiftningen måste utvecklas så att den digitala hotbilden täcks in. Det behövs en översyn av lagstiftningen om hur vi skyddar vårt samhälle på området IT-säkerhet.

De statliga strategierna för IT-säkerhet måste uppdateras årligen. Detta för att de ska ligga i framkant och inte som i dag i bakvattnet i förhållande till den tekniska utvecklingen. Det kontinuerliga målet för en aktuell IT-strategi måste vara att strategiska samhällsfunktioner ska vara säkrade. Partistyrelsen vill också se en tydlig struktur på nationell nivå för samverkan på IT-säkerhetsområdet mellan offentliga och privata aktörer. För att kunna hantera allvarliga IT-incidenter behövs en stark samverkan mellan privata och offentliga organisationer. Detta kräver ett organ där berörda parter kan utbyta information på ett förtroendefullt sätt.

Sammanfattningsvis så anser partistyrelsen att utvecklingen på IT- och cybersäkerhetens område kräver ett mer samordnat och metodiskt arbete för samhällets sida och anser därför att ett särskilt "IT-försvar" som involverar såväl offentliga som privata aktörer bör inrättas.

Krisberedskap är hela samhällets angelägenhet på samtliga nivåer. Vid olyckor är det av vikt att, då behov finns, kunna agera sektorsövergripande. Ytterst handlar det om att slå vakt om demokratin.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna M52:1, M52:2, M53:1, M54:3, M54:6, M58:2, M59:2, M64:4, M66:1, M66:2

M52:1 (Klippans arbetarekommun) att vår kompetens och planering för krishantering vid en krissituation som slår ut våra digitala kommunikationsvägar skall ses över

M52:2 (Klippans arbetarekommun) att det görs en översyn av konsekvenserna av vad som händer om det traditionella telefonnätet försvinner i förhållande till vad det kostar att bevara det

M53:1 (Solna arbetarekommun) att partiet agerar för att en nationell och sektorsövergripande handlingsplan för skydd mot olyckor tas fram

M54:3 (Lunds arbetarekommun) att beslut om export och import av krigsmateriel redovisas i en anda av största möjliga öppenhet och föregås av ett brett politiskt och medborgerligt inflytande

M54:6 (Lunds arbetarekommun) att dessa frågor tas upp i de internationella organ där socialdemokraterna verkar

M58:2 (Kungsbacka arbetarekommun) att partikongressen beslutar att socialdemokratin skall verka för att Sverige blir ett föregångsland genom en restriktivare lagstiftning för vapenexport, korrekt tillämpning av lagstiftningen och öppnare redovisning

M59:2 (Jönköpings arbetarekommun) att partikongressen beslutar att socialdemokratin skall verka för att Sverige blir ett föregångsland genom en restriktivare lagstiftning för vapenexport, korrekt tillämpning och öppnare redovisning

M64:4 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att S verkar för att öppenheten kring vapenexporten blir så stor som möjligt

M66:1 (Eslövs arbetarekommun) att socialdemokratiska partikongressen beslutar att sträva mot att nya avtal med diktaturer som t ex Saudiarabien inte sluts i framtiden

M66:2 (Eslövs arbetarekommun) att den socialdemokratiska partikongressen beslutar att socialdemokratin skall verka för att Sverige blir ett föregångsland genom en restriktivare lagstiftning för vapenexport, korrekt tillämpning av lagstiftningen och öppnare redovisning av fattade beslut

Partikongressen föreslås besluta:

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: M18:5, M19:3, M20:2, M42:1, M43:1, M43:2, M43:3, M43:4, M43:5, M43:6, M44:1, M45:1, M46:1, M47:1, M47:2, M48:1, M48:2, M49:1, M50:1, M51:1, M51:2, M52:3, M52:4, M54:1, M54:2, M54:4, M54:5, M55:1, M56:1, M56:2, M57:1, M58:1, M59:1, M62:1, M63:1, M64:1, M64:2, M64:3, M64:5, M65:1, M65:2, M65:3, M65:4, M65:5, M67:1, M67:2, M67:3, M67:4, M67:5, M68:1

M18:5 (Stockholms partidistrikt) att ett program för utvidgat stöd åt de hemvändande soldaterna utarbetas i samråd med veteranförbundet Fredsbaskrarna Sverige

M19:3 (Jönköpings arbetarekommun) att ett program för utvidgat stöd för soldaterna utarbetas i samråd med veteranförbundet Fredsbaskrarna Sverige

M20:2 (Norbergs arbetarekommun) att Sverige återinför allmän värnplikt/samhällsplikt för alla ungdomar

M42:1 (Ystads arbetarekommun - enskild) att inte ansluta S till projektet om uppgradering av JAS

M43:1 (Landskrona arbetarekommun) att socialdemokratin verkar för ett försvar som är trovärdigt relativt omvärlden

M43:2 (Landskrona arbetarekommun) att kräva en ordentlig analys av behov och krav på det framtida försvaret

- M43:3 (Landskrona arbetarekommun) att ta tydlig ställning mot ett litet försvar byggt på yrkessoldater
- M43:4 (Landskrona arbetarekommun) att Sverige även fortsatt skall ha ett militärt försvar grundat på allmän värnplikt
- M43:5 (Landskrona arbetarekommun) att försvarsmakten i första hand utformas för, och inriktas mot, försvaret av Sverige och att Sverige därefter deltar i internationella insatser med de förband som är lämpliga
- M43:6 (Landskrona arbetarekommun) att försvarsmaktens ges anslag som ger möjlighet att behålla ett nationellt inriktat försvar, med god kvalitet, och grundat på allmän värnplikt
- M44:1 (Höörs arbetarekommun) att utreda möjligheten att återinföra ett demokratiskt och folkligt försvar byggt på att alla ska kunna delta och hjälpa till
- M45:1 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna aktivt verkar för att införa bindande demokrati- och MR-regler för svensk vapenexport
- M46:1 (Klivsta arbetarekommun) att aktivt verka för att införa bindande demokrati- och MR-regler för svensk vapenexport
- M47:1 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för en lagstiftning som förbjuder export av vapen och krigsmateriel till icke-demokratier
- M47:2 (Stockholms partidistrikt) att Socialdemokraterna ska verka för att omröstningarna i Exportkontrollrådet blir offentliga
- M48:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att krav på demokrati och tydliga kriterier för mänskliga rättigheter ska införas vid alla former av export av svenskt försvarsmateriel
- M48:2 (Sundsvalls arbetarekommun) att all export av försvarsmateriel undantagslöst och omedelbart upphör om mottagarlandet inte uppfyller de fastslagna kriterierna om demokrati och mänskliga rättigheter
- M49:1 (Simrishamns arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att den svenska vapenexporten ska minimeras
- M50:1 (Stockholms partidistrikt) att partikongressen säger definitivt nej till vidareutvecklingen av Jas
- M51:1 (Haninge arbetarekommun) att den socialdemokratiska riksdagsgruppen får i uppdrag att utreda möjligheten att ålägga försvarsmakten skyldigheten att åt kontraktsanställda under tjänstgöringsperioden erbjuda betald yrkes- eller högskoleutbildning
- M51:2 (Haninge arbetarekommun) att den socialdemokratiska gruppen i försvarsutskottet arbetar fram en i enlighet med motionens intentioner konkret riksdagsmotion
- M52:3 (Klippans arbetarekommun) att det skall spridas information till alla medborgare om hur en situation kan hanteras
- M52:4 (Klippans arbetarekommun) att det tillsätts resurser till kommunerna för att kommunicera ut frågan till medborgarna och för att ha en egen lokal krisplan
- M54:1 (Lunds arbetarekommun) att det införs ett omedelbart stopp för all vapenhandel med krigförande stater, konfliktområden, diktaturer och till stater som grovt kränker mänskliga rättigheter
- M54:2 (Lunds arbetarekommun) att riktlinjerna för både export och import av vapen innehåller tydliga kriterier om demokrati samt om hållbar utveckling som tar de fattigas perspektiv på allvar genom aktiv fattigdomsbekämpning som aktivt strävar efter en minskning av antalet fattiga
- M54:4 (Lunds arbetarekommun) att Sverige tar beslut om att handeln med vapen skall fasas ut under en 10-årsperiod

M54:5 (Lunds arbetarekommun) att samhällsfinansierad forskning och ekonomiska resurser inom den militärindustriella sektorn successivt överförs till sådana insatser som medverkar till fattigdomsbekämpning och långsiktig hållbarhet

M55:1 (Uppsala arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna aktivt verkar för att minska svensk krigsmaterielproduktion och att utveckla alternativa civila produkter med målet att förbjuda all försäljning av svenskt krigsmateriel

M56:1 (Lunds arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska förespråka ett stopp av den svenska vapenexporten

M56:2 (Lunds arbetarekommun) att motionen sänds vidare till den socialdemokratiska riksdagsgruppen

M57:1 (Leksands arbetarekommun) att säga nej till vidareutveckling av JAS

M58:1 (Kungsbacka arbetarekommun) att partikongressen beslutar att nya avtal med diktaturer som Saudi-Arabien inte sluts efter 2014

M59:1 (Jönköpings arbetarekommun) att partikongressen beslutar att nya avtal inte sluts efter 2014 med diktaturer, länder som är indragna i beväpnade konflikter och länder som inte respekterar mänskliga rättigheter efter 2014

M62:1 (Katrineholms arbetarekommun) att det Socialdemokratiska partiet på sin kongress 2013 ska ställa sig bakom ett återinförande av ett moderniserat värnpliktssystem för alla medicinskt lämpliga kvinnor och män

M63:1 (Västerås arbetarekommun - enskild) att Socialdemokratiska partiet tar initiativ till en utredning som syftar till återinförande av allmän värnplikt

M64:1 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att S verkar för att avtalet (MoU) om militärt samarbete med Saudiarabien inte förnyas 2015

M64:2 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att S verkar för ett demokratikriterium i vapenexporten

M64:3 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att S verkar för att vapenexporten på sikt avskaffas

M64:5 (Norrköpings arbetarekommun - enskild) att S verkar för att reglerna för följdleveranser av krigsmaterial ses över och skärps

M65:1 (Tingsryds arbetarekommun - enskild) att Sverige inte ska exportera vapen eller militär utrustning till länder som befinner sig i, eller riskerar att hamna i, krig eller konflikt

M65:2 (Tingsryds arbetarekommun - enskild) att Sverige inte ska exportera vapen eller militär utrustning till länder som inte har ett stabilt demokratiskt styrelseskick

M65:3 (Tingsryds arbetarekommun - enskild) att ifall det råder några tvivel om landet är en demokrati eller en diktatur ska export inte medges

M65:4 (Tingsryds arbetarekommun - enskild) att Sverige inte ska exportera vapen eller militär utrustning till länder som regelbundet kränker de mänskliga rättigheterna eller folkrätten

M65:5 (Tingsryds arbetarekommun - enskild) att Exportkontrollrådets ställningstaganden offentliggörs för att möjliggöra politiskt ansvarsutkrävande

M67:1 (Ljungby arbetarekommun) att Sverige inte ska exportera vapen eller militär utrustning till länder som befinner sig i, eller riskerar att hamna i, krig eller konflikt

M67:2 (Ljungby arbetarekommun) att Sverige inte ska exportera vapen eller militär utrustning till länder som inte har ett stabilt demokratiskt styrelseskick

M67:3 (Ljungby arbetarekommun) att ifall det råder några tvivel om landet är en demokrati eller en diktatur ska export inte medges

M67:4 (Ljungby arbetarekommun) att Sverige inte ska exportera vapen eller militär utrustning till länder som regelbundet kränker de mänskliga rättigheterna eller folkrätten

M67:5 (Ljungby arbetarekommun) att Exportkontrollrådets ställningstaganden offentliggörs för att möjliggöra politiskt ansvarsutkrävande

M68:1 (Karlsborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att särskilda, öronmärkta, medel avsedda för vård och rehabilitering av den eller de som skadas vid internationella militära insatser avsätts på lämpligt sätt i samband med att man medverkar i beslut om internationella insatser

Partikongressen föreslås besluta:

att avslå motionerna M42:2, M60:1, M61:1, N40:2

M42:2 (Ystads arbetarekommun - enskild) att ge partistyrelsen i uppdrag att utarbeta ett

omställningsprogram för tillverkningen av krigsflygplan till en framtida fredlig produktion av annat slag

M60:1 (Lidköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna efter en valseger 2014 tillsätter en utredning för att analysera möjligheter att stegvis ställa om svensk vapenproduktion till civil produktion

M61:1 (Avesta arbetarekommun) att Socialdemokraterna efter en valseger 2014 tillsätter en utredning för att analysera möjligheter att stegvis ställa om svensk vapenproduktion till civil produktion

N40:2 (Ljusdals arbetarekommun - enskild) att påbörja omställningen till fredsproduktion. avsluta krigens i takt med att människorna bytt ut sina anställningar i vapenindustrin till jobb i fredlig miljö

MOTION M42

YSTADS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Användning av 90 miljarder till något vettigare än JAS

Högerregeringen har beslutat att uppgradera JAS Gripen och inköpa 40-60 plan av den nya typen. Det skulle vara ”nödvändigt för vår försvarsförmåga och viktigt för jobben samt det säkerhetspolitiska läget”. Kostnaden för Super-Jas är tre miljarder kronor per år i 30 år enligt försvarsdepartementet. Alltså en investering på 90 miljarder kronor. Men försvarsexperten säger att de extra pengar som försvaret ska få för att klara satsningen inte alls räcker. Risken för en systemkollaps i försvaret är alltså uppenbar.

Representanter för Socialdemokraterna skulle ställa sig positiva och försvarsminister Karin Enström har sa att det finns en samsyn med S. Överbefälhavaren är tveksam då Jas riskerar att bli en gökunge som urholkar försvaret i övrigt. V och MP är emot. Vi menar att frågan bör med hänsyn till storleken på beloppet, den framtida finansiella säkerheten och den politiska räckvidden prövas av Partikongressen.

Man kan konstatera att vilket industriprojekt som helst som man lägger 90 miljarder på över 30 år kommer att generera jobb. Frågan är om dessa pengar inte borde läggas på annan infrastruktur, bl.a. en omställning av krigsflygindustrin. Sverige har framgångsrikt genomfört stora förändringar inom industrin

för att anpassa den efter nya ekonomiska förutsättningar – tänker exempelvis på Teko och Varv. Det är något patetiskt över fasthållandet vid ett ” eget ” stridsflygplan, då detta alltid kommer att bli för små serier för att planen skall kunna tillverkas till en rimlig kostnad. Internationellt har dessutom vår krigsmaterialproduktion blivit så stor att våra fredssträvanden ifrågasätts. Våra affärsförbindelser försätter oss också i orimliga svårigheter, då vi associeras med härskareliter i mer eller mindre diktaturstyrda stater. Krigsmaterielltransaktioner är dessutom av den storleksordningen att mutor och annat skumrask hör till dagordningen.

Är Socialdemokratin innovativ och framåtriktad? Då bör dessa 90 miljarder med 3 miljarder om året användas till att ställa om krigsindustrin till något mer fruktbart. Därmed skulle också en innovativ satsning kunna ge arbete i minst lika hög utsträckning. Denna fråga bör underställas kongressen.

Partikongressen föreslås besluta:

- M42:1 att inte ansluta S till projektet om uppgradering av JAS
M42:2 att ge partistyrelsen i uppdrag att utarbeta ett omställningsprogram för tillverkningen av krigsflygplan till en framtida fredlig produktion av annat slag

Bo Widegren

Ystads arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION M43

LANDSKRONA ARBETAREKOMMUN

Ett trovärdigt försvar

Det svenska försvarets trovärdighet är allvarligt hotad. Om den borgerliga regeringen får som den vill, blir det svenska försvaret minst i nord. Detta samtidigt som spänningarna i vår omvärld ökar. Även om det idag inte finns något direkt militärt hot mot Sverige kan ingen garantera att ett sådant inte uppstår inom en tioårsperiod. Att bygga upp ett försvar igen tar betydligt längre tid än så. Ett svagt försvar kan till och med locka omvärlden till påtryckningar mot Sverige.

Det försvar som den borgerliga regeringen beställt av ÖB är ett litet försvar, till största del baserat på dyra, heltidsanställda yrkessoldater. Försvarsmakten har påpekat att detta försvar bara kommer att ha en mycket begränsad förmåga att utvecklas mot nya eller större hot. Att många av de förändringar som nu planeras i praktiken är oåterkalleliga – värnplikten blir t.ex. svår att återinföra både politiskt och praktiskt och nedlagda regementen kan inte återuppstå – gör situationen än allvarligare.

Säg nej till yrkesförsvar

De senaste decennierna har försvaret omstrukturerats och successivt blivit allt mindre till sin volym. Denna omstrukturering har inneburit att vi frångått ett försvar inriktat mot att möta en stor invasion. I

takt med denna utveckling har allt färre värnpliktiga tagits ut för tjänstgöring. Likaså har antalet garnisoner minskat. I praktiken finns idag stora områden i Sverige utan regementen.

Det vi nu ser är införandet av något som i allt väsentligt är ett yrkesförsvaret inriktat mot internationella uppgifter. Kostnaderna för detta kan förväntas rusa, med effekt att försvaret blir ännu mindre och andelen yrkessoldater ännu större.

Den folkliga förankringen är en grundbult för försvaret. Ett litet yrkesförsvaret med närvaro på bara några få platser bidrar inte till en folklig förankring. Risken är överhängande att vi får ett försvaret som inte längre återspeglar befolkningen utan blir en egen sluten institution. Detta får inte ske. Sveriges försvaret får inte bli en angelägenhet för några få!

Ett nationellt försvaret grundat på värnplikt

Det militära försvaret utgör vårt lands hemförsäkring. Även om vi inte tror att vårt hus skall brinna så betalar de allra flesta av oss in försäkringspremien varje år. I perioder med minskad brandrisk kan den årliga premien sjunka, medan den i perioder av många bränder i omgivningen istället kan stiga.

Idag hanterar den borgerliga regeringen försvaret som en budgetregulator – när pengarna inte räcker så är det där man skär. I opposition kritiserade högerpartierna socialdemokraterna för att sänka försvarsanslagen, detta under en period då världen blev allt stabilare. Idag, när världen inte längre har samma positiva utveckling, skär de själva ned på försvaret!

Socialdemokratin har aldrig varit populistiska militarister, på det sätt som högern åtminstone tidigare var. Ingen kan anklaga oss för att ha slösat pengar på försvaret. Socialdemokratin har å andra sidan heller aldrig varit pacifister. Sveriges säkerhet har för oss varit lika viktigt som sociala reformer. Bägge handlar om frihet, om än i olika dimensioner.

Utvecklingen mot ett litet yrkesförsvaret, med inriktning mot lätta förband för internationella insatser, är oroande. Detta är inte vad som krävs för att försvara Sverige.

Partikongressen föreslås besluta:

- M43:1 att socialdemokratin verkar för ett försvaret som är trovärdigt relativt omvärlden
- M43:2 att kräva en ordentlig analys av behov och krav på det framtida försvaret
- M43:3 att ta tydlig ställning mot ett litet försvaret byggt på yrkessoldater
- M43:4 att Sverige även fortsatt skall ha ett militärt försvaret grundat på allmän värnplikt
- M43:5 att försvarsmakten i första hand utformas för, och inriktas mot, försvaret av Sverige och att Sverige därefter deltar i internationella insatser med de förband som är lämpliga
- M43:6 att försvarsmaktens ges anslag som ger möjlighet att behålla ett nationellt inriktat försvaret, med god kvalitet, och grundat på allmän värnplikt

Niklas Karlsson och Jörn Jönsson

Landskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M44

HÖÖRS ARBETAREKOMMUN

Folkförsvaret

Under många år hade Sverige ett folkförsvaret som byggde på en allmän värnplikt för unga män. Detta avskaffades av den borgliga regeringen och idag har vi en yrkesarmé. För oss Socialdemokrater måste det vara av stor vikt att försvaret bygger på en folklig och demokratisk förankring. Att alla i Sverige på ett eller annat sätt deltar i vårt försvar och därmed också får utbildning för detta är grundläggande för en demokrati.

Partikongressen föreslås besluta:

M44:1 att utreda möjligheten att återinföra ett demokratiskt och folkligt försvar byggt på att alla ska kunna delta och hjälpa till

Stefan Lissmark

Höörs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M45

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Inför bindande demokrati- och MR-kriterier för svensk vapenexport

Sverige är en av världens största vapenexportörer per capita. Under åren 2001 till 2010 placerade sig Sverige på åttonde plats bland de länder som exporterar vapen. 2010 exporterade Sverige krigsmateriel för 13,7 miljarder, vilken är den högsta siffran för svensk vapenexport någonsin.

Grundmotivet för att vårt land ska exportera vapen finns i den svenska säkerhetspolitiken som säger att Sverige ska vara militärt alliansfritt. Förutsättningen för att upprätthålla den politiken anses vara att vi behöver ett starkt försvar. För att kunna vara oberoende av andra länders vapenindustri måste vårt försvar bygga på en inhemsk produktion. Men för att försvarsindustrin ska kunna utvecklas måste en viss export tillåtas för att kunna finansiera utvecklingskostnaderna för företagen, eftersom anslagen från riksdagen till försvaret inte täcker dessa kostnader.

Sedan några år tillbaka är det svenska folkförsvaret avvecklat. Det innebär att behovet av vapen kraftigt har reducerats. De vapen som krävs för vårt lands internationella insatser motiverar inte heller nivån på svensk vapenindustri. Denna utveckling har förändrat balansen mellan produktion för det egna försvaret och produktion för export. Exporten blir allt viktigare. Mellan åren 2001 och 2010 mer än tredubblades den svenska vapenexporten.

Tillverkning och utförsel av krigsmateriel regleras i lagen om krigsmateriel och förordningen om krigsmateriel. Enligt lagen är det förbjudet att tillverka och exportera vapen utan tillstånd. Tillstånd ges av inspektionen av strategiska produkter (ISP). Men varken lag eller förordning reglerar vilka länder som får respektive inte får köpa svenska vapen. De säger endast att svenska vapen får exporteras om det är ”säkerhetspolitiskt önskvärt” och om exporten inte strider mot svensk utrikespolitik.

Riksdagens riktlinjer för vapenexport är något mer tydliga och anger bland annat att tillstånd inte bör ges till stat som befinner sig i väpnad konflikt med annan stat, till stat som är invecklad i internationell konflikt som kan befaras leda till väpnad konflikt, till stat som har väpnade inre oroligheter, eller till stat där det förekommer omfattande och grova kränkningar av mänskliga rättigheter. Men verkligheten visar att riktlinjerna kan tolkas på olika sätt och att det regelmässigt förekommer att export godkänns trots att stater inte uppfyller kraven i riktlinjerna. Sverige har sålt krigsmateriel både till krigförande länder, t ex Indien och USA och till länder som kränker mänskliga rättigheter, t ex Saudiarabien.

Den omfattande svenska vapenexporten är en svår och stor utmaning för vårt parti. Det socialdemokratiska partiet – utifrån sin historia och sin ideologi – kan inte trovärdigt agera för mänskliga rättigheter i världen om vi inte själva är beredda att stå upp för dessa värden. Partiet står sedan 2009 bakom kraven på ett skarpare regelverk för att försvåra export till icke demokratier. Men det räcker inte. Mer än detta behövs. Ett ytterligare kriterium i riksdagens riktlinjer utöver kriteriet om mänskliga rättigheter, kommer inte att göra någon större skillnad – om ens någon – om säkerhetspolitiska motiv vid enskilda beslut bedöms som viktigare. Om svensk vapenexport överhuvudtaget ska kunna försvaras i framtiden måste riktlinjerna omformas till bindande kriterier.

Under våren 2012 aktualiserades dubbelmoralen i svensk vapenexport än en gång genom den så kallade Saudiaffären. Saudiaffären föranledde hård kritik från bland annat partiets sidoorganisationer, som ställde krav på partiet att ta initiativ till en förändrad vapenexportpolitik.

Enligt beslut av EU är det idag inte möjligt att exportera vapen till Kina. Det visar att regler för vapenexport kan göras mer strikta och förutsägbara än de regler vi har i Sverige idag.

Partikongressen föreslår besluta:

M45:1 att Socialdemokraterna aktivt verkar för att införa bindande demokrati- och MR-regler för svensk vapenexport

Lena Hartwig, Berit Ericsson och Ylva Stadell

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M46

KNIVSTA ARBETAREKOMMUN

Inför bindande demokrati- och MR-kriterier för svensk vapenexport

Sverige är en av världens största vapenexportörer per capita. År 2010 exporterade vi vapen för 13,7 miljarder kronor.

Svensk säkerhetspolitik och att vi skall vara alliansfritt kräver ett starkt försvar. För att kunna vara oberoende krävs att vi inte måste förlita oss till andra länders vapenindustri utan har en stark inhemsk produktion. För att försvarsindustrin skall kunna utvecklas måste en viss export tillåtas.

Nu när det svenska folkförsvaret har avvecklats och efterfrågan på vapen kraftigt reducerats, motiverar inte detta nuvarande nivå på svensk vapenindustri. Tillverkning och utförsel av vapen regleras i en spec. lag. Här anges inte till vilka vi får sälja vapen, men svenska vapen skall säljas till länder där det är ”säkerhetspolitiskt önskvärt” och om exporten inte strider mot svensk utrikespolitik. Riksdagens riktlinjer är något tydligare. Ett skarpare regelverk för svensk vapenexport måste till. Gällande och tillkommande riktlinjer måste också omformas tillbindande kriterier. EU har tagit beslut som i dag omöjliggör vapenexport till Kina.

Partikongressen föreslås besluta:

M46:1 att aktivt verka för att införa bindande demokrati- och MR-regler för svensk vapenexport

Lena Hartwig m.fl. S-kvinnor

Knivsta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M47

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Inför demokratikriterium för export av vapen och övervakningsutrustning

Den internationella solidariteten är en grundbult i socialdemokratins värdegrund. Vår kamp för frihet och rättvisa är global. Detta är socialdemokratins kärna. Vår rörelse började i kampen mot förtrycket, och det är alltjämt den kampen som driver vårt parti idag. Dessa våra djupaste drivkrafter måste genomsyra alla politikområden. Vi får aldrig kompromissa med solidariteten, friheten och rättvisan. Därför kan vi inte godta att Sverige exporterar vapen som används mot förtryckta människor som kämpar för frihet och rättvisa. Därför kan vi inte godta att Sverige exporterar vapen till några av världens hårdaste diktaturer. Den som kämpar mot förtryck kan inte samtidigt beväpna förtryckare.

2011 gick över hälften av den svenska vapenexporten till icke-demokratier. Thailand var den största köparen av svenska vapen. Saudiarabien var den näst största (Regeringens skrivelse 2011/12:114 Strategisk

exportkontroll 2011 – krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden, bilaga 1). Sedan högeralliansen bildade regering har vapenexporten till diktaturer ökat med 373 procent. Under 2000-talet har Sverige exporterat vapen till varannan diktatur i Nordafrika och Mellanöstern (Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen, Vapenexport till diktaturer).

Vi välkomnar att socialdemokraterna har uttryckt ett behov av en skärpning av exportkontrollen gentemot icke-demokratier. Det räcker dock inte. Vi ser att dagens system med bedömningar i det individuella fallet gör att skälen för export alltid väger över, trots våra principer om solidaritet, frihet och rättvisa. Sedan 1996 är det Inspektionen för strategiska produkter, ISP, som beslutar om exporttillstånd. Vi ser att när ISP överväger om produkter som skapats för att döda ska exporteras, väger mänskliga rättigheter och fred inte tungt nog.

Enligt lagen om krigsmateriel ska ISP lämna över ärenden som ”har principiell betydelse eller annars är av särskild vikt” till regeringen. Detta sker endast undantagsvis. De flesta överlämnandena skedde under åren efter att ISP tog över beslutanderätten 1996. Till exempel beviljade ISP tillstånd till export av vapen till USA under Irakkriget 2003 utan att lämna över ärendet till regeringen.

Det sägs ofta att det är svårt att definiera om ett land är en demokrati eller inte. Men det finns många sådana definitioner. Organisationen Freedom House mäter liberala fri- och rättigheter. Deras index används regelmässigt av politiker och forskare runt om i världen för att bedöma hur fria länder är och hur väl de lever upp till FN:s mänskliga rättigheter. Vi har jämfört de 10 länder som köper flest vapen av Sverige, mätt i värdet av vapenexporten. Av dessa är de bara fyra som klassas som ”fria” i alla kategorier (Freedom house, Freedom in the World 2012).

Det sägs också ofta att vapenexporten är viktig för svensk tillväxt och svenska jobb. Men den totala vapenexporten motsvarade 2011 endast 1,15 procent av den totala svenska varuexporten (Skr. 2011/12:114, sid. 52). Då är även vapenexport till demokratier inräknad. De skäl som anförs mot att införa ett demokratikriterium för vapenexport är således svaga. Skälen emot väger desto tyngre: själva grunden i socialdemokratien.

Att Sverige exporterar vapen till icke-demokratier är ett stort problem. Ett annat problem är att det inte går att utkräva politiskt ansvar för de beslut om exporttillstånd som fattas av ISP, eftersom det är en myndighet, och så få ärenden lämnas över till regeringen. Exportkontrollrådets ställningstaganden, som ska vara till hjälp för ISP:s beslut, omfattas också av sekretess. Inte ens våra folkvalda ledamöter i riksdagen har insyn. Vilket resulterar att ansvarsutkrävandet i en synnerligen principiellt viktig och allvarlig fråga blir mycket svårt.

Denna slutenhet kan till viss del motiveras av respekten för företagshemligheter. Men rådets ställningstaganden och ledamöternas röster som sådana kan göras offentliga utan att företagshemligheter, försvarspolitiska överväganden eller annan hemlig information av säkerhetspolitisk karaktär röjs. Motiveringarna till ställningstagandena kan fortsätta vara hemliga om så krävs. Genom att offentliggöra hur ledamöterna i Expertkontrollrådet har röstat ökar det politiska ansvarsutkrävandet avsevärt.

Bara genom att införa ett ovillkorligt demokratikriterium och öka insynen i exportkontrollrådet kan vi vara säkra på att skapa en hållbar vapenexport. Bara då kan vi säga att vi står upp för internationell solidaritet, global rättvisa och hela världens frihet.

Land	Export i mnkr	Freedom House index	Internet	Pressfrihet
Thailand	3017,7	Delvis fritt	Inte fritt	Delvis fritt
Saudiarabien	2869,2	Inte fritt	Inte fritt	Inte fritt
Indien	1049,5	Fritt	Delvis fritt	Delvis fritt
Pakistan	862,3	Delvis fritt	Delvis fritt	Inte fritt
Storbritannien	753,8	Fritt	Fritt	Fritt
USA	753,4	Fritt	Fritt	Fritt
Nederländerna	563,8	Fritt	Fritt	Fritt
Förenade Arabemiraten	526,2	Inte fritt	-	Inte fritt
Sydafrika	518,2	Delvis fritt	Fritt	Fritt
Kanada	428,2	Fritt	Fritt	Fritt

Partikongressen föreslås besluta:

M47:1 att Socialdemokraterna ska verka för en lagstiftning som förbjuder export av vapen och krigsmateriel till icke-demokratier

M47:2 att Socialdemokraterna ska verka för att omröstningarna i Exportkontrollrådet blir offentliga

Socialdemokratiska Studentklubben

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M48

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Inga vapen till diktaturer och förtryckare

Sverige har en stolt tradition av en aktiv utrikespolitik som stått upp mot förtryck och för solidaritet mellan världens länder. Så ser det tyvärr inte alltid ut idag. Inom ramen för den svenska vapenexporten döljer sig idag en del dubbelmoral.

Anledningen till att det finns en svensk vapenexport bygger på tanken att det ska finnas en svensk försvarsindustri, en industri som gör att vi inte behöver vara beroende av andra länder för att vi fortsatt ska kunna vara alliansfria. Alliansfriheten är en princip som även vi stödjer.

Det faktum att vi är med och konkurrerar på en marknad behöver inte innebära att vi därmed släpper alla principer för förmånen att få sälja krigsmateriel. Sverige måste, om vi ska kunna vara trovärdig i vår övriga utrikespolitik, även stå upp för principer om demokrati och mänskliga rättigheter i vapenexporten. Kriterierna för mänskliga rättigheter ska då baseras på FNs deklaration om de mänskliga rättigheterna.

De exempel som visats när Sverige slutit militära samarbetsavtal och sålt vapen till diktaturer är pinsamma för Sverige som nation och inger inget förtroende i omvärlden.

Sverige behöver inte och ska inte exportera vapen till länder som bryter mot grundläggande demokratiska och mänskliga rättigheter. Sverige ska heller inte exportera krigsmateriel till länder som använder materialet för krigsföring mot etniska minoriteter.

Svensk vapenexport måste förändras om Sverige ska kunna vara alliansfritt och fortsatt vara en internationell röst i internationella konflikter. Svensk socialdemokrati måste våga ta diskussionen om den svenska vapenexporten och våga driva på för en ny, svensk vapenexport som inte understödjer diktaturer och förtryckare.

Partikongressen föreslås besluta:

- M48:1 att krav på demokrati och tydliga kriterier för mänskliga rättigheter ska införas vid alla former av export av svenskt försvarsmateriel
- M48:2 att all export av försvarsmateriel undantagslöst och omedelbart upphör om mottagarlandet inte uppfyller de fastslagna kriterierna om demokrati och mänskliga rättigheter

Niklas Säwén, ordförande för SSU Västernorrland

Susanne Eberstein, ordförande för Socialdemokratiska kvinnoklubbar i Västernorrland

Marianne Sjöblom, ordförande för Socialdemokrater för tro och solidaritet i Västernorrland

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M49

SIMRISHAMNS ARBETAREKOMMUN

Neddragning av svensk vapenexport

Jag börjar med ett citat av Inga Thorsson, nedrustningsexpert och f d ordförande i det socialdemokratiska kvinnoförbundet. Citatet är hämtat från ett tal som Inga höll vid den 11:e kvinnokongressen maj 1964.

Det lyder som sådant:

”Vid en konflikt mellan viljan att bidra till en minskning av krigsriskerna och tron på att man ökar försvarets styrka i händelse av krig måste det föras obetingat företräde”.

Svensk vapenexport. Vem gagnar den? De exportinriktade försvarsindustriföretagen vill få oss att tro att svensk exportpolitik står och faller med vapenexporten eller att svensk försvarsindustri är beroende av vapenexporten för att bevara sitt kunnande och sin sysselsättning. Det är inte så. Stora delar av försvarsindustrin klarar att hålla både sysselsättning och kunnande utan export. Möjligen är försvarsindustrin beroende av att testa sina produkter i skarpt läge såsom i krigförande situationer. I själva verket är vapenexporten starkt koncentrerad till ett fåtal företag max 10 st.

Också av ett annat skäl är det inte riktigt att säga, att kunnandet och kompetensen inom svensk försvarsindustri upprätthålls genom export i glappen mellan det svenska försvarets beställningar. Order utifrån kommer inte kontinuerligt utan mellan dessa tillfällen är det svårt att upprätthålla full sysselsättning.

Svensk försvarsindustri skall inte drivas av sysselsättningskäl. Ej heller för att medverka i en svensk exportdrive. Den skall enbart drivas för det svenska försvarets behov. I dag när vi har avskaffat den svenska värnplikten så har behovet minskat radikalt.

Idag är i nämnd ordning de tio största importörerna: Kina (9 procent), Indien (7 procent), Förenade Arabemiraten (6 procent), Sydkorea (6 procent), Grekland (4 procent), Israel (3 procent), Singapore (3 procent), USA (3 procent), Algeriet (3 procent), Pakistan (3 procent).

Vapenexporten ökade från år 2008 till år 2009 med 7 %. Vår totala export för 2009 var 13,5 miljarder kronor. En hisnande summa. Några av dessa ovanstående länder är direkt involverade i krigförande situationer. USA bl a i Afghanistan. Israel använder svenska kikarsikten i Gaza och det ockuperade Västbanken. Listan kan göras lång över där den s k restriktiva svenska vapenexporten tillåter att svenska vapen användes i krigförande situationer.

Vi har alla ett ansvar för nedrustningen i världen. Vi kan börja med att följa upp den kamp som våra S-kvinnor drev med Inga Thorsson i spetsen. Vi kan inte huka oss bakom EU-förordningar och andra liknande fördrag.

Partikongressen föreslås besluta:

M49:1 att Socialdemokraterna verkar för att den svenska vapenexporten ska minimeras

Ingalill Bjartén

Simrishamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M50

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Nej till Super-JAS

Ta leksakerna från pojkarna! Take the toys off the boys! Så sa man i fredsrörelsen när vapenkapplöpningen pågick som värst.

Nu är de igång igen. Med krav om att en ny generation JAS måste utvecklas för svindlande summor. Även denna gång utan att fråga sig de tre elementära frågorna jag lärde mig i försvarsutredningen på 70-talet; Vilka är hoten mot Sverige? Vem är fienden? Med vad skall vi försvara oss?

Vilka är hoten mot Sverige? Svaret är att inget parti i riksdagen anser att Sverige är militärt hotat, varken nu eller framöver. Vad är då det verkliga skälet till att försvaret, Saab och många politiker nu vill utveckla Super-Jas för en uppgiven kostnad av 50 miljarder utöver de minst 200 miljarder det redan kostat? Är det för att försvara oss mot ett icke existerande hot eller fiende? Eller är det för att ännu hårdare knyta oss till NATO? Eller är det för att ytterligare förstärka Sveriges generande tättplats som vapenförsäljare utan moral eller etik?

Behövs Super-Jas för att försvara Sverige när 75% av flygtiden är kvar för de existerande Jas-planen? Bara 100 av de ursprungligen beställda 204 planen används. Jasprojektet har dragit halva försvarets

materielbudget det senaste kvartsseklet med argumentet att Jas skall säljas till utlandet. Någon exportsuccé är Jas knappast. Super-Jas skall kunna landa på hangarfartyg, men de länder som har sådana - USA och Ryssland – lär knappast köpa svenskt. Och om Schweiz beslutar sig för att köpa Jas lär hangarfartyg vara svårmanövrerade i alperna.

Att redan nu binda upp sig för en ny miljardrullning är föga rationellt. Och vad skall man säga nej till inom välfärdssektorn för att kunna satsa ytterligare minst 50 miljarder? Miljarder växer som bekant inte på träd.

Det kan vara bra att erinra sig historien om svensk flygindustri, skickligt berättad i boken ”Den havererade stormaktsdrömmen” av Johan Lindén. Där beskriver han bl a Viggen-projektet. Flygvapnet hade räknat med att köpa 850 plan men då utvecklingen var klar hade flygplanet blivit så dyrt att försvaret bara hade råd att köpa 349 plan. Priset per plan hade stigit med 100%.

Den socialdemokratiska partikongressen 1972 beslutade bl a på förslag från Stockholms Arbetarekommun att någon ytterligare avancerad flygplanstyp inte skulle komma till stånd. Men flygindustrin och försvaret gav inte upp. Förslagen blev många; en vidareutveckling av Viggen och Draken, obeväpnat skolflygplan, B3LA, Åslingen, köp av F16 eller ett helt nytt flygplanssystem JAS till ett fast pris. Det fasta priset blev kroken, som politikerna fastnade på och som naturligtvis inte kom att gälla.

Men socialdemokratin sa nej till JAS. Argumenten var många. SSU:s dåvarande ordförande krävde att projektet skulle stoppas innan det var för sent. JAS hotade den allmänna värnplikten och var en aldrig tidigare skådad ekonomisk och teknologisk chanstagnation, enligt honom. Så rätt han fick!

Den borgerliga regeringen beslöt att ersätta Viggen med JAS. Beslut fattades i riksdagen den 4 juni 1982 med fem rösters övervikt! Fem röster för det största försvarsindustriella projektet någonsin om som det då hette 25.7 miljarder! 30 juni 1982 - samma dag som avtalet skrevs under - hemligstämplade Försvarets Materielverk alla handlingar om JAS-projektet. FMV visste redan då att det fasta priset aldrig skulle hålla. Kostnaderna hittills är minst 200 miljarder.

Under våren 1982 hade socialdemokraterna ställt sju villkor för att säga ja till JAS; bl a att projektet inte fick kosta mer än 24.9 miljarder fram till sekelskiftet, att staten skulle ha rätt att avbryta projektet och ett bestämt nej till ett nytt flygplansprojekt efter JAS. Socialdemokraterna röstade nej i juni 1982, men när regeringsmakten återtog på hösten 1982 rev man inte upp beslutet, vilket blev ödesdigert. Inte något av de sju villkoren uppfylldes.

Nu är vi där igen. Varken industrin eller försvarspolitikerna vill ge upp stormaktsdrömmen. Men vilka är hoten mot Sverige? Militärt anfall, terror eller globala miljöhot? Vem är fienden? Al Qaida, terrorister, diktatorer i Syrien eller Libyen? Och vad är bästa metoden att försvara oss och världen?

Är Super-Jas vad vi då skall försvara oss med? Nej! Ta leksakerna från pojarna! Säg nej till Super-JAS!

Partikongressen föreslår besluta:

M50:1 att partikongressen säger definitivt nej till vidareutvecklingen av Jas

Maj Britt Theorin, Adolf Fredriks s-förening, Johannes Gustav, Vasa s-förening och Vasastaden-Östermalms S-kvinnor

Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M51

HANINGE ARBETAREKOMMUN

Om civil utbildning för kontraktsanställda inom försvaret

Det svenska försvaret har sedan värnplikten avskaffades haft behovet att årligen rekrytera omkring 6000 nya soldater och sjömän. Anställningen soldaterna och sjömännen kan få är en kontraktsanställning på högst åtta år i följd. Den kan sedan under ytterligare tio år förlängas med maximalt fyra år till.

Med omläggningen av försvaret från värnpliktiga till kontraktsanställda blir också frågan om de kontraktsanställdas möjlighet att efter kontraktstiden återgå till civilt arbete viktigt. Av dem som nu kontraktsanställs av försvarsmakten är flertalet mellan 18 och 23 år. Det innebär att de efter åtta år i tjänst är mellan 26 och 31 år när de ska ut på den civila arbetsmarknaden.

De grundkrav försvarsmakten i dag sätter på sökande är dels svenskt medborgarskap dels godkänt betyg i engelska, svenska, matematik och samhällskunskap från gymnasiet. Medan andra ungdomar med samma bakgrund kan gå in till utbildningar eller till arbeten med fast anställning riskerar de som tar tjänst inom försvarsmakten att efter kontraktstidens slut stå utanför den vanliga arbetsmarknaden, utan annan kompetens än soldatyrket. Det riskerar inte bara att bland många unga minska intresset för soldatyrket utan också att skapa sociala problem bland före detta försvarsanställda.

För att samtidigt göra arbetet som kontrakterad soldat/sjöman mer attraktivt och ge alla dem som tar kontrakterad tjänst inom försvaret bättre förutsättningar att senare möta den civila arbetsmarknaden måste försvarsmakten börja ta ett vidgat ansvar. Med tanke på att kravet för antagning till kontrakterad soldat eller sjöman är godkända gymnasiebetyg kan anställningen troligen utan större svårighet kombineras med av försvaret bekostad civil yrkes- eller högskoleutbildning. Satsningen skulle förutom trygghet för den enskilde också underlätta försvarets rekryteringar och ge samhällsekonomiska vinster i form av välutbildad arbetskraft med erfarenhet från försvarsmakten.

Partikongressen föreslår besluta:

- M51:1 att den socialdemokratiska riksdagsgruppen får i uppdrag att utreda möjligheten att ålägga försvarsmakten skyldigheten att åt kontraktsanställda under tjänstgöringsperioden erbjuda betald yrkes- eller högskoleutbildning
- M51:2 att den socialdemokratiska gruppen i försvarsutskottet arbetar fram en i enlighet med motionens intentioner konkret riksdagsmotion

Jaan Ungerson

Haninge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M52

KLIPPANS ARBETAREKOMMUN

Plan för ett tekniskt haveri

Detta är ingen motion som syftar till teknikfientlighet men den syftar till att utreda och skapa en plan för vad som händer när det trådlösa Sverige stannar. Vad vet en medborgare idag om hur han/hon ska hantera en krissituation då varken internet eller mobiltelefon fungerar.

Vi kan aldrig utesluta en katastrof och fler och fler talar om cyberterrorism som en del av framtiden. I det sammanhanget är det viktigt att vi säkrar upp exempelvis SOS-Alarm och andra centrala delar av den kommunikativa infrastrukturen i Sverige. Till detta måste det tillföras både resurser och kompetens ända ner till kommunal nivå.

Partikongressen föreslås besluta:

- M52:1 att vår kompetens och planering för krishantering vid en krissituation som slår ut våra digitala kommunikationsvägar skall ses över
- M52:2 att det görs en översyn av konsekvenserna av vad som händer om det traditionella telefonnätet försvinner i förhållande till vad det kostar att bevara det
- M52:3 att det skall spridas information till alla medborgare om hur en situation kan hanteras
- M52:4 att det tillsätts resurser till kommunerna för att kommunicera ut frågan till medborgarna och för att ha en egen lokal krisplan

Ann-Charlotte Brämhagen

Klippans arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M53

SOLNA ARBETAREKOMMUN

Sektorsövergripande handlingsplan för skydd mot olyckor

Ser man till risken för att råka ut för en allvarlig olycka är Sverige ett av världens säkraste länder. Eftersom den tidigare positiva utvecklingen har vänt sedan mitten av 1990-talet och det faktum att människor som lever i utsatthet är kraftigt överrepresenterade bland offren för allvarliga olyckor finns det, som jag ser det, starka skäl för att med rimliga medel på nytt vända utvecklingen. Det handlar om att minska det mänskliga lidandet och om att hushålla med våra gemensamma resurser för sjukvård och rehabilitering.

De välfärdsutmaningar som Sverige står inför gör detta ofrånkomligt. Möjligheterna för framgång ökar högst väsentligt när vi bejakar att samhället är större än både staten och marknaden och även involverar medborgarna i de säkerhetsfrämjande insatserna. Det faktum att de flesta olyckor idag inträffar i våra

bostäder och fritidsmiljöer gör medborgarna till en oundgänglig resurs. Den kompetens och det engagemang som finns i medborgarnas egna ideella organisationer, t.ex. hos Civilförsvarsförbundet, bör med fördel tas tillvara för att bredda och öka engagemanget.

Nyckeln till framgång för färre olyckor är riskmedvetenhet på alla plan. Med riskmedvetenheten följer ansvarstagande. Ansvarstagande måste utkrävas utifrån samhällets behov och var och ens egna förutsättningar. Det gäller att börja i grundskolan, en mötesplats som når praktiskt taget alla barn och unga.

Idag ter sig samhällets säkerhetsarbete som mycket av ”lappa och laga”. Dessutom hantera insatserna oberoende av varandra. Trafiksäkerheten, säkerheten på arbetsplatserna osv. hanteras oftast var för sig, som om de inte har med varandra att göra. Det behövs en helhetssyn på både riskerna och möjligheterna – en sektorsövergripande handlingsplan för skydd mot olyckor där hela samhällets resurser tas till vara i den för oss medborgares bästa av kombinationer.

Jag hemställer om att Hagalunds(S)-förening, och Solna Arbetarekommun samt länets partidistrikt behandlar motionen och översänder den, jämte beslut, till Socialdemokraterna för behandling på partikongressen 2013.

Partikongressen föreslås besluta:

M53:1 att partiet agerar för att en nationell och sektorsövergripande handlingsplan för skydd mot olyckor tas fram

Georgios Kontorinis

Solna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M54

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Skärp kraven för handeln med vapen – och satsa på långsiktig hållbarhet

Den internationella vapenhandeln är en viktig drivkraft bakom militära upprustningar, och bidrar därmed till väpnade konflikter. Därför måste den internationella vapenhandeln, inklusive den svenska, starkt begränsas och så snart som möjligt avvecklas. Sverige är en av världens största vapenexportörer. Under 2009 sålde Sverige vapen för 13,5 miljarder kronor. Sett över en tioårsperiod har den svenska vapenexporten vuxit med 400 procent.

Det bör införas ett omedelbart stopp för all vapenförsäljning till krigförande stater, konfliktområden, diktaturer och till stater som grovt kränker mänskliga rättigheter. Svensk vapenexport bidrar till att göda krig och konflikter, till att underlätta brott mot de mänskliga rättigheterna och till att stärka diktaturer. Det är dags för en skärpt lagstiftning och hårdare kontroll av vapenhandeln både nationellt och internationellt.

Stora vapensystem som säljs till fattiga länder slukar enorma resurser som kunde ha använts till utveckling. Ett exempel är Pakistan, som 2007 köpte vapen från Sverige för nästan 700 miljoner kronor.

Landet lägger 47 gånger mer resurser på militär upprustning än på vatten och sanitet, samtidigt som 118 000 människor årligen dör av diarré i landet. Den enskilt största mottagaren av svenska vapen 2007 var Sydafrika, ett annat land med omfattande fattigdoms- och hälsoproblem.

Det bör vara en självklarhet att Sverige avstår från att sälja dyra vapensystem till länder där människor svälter. Riksdagen har slagit fast att all Sveriges vapenexportpolitik måste vara samstämmig och att den skall präglas av de fattigas behov av utveckling. En central åtgärd är därför att se till att riktlinjerna för vapenexport innehåller tydliga kriterier om hållbar utveckling som tar de fattigas perspektiv på allvar. Vi bör också kräva att alla länder som köper svenskt krigsmateriel respekterar de mänskliga rättigheterna och satsar målmedvetet på fattigdomsbekämpning.

Svensk handel med krigsmateriel bör endast ske när den är förenlig med Sveriges utrikespolitik. Grundläggande i denna politik är främjandet av fred, demokrati, mänskliga rättigheter och en hållbar utveckling. Näringspolitiska skäl får aldrig utgöra motiv för en eventuell export. Handeln med krigsmateriel bör minska och kontrolleras med strikta nationella och internationella regler.

Sverige bör vara en föregångare med restriktiva regler. Vi bör likaså vara pådrivande för att utveckla exportkontrollpolitiken inom EU och internationellt. Beslut om export och import av krigsmateriel måste redovisas i en anda av största möjliga öppenhet och föregås av ett brett politiskt och medborgerligt inflytande. Att främja demokrati är av tradition en huvudlinje i svensk utrikespolitik. Krigsmaterielexport till diktaturer som legitimerar dess styrelseskick och som motverkar möjligheterna till en demokratisk utveckling är således inte förenlig med svensk utrikespolitik. Av dessa skäl bör ett särskilt demokratikriterium införas i regelverket som förhindrar export till odemokratiska länder. Den globala fattigdomen är idag ett av de största hoten mot internationell fred och säkerhet.

Fattigdomsbekämpning är en av de viktigaste utmaningarna som Sverige och världen gemensamt står inför. I enlighet med PGU – Sveriges politik för global utveckling (2007/08:89) – skall svensk vapenexport föregås av en problematiserande granskning av huruvida vapenexporten riskerar att motverka hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning.

Det är av största vikt att man i bedömningen av krigsmaterielexport ser till situationen i landet och/eller regionen i stort, inte endast till den specifika användningen av vapnen som sådan.

Det är självklart inte heller logiskt att Sverige förbjuder export av vapen till ett visst land och sedan stödjer samma lands krigsindustri genom vapenimport. Sverige och andra länder i EU har köpt krigsmateriel för stora summor av den statliga vitryska vapenindustrin. Samma principer måste därför gälla för såväl export som import av vapen.

Det finns en rad oroande tecken som tyder på att mänskligheten går mot en period av svåra påfrestningar genom globala effekter av klimatpåverkan och miljöproblem med bl.a. en begynnande brist på energi, vatten och odlingsbar mark. Dessa påfrestningar kan komma att yttra sig i form av ekonomisk och social oro som t.ex. finanskriser, växande arbetslöshet och svält. Förändringarna kan leda till påfrestningar på de demokratiska styresformer politisk oro och instabilitet med upplopp och till och med krig som följd.

Det är inte mer vapen mänskligheten behöver. Vi måste i stället koncentrera vår forskning och våra resurser på långsiktig ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet och medverka till att skapa förutsättningar för ett gott liv för kommande generationer, inte bara i Sverige, utan på hela jorden. Demokratisk socialism handlar om solidaritet och omtanke människor emellan.

Partikongressen föreslår besluta:

- M54:1 att det införs ett omedelbart stopp för all vapenhandel med krigförande stater, konfliktområden, diktaturer och till stater som grovt kränker mänskliga rättigheter
- M54:2 att riktlinjerna för både export och import av vapen innehåller tydliga kriterier om demokrati samt om hållbar utveckling som tar de fattigas perspektiv på allvar genom aktiv fattigdomsbekämpning som aktivt strävar efter en minskning av antalet fattiga
- M54:3 att beslut om export och import av krigsmateriel redovisas i en anda av största möjliga öppenhet och föregås av ett brett politiskt och medborgerligt inflytande
- M54:4 att Sverige tar beslut om att handeln med vapen skall fasas ut under en 10-årsperiod
- M54:5 att samhällsfinansierad forskning och ekonomiska resurser inom den militärindustriella sektorn successivt överförs till sådana insatser som medverkar till fattigdomsbekämpning och långsiktig hållbarhet
- M54:6 att dessa frågor tas upp i de internationella organ där socialdemokraterna verkar

Gunnar Jönsson, Jon Helgason och Claes-Göran Jönsson
Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M55

UPPSALA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Stoppa svensk vapenexport

Sverige är en av världens största vapenexportörer per capita. Under åren 2001 till 2010 placerade sig Sverige på åttonde plats bland de länder som exporterar vapen. 2010 exporterade Sverige krigsmateriel för 13,7 miljarder, vilken är den högsta siffran för svensk vapenexport någonsin.

Grundmotivet för att vårt land ska exportera vapen finns i den svenska säkerhetspolitiken som säger att Sverige ska vara militärt alliansfritt. Förutsättningen för att upprätthålla den politiken anses vara att vi behöver ett starkt försvar. För att kunna vara oberoende av andra länders vapenindustri måste vårt försvar bygga på en inhemsk produktion. Men för att försvarsindustrin ska kunna utvecklas måste en viss export tillåtas för att kunna finansiera utvecklingskostnaderna för företagen, eftersom anslagen från riksdagen till försvaret inte täcker dessa kostnader.

Sedan några år tillbaka är det svenska folkförsvaret avvecklat. Det innebär att behovet av vapen kraftigt har reducerats, även om man kan få motsatt uppfattning när man tar del av försvarsledningens framtidsscenarioer för det svenska försvaret. De vapen som krävs för vårt lands internationella insatser motiverar inte heller nivån på svensk vapenindustri. Denna utveckling har förändrat balansen mellan produktion för det egna försvaret och produktion för export. Exporten blir allt viktigare. Mellan åren 2001 och 2010 mer än tredubblades den svenska vapenexporten, trots att en majoritet av Sveriges befolkning - 55 procent svarar nej på frågan om Sverige ska tillåta vapenexport.

Tillverkning och utförelse av krigsmateriel regleras i lagen om krigsmateriel och förordningen om krigsmateriel. Men varken lag eller förordning reglerar vilka länder som får respektive inte får köpa svenska vapen. De säger endast att svenska vapen får exporteras om det är ”säkerhetspolitiskt önskvärt” och om exporten inte strider mot svensk utrikespolitik.

Riksdagens riktlinjer för vapenexport är något mer tydliga och anger bland annat att tillstånd inte bör ges till stat som befinner sig i väpnad konflikt med annan stat, till stat som är invecklad i internationell konflikt som kan befaras leda till väpnad konflikt, till stat som har väpnade inre oroligheter, eller till stat där det förekommer omfattande och grova kränkningar av mänskliga rättigheter. Men verkligheten visar att riktlinjerna kan tolkas på olika sätt och att det regelmässigt förekommer att export godkänns trots att stater inte uppfyller kraven i riktlinjerna. Sverige har sålt krigsmateriel både till krigförande länder, t ex Indien och USA och till länder som kränker mänskliga rättigheter, t ex Saudiarabien.

Men vapenexporten rymmer även andra allvarliga moraliska problem. Idag är 90 procent av krigsoffren civila. Export av vapen till fattiga länder eller till länder med stora ekonomiska klyftor bidrar till svält, analfabetism, utebliven hälsovård och fullständig kollaps av det civila samhället.

En avveckling av all svensk vapenexport kommer självklart att innebära att arbetstillfällena hotas. Det är också en självklarhet att starka ekonomiska intressen kommer att utöva påtryckningar på politiska beslutsfattare eftersom krigsmaterieltillverkning är en mycket lönsam verksamhet. Trots det måste Sverige vara ett föregångsland och ta steget! Alla konflikter runt om i världen visar att vi måste återuppta vårt arbete för fred och mot produktion och export av svenskt krigsmateriel.

Partikongressen föreslår besluta:

M55:1 att Socialdemokraterna aktivt verkar för att minska svensk krigsmaterielproduktion och att utveckla alternativa civila produkter med målet att förbjuda all försäljning av svenskt krigsmateriel

Lena Hartwig, Berit Ericsson och Ylva Stadell

Uppsala arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION M56

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Stoppa svensk vapenexport

Ett totalstopp av den svenska vapenexporten vore att tydligt, både gentemot oss själva och internationellt, ta ställning i frågan om huruvida Sverige ska exportera vapen eller inte. Under det senaste året har frågan vuxit till ett hett diskussionsämne då det för allmänheten blivit klart att Sverige exporterar militära medel till bland annat en diktatur som Saudiarabien.

Argumenten för svensk vapenexport finner vi på båda sidor om blockgränsen. Argumenten har ofta sitt utgångsläge utifrån en realistisk cynism där bilden av världen, mer eller mindre subtilt, framställs som

en plats där det alltid har och alltid kommer att finnas krig. Detta är en tragisk och framför allt osann bild av världen. Vidare argumenterar ofta förespråkarna för svensk vapenexport att det vore oansvarigt av Sverige att inte producera och exportera vapen till andra länder. Man talar ofta i termer av att Sverige måste ta sitt internationella ansvar och bidra precis som alla andra till det internationella samfundet. Här instämmer vi helt. Sverige måste ta sitt internationella ansvar precis som alla andra, men vad vi nu i och med vår stora vapenexport gör är raka motsatsen. Sveriges vapenexport bidrar till att ytterligare stärka polariseringen i världen mellan kulturer och stater. Det är inte trovärdigt, eller ens seriöst, att bedriva en sådan politik och samtidigt ha ambitioner om att vara en internationell fredsförebild.

Det senaste decenniet har den svenska vapenexporten vuxit från ett försäljningsvärde på 3,0 miljarder kr 2001 till 13,7 miljarder kr 2010. Den massiva ökningen gör att Sverige idag är det land i världen, framför Israel på andra plats och Ryssland på tredje plats, som exporterar mest vapen räknat per person. Det en topplacering som vi bör vara allt annat än stolta över.

Socialdemokratin har nu en chans att på allvar driva frågan om den svenska vapenexportens avveckling och genom detta ändra historiens riktning. Gör vi detta innebär det att vi på allvar kommer att kunna ge både oss själva, och kommande generationer svenska medborgare, en chans att det kommande seklet bedriva en seriös, trovärdig och framför allt ärlig utrikespolitik där de mänskliga rättighetsidealen alltid är det centrala.

Partikongressen föreslås besluta:

M56:1 att Socialdemokraterna ska förespråka ett stopp av den svenska vapenexporten

M56:2 att motionen sänds vidare till den socialdemokratiska riksdagsgruppen

Lunds socialdemokratiska studentklubb

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M57

LEKSANDS ARBETAREKOMMUN

Superjas? Nej

Ännu en gång tvingas vi upprepa argumenten mot dyra satsningar på inhemsk produktion av militärflygplan.

En av de viktigaste invändningarna är väl att så ”inhemskt” är inte JAS-planet. Sverige är beroende av import av väsentliga komponenter och därmed faller argumentet att svenskt försvar förutsätter inhemsk vapenproduktion.

Främsta skälet till ett nej till den nu aktuella satsningen på ett s.k. Super-Jas är annars de oberäkneliga kostnaderna som i dagsläget beräknas till 90 miljarder men erfarenhetsmässigt brukar öka väsentligt. Nog finns det mer behövliga saker att lägga de pengarna på och nog kommer andra satsningar att kunna ge fler arbetstillfällen.

Hade Sverige inte bundit upp så oproportionerligt stora resurser i sitt högteknologiska flygvapen hade det betydligt mer ändamålsenliga folkförsvaret möjligen funnits kvar idag. Nu står vi bildligt talat med ”rumpan bar” om någon skulle få för sig att vilja anfalla Sverige. Vi har inte längre något värnpliktsförsvaret, flottan är på väg att avvecklas, regementena har lagts ned. Samtidigt är Sverige med och för krig under Nato-flagg i fjärran land. När FN vädjar om svensk trupp för fredsbevarande och skyddande uppgifter säger Sverige nej. Det är skamligt och strider helt mot allt vi tidigare proklamerat om ett fredsälskande Sverige som ställer upp när FN kallar.

Dagens JAS-plan har visat sig mycket svårsålda och risk finns att mutor har förekommit i samband med de försäljningar som skett. Sydafrika hade säkerligen varit mer betjänt av annan import än JAS-plan. I Schweiz säger våra socialdemokratiska partivänner nej till inköp av svenska JAS-plan.

Partikongressen föreslås besluta:

M57:1 att säga nej till vidareutveckling av JAS

Carin Palmcrantz

Leksands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M58

KUNGSBACKA ARBETAREKOMMUN

Svensk vapenhandel

Sverige har i grunden ett totalförbud mot export av vapen. Från det får undantag bara göras till länder som inte är eller riskerar att hamna i krig eller inre konflikter. Respekt för mänskliga rättigheter är ett annat kriterium. Endast vapen som utvecklats för svenskt försvar kan få exporteras utifrån säkerhetspolitiska skäl. Ekonomi och arbetstillfällen får inte utgöra skäl för export. Svensk lagstiftning är på papperet starkare än många andra länders och EU-lagstiftningen på området. I verkligheten är lagstiftningen kraftigt urholkad.

Svensk vapenexport präglas av hemlighetsmakeri, stora pengar och tvivelaktiga band mellan näringsliv, myndigheter och politiker som rimmar illa med demokratiska normer. Detta i kombination med slappa riktlinjer och tillämpningar öppnar för försäljningar till regimer som står för grova kränkningar av mänskliga rättigheter.

Trots den skarpa lagstiftningen är Sverige världens största vapenexportör räknat per capita. Detta har kunnat ske genom tveksam tillämpning av lagstiftningen. Så har t.ex. säkerhetspolitiska skäl motiverat export till länder som är i konflikt eller allvarligt kränker de mänskliga rättigheterna, bl a Pakistan och Indien. Svenska jobb har också använts som motiv för svensk vapenexport trots att det strider mot regelverket.

För MR-kriteriet har det skapats en praxis att det enbart ska gälla för vapen som kan användas direkt i MR-kränkningar, snarare än som en bedömning av mottagarlandets lämplighet. Dessa tillämpningar kan inte ha varit lagstiftarnas avsikt. Om så varit fallet har lagstiftarna medvetet vilselett väljarna.

Exportkontrollrådet, som skall vara medborgarnas garanti för att lagen följs, har visat sig otillräckligt. Genom tystnadsplikt förbjuds parlamentarikerna att berätta vilka vapen och till vilka länder export förekommer. Det har knappast varit avsikten. En pro forma redogörelse till riksdagen är inte tillräcklig. Beslut om vapenexport måste fattas på ett öppnare sätt och riksdagens kontroll stärkas för att lagens intentioner skall tillämpas. Om vapenexport över huvud taget skall tillåtas måste den styras av hårda regler.

En ny syn på vapenindustri och vapenexport måste innehålla ett bättre ansvarstagande för att regelverket upprätthålls. Så länge Sverige exporterar vapen ska svenska vapen inte användas för att stärka diktaturer som grovt kränker mänskliga rättigheter. Sverige skall kunna vara ett föregångsland genom en mycket restriktiv lagstiftning och öppen redovisning och tillämpning av reglerna.

Saudiaffären har satt problemen med svensk vapenexport i blyxtbelysning. Det är nödvändigt med skarpare regelverk, som ska försvåra export till icke-demokratier. Ett demokratikriterium bör inte vara svårt att formulera. Det måste omfatta krav som inkluderar både fria val och mänskliga rättigheter. Bedömningar får inte ske på ett sätt som gör att svenska vapen exporteras till diktaturer som grovt kränker de mänskliga rättigheterna. Ett annat viktigt initiativ måste vara att stärka riksdagens kontroll. Föräldrade argument om följdleveranser även om landet befinner sig i krig eller bryter mot mänskliga rättigheter skall inte accepteras.

Saudiaffären har allvarligt skadat förtroende för svensk vapenexportpolitik. Politik och moral hör ihop. Utrikespolitiskt förtroende grundas inte på fortsatt export till Saudi-Arabien eller andra diktaturer. Tvärtom.

Partikongressen föreslås besluta:

- M58:1 att partikongressen beslutar att nya avtal med diktaturer som Saudi-Arabien inte sluts efter 2014
- M58:2 att partikongressen beslutar att socialdemokratin skall verka för att Sverige blir ett föregångsland genom en restriktivare lagstiftning för vapenexport, korrekt tillämpning av lagstiftningen och öppnare redovisning

Marianne Nilsson

Kungsbacka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M59

JÖNKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Svensk vapenhandel

Avslöjandet av Sveriges vapenaffärer med Saudiarabien har åter satt svensk vapenhandels lagstiftning och dess tolkning i fokus. Sverige har i grunden ett totalförbud mot export av vapen. Från det får undantag endast göras till länder som inte kränker mänskliga rättigheter, befinner sig i inre konflikter eller riskerar att hamna i krig. Endast vapen som utvecklats för svenskt försvar kan få exporteras utifrån säkerhetspolitiska skäl. Ekonomi och arbetstillfällen får inte utgöra skäl för export. Svensk lagstiftning är på papperet starkare än många andra länders och EU-lagstiftningen på området. I verkligheten så tillämpas inte lagstiftningens restriktiva hållning.

Om vår skarpa lagstiftning skulle följts borde det inte varit möjligt att exportera vapen till länder och diktaturer som Saudiarabien. I Saudiarabien kränks de mänskliga rättigheterna på ett grymt och fruktansvärt sätt. Kvinnors rättigheter är kraftigt beskurna och kan inte röra sig fritt på egen hand och får till exempel inte köra bil, religionsfrihet råder inte utan den som erkänner sig till annan religion bestraffas med döden, tjuvar kan stympas till händer och fötter. Ja, listan kan göras längre. I en artikel berättades om femton unga flickor som omkom i en brand därför att den religiösa polisen skickade tillbaka flickorna i ett brinnande hus därför att de försummat att ta på sig heltäckande slöja när de sprang ut för att undkomma branden.

Det visar sig att Saudiarabien inte är den enda diktaturen vi exporterar vapen till. De fyra största köparna är odemokratiska nationer eller länder i konfliktregioner. Sverige ligger på första plats som vapenexportör om man räknar per capita.

Som motiv för vår vapenexport har arbetstillfällen i Sverige använts. För inte så länge sedan uttalade statsministern ”Vi måste komma ihåg att Sverige har byggt sitt välstånd, rikedom och välfärd på handel med andra länder”. Att vi byggt vårt välstånd på handel med andra länder kan till viss del stämma, men att vår handel med vapen skulle vara en sådan byggsten är ren lögn. Vapen står för cirka 1,3 procent av vår export till andra länder. 2011 betalade de fyra största vapenexportföretagen 167 miljoner kronor i bolagsskatt till staten. Alltså en ganska litet bidrag till vårt välstånd. Dessutom får enligt lagstiftningen inte ekonomi och arbetstillfällen utgöra skäl för export.

Väldigt få har kunskap om vår vapenexport. Inte ens våra högsta förtroendevalda, Riksdagen, har full kontroll över om lagstiftningen efterlevs. Exportkontrollrådet som ska vara medborgarnas krav för att lagen följs, har visat sig otillräckligt. Genom tystnadsplikt förbjuds rådets parlamentariker att berätta om vilka vapen och till vilka länder export förekommer. Beslut om vapenexport måste ske på ett öppnare sätt och riksdagens kontroll stärkas om lagens intentioner tillämpas.

Om Sveriges förtroende i utrikespolitiken ska upprätthållas måste vi vara tydliga i att export av vapen får inte göras till länder som styrs av politiska diktaturer, får inte göras till länder som befinner sig i och indragna i beväpnade konflikter och får inte göras till länder som bryter mot mänskliga rättigheter.

Socialdemokratin måste vara alldeles tydliga i dessa krav på vapenexporten. Det är en fråga om moral och värderingar.

Partikongressen föreslår besluta:

- M59:1 att partikongressen beslutar att nya avtal inte sluts efter 2014 med diktaturer, länder som är indragna i beväpnade konflikter och länder som inte respekterar mänskliga rättigheter efter 2014
- M59:2 att partikongressen beslutar att socialdemokratin skall verka för att Sverige blir ett föregångsland genom en restriktivare lagstiftning för vapenexport, korrekt tillämpning och öppnare redovisning

Margareta Persson

Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M60

LIDKÖPINGS ARBETAREKOMMUN

Ta initiativ till en utredning om omställning av vapenproduktion till civil produktion

Under 2010 exporterade Sverige krigsmateriel för 13,7 miljarder kronor, vilket är den högsta siffran för svensk vapenexport någonsin. Sverige är idag världens största vapenexportör per capita.

S-kvinnors förbundsmöte har tagit beslut om att S-kvinnor ska verka för att svensk vapenproduktion och svensk vapenexport upphör. S-kvinnors förbundsmöte har också beslutat att verka för att Sverige hittar alternativa, civila produkter till den militära produktionen i svensk försvarsindustri.

Redan idag är 40 procent av försvarsindustrins produktion civil. Detta visar att det finns betydande möjligheter att utnyttja den tekniska kompetens som försvarsindustrin besitter för att producera annat än krigsmateriel. På det sättet kan Sverige fortsatt dra nytta av den kompetens, den sysselsättning och de spin-off-effekter som försvarsindustrin genererar. En sådan omläggning från militär till civil produktion ligger också i linje med den förändrade hotbild som idag möter Sverige.

Enligt försvarsberedningen (Ds2007;46) är storskalig aggression mot enskilda länder i Europa inte längre ett troligt framtidsscenario. Säkerhetstänkandet bör stället breddas till att omfatta andra, mer komplexa hot.

”FN:s säkerhetsråd har slagit fast behovet av att förbygga väpnade konflikter genom att angripa grundorsaker som fattigdom, brist på demokrati och mänskliga rättigheter samt överutnyttjandet av naturresurser. Internationellt samarbete som stärker demokratiska institutioner och främjar långsiktigt hållbar utveckling är fundamentalt för att stärka säkerheten. Till det orsaksförebyggande arbetet hör åtgärder för att hantera miljöproblem och klimatpåverkan samt främja en ekonomisk utveckling som minskar fattigdom och social klyftor ” (DS 2007;46,s 8-9)

Redan för flera decennier sedan diskuterades vikten av att ställa om vapenproduktion till civil produktion. FN ställde sig år 1982 bakom ett antal rekommendationer från en arbetsgrupp under ledning av Inga Thorsson, ordförande för det Socialdemokratiska kvinnoförbundet, FN-ambassadör och en av Sveriges främsta nedrustningsförhandlare.

I Sverige följdes FN-beslutet upp av en statlig utredning också under Inga Thorssons ordförandeskap (SOU 1984;62). Om Thorssons utredning hade tagits på större allvar, hade Sverige troligen inte haft den överdimensionerade försvarsindustri som vi har idag. Vi anser att det är hög tid att följa upp Thorssons utredning. I ljuset av dagens nya säkerhetsproblem och i syfte att minska den moraliskt problematiska svenska vapenexporten krävs en strategi för övergång till ökad civil produktion i försvarsindustrin. En möjlighet, som är av särskilt intresse, är att svensk försvarsindustri utvecklas för att stärka klimat- och miljösäkerheten i världen. Detta är ett område där Sverige redan har hög profil och där efterfrågan i världen växer snabbt.

Partikongressen föreslår besluta:

M60:1 att Socialdemokraterna efter en valseger 2014 tillsätter en utredning för att analysera möjligheter att stegvis ställa om svensk vapenproduktion till civil produktion

S-kvinnor i Lidköping

Lidköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M61

AVESTA ARBETAREKOMMUN

Ta initiativ till en utredning om omställning av vapenproduktion till civil produktion

Under 2010 exporterade Sverige krigsmateriel för 13,7 miljarder kronor, vilket är den högsta siffran för svensk vapenexport någonsin. Sverige är idag världens största vapenexportör per capita.

S-kvinnors förbundsmöte har tagit beslut om att S-kvinnor ska verka att svensk vapenproduktion och svensk vapenexport upphör. S-kvinnors förbundsmöte har också beslutat att verka för att Sverige hittar alternativa, civila produkter till den militära produktionen i svensk försvarsindustri.

Redan idag är 40 procent av försvarsindustrins produktion civil. Detta visar att det finns betydande möjligheter att utnyttja den tekniska kompetens som försvarsindustrin besitter för att producera annat än krigsmateriel. På det sättet kan Sverige fortsatt dra nytta av den kompetens, den sysselsättning och de spin-off- effekter som försvarsindustrin genererar. En sådan omläggning från militär till civil produktion ligger också i linje med den förändrade hotbild som idag möter Sverige.

”FN:s säkerhetsråd har slagit fast behovet av att förebygga väpnade konflikter genom att angripa grundorsaker som fattigdom, brist på demokrati och mänskliga rättigheter samt överutnyttjandet av naturresurser. Internationellt samarbete som stärker demokratiska institutioner och främjar långsiktigt hållbar utveckling är fundamentalt för att stärka säkerheten. Till det orsaksförebyggande arbetet hör

åtgärder för att hantera miljöproblem och klimatpåverkan samt främja en ekonomisk utveckling som minskar fattigdom och sociala klyftor.” (Ds 2007:46, s. 8-9)

Redan för flera decennier sedan diskuterades vikten av att ställa om vapenproduktion till civil produktion. FN ställde sig år 1982 bakom ett antal rekommendationer från en arbetsgrupp under ledning av Inga Thorsson, tidigare ordförande för det Socialdemokratiska Kvinnoförbundet, FN-ambassadör och en av Sveriges främsta nedrustningsförhandlare.

I Sverige följdes FN-beslutet upp av en statlig utredning, också under Inga Thorssons ordförandeskap (SOU 1984:62). Om Thorssons utredning hade tagits på större allvar, hade Sverige troligen inte haft den överdimensionerade försvarsindustri som vi har idag. Vi anser att det är hög tid att följa upp Thorssons utredning. I ljuset av dagens nya säkerhetsproblem och i syfte att minska den moraliskt problematiska svenska vapenexporten krävs en strategi för övergång till ökad civil produktion i försvarsindustrin.

En möjlighet, som är av särskilt intresse, är att svensk försvarsindustri utvecklas för att stärka klimat- och miljösäkerheten i världen. Detta är ett område där Sverige redan har en hög profil och där efterfrågan i världen växer snabbt.

Partikongressen föreslås besluta:

M61:1 att Socialdemokraterna efter en valseger 2014 tillsätter en utredning för att analysera möjligheter att stegvis ställa om svensk vapenproduktion till civil produktion

Anita Tärneborg

Avesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M62

KATRINEHOLMS ARBETAREKOMMUN

Tina upp värnplikten

Sverige har lagt sitt värnpliktssystem på is då bedömningen varit att hotbilden inte motiverar ett så stort militärt försvar.

Samtidigt har vi infört ett yrkesförsvar som bla. ska kunna värna vår territoriella integritet och kunna medverka i internationella operationer. Som en rest av det stora folkförsvaret har vi behållit ett kraftigt reducerat Hemvärn med förbättrad utrustningsnivå. Totalt sett kan försvarsmakten i Sverige idag mobilisera knappt 30 000 soldater varav 22 000 är Hemvärnssoldater mot när invasionsförsvaret var i kraft ca 800 000 soldater.

I militär strategi brukar man räkna med att man minst måste ha tre gånger fler soldater än motståndaren för att vinna en hyggligt säker seger. Det innebär i realiteten att en ev angripare av Sverige måste förfoga över minst 90 000 soldater för att militärt kunna erövra Sverige.

Vi vet att USA idag kan sätta in över 200 000 soldater i operationer utomlands och Ryssland har i fredstid en miljon soldater. Hur osannolikt det än är att någon av dessa stater eller någon annan för den

delen skulle anfälla Sverige så är det för att en sådan situation inte ska inträffa som vi håller oss med ett försvar. Kostnaden att anfälla oss ska vara större än vinsten. USA är inblandad i militära konflikter i andra länder och Ryssland har inte för så länge sedan visat på att man är beredd att gå in militärt i ett annat land när det ligger i Rysslands intressen. Ryssland har också startat ett program för att modernisera dess krigsmakt som förfallit sedan Sovjettiden. Det finns med andra ord en verklig militär förmåga som ökar i vårt närområde som under vissa omständigheter skulle kunna riktas mot Sverige. I ett sådant läge behöver Sveriges försvar vara så starkt att det finns en trovärdighet i att ett väpnat angrepp mot Sverige skulle bli mycket kostsamt på fler sätt än diplomatiskt.

Sveriges militära numerär borde ligga i storleksordningen 2-300 000 soldater för att det skulle vara trovärdigt att ett väpnat angrepp skulle binda upp så stora styrkor att risken att bli angripen i flanken av någon annan är uppenbar.

För att uppnå detta behöver värnpliktsystemet återupptas men kan moderniseras till att omfatta 3 månaders värnplikt för alla kvinnor och män, lämpligen efter det man slutar årskurs tre i gymnasiet och innan man börjar högskola eller arbete på hösten. Det ger en stor volym av soldater som kan mobiliseras vid behov. Ett modernt obligatoriskt värnpliktsystem måste rimligen omfatta alla i en viss årskull men medicinska skäl måste beaktas likväl som rätten att få göra värnplikt utan vapen.

Yrkesförsvaret kan behållas för avancerade vapenslag som flyg, flotta, pansar mfl. och Hemvärnet kan behållas och ev utökas med uppgift att skydda mobiliseringen av en större värnpliktsarmé och fungera som stomme för tillkommande soldater vid mobilisering. Hemvärnets roll kan också vara att bistå samhället vid svår kris som idag, även om begreppet svår kris behöver tydliggöras.

Ett återinförande av en moderniserad värnplikt möjliggör rekrytering till Hemvärn och Yrkesförsvaret på ett annat sätt än som idag har stora bekymmer. Förutom det finns det en del som talar för att värnpliktsystem innebär en positiv påverkan av sammanhållningen i samhället och för en del önskvärd mognad. Värnpliktsystem ökar insynen i samhället yttersta våldsmonopol och minskar risken för maktpolitiska ambitioner i militära kretsar.

Partikongressen föreslår besluta:

M62:1 att det Socialdemokratiska partiet på sin kongress 2013 ska ställa sig bakom ett återinförande av ett moderniserat värnpliktsystem för alla medicinskt lämpliga kvinnor och män

Joakim Truedsson

Katrineholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M63

VÄSTERÅS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Utredning som syftar till återinförande av allmän värnplikt

Det svenska försvaret har under den borgerliga regeringen fått vidkännas en katastrofal dränering. Vårt nationella försvar har upphört och försvaret har inriktats på internationella insatser. Värnplikten togs bort och ersattes med yrkesförsvaret. De ungdomar som visar seriöst intresse för militär verksamhet är alltför få för att fylla insatsstyrkan i tillräcklig omfattning. Dessutom är ett antal kandidater "övermotiverade" och bör inte ingå i fredsbevarande verksamhet. På annonsplatser och andra mediala platser söks personal till Försvarmakten och Överbefälhavaren har tvingats också att vända sig till Arbetsförmedlingen i försök att fylla insatsstyrkan.

Genom att återinföra allmän värnplikt får Försvarmakten ett bättre underlag för uttagning av personal för internationell verksamhet och många ungdomar får under en tid en meningsfull sysselsättning. Att ha "gjort lumpen" är också meriterande på den allmänna arbetsmarknaden.

Partikongressen föreslås besluta:

M63:1 att Socialdemokratiska partiet tar initiativ till en utredning som syftar till återinförande av allmän värnplikt

Sten Helleng

Västerås arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION M64

NORRKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Vapenexporten

2011 gick över hälften av den svenska vapenexporten till icke-demokratier. Under 2000-talet har Sverige exporterat krigsmateriel till varannan diktatur i Nordafrika och Mellanöstern. När den arabiska våren helt förändrat förutsättningarna i regionen är det viktigt att Sverige ifrågasätter sin egen roll.

Att till viss del vara självförsörjande på krigsmateriel har historiskt varit viktigt för att Sverige skulle kunna vara neutrala mellan mäktiga stormakter. Egen tillverkning är dock en sak, att exportera till diktaturer och länder som allvarligt kränker mänskliga rättigheter något helt annat. För att återupprätta Sveriges rykte som ett fredsöskande land krävs det flera viktiga förändringar.

Avtalet (MoU) om militärt samarbete med Saudiarabien ska inte förnyas när det kommer upp för översyn 2015. Översynen är ett tillfälle att ta vara på för att utvärdera om avtalet följts och om det varit till

gagn för båda parter. Saudiarabiens ingripande i Bahrain 2011 som ledde till många dödade demonstranter är ett fullgott skäl att inte förnya avtalet.

Vapenexporten ska på sikt avskaffas, men det krävs en ansvarsfull avveckling för att ge såväl industri som kommuner möjlighet att klara den nödvändiga omställningen. Redan nu ska dock kriterierna i regeringens riktlinjer om att export ej får ske till stater som befinner sig i väpnad konflikt och/eller där grova och omfattande kränkningar av mänskliga rättigheter förekommer tas på största allvar samtidigt som ett demokratikriterium införs.

Så länge vapenexporten fortsätter behöver insynen och möjligheten att utkräva ansvar stärkas. Förslagsvis genom att det redan existerande Exportkontrollrådet går från att vara rådgivande till att vara beslutande, samtidigt som deras arbete i så stor utsträckning som möjligt präglas av öppenhet. Reglerna för följdleveranser, som idag utgör en betydande del av svensk vapenexport, bör också ses över och skärpas.

Vi behöver fråga oss hur mycket svensk vapenexport är värd. Hur mycket är det värt i förlorad trovärdighet att vi beväpnar diktaturer som begår övergrepp mot sitt eget och andra länders folk? Vad betyder det för vår egen självbild att Sverige är världens största vapenexportör per capita? Hur påverkar detta vårt partis möjlighet att engagera människor i arbetet för fred och frihet?

Det finns andra sätt att bidra till en bättre värld. Låt oss exportera fred, rättvisa och demokrati. Här har vi en stolt tradition att bygga på. Sverige och socialdemokratin har länge gått i spetsen för nedrustning, medling och andra sätt att lösa konflikter på. Jag tänker på Dag Hammarskjöld, Alva Myrdal, Olof Palme, Inga Thorsson, Margot Wallström och Jan Eliasson.

Partikongressen föreslås besluta:

- M64:1 att S verkar för att avtalet (MoU) om militärt samarbete med Saudiarabien inte förnyas 2015
- M64:2 att S verkar för ett demokratikriterium i vapenexporten
- M64:3 att S verkar för att vapenexporten på sikt avskaffas
- M64:4 att S verkar för att öppenheten kring vapenexporten blir så stor som möjligt
- M64:5 att S verkar för att reglerna för följdleveranser av krigsmaterial ses över och skärps

Klas Corbelius, Börje Engström, Ingvar Almrot och Kurt Willner
Norrköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION M65

TINGSRYDS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Vapenexport

I våras briserade skandalen med den svenska vapenexporten till Saudiarabien, en av världens värsta diktaturer. Efterspelet har blottat en moralisk kollaps bland de styrande, där allt vad hänsyn till demokrati och mänskliga rättigheter heter har sopats åt sidan för att tjäna pengar. Flera ansvariga ministrar klarar inte

ens av att svara på den enkla frågan om länder som Kina och Saudiarabien är diktaturer, i sin iver att bevara affärsförbindelserna med förtryckarregimerna där. Tyvärr tillhör inte Socialdemokraterna dem som mest högljutt och tydligt kritiserat de avskyvärda affärer som pågått. Faktum är att det var en socialdemokratisk regering 2005 som banade vägen för vapensamarbetet med Saudiarabien.

Sverige är idag världens största vapenexportör per capita och vapenexporten har fyrdubblats den senaste tioårsperioden. Sverige sålde 2011 vapen till hela 63 länder. De fyra största köparna är Thailand, Saudiarabien, Indien och Pakistan, inget av dessa länder borde vara lämpliga för export av flera olika skäl. I Thailand tog militären makten i en statskupp 2006, följd av blodiga sammandrabbningar mellan militär och demonstranter. Saudiarabien är på kollisionskurs med Iran och dess armé invaderade grannlandet Bahrain under den arabiska våren och slog ner demokratikämparna där med våld. Både Indien och Pakistan utkämpar inre väpnade stridigheter, bortsett från den militära uppladdningen länderna emellan. Bland övriga köparländer finns en lång rad som regelbundet kränker mänskliga rättigheter eller befinner sig i pågående väpnad konflikt. Över hälften av vapenexporten 2011 gick till ickedemokratier. Flera av diktaturena som föll under den arabiska våren hade fått vapen eller utrustning från Sverige.

Med dessa fakta i hand framstår behovet av hårdare, tydligare regler och öppenhet kring vapenaffärer som skriande. Därför är det viktigt att alla beslut om vapenexport offentliggörs och att det är folkvalda som fattar besluten, inte myndighetstjänstemän. Politiker ska kunna hållas ansvariga för beslut om vapenexport för att säkerställa att de lever upp till tillämpningen av reglerna.

Partikongressen föreslår besluta:

- M65:1 att Sverige inte ska exportera vapen eller militär utrustning till länder som befinner sig i, eller riskerar att hamna i, krig eller konflikt
- M65:2 att Sverige inte ska exportera vapen eller militär utrustning till länder som inte har ett stabilt demokratiskt styrelseskick
- M65:3 att ifall det råder några tvivel om landet är en demokrati eller en diktatur ska export inte medges
- M65:4 att Sverige inte ska exportera vapen eller militär utrustning till länder som regelbundet kränker de mänskliga rättigheterna eller folkrätten
- M65:5 att Exportkontrollrådets ställningstaganden offentliggörs för att möjliggöra politiskt ansvarsutkrävande

Magnus Carlberg, SSU Tingsryd

Tingsryds arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION M66

ESLÖVS ARBETAREKOMMUN

Vapenhandel

Sverige har i grunden ett totalförbud mot export av vapen. Från det får undantag bara göras till länder som inte är eller riskerar att hamna i krig eller inre konflikter. Respekt för mänskliga rättigheter är ett annat kriterium. Endast vapen som utvecklats för svenskt försvar kan få exporteras utifrån säkerhetspolitiska skäl. Ekonomi och arbetstillfällen får inte utgöra skäl för export. Svensk lagstiftning är på papperet starkare än många andra länders och EU-lagstiftningen på området. I verkligheten är lagstiftningen kraftigt urholkad. Svensk vapenexport präglas av hemlighetsmakeri, stora pengar och tvivelaktiga band mellan näringsliv, myndigheter och politiker som rimmar illa med demokratiska normer. Detta i kombination med slappa riktlinjer och tillämpningar öppnar för försäljningar till regimer som står för grova kränkningar av mänskliga rättigheter.

Trots den skarpa lagstiftningen är Sverige världens största vapenexportör räknat per capita. Detta har kunnat ske genom tveksam tillämpning av lagstiftningen. Så har t.ex. säkerhetspolitiska skäl motiverat export till länder som är i konflikt eller allvarligt kränker de mänskliga rättigheterna, bl a Pakistan och Indien. Svenska jobb har också använts som motiv för svensk vapenexport trots att det strider mot regelverket.

För MR-kriteriet har det skapats en praxis att det enbart ska gälla för vapen som kan användas direkt i MR-kränkningar, snarare än som en bedömning av mottagarlandets lämplighet. Dessa tillämpningar kan inte ha varit lagstiftarnas avsikt. Om så varit fallet har lagstiftarna medvetet vilselett väljarna.

Exportkontrollrådet, som skall vara medborgarnas garanti för att lagen följs, har visat sig otillräckligt. Genom tystnadsplikt förbjuds parlamentarikerna att berätta vilka vapen och till vilka länder export förekommer. Det har knappast varit avsikten. En pro forma redogörelse till riksdagen är inte tillräcklig. Beslut om vapenexport måste fattas på ett öppnare sätt och riksdagens kontroll stärkas för att lagens intentioner skall tillämpas. Om vapenexport över huvud taget skall tillåtas måste den styras av hårda regler.

En ny syn på vapenindustri och vapenexport måste innehålla ett bättre ansvarstagande för att regelverket upprätthålls. Så länge Sverige exporterar vapen ska svenska vapen inte användas för att stärka diktaturer som grovt kränker mänskliga rättigheter. Sverige skall kunna vara ett föregångsland genom en mycket restriktiv lagstiftning och öppen redovisning och tillämpning av reglerna.

Saudiaffären har satt problemen med svensk vapenexport i blyxbelysning. Det är nödvändigt med skarpare regelverk som ska försvåra export till icke-demokratier. Ett demokratikriterium bör inte vara svårt att formulera. Det måste omfatta krav som inkluderar både fria val och mänskliga rättigheter. Bedömningar får inte ske på ett sätt som gör att svenska vapen exporteras till diktaturer som grovt kränker de mänskliga rättigheterna. Ett annat viktigt initiativ måste vara att stärka riksdagens kontroll. Föräldrade argument om följdleveranser även om landet befinner sig i krig eller bryter mot mänskliga rättigheter skall inte accepteras.

Saudiaffären har allvarligt skadat förtroende för svensk vapenexportpolitik. Politik och moral hör ihop. Utrikespolitiskt förtroende grundas inte på fortsatt export till Saudiarabien eller andra diktaturer.

Partikongressen föreslår besluta:

- M66:1 att socialdemokratiska partikongressen beslutar att sträva mot att nya avtal med diktaturer som t ex Saudiarabien inte sluts i framtiden
- M66:2 att den socialdemokratiska partikongressen beslutar att socialdemokratin skall verka för att Sverige blir ett föregångsland genom en restriktivare lagstiftning för vapenexport, korrekt tillämpning av lagstiftningen och öppnare redovisning av fattade beslut

Gabriele Goldhammer

Eslövs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M67

LJUNGBY ARBETAREKOMMUN

Vi vill inte beväpna diktaturer

I våras briserade skandalen med den svenska vapenexporten till Saudiarabien, en av världens värsta diktaturer. Efterspelet har blottat en moralisk kollaps bland de styrande, där allt vad hänsyn till demokrati och mänskliga rättigheter heter har sopats åt sidan för att tjäna pengar.

Flera ansvariga ministrar klarar inte ens av att svara på den enkla frågan om länder som Kina och Saudiarabien är diktaturer, i sin iver att bevara affärsförbindelserna med förtryckarregimerna där. Tyvärr tillhör inte Socialdemokraterna de som mest högljutt och tydligt kritiserat de avskyvärda affärerna som pågått. Faktum är att det var en socialdemokratisk regering 2005 som banade vägen för vapensamarbetet med Saudiarabien, och över detta borde vi alla skämmas.

Vi unga socialdemokrater tycker det är av yttersta vikt att debatten om vapenexporten grundar sig i fakta tagna från verkligheten. Ibland hörs svepande påståenden i debatten som att ”vi har ett restriktivt regelverk” eller att ”Sverige tar hänsyn till mänskliga rättigheter vid exportbedömningar”. Detta är inget annat än myter, som möjligen stämde för 30 år sedan. I själva verket är Sverige idag världens största vapenexportör per capita och vapenexporten har fyrdubblats den senaste tioårsperioden. Varje år slås ett nytt försäljningsrekord.

Sverige sålde 2011 vapen till hela 63 länder, vart tredje land på jorden! De fyra största köparna är Thailand, Saudiarabien, Indien och Pakistan, inget av dessa länder borde vara lämpliga för export av flera olika skäl. I Thailand tog militären makten i en statskupp 2006, följd av blodiga sammandrabbningar mellan militär och demonstranter. Saudiarabien är på kollisionskurs med Iran och dess armé invaderade grannlandet Bahrain under den arabiska våren och slog ner demokratikämparna där med våld. Både Indien och Pakistan utkämpar inre väpnade stridigheter, bortsett från den militära uppladdningen länderna emellan. Bland övriga köparländer finns en lång rad som regelbundet kränker mänskliga rättigheter eller

befinner sig i pågående väpnad konflikt. Över hälften av vapenexporten 2011 gick till ickedemokratier. Flera av diktaturerna som föll under den arabiska våren hade fått vapen eller utrustning från Sverige.

Med dessa fakta i hand så framstår behovet av hårdare, tydligare regler som skriande. Faktum är att dagens regler redan är ganska hårda, på papperet. Men i verkligheten så förvrängs och förvrids skrivningarna till dess att brutala och hårdföra diktaturer som Saudiarabien kommer i fråga för export. Därför är det viktigt att alla beslut om vapenexport offentliggörs och att det är folkvalda som fattar besluten, inte myndighetstjänstemän. Politiker ska kunna hållas ansvariga för beslut om vapenexport för att säkerställa att de lever upp till tillämpningen av reglerna.

Inte bara vapen avsedda för strid bör omfattas. Vi vill även att till exempel militär sambandsutrustning som möjliggör offensiva operationer och brott mot de mänskliga rättigheterna ska beläggas med exportförbud. Det är långtifrån bara kulor och krut som krävs för att en armé ska fungera, lika lite som tågagnarna var mindre viktiga för Förintelsen än vad gaskamrarna var. Detta förbud ska förutom ickedemokratier även gälla länder som befinner sig i farozonen för krig eller konflikt och länder som regelmässigt bryter mot de mänskliga rättigheterna.

Partikongressen föreslår besluta:

- M67:1 att Sverige inte ska exportera vapen eller militär utrustning till länder som befinner sig i, eller riskerar att hamna i, krig eller konflikt
- M67:2 att Sverige inte ska exportera vapen eller militär utrustning till länder som inte har ett stabilt demokratiskt styrelseskick
- M67:3 att ifall det råder några tvivel om landet är en demokrati eller en diktatur ska export inte medges
- M67:4 att Sverige inte ska exportera vapen eller militär utrustning till länder som regelbundet kränker de mänskliga rättigheterna eller folkrätten
- M67:5 att Exportkontrollrådets ställningstaganden offentliggörs för att möjliggöra politiskt ansvarsutkrävande

Niklas Gustafsson, SSU Ljungby

Ljungby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M68

KARLSBORGS ARBETAREKOMMUN

Vård och rehabilitering för den personal som deltar vid internationella militära insatser

Sverige deltar i det närmaste kontinuerligt i FN-ledda insatser på olika platser i världen. Jag vill betona att jag anser att det är både viktigt, och rätt, att vi bidrar till dessa insatser i dag samt att vi ska fortsätta att göra det även i framtiden.

Förr innebar militära FN-uppdrag egentligen inte några större risker. Det var främst olyckor av skilda slag man riskerade att drabbas av. I princip kan man säga att riskbilden inte skilde sig så mycket jämfört med riskbilden på hemmaplan under utbildningstiden inför uppdragen.

I dag är det helt annorlunda. Ett uppdrag i exempelvis Afghanistan innebär att man i stort sett dagligen lever under reella hot att hamna i situationer som kan medföra direkt risk för svåra skador eller rent av att dödas. Det är därför synnerligen viktigt att de soldater som själva väljer eller beordras att delta i olika insatser kan göra det i förvisning om att bli väl omhändertagen i det fall man skadas. Omhändertagandet måste då omfatta hela kedjan från det akuta omhändertagandet till det som kan behövas av vård och rehabilitering efter hemkomsten.

Det är riksdag och regering som beslutar om svenskt deltagande i internationella insatser. Det bör därmed vara dessa instanser som även har ekonomiskt ansvar för de vårdinsatser och den rehabilitering som den eller de som har drabbats av någon skada har rätt att kräva. I dag känns det inte som att så är fallet trots att det finns en särskild lag (Lag 2010:449) som reglerar ansvarsförhållandet. Den som drabbas av skada riskerar att hamna i ett slags vakuum när riksdag och regering hävdar att försvarsmakten har ansvaret och försvarsmakten i sin tur hänvisar till kommunerna. Det är ett inhumant förhållningssätt som kan innebära att den som har haft oturen att ha drabbats av någon fysisk eller psykisk skada riskerar att drabbas ytterligare en gång.

Den drabbade får ödsla tid och kraft för sina rättigheter i stället för att koncentrera sig på sin rehabilitering. Ett enkelt sätt att lösa denna fråga kan vara att man i samband med beslut om en internationell insats öronmärker ekonomiska medel avsedda för vård och rehabilitering. Kanske kan det skapas någon form av fond eller liknande där den som drabbas av skada kan söka, och erhålla, medel för den vård och rehabilitering som är nödvändig.

Partikongressen föreslås besluta:

M68:1 att Socialdemokraterna ska verka för att särskilda, öronmärkta, medel avsedda för vård och rehabilitering av den eller de som skadas vid internationella militära insatser avsätts på lämpligt sätt i samband med att man medverkar i beslut om internationella insatser

Peter Lindroth

Karlsborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

EU-POLITIK

Partistyrelsens utlåtande över motionerna A24:9, A24:10, A24:11, D155:2, D155:3, D156:2, D172:15, M69:1, M70:1, M70:2, M70:3, M70:4, M71:1, M71:2, M71:3, M72:1, M72:2, M72:3, M72:4, M72:6, M72:7, M72:8, M72:9, M72:10, M72:11, M73:1, M73:2, M73:3, M73:4, M73:5, M74:1, M74:2, M75:1, M76:1

UM7 Utlåtande EU-politik

Socialdemokraterna vill att EU i grunden ska vara ett mellanstatligt samarbete, där vi tillsammans med de andra medlemsstaterna kan lösa problem som kräver gemensamma lösningar. Klimat- och miljöarbetet inom EU är ett av de bästa exemplen på hur vi gemensamt kan möta hot som inget land kan klara ensamt.

EU ska vara en union för hållbar tillväxt och full sysselsättning. Socialdemokratisk politik handlar alltid om att möjliggöra för människor att forma sitt eget liv – vi socialdemokrater sätter alltid människan främst. Våra mål om fler jobb, ett hållbart klimat och en solidarisk politik gäller både för Sverige och för Europa. Vi också vill stärka EU som global aktör för utveckling, rättvisare handel och försvarare av demokratin.

När världen är osäker är det viktigt med ansvarstagande och samarbete. Inget land kan i dag stå ensamt. I kampen mot arbetslöshet, finans- och klimatkris, brottslighet och konflikter blir vi starkare tillsammans än var och en för sig.

I Europa har det skett en fantastisk utveckling de senaste decennierna. En viktig faktor för att flera tidigare kommunistdiktaturer reformerats och demokratiserats var att dörren hölls öppen för nya medlemmar till Europeiska Unionen. Framväxten av EU-samarbetet har varit avgörande för vår kontinents välbefinnande. EU måste fortsätta utvecklas.

Ett väl fungerande EU kan bidra till att Sverige växer sig starkare och tryggare. Det kräver att EU arbetar med rätt saker. Så är det inte alltid i dag. Många beslut om vår framtid lämpar sig inte för beslut i Bryssel. EU måste bli spetsigare, öppnare och mer demokratiskt. Politikens makt ska öka i förhållande till EU-domstolen.

Företagens frihet på EU:s inre marknad får aldrig användas på bekostnad av principen om ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Dessutom måste EU bättre spegla det faktum att hälften av Europas befolkning består av kvinnor.

I vårt samtida Europa råder massarbetslöshet vilket är helt oacceptabelt. Precis som under efterkrigstiden behövs en politik som med kraft arbetar för att utjämna skillnader och sprida välstånd. Om den Europeiska unionen misslyckas med att hantera den ekonomiska krisen, minska den höga arbetslösheten och öka den ekonomiska tillväxten så kommer klyftorna i Europa att fortsätta växa.

Högerpopulistiska budskap vinner tyvärr gehör i dagens Europa. Minoriteter och religiösa grupper utsätts ånyo för övergrepp. Europa måste stå starkt i kampen för mänskliga rättigheter också på hemmaplan. Därför måste också EU-länders bristande respekt på mänskliga rättigheter kritiseras.

Europa måste klara den globala konkurrensen. EU-länderna bör därför möta utmaningarna genom en politik för tillväxt och framtidstro med investeringar i kunskap och infrastruktur, genom regleringar öka stabiliteten i det finansiella systemet, genom att skapa ordning i statsfinanserna, genom satsningar på välfärden och öka möjligheterna för nya företag att växa fram. Det handlar om att människor återigen ska kunna återfå framtidstron om fler jobb, en trygg ekonomi och en bättre miljö.

En progressiv och samarbetsinriktad EU-politik

Europeiska unionen är ett samarbete uppbyggt av självständiga stater som finner lösningar på gemensamma utmaningar som förbättrar livet för medborgarna nu och i framtiden. I den ekonomiska krisen har det blivit tydligt att euroländerna måste få lov att ta nödvändiga beslut för att reda ut sin svåra situation. Ett fördjupat ekonomiskt samarbete i form av ett inträde i EMU är inte aktuellt för svensk del då vi respekterar resultatet i folkomröstningen 2003. Men när vissa delar av EU-samarbetet går i riktning mot en politisk federation samtidigt som ett par länder markerar vilja att gå åt motsatt håll, då dras EU isär och riskerar splittring. Det är djupt otillfredsställande. Partistyrelsen, i likhet med en motionär, understryker vikten av den svenska socialdemokratins inställning till att EU fortsatt är ett mellanstatligt samarbete.

Det socialdemokratiska partiet är en progressiv kraft som deltar aktivt i politiken för att utveckla det europeiska projektet till det bättre där våra hjärtefrågor om jobb, jämlikhet och solidaritet står i fokus. Sverige är ett litet land som är avhängigt vår omvärld. Behovet av att skapa allianser är stort och ett pragmatiskt och konstruktivt förhållningssätt till politiska förslag och andra länder är en nödvändighet för inflytande och påverkansmöjligheter.

I spåren av krisen växer sig nationalism och extremism starkare. Det är mycket oroväckande signaler som vi som socialdemokrater måste hindra. Som en motionär påpekar, och partistyrelsen instämmer i, motverkas detta bäst genom en högre grad av konstruktivitet, pragmatism och solidaritet i EU-samarbetet.

Jobb med schyssta villkor högst på dagordningen

Jobben står alltid högst på dagordningen för ett framtidsparti som Socialdemokraterna. Den socialdemokratiska arbetslinjen och målet om full sysselsättning gör vi aldrig avkall på. Arbetslösheten i

Europa är uppe på oacceptabelt höga nivåer. Särskilt oroväckande är den skyhöga ungdomsarbetslösheten och den växande långtidsarbetslösheten.

Öppna gränser i Europa har ökat Sveriges möjligheter till handel och utbyten. Rätt utnyttjat kan samarbetet i Europa bidra till att stärka vår konkurrenskraft.

EU:s arbete för jobb och tillväxt ska koncentreras på att göra Europa världsledande inom utbildning, forskning, infrastruktur och klimatsatsningar. I detta måste omställningen av EU:s jordbruks- och fiskepolitik fortgå i en hållbar riktning. I första hand vill vi se en utfasning av EU:s direkta jordbruksstöd till förmån för resurser till forskning, miljöteknik och utbildning. I andra hand måste stöden förändras i riktning mot förgröning och kollektiva nyttigheter.

Utgångspunkten för den svenska arbetsmarknadsmodellen är att arbetsmarknadens parter träffar kollektivavtal om arbets- och anställningsvillkor. Den svenska arbetsrättsliga lagstiftningen kombinerar goda möjligheter för arbetsgivaren att anpassa arbetsstyrkan efter produktionens behov med anställningstrygghet och rättssäkerhet för den enskilde medarbetaren. Det finns inget som pekar mot att anställningstryggheten i Sverige är ett hinder mot omställning eller nödvändig strukturomvandling av det svenska näringslivet.

Starka parter på arbetsmarknaden och kollektivavtal för att reglera löner och anställningsvillkor på arbetsmarknaden är grundläggande. Modellen skapar förutsättningar för god produktivitet utveckling och en flexibel arbetsmarknad. Vid en internationell jämförelse skapar den svenska modellen stort utrymme för flexibilitet samtidigt som den resulterar i låg konfliktgrad. Sverige utmärker sig med att ha ett mycket lågt antal dagar med konflikt på arbetsmarknaden i jämförelse med andra EU-länder. Svensk fackföreningsrörelse är ansvarstagande. Svenska fackliga organisationer är mycket försiktiga med att varsla om stridsåtgärder, vilket gynnar stabiliteten på svensk arbetsmarknad.

Den svenska modellen bygger på avtal mellan starka och självständiga parter på arbetsmarknaden tillsammans med aktiva insatser från staten genom en aktiv arbetsmarknadspolitik och en väl fungerande omställningsförsäkring vid arbetslöshet. Regeringen har på område efter område monterat ned statens roll i detta vilket har försvagat den svenska modellens funktionssätt.

En gemensam arbetsmarknad i Europa är viktig. Människor ska kunna röra sig fritt och arbeta var de vill inom EU men det får inte utnyttjas för att pressa lönerna eller villkoren nedåt eller hota rätten att teckna kollektivavtal. Lika lön för lika arbete enligt lagar och regler ska gälla i hela Europa. Principen om att svenska kollektivavtal ska gälla på svenska arbetsplatser handlar om att alla arbetstagare ska behandlas lika, om allas rätt till likvärdiga löner och arbetsvillkor oavsett nationalitet.

EG-domstolen har i flera uppmärksammade domar gjort ingrepp i parternas rätt att hantera kollektivavtal. När EU:s utstationeringsdirektiv antogs av Europaparlamentet och Ministerrådet fanns en bred enighet

om att direktivet skulle utgöra en lägsta nivå – ett golv – för de löne- och anställningsvillkor som kan krävas av ett värdland.

Efter många vändningar i det uppmärksammade målet om ett skolbygge i Vaxholm dömde slutligen EG-domstolen, i den så kallade lex Laval, att vände regeringen på begreppen och betraktade direktivet som ett tak. Det innebär att utstationerad arbetskraft riskerar att utsättas för diskriminering och att arbetsmarknaden utsätts för ett tryck nedåt mot lägre löner och sämre anställningsvillkor.

Det finns stora risker för att arbetstagare utnyttjas och att oseriösa företag kan konkurrera genom att dumpa löner och villkor. Det är mycket positivt att människor kan röra sig och arbeta över nationsgränser, men den fria rörligheten får aldrig användas för social dumpning.

Svensk rätt saknar i huvudsak allmän lagstiftning om arbets- och anställningsvillkor. Området regleras i stället genom kollektivavtal. Kollektivavtalen har normativ effekt. Det betyder att arbetsgivare är skyldiga att tillämpa kollektivavtal inte bara på medlemmar i den fackliga organisationen som är part i kollektivavtalet, utan också på medlemmar i andra fackliga organisationer och oorganiserade.

Regeringen har, trots att den talar om den svenska kollektivavtalsmodellens förträfflighet, inte prioriterat att försvara den.

Riksdagen beslutade den 16 juni 2011 om ett tillkännagivande till regeringen att skyndsamt tillsätta en utredning för att se över lex Laval för att nå en lösning som långsiktigt värnar den svenska kollektivavtalsmodellen inom ramen för EU-medlemskapet.

Vi socialdemokrater avser att utgångspunkten ska vara att svenska kollektivavtal ska gälla för alla som arbetar i Sverige och att konflikträtten ska försvaras. Regeringen beslutade den 1 oktober 2012 att tillsätta en parlamentarisk utredning, där Socialdemokraterna ingår, för att utvärdera de ändringar som gjorts i lagen (1999:678) om utstationering av arbetstagare. Av utredningsdirektiven framgår att utredningen också ska ”överväga vilka lagändringar som krävs för att värna den svenska modellen i ett internationellt perspektiv”.

Under den europeiska krisen har det blivit än tydligare att arbetstagarnas rättigheter och de fackliga rättigheterna måste garanteras bättre än i dag. Vi kräver därför att det i EU ska införas ett socialt protokoll som bättre skyddar löntagarnas rättigheter.

EU:s fyra friheter på den inre marknaden – fri rörlighet för varor, tjänster, människor och kapital bör kompletteras med en femte frihet – en social dimension som säkerställer facklig frihet. I en sådan frihet ligger till exempel att anställda ska ha rätt att genomföra sympatiåtgärder för löntagare i ett annat land.

Tidpunkten då ett socialt protokoll drivs måste väljas med omsorg för att med säkerhet få det tillfogat fördraget. Vilken typ av fördragsändring som lämpar sig bäst för att driva frågan om ett socialt protokoll

måste ses över. Även formen på och innehållet i det sociala protokollet behöver ses över. Europafacket, ETUC, har ett förslag som är en bra grund för ett vidareutvecklingsarbete.

Som liten exportberoende nation har vi lärt oss att leva i en omvärld med allt öppnare gränser. Trygga människor vågar och att otrygghet hämmar. På många håll i Sverige och Europa breder otryggheten ut sig. Många är oroliga för sina jobb. Många ser behov i välfärden som inte tillgodoses. Många söker en tryggare tillvaro. Om vi ska stå väl rustade i denna oroliga och globaliserade tid måste vår socialdemokratiska modell med trygghet i förändring, med tydliga broar mellan arbete och utbildning försvaras, utvecklas och spridas i Europa. Här är socialfonden ett viktigt verktyg för utveckling. Sverige – och Europa – ska vara nyfiket på framtiden och öppet för omvärlden.

De demografiska utmaningarna Europa och Sverige står inför är gigantiska. Alla som kan och vill jobba måste välkomnas men inte på vilka villkor som helst. För oss är det självklart att alla som jobbar i Europa ska ha rätt till en god arbetsmiljö. Höga ambitioner på detta område är det enda som duger. Europas arbetstagare ska inte konkurrera med sämre arbetsmiljö.

Jämställdhet mellan kvinnor och män skapar ett bättre samhälle. Trots en bred samsyn i samhället att jämställdhet är något eftersträvänsvärt har kvinnor fortfarande i genomsnitt mindre ekonomiska resurser än män. Att stärka kvinnors ställning på arbetsmarknaden och i samhället i stort är inte minst viktigt för ekonomin och för att skapa den jobbdynamik som behövs i det kommande demografiska scenariot.

Både arbetsmiljö och jämställdhet är socialdemokratiska profilfrågor som vi driver på alla nivåer, inte minst i riksdagen och i Europaparlamentet.

Den svenska välfärdsmodellen är något som vi med stolthet delar med oss av våra erfarenheter av till andra länder, så att de kan bygga upp välfärden och förstärka skyddet för utsatta grupper som drabbats i krisen. I riksdagsarbetet och inom ramen för ESP, det Europeiska Socialdemokratiska Partiet, driver vi socialdemokrater på för att utveckla välfärden i hela EU.

Många av framtidens jobb finns där lösningarna på klimatkrisen utvecklas. EU ska vara med och leda och driva på utvecklingen för ett mer aktivt klimatarbete – inte ställa sig vid sidan av.

Det mest centrala för vårt lands ekonomiska utveckling är situationen i vårt närområde – Europa och euroområdet. Utvecklingen i Europa kommer att sätta sin prägel på den internationella utvecklingen under många år framöver.

Ingenting är så kostsamt för ett samhälle som att människor går utan jobb. I arbetslösheten går framtidstro och hopp förlorat. Den ekonomiska krisen har återigen visat oss att marknaden är en mycket god tjänare men en usel herre. Marknaden är ingen självreglerande organism, den kräver ständig övervakning och styrning.

En ansvarsfull ekonomisk politik

I hanteringen av den ekonomiska krisen är ordning och reda i finanserna en förutsättning för tillväxt och nya jobb. De svenska erfarenheterna från 1990-talskrisen av budgetsanering och en starkare ekonomisk styrning är kunskap som vi gärna delar med oss av till övriga unionen. Partistyrelsen håller med en motionär om att fortsätta förstärkningar av finanstillsynen och finansmarknadsregleringen i EU är av största vikt. Planerna på en gemensam bankunion är något som euroländerna måste ha möjlighet att pröva om de så önskar. Sverige som land och Socialdemokraterna som parti ser, utifrån ett öppet förhållningssätt, noga över varje förslag som presenteras för att se om det är något vi ska delta i.

Men en ansvarsfull ekonomisk politik kan inte enbart innehålla en ensidig åtstramningspolitik, som Europas borgerliga regeringar drivit de senaste åren, utan måste kompletteras med jobbskapande investeringar för en hållbar tillväxt. Här är Europa 2020-strategin ett värdefullt verktyg som stakar ut riktningen liksom förverkligandet av den inre marknaden som nu funnits i över 20 år.

EU:s kommande långtidsbudget för åren 2014-2020 har föregåtts av långa och djupgående förhandlingar. Partistyrelsens bestämda uppfattning är att budgeten måste reformeras i grunden. Det omoderna jordbruksstödet måste avregleras och bantas till förmån för investeringar för hållbar tillväxt, forskning, infrastruktur och innovation. Nya initiativ så som projektobligationer för ökade infrastrukturinvesteringar är värda att pröva. Utgångspunkten för budgeten är en restriktiv grundsyn där pengarna läggs på rätt saker.

EU:s sammanhållningspolitik är unionens verktyg för att utjämna skillnader mellan regioner i Europa och för att förbättra konkurrenskraften för unionen som helhet därför står den högt på vår agenda. Återflödet från dessa fonder är oerhört viktigt för jobb och tillväxt i Sverige men även för legitimiteten för EU-medlemskapet. Partistyrelsens uppfattning är att samtliga regioner ska kunna omfattas och att gleshet fortsatt ska vara ett kriterium. Idag spretar implementeringen av fonderna, varför det kan vara en idé att se över om dessa framöver ska hanteras av en och samma myndighet, vilket i sin tur skulle kunna leda till bättre samordning och samverkan mellan olika fonder.

De regionala partnerskapen är strategiska och deras roll bör stärkas, vilket partistyrelsen instämmer i. När det gäller att en socialdemokratisk strategi med regionala program ska tas fram där EU:s sammanhållningspolitik är en hörnsten, så är det något en kommande socialdemokratisk regering bör jobba fram.

Vinna val för ett mer socialdemokratiskt Europa

Vårt övergripande mål är att förändra samhället genom att på alla nivåer driva socialdemokratisk politik. Valet till Europaparlamentet år 2014 är inget undantag. Bara några månader senare samma år sker de allmänna valen till kommuner, landsting/regioner och till riksdagen. Det kräver en väl genomtänkt strategi med bred förankring, där många medlemmar aktiveras, för hela vårt valarbete, supervalåret 2014, där EU-valet är en viktig pusselbit.

På vilket sätt program till valen ska tas fram återstår att se men som en motionär föreslår behövs en offensiv och bred socialdemokratisk strategi för stabilitet, tillväxt och jobb i Europa. Delar av denna strategi bör skapas genomsamt med vårt Europeiska socialdemokratiska parti, ESP.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna A24:9, D155:2, D156:2, M69:1, M70:1, M70:2, M70:4, M72:1, M72:2, M72:8, M72:11, M74:2, M76:1

A24:9 (Norrköpings arbetarekommun) att ställa sig bakom att EUs budget reformeras för att medge ökade satsningar på forskning, innovationer, infrastruktur, hållbarhet och regional utveckling

D155:2 (Ullerud arbetarekommun) att Sverige arbetar för att komplettera EU-fördraget med ett s.k ”socialt protokoll” som stadgar de grundläggande mänskliga rättigheterna och rätten att verka genom fackföreningar

D156:2 (Nordvärmlands arbetarekommun) att Sverige arbetar för att komplettera EU-fördraget med ett s.k ”socialt protokoll” som stadgar de grundläggande mänskliga rättigheterna och rätten att verka genom fackföreningar

M69:1 (Arvika arbetarekommun) att besluta om att det under de kommande åren skall satsas på en aktivering av medlemmar och sympatisörer i EU-arbete, med syfte att både vinna nationella och europeiska val 2014

M70:1 (Helsingborgs arbetarekommun) att frågorna om sysselsättning, miljö och minskade klyftor står högt på dagordningen i den socialdemokratiska Europapolitiken

M70:2 (Helsingborgs arbetarekommun) att budgeten i EU förändras så att bidragen till jordbruket minskas till förmån för investeringar i infrastruktur, forskning och utbildning

M70:4 (Helsingborgs arbetarekommun) att partiet gör en ordentlig satsning inför valet till Europaparlamentet i juni 2014

M72:1 (Göteborgs partidistrikt) att skapa en offensiv och bred socialdemokratisk strategi för stabilitet, tillväxt och jobb i Europa

M72:2 (Göteborgs partidistrikt) att utarbeta denna strategi på basis av en öppen och lyhörd intern process samt en aktiv dialog med socialdemokratiska och fackliga samtalspartners över hela Europa

M72:8 (Göteborgs partidistrikt) att konsekvent kräva att de fackliga fri- och rättigheterna respekteras fullt ut inom ramen för EU-samarbetet samt vara en tydlig förespråkare för att Sverige och Europa ska konkurrera med kunskap – inte med låga löner och dåliga arbetsvillkor

M72:11 (Göteborgs partidistrikt) att motverka nationalism och extremism genom att konsekvent verka för en högre grad av konstruktivitet, pragmatism och solidaritet i EU-samarbetet

M74:2 (Tranås arbetarekommun) att socialdemokratiska partikongressen ska kräva att Europas arbetstagare inte ska tvingas konkurrera med varandra genom försämrade arbetsvillkor och genom avsteg från den grundläggande principen om lika lön för lika arbete

M76:1 (Borås arbetarekommun) att verka för att få ett socialt protokoll till EU fördrag som låter grundläggande fackliga fri och rättigheter ha företräde mot marknadens ekonomiska intressen

Partikongressen föreslås besluta:

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: A24:10, A24:11, D155:3, D172:15, M70:3, M71:1, M71:2, M71:3, M72:3, M72:4, M72:6, M72:7, M72:9, M72:10, M73:1, M73:2, M73:3, M73:4, M73:5, M74:1, M75:1

A24:10 (Norrköpings arbetarekommun) att ställa krav på en restriktiv hållning till EUs budget för nästa långtidsbudgetperiod och ett rättvisare avgiftssystem, men – mot bakgrund av de väldiga behoven av gemensamma investeringar - avvisa populistiska krav på stora nedskärningar

A24:11 (Norrköpings arbetarekommun) att i en bred demokratisk process utveckla ett valprogram inför Europaparlamentsvalet 2014 som inkluderar ovanstående krav

D155:3 (Ullerud arbetarekommun) att verka för att de hinder som begränsar politikens och fackföreningarnas handlingsutrymme ställs utanför EUs kompetensområde, på så sätt att den Svenska modellen kan bevaras och utvecklas

D172:15 (Jönköpings arbetarekommun) att Socialdemokraterna inom ramen för EU arbetet driver frågan om att ett socialt protokoll inrättas där fackliga och mänskliga rättigheter överordnas de ekonomiska fri och rättigheterna

M70:3 (Helsingborgs arbetarekommun) att Socialdemokraterna driver frågan om att ett socialt protokoll som säkrar grundläggande fackliga rättigheter bifogas till fördraget

M71:1 (Härnösand arbetarekommun) att socialdemokratiska kongressen uttalar ett krav på att det hålles ett nytt konvent för nödvändiga förändringar av EU-fördraget för att stärka de mänskliga rättigheterna på den inre marknaden

M71:2 (Härnösand arbetarekommun) att Socialdemokraterna återaktualiserar kravet på att ett socialt protokoll fogas till EU-fördraget enligt Europafackets (ETUC:s) förslag

M71:3 (Härnösand arbetarekommun) att Socialdemokraterna inte kommer att medverka till förändringar av fördraget som inte stärker de fackliga rättigheterna på den inre marknaden

M72:3 (Göteborgs partidistrikt) att bygga strategin kring punkterna 4-11 nedan samt säkerställa att den blir operativ och praktiskt användbar i god tid till valrörelsen 2014

M72:4 (Göteborgs partidistrikt) att ta ställning för fortsatta förstärkningar av finanstillsynen och finansmarknadsregleringen i EU samt ha ett öppet förhållningssätt till planerna på en utvecklad bankunion i euroområdet

M72:6 (Göteborgs partidistrikt) att driva på för bättre ordning och reda i statsfinanserna i Europa genom att stödja en balanserad och hållbar budgetsanering, en starkare ekonomisk styrning i EU- och framför allt i euroområdet samt ett utökat EU-samarbete i kampen mot skattefusket

M72:7 (Göteborgs partidistrikt) att aktivt lyfta jobbfrågan genom att bl a verka för (a) en högre intensitet i den aktiva arbetsmarknadspolitiken, med EU:s socialfond i en fortsatt central roll även i Sverige, (b) en bredare och större satsning på utbildning, (c) ökade insatser för att förbättra jämställdheten på arbetsmarknaden, (d) ett starkare arbetsmiljöarbete samt (e) ett större fokus på de möjligheter som finns när det gäller att driva fram en jobbskapande grön omställning

M72:9 (Göteborgs partidistrikt) att lyfta fram det uppenbara behovet av ett starkare tillväxtfokus genom att ställa sig bakom (a) kraftigt höjda investeringsnivåer vad gäller såväl kunskap som infrastruktur, (b) en EU-budget med större prioritering av forskning och innovationer, (c) ett mer seriöst och ambitiöst arbete

med EU 2020-strategin, (d) pilotintroduktionen av europeiska projektobligationer samt (e) en fördjupad och effektiviserad inre marknad

M72:10 (Göteborgs partidistrikt) att driva på för att välfärden byggs upp och skyddet för utsatta grupper förstärks – särskilt i de svårt drabbade krisländer där de svagaste tagit de hårdaste smällarna under krisären

M73:1 (Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att en nationell socialdemokratisk strategi med regionala program tas fram där EU:s sammanhållningspolitik är en hörnsten

M73:2 (Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att i förhandlingarna om EU:s budget prioritera EU:s sammanhållningspolitik, som leder till investeringar i kunskap och infrastruktur, förstärkning av tillämpad forskning och innovationsmiljöer och samspelar med regionernas egna prioriteringar

M73:3 (Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att de regionala partnerskapens roll stärks och får en prioriterande och beslutande roll

M73:4 (Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att implementeringen av EU:s politik i Sverige ska ske genom förbättrad myndighetsstruktur, där EU:s samtliga fonder hanteras av samma svenska myndighet

M73:5 (Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Västerbottens partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt) att samordning och samverkan mellan olika fonder underlättas och uppmuntras

M74:1 (Tranås arbetarekommun) att vårt partis företrädare i riksdagen ska medverka till förändringar i utstationeringslagen samt andra berörda lagar, så i motionen beskrivna problem kraftigt minimeras

M75:1 (Lunds arbetarekommun) att socialdemokratin skall tydligt ta avstånd mot att EU skall fortsätta sin utveckling mot federalistiskt statsskick. EU skall förbli en mellanstatlig institution som vi sa ja till i folkomröstningen

MOTION M69

ARVIKA ARBETAREKOMMUN

Aktivera EU-arbetet

Socialdemokraterna har av tradition haft ett aktivt arbete kring Europafrågorna. Under de senaste åren har detta kommit att hamna i skymningen av andra viktiga frågor för partiet. Det är nu dags att åter lyfta fram dem i dagsljuset. Valrörelsen 2014 kommer att bli en supervalrörelse, med de svenska och europiska valen nära varandra i tid. Därför är det viktigt att dessa behandlas i en samlad kampanj. Dessutom skall vårt parti gå in i valarbetet med en full förståelse av att vikten att vinna EU-valet är lika viktig som att vinna valen i Sverige. För att kunna få en positiv framtid krävs en socialdemokratisk ledning i både Europa och i Sverige. Detta kräver även att det finns en förståelse för den europeiska dimensionen hos partiets medlemmar och sympatisörer. Detta skapas genom samarbete över nationsgränserna, där medlemsutveckling står i centrum. Utbildning, besök, utväxling av erfarenheter och aktivt deltagande i diskussioner kring aktuella politiska frågor är viktiga delar i detta arbete.

Partikongressen föreslås besluta:

M69:1 att besluta om att det under de kommande åren skall satsas på en aktivering av medlemmar och sympatisörer i EU-arbete, med syfte att både vinna nationella och europeiska val 2014

Sten Fransson

Arvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M70

HELSINGBORGS ARBETAREKOMMUN

En offensiv Europapolitik

Sverige blev medlem i EU 1995 samtidigt som Finland och Österrike. Under början av medlemskapet var Sverige en aktiv medlem. Bl.a. kom Sverige att driva att sysselsättningsfrågor, arbetsmarknadsfrågor. Sverige var också aktivt då miljöfrågorna kom högt på dagordningen i samband med det svenska ordförandeskapet. Lissabonstrategin och den öppna samordningsmetoden blev de metoder som användes för en offensiv politik som syftade till ökad tillväxt, högre sysselsättning och långsiktig hållbarhet.

I dag ser det annorlunda ut. Högern styr i dag i de flesta länder i EU. Borta är framtidstron och den offensiva politiken. Sysselsättningsfrågorna och miljöfrågorna står inte längre högst på dagordningen. I stället handlar det mesta om krishantering. Parallellt med krishanteringen har en ökad nationalism vuxit fram. Denna nationalism tar sig inte bara uttryck i att högerpopulistiska nationalistpartier har vuxit sig starkare i EU:s medlemsländer utan också i att regeringarna alltmer bara ser till det egna landets problem och allt mindre till de gemensamma utmaningarna.

Denna utveckling är oroande, speciellt för de små och medelstora medlemsländerna. Dessa länder har mest att vinna på ett starkt och offensivt EU. Denna utveckling påverkar också EU:s inflytande i världen. EU blir all mindre intressant och relevant. Om den ska kunna vändas och EU återigen ska kunna bli en offensiv och viktig aktör i världen i allt från utrikespolitik till handelspolitik och miljöpolitik fordras en betydligt offensivare politik. De europeiska socialdemokraterna måste gå i bräsch för en sådan politik. Det svenska socialdemokratiska partiet måste vara drivande i denna utveckling.

EU måste vara en union inte bara för ett samarbete mellan stater utan också en union för de människor som bor i EU. Därför måste de frågor som berör medborgarna också stå i förgrunden för EU:s politik. Dit hör sysselsättningsfrågorna, miljöfrågorna och frågor som rör lika möjligheter och lika villkor för de människor som bor i EU.

”Sätt Europa i arbete” kallades det program som socialdemokraterna i Norden och i EU hade som utgångspunkt för att öka sysselsättningen i EU på 1990-talet. En ökad sysselsättning och en ökad tillväxt

är intimt sammanknippade. EU måste liksom varje medlemsland föra en betydligt mer offensiv sysselsättningspolitik. En sådan politik är den enda som långsiktigt kan föra EU ur den kris som man nu befinner sig i. Det handlar om gemensamma investeringar i ny infrastruktur. Det handlar om en större satsning på forskning och utveckling. Det handlar om att göra utbildningssystemen moderna och effektiva. EU ska inte konkurrera med låga löner och dåliga arbetsvillkor utan med en arbetskraft som är välutbildad och som har förmågan utnyttja sin förmåga i en förändrad värld.

EU:s budget måste förändras. Betydligt mindre resurser ska gå till jordbrukssektorn och betydligt mer måste gå till infrastruktur, forskning och en utveckling av utbildningssystemen. Det handlar om att blåsa liv i samarbetet och samordningen på områden som inte tillhör EU:s kompetens utan tillhör det nationella ansvaret. Dit hör sysselsättningsfrågorna och frågor som gör att klyftorna mellan länder och individer kan minska. Konkreta mål för politiken på dessa områden ska sättas upp och sedan kontinuerligt följas upp.

EU har en gemensam arbetsmarknad som innebär att både företag och enskilda individer kan röra sig fritt på denna gemensamma marknad. Detta förutsätter gemensamma minimiregler om arbetsmiljö och villkoren för arbetstagarna. Lavaldomen och några efterföljande domar blev en missräkning i den meningen att dessa minimivillkor blev ett tak istället som var tänkt ett golv. Domarna innebär också att den fria rörligheten är överordnad fackliga rättigheter som t.ex. att vidta stridsåtgärder för att tvinga fram lika villkor för löntagare. Detta förhållande måste ändras. Det kan ske genom att ett s.k. socialt protokoll bifogas till fördraget. I detta protokoll ska tydligt fastslås att grundläggande fackliga rättigheter som rätten att vidta stridsåtgärder inte är underordnade den fria rörligheten.

En minskad arbetslöshet och en ökad sysselsättning är det bästa medlet mot de ökande klyftor vi nu ser i EU:s medlemsländer. Men det behövs fler åtgärder för att minska de ökande klyftorna mellan människor i unionen och mellan olika medlemsländer. Att enskilda medlemsländer inte missköter sin ekonomi är centralt. Om ett land missköter sig drabbar det inte bara medborgarna i det egna landet utan också medborgare i andra länder. De enskilda medlemsländerna ska också fortsättningsvis ha bestämmanderätten över den ekonomiska politiken men samtidigt måste EU ha ett regelverk som de enskilda länderna förbinder sig till att hålla sig. Så var det tidigare med de gemensamma budgetreglerna. Men dessa gemensamma regler bröts först av Tyskland och Frankrike vilket innebar att det var fritt fram för andra länder att också bryta mot regelverket. Nu måste ett nytt hållbart system upprättas.

Detta räcker dock inte. Gemensamma regler måste kombineras med en offensiv politik för hållbar tillväxt och sysselsättning av det slag som skisserats ovan. Budgeten i EU måste gå till det som ökar tillväxt, sysselsättning och en bättre miljö på ett långsiktigt hållbart sätt. EU måste också liksom Sverige ha en regionalpolitik som syftar till att utjämna mellan olika delar av unionen.

EU kom att spela en central roll då Kyoto-protokollet en gång fördes i hamn. Kjell Larsson som miljöminister i Sverige och Margot Wallström som ansvarig kommissionär var viktiga aktörer i den process som ledde fram till avtalet. Efter misslyckandet i Köpenhamn att nå en global uppgörelse har miljöpolitiken både i EU och i Sverige hamnat i bakgrunden. EU spelar i dag inte den centrala roll som man gjorde tidigare i den globala miljöpolitiken. Det är olyckligt. Socialdemokraterna måste vara det parti som återigen för upp miljöfrågorna i EU och globalt på den politiska dagordningen.

I juni 2014 är det val till Europaparlamentet. Det är ett viktigt val dels för att det som bestäms i Europaparlamentet i allra högsta grad påverkar medborgarna i hela EU. Det är därför viktigt att socialdemokraterna blir det parti som kan bestämma politiken i parlamentet. Valet äger dessutom rum

bara ett par månader före valet till Sveriges Riksdag och kommer sannolikt att påverka också valrörelsen till vårt nationella parlament. De frågor och den politik som är viktiga för Sverige som land är desamma som de frågor som är viktiga att driva i Europapolitiken. Det är sysselsättningen, miljöfrågorna och minskade klyftor. Detta måste vara utgångspunkten för en socialdemokratisk Europapolitik.

Partikongressen föreslås besluta:

- M70:1 att frågorna om sysselsättning, miljö och minskade klyftor står högt på dagordningen i den socialdemokratiska Europapolitiken
- M70:2 att budgeten i EU förändras så att bidragen till jordbruket minskas till förmån för investeringar i infrastruktur, forskning och utbildning
- M70:3 att Socialdemokraterna driver frågan om att ett socialt protokoll som säkrar grundläggande fackliga rättigheter bifogas till fördraget
- M70:4 att partiet gör en ordentlig satsning inför valet till Europaparlamentet i juni 2014

Jan Andersson

Helsingborgs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M71

HÄRNÖSAND ARBETAREKOMMUN

Ett socialt protokoll till EU-fördraget

Frågan om att ett Socialt protokoll, som slår fast de grundläggande mänskliga rättigheterna inte ska vara underordnade de ekonomiska friheterna på den inre marknaden, är på intet sätt ny. Att foga ett socialt protokoll är av yttersta vikt för att begränsa möjligheten för EU-domstolen att inskränka politikens och fackföreningarnas handlingsområden. Det behövs helt enkelt tydligare gränser mellan EU:s respektive medlemsstaternas kompetenser.

I ett tal i Europaparlamentet den 12 september 2012 berättade den Europeiska kommissionens ordförande, José Manuel Barroso att det var aktuellt att lägga fram ”klara och precisa förslag till nödvändiga fördragsförändringar före nästa val till Europaparlamentet 2014, Också i fråga om stärkt demokrati och ansvarighet”. Här gäller det att ta initiativet och kräva att det fogas ett socialt protokoll till fördraget.

Partikongressen föreslås besluta:

- M71:1 att socialdemokratiska kongressen uttalar ett krav på att det hålles ett nytt konvent för nödvändiga förändringar av EU-fördraget för att stärka de mänskliga rättigheterna på den inre marknaden
- M71:2 att Socialdemokraterna återaktualiserar kravet på att ett socialt protokoll fogas till EU-fördraget enligt Europafackets (ETUC:s) förslag

M71:3 att Socialdemokraterna inte kommer att medverka till förändringar av fördraget som inte stärker de fackliga rättigheterna på den inre marknaden

Andreas Sjölander

Härnösand arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M72

GÖTEBORGS PARTIDISTRIKT

EU

En socialdemokratisk strategi för stabilitet, tillväxt och jobb i Europa

Kris och splittring

Krisen har nu härjat i Europa i mer än fyra år. Krisbilden har successivt blivit alltmer komplicerad. Från finanskraschen 2008 har det av en enda kris blivit fem parallella kriser.

Från början rörde det sig om en ren finanskris. Inkompetens och oansvarigt risktagande i finanssektorn är alltså den huvudsakliga roten till det onda. Att enorma offentliga medel lades på att rädda banker ledde dock till att det även växte fram en skuldcrisis. Statsfinanserna gröptes ur. Från oktober 2008 till oktober 2011 godkände EU-kommissionen statsstöd från EU-ländernas regeringar till krisande nationella banker på sammanlagt ca 40 000 miljarder kr. Den medicin som högerregeringarna valde mot skuldcrisen bestod i extrema och ensidiga åtgärder. Strategin ledde till att de tendenser till återhämtning som fanns under 2010 och våren 2011 bröts ner. Därmed genererades djupa jobb- och tillväxtkriser. I juli 2012 var 25,3 miljoner människor arbetslösa inom EU. Det motsvarade 10,4 procent av arbetskraften. 5,5 miljoner ungdomar under 25 år gick utan arbete, vilket gav en ungdomsarbetslöshet på hela 22,5 procent. Beträffande tillväxtutsikterna räknar EU-kommissionen – med oförändrad politik – med en genomsnittlig årlig tillväxt fram till 2020 på så lite som 1,25 procent. Till allt detta ska läggas en social kris. Krisutvecklingen har – även det kopplat till högerpolitiken – slagit brutalt mot de svagaste grupperna i samhället.

Allt detta har blivit en grogrund för mycket oroväckande politiska strömningar. Politiken i Europa har börjat slitas sönder. Nationalism och extrema politiska krafter har tagit stora steg framåt. I ett allt hårdare politiskt klimat har land ställts mot land och de svagaste grupperna behandlats allt sämre. Solidariteten har urholkats både över gränser och inom samhällen.

En offensiv och bred socialdemokratisk strategi

Det är uppenbart att högerregeringarna i EU har kört in i väggen. Högerpolitiken har i själva verket förvärrat krisen. I det läget måste svensk och europeisk socialdemokrati ta ett långtgående ansvar. För att krisen ska kunna lösas, sprickorna överbryggas och framtidstron återställas krävs en offensiv och bred

socialdemokratisk strategi för stabilitet, tillväxt och jobb i Europa. Strategin måste täcka alla krisdimensioner och reparera såväl den gränsöverskridande som den sociala solidariteten.

Finanskrisen. Alla brister måste i ett grundligt reformprogram rättas till. Finanssektorn ska stödja och stärka den reala ekonomin – inte tvärtom. Att skattebetalarna tvingas rädda misslyckade finansföretag är helt oacceptabelt.

Så långt har EU-processen varit positiv. Tillsynen har stärkts genom etableringen av tre europeiska tillsynsmyndigheter och en europeisk systemrisknämnd. Detta förbättrade tillsynssystem måste nu ges tillräckliga resurser så att det kan fungera effektivt. Även på regleringsområdet har det skett framsteg. Regelverken har skärpts på flera viktiga punkter: bl a bankbonusar, kreditvärderingsinstitut, blankning och derivathandel. Arbetet måste nu kraftfullt drivas vidare. Reglerna mot insiderhandel och marknadsmanipulation måste vässas, tuffare krav på bankernas kapitaltäckning måste komma på plats och det måste skapas reella möjligheter att omstrukturera eller avveckla krisande banker utan att skattebetalarna tvingas ta smällen. Processen med att bygga en bankunion inom euroområdet är lovande och kan – om den hanteras rätt – komma att på ett avgörande sätt stärka den finansiella stabiliteten.

Underbeskattningen av finanssektorn är ett problem. Att sektorn i princip är momsbefriad och drar stora fördelar av statliga de facto-garantier innebär att den på ett orimligt sätt gynnas i förhållande till andra delar av ekonomin. Resultatet blir att resurser som borde gå till andra sektorer används på ett mindre samhällsnyttigt vis av finansföretagen. Detta behöver åtgärdas. En väl designad transaktionsskatt kan vara en lösning, men det finns även andra alternativ.

Skuldskrisen. För att få ordning på statsfinanserna krävs i de flesta EU-länder systematiska besparingar. Saneringen bör dock inte göras så hastigt att samhällsekonomin paralyseras och återhämtningen aldrig får fäste. Det är det fundamentala misstag som högerregeringarna gjort. De alltför drastiska besparingsprogrammen har blivit direkt kontraproduktiva.

För att på ett hållbart sätt skapa ordning och reda i statsfinanserna krävs även en förstärkt ekonomisk styrning inom EU. Den uppstramning av stabilitets- och tillväxtpakten som genomförts – genom det lagstiftningspaket som kallas ”6-paket” - är ett viktigt steg åt rätt håll. Sannolikt behöver mer göras – särskilt för euroländernas del. En närmare ekonomisk koordinering inom euroområdet behövs troligen för att stadga upp den gemensamma valutan. I arbetet med att stärka statsfinanserna behöver även kampen mot skattefusk intensifieras. Mer kraftfulla EU-insatser mot skattebedrägerier och skatteflykt kan ge rejält ökade skatteintäkter.

Jobbkrisen. Jobben måste vara en solklar förstaprioritet. Trygga jobb för alla är grunden i samhällsbygget. Med massarbetslöshet och en alltmer osäker arbetsmarknad är det på detta område som resurserna främst måste satsas. Att som högern göra andra prioriteringar är fel.

Ett brett batteri av åtgärder behöver sättas in. Den aktiva arbetsmarknadspolitiken måste trappas upp. Där bör EU:s socialfond fortsätta att spela en central roll – även i Sverige. Socialfondsprojekten har bl a visat sig vara mycket effektiva i att hjälpa arbetslösa ungdomar in i riktiga jobb. Breda utbildningsinsatser – som täcker skola, högskola, yrkesutbildning, vidareutbildning och kompetensutveckling – är nödvändiga för att arbetskraften ska kunna matcha de allt fler kunskapsintensiva jobb som växer fram. En nyckelåtgärd är att se till att minska skolavhoppet. Även offensiva insatser för ökad jämställdhet på arbetsmarknaden, ett starkare arbetsmiljöarbete och en jobbskapande grön omställning måste finnas med i bilden.

Ordningen på arbetsmarknaden behöver förbättras. Ingen tjänar på den otrygghet som nu råder. Sverige och Europa måste konkurrera med kunskap – inte med låga löner och dåliga villkor. Mycket handlar om att respektera fackliga fri- och rättigheter. Att parterna under krisåren satts ur spel i nödlansländerna är ett oskick som måste upphöra. Förslag om att EU-nivån ska kunna styra nationell lönebildning är inte acceptabla. I utstationeringsdirektivet och annan lagstiftning måste det slås fast att fackliga rättigheter inte ska underordnas den fria rörligheten. Det måste exempelvis vara möjligt att kräva samma villkor för utstationerad som för inhemsk arbetskraft. På lite sikt är det önskvärt med en utveckling där den europeiska fackföreningsrörelsen blir starkare i arbetet över gränserna.

Tillväxtkrisen. En mer balanserad budgetsanering och mer ambitiösa utbildningssatsningar är två centrala faktorer i en trovärdig och långsiktig politik för högre tillväxt. Andra avgörande faktorer är kraftigt ökade investeringar i forskning och infrastruktur. Här kan EU-samarbetet ge ett mervärde. EU-budgeten behöver reformeras så att den får ett tydligare fokus på forskning och innovationer. Satsningen på europeiska projektobligationer är en lovande möjlighet att öka särskilt de gränsöverskridande investeringarna i infrastruktur. EU 2020-strategin, där bl a dessa faktorer finns med, måste ges högre status än hittills. Intensiteten i arbetet måste höjas ordentligt. Högerregeringarna har valt att ge strategin en styvmoderlig behandling. De har vägrat att satsa rimliga budgetresurser och har sopat bort EU 2020-målen i krisdiskussionerna. Detta måste det bli ändring på för att EU ska ha en reell chans att år 2020 vara en konkurrenskraftig, hållbar och inkluderande ekonomi. Ytterligare en viktig tillväxtfaktor är att stärka och dra bättre nytta av tillväxtpotentialen i den inre marknaden.

Den sociala krisen. De sociala frågorna är kopplade till jobben. En sänkt arbetslöshet skulle lösa många problem vad gäller fattigdom och utslagning, men skulle i sig inte räcka till. Krisen har drivit fram större klyftor och motsättningar i samhället. Där kommer det att behövas ett noggrant arbete för att se till att skadorna repareras och att dåliga mönster inte bli permanenta. Särskilt i de värsta krisländerna har kritiska delar av välfärden monterats ned. Där behövs en rejäl återuppbyggnad.

Partikongressen föreslås besluta:

- M72:1 att skapa en offensiv och bred socialdemokratisk strategi för stabilitet, tillväxt och jobb i Europa
- M72:2 att utarbeta denna strategi på basis av en öppen och lyhörd intern process samt en aktiv dialog med socialdemokratiska och fackliga samtalspartners över hela Europa
- M72:3 att bygga strategin kring punkterna 4-11 nedan samt säkerställa att den blir operativ och praktiskt användbar i god tid till valrörelsen 2014
- M72:4 att ta ställning för fortsatta förstärkningar av finanstillsynen och finansmarknadsregleringen i EU samt ha ett öppet förhållningssätt till planerna på en utvecklad bankunion i euroområdet
- M72:5 att identifiera underbeskattningen av finanssektorn som ett strukturellt problem som bör åtgärdas – med hjälp av en väl designad transaktionsskatt eller någon annan skattelösning
- M72:6 att driva på för bättre ordning och reda i statsfinanserna i Europa genom att stödja en balanserad och hållbar budgetsanering, en starkare ekonomisk styrning i EU- och framför allt i euroområdet samt ett utökat EU-samarbete i kampen mot skattefusket

- M72:7 att aktivt lyfta jobbfrågan genom att bl a verka för (a) en högre intensitet i den aktiva arbetsmarknadspolitiken, med EU:s socialfond i en fortsatt central roll även i Sverige, (b) en bredare och större satsning på utbildning, (c) ökade insatser för att förbättra jämställdheten på arbetsmarknaden, (d) ett starkare arbetsmiljöarbete samt (e) ett större fokus på de möjligheter som finns när det gäller att driva fram en jobbskapande grön omställning
- M72:8 att konsekvent kräva att de fackliga fri- och rättigheterna respekteras fullt ut inom ramen för EU-samarbetet samt vara en tydlig förespråkare för att Sverige och Europa ska konkurrera med kunskap – inte med låga löner och dåliga arbetsvillkor
- M72:9 att lyfta fram det uppenbara behovet av ett starkare tillväxtfokus genom att ställa sig bakom (a) kraftigt höjda investeringsnivåer vad gäller såväl kunskap som infrastruktur, (b) en EU-budget med större prioritering av forskning och innovationer, (c) ett mer seriöst och ambitiöst arbete med EU 2020-strategin, (d) pilotintroduktionen av europeiska projektobligationer samt (e) en fördjupad och effektiviserad inre marknad
- M72:10 att driva på för att välfärden byggs upp och skyddet för utsatta grupper förstärks – särskilt i de svårt drabbade krisländer där de svagaste tagit de hårdaste smällarna under krisåren
- M72:11 att motverka nationalism och extremism genom att konsekvent verka för en högre grad av konstruktivitet, pragmatism och solidaritet i EU-samarbetet

Göteborgs partidistrikt

MOTION M73

GÄVLEBORGS PARTIDISTRIKT, JÄMTLANDS LÄNS PARTIDISTRIKT, VÄSTERBOTTENS PARTIDISTRIKT, VÄSTERNORRLANDS PARTIDISTRIKT

EUs sammanhållningspolitik – politik för regional tillväxt och investeringar i kunskap och infrastruktur

EU:s sammanhållningspolitik, med strukturfonderna som främsta operativa verktyg, är en avgörande faktor för att lyckas med en politik för hållbar ekonomisk tillväxt och jobb i hela Europa. Detta hänger också intimt samman med vår egen förmåga att satsa på strategiska regionala tillväxtmotorer i Sverige. Därför måste vi formulera en politik för tillväxt och jobb som bygger på regionernas egna förutsättningar, en nationell politik för investeringar i kunskap och infrastruktur och en kraftfull Europeisk sammanhållningspolitik för regional tillväxt. Allt hänger ihop.

Den ekonomiska politiken domineras idag av följdfeffekterna efter 2008 års amerikanska finanskris och bankkrascher. Budgetunderskotten i Europas länder började galoppa när staterna tvingades rädda banker och när fastighetsbubblan i överhettade länder sprack. Även Sverige påverkades allvarligt när i övrigt stabila företag drabbades av marknadens panik och kundernas svårigheter att finansiera

beställningar. Arbetslösheten rusade i höjden och ligger kvar på en högre nivåer än före krisen. Tillväxten är fortfarande katastrofalt låg.

Grundorsaken till den fortgående krisen är efterverkningarna av den internationella bank- och finanskrisen. Den är dock inte det enda problemet: Sedan lång tid tillbaka har tillväxten i Europa hämmats av alltför låga tillväxtskapande investeringar, både offentliga och privata, både nationellt och gemensamt i EU. Satsningarna på forskning och utveckling, utbildning och jobbmatchning, infrastruktur och hållbar utveckling har varit otillräckliga under hela 2000-talet. Krisen kan inte lösas bara med åtstramningar, eller genom avregleringar och privatisering – även om det finns exempel på överreglering, byråkrati och illa fungerande skattesystem som måste förändras.

Den akuta krisen beror främst på svag tillväxt och få nya jobb. De högerdominerade regeringarna i Europa, inkl. den svenska, tror att krisen kan lösas genom att fokusera på sociala försäkringar, ökade åtstramningar och maktförskjutning till förmån för marknadskrafterna. Detta recept provades redan vid krisen 1929, med ett mindre lyckat resultat. Världens länder är dessutom betydligt mer beroende av varandra och såväl hög- som lågkonjunkturer fortplantar sig i dag med ljusets/internets hastighet. Ett enskilt land kan därmed aldrig bedriva en framgångsrik konjunkturpolitik på egen hand.

Socialdemokratin måste visa på alternativet och ta sig an de reala problemen med otillräckliga investeringar, brister i utbildning för både unga och vuxna med åtföljande matchningsproblem på arbetsmarknaden, bristfällig integration av de som står långt från jobben mm.

Ett viktigt led i en Socialdemokratisk strategi för hållbar ekonomisk tillväxt är EU:s sammanhållningspolitik. Det finns otaliga exempel där EU:s regionala fond och EU:s sociala fond bidragit till mycket viktiga tillväxtskapande satsningar i regionerna i hela Sverige. Det kan gälla viktiga innovationsmiljöer kring våra universitet och högskolor som har utvecklats och stärkts eller samarbeten i branscher för att öka exporten av produkter och tjänster. Men det kan också gälla att utveckla innovativa arbetssätt för att få människor långt från arbetsmarknaden att stärka sina möjligheter till anställning genom ökad kunskap. Framförallt har EU:s strukturfonder bidragit till en kraftigt förändrad syn på och åtföljande insikt om att samarbete krävs för att skapa tillväxt. Samarbete över geografiska gränser, samarbete mellan offentlig och privat verksamhet och samarbete mellan civilsamhällets olika aktörer.

De regionala partnerskap som beslutar om prioriteringar av både den regionala och den sociala fonden är strategiskt viktiga och deras roll måste stärkas betydligt. Genom dessa partnerskap har vi fått viktiga noder för att genomföra en politik för tillväxt och jobb, innovationer och kunskap.

Tyvärr har den svenska borgerliga regeringen inte förstått betydelse av att koppla samman EU:s sammanhållningspolitik med den svenska politiken för regional utveckling och tillväxt. På annat sätt kan man inte förklara den svenska förhandlingstaktiken om EU:s långtidsbudget, där Sverige riskerar att förlora miljarder i EU-stöd.

Tyvärr har de svenska myndigheter som hanterar EU:s strukturfonder byggt upp en alldeles för omfattande och ogenomtränglig byråkrati där servicetänkandet och fokus på tillväxt får stå tillbaka för ett tillkrånglat regelverk som i stor utsträckning är skapat i Sverige. Det behövs en smärre kulturrevolt i de svenska myndigheterna - och Socialdemokraterna måste uttala detta tydligt. Tillväxtverket, EFS och Jordbruksverket (Landsbygdsprogrammet) hanterar EU-medel som egentligen syftar till samma sak, dvs lokal och regional utveckling som skapar en hållbar tillväxt. En gemensam myndighet skulle skapa förutsättningar för förenklingar och mindre byråkrati och mer fokus på resultat.

Partikongressen föreslås besluta:

- M73:1 att en nationell socialdemokratisk strategi med regionala program tas fram där EU:s sammanhållningspolitik är en hörnsten
- M73:2 att i förhandlingarna om EU:s budget prioritera EU:s sammanhållningspolitik, som leder till investeringar i kunskap och infrastruktur, förstärkning av tillämpad forskning och innovationsmiljöer och samspelar med regionernas egna prioriteringar
- M73:3 att de regionala partnerskapens roll stärks och får en prioriterande och beslutande roll
- M73:4 att implementeringen av EU:s politik i Sverige ska ske genom förbättrad myndighetsstruktur, där EU:s samtliga fonder hanteras av samma svenska myndighet
- M73:5 att samordning och samverkan mellan olika fonder underlättas och uppmuntras

Gävleborgs partidistrikt, Jämtlands läns partidistrikt, Västernorrlands partidistrikt och Västerbottens partidistrikt

MOTION M74

TRANÅS ARBETAREKOMMUN

Förverkligande av EU-samarbetes sociala dimension om lika lön för lika arbete och icke diskriminering

Inom Byggbranschen har osunda löne- och arbetsvillkor ökat betydligt under 2000 talet.

Föreslås att socialdemokratiska partikongressen ska kräva att Europas arbetstagare inte ska tvingas konkurrera med varandra genom försämrade arbetsvillkor och genom avsteg från den grundläggande principen om lika lön för lika arbete.

Redan i de hörnstenar som EU:s sociala dimension vilar på – Spaak och Ohlin-rapporterna från 1956 – slogs det fast att strukturell lönekonkurrens i Europa skulle vara utesluten.

EU-domstolen har slagit fast att icke diskrimineringsprincipen ska säkerställa att ett lands egna medborgare inte ska drabbas av negativa konsekvenser som kan följa av att medborgare i andra medlemsstater erbjuder eller godtar löne- eller anställningsvillkor som gäller enligt nationell rätt (mål 167/73 kommissionen mot Frankrike).

Principerna om lika lön för lika arbete och om ickediskriminering är viktiga och bygger på rättvisa. Det är orättvist att någon får sämre betalt än någon annan för att göra samma arbete. Det är också orättvist att någons kön eller bakgrund ska spela någon roll för lönen, när det är samma arbete som utförs. Lika orättvist är det när någon får en sämre lön på grund av sin nationalitet.

I Sverige har det under senare år blivit vanligt att exempelvis Polska företag utnyttjar möjligheten enligt polsk lag övervältra de i Polen erlagda socialavgifterna på arbetstagarna för att skaffa sig

konkurrens fördelar. Konsekvensen blir lägre lönekostnader än svenska företag och därmed en stor konkurrensnackdel. Om detta får fortsätta kommer följande problem att öka:

- fler seriösa företag kommer att slås ut då de ej kan konkurrera på lika villkor, vilket leder till att
- en stor informell ekonomi etableras där de företag som utsätts för denna tillsynes legala otillbörliga konkurrens inte har något annat val än att ägna sig åt svartarbete, dessutom
- kommer de stora aktörerna att söka arbetskraft från länder där förmånligast arbetskraftskostnader kan fås vilket resulterar i
- en inhemsk hög arbetslöshet samt att organisationsgraden i fackföreningarna blir ännu mindre och i längden
- leder det till ett hot för den svenska modellen med starka fack och arbetsgivarparter.

Partikongressen föreslås besluta:

- M74:1 att vårt partis företrädare i riksdagen ska medverka till förändringar i utstationeringslagen samt andra berörda lagar, så i motionen beskrivna problem kraftigt minimeras
- M74:2 att socialdemokratiska partikongressen ska kräva att Europas arbetstagare inte ska tvingas konkurrera med varandra genom försämrade arbetsvillkor och genom avsteg från den grundläggande principen om lika lön för lika arbete

Kjell-Åke Trygg

Tranås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M75

LUNDS ARBETAREKOMMUN

Nej till ett federalistiskt EU

Efter debatten kring Sveriges medlemskap och inträde i EU har medborgarna sett en utveckling som gått i en helt annan riktning än den som var grunden till folkomröstningens resultat. Förhoppningen var och är att EU i första hand skulle säkra freden i Europa. Miljö och klimatfrågor anses som nödvändigt med samverkan, liksom fri rörlighet för människor och kapital.

Grundläggande var medlemsnationernas fortsatta suveränitet. Lagstiftning, valuta, militärmakt, ekonomisk politik, mm. skulle fortsatt vara nationella frågor.

Resultaten av utvecklingen i EU är en oerhört marknadsliberal politik, där kapitalets intresse har en ensidig prioritet. Detta visar sig i beslut som skall tvinga fram avregleringar och en totalt fri marknad till varje pris. Länders substantiella tillgångar skall överföras till anonyma finansiella organ. Rätten till kollektiva nationella avtal och rätten till nationell lagstiftning på arbetsmarknaden, försvinner.

Partikongressen föreslås besluta:

M75:1 att socialdemokratin skall tydligt ta avstånd mot att EU skall fortsätta sin utveckling mot federalistiskt statsskick. EU skall förbli en mellanstatlig institution som vi sa ja till i folkomröstningen

Olof Nyman

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M76

BORÅS ARBETAREKOMMUN

Protokoll för fackliga rättigheter

Grundläggande mänskliga rättigheter skall inte underordnas ekonomiska intressen på EU:s inre marknad. Måste till ett stopp för kränkningar av fackliga rättigheter i unionens krisbekämpning och för ett framtida värdigt arbetsliv. Vi måste värna om den lilla människan, värna om grundläggande fackliga rättigheter.

Partikongressen föreslås besluta:

M76:1 att verka för att få ett socialt protokoll till EU fördrag som låter grundläggande fackliga fri och rättigheter ha företräde mot marknadens ekonomiska intressen

Micael Emilsson, Marie Sjöhem, Ronny Karlsson och Gunilla Leijbertz

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MIGRATIONSPOLITIK

Partistyrelsens utlåtande över motionerna D278:1, D279:1, D280:1, D281:1, M77:1, M77:2, M78:1, M78:2, M78:3, M79:1, M80:1, M80:2, M81:1, M81:2, M81:3, M82:1, M82:2, M83:1, M83:2, M83:3, M84:1, M84:2, M85:1, M85:2, M86:1, M86:2, M87:1, M87:2, M87:3, M87:4, M88:1, M88:2, M88:3, M88:4, M89:1, M89:2, M90:1, M91:1, M92:1, M92:2, M92:3, M93:1, M93:2, M93:3, M93:4, M94:1, M94:2, M94:3, M94:4, M94:5, M95:1, M95:2, M95:3, M95:4, M95:5, M96:1, M97:1, M98:2, M98:3, M98:4, M98:5, M99:1

UM8 Utlåtande migrationspolitik

Migration handlar om människor och möjligheter. En socialdemokratisk migrationspolitik utgår från en stark solidaritet människor emellan.

Världen krymper. Globaliseringen föder hopp och framtidstro, men också oro. Migrationen i världen ökar och Sverige är en del av den utvecklingen. En del söker sig hit för att söka skydd, andra för att förena sig med sin familj och en del för att arbeta. Oavsett skälet till att människor flyttar hit så bidrar de med kunskap, idéer, arbetskraft och företagande, som har fått och kommer att få stor betydelse för Sveriges utveckling.

Det är bra att människor kommer till Sverige och vill arbeta, men Sverige måste bli bättre på att välkomna människor som flyttar hit och bättre ta tillvara deras kunskaper och resurser. Sverige är i sig ett tydligt exempel på att den kunskap, arbetskraft och mångfald som har kommit hit har haft stor betydelse för svensk tillväxt och utveckling.

Samtidigt är migrationen en stor utmaning. Sverige tar ett stort ansvar när det gäller flyktingmottagande och ska fortsätta vara en frizon för människor på flykt för sina liv. Med ökade oroligheter i omvärlden ökar trycket på Sverige. Nio länder i EU tar ansvar för 90 procent av flyktingmottagandet. Det är inte rimligt utan fler länder måste ta ett solidariskt ansvar.

Vi socialdemokrater vill ha en reglerad invandring. Det innebär att vi ställer vissa grundläggande krav för att personer från andra länder ska få stanna i Sverige, vare sig det är permanent eller tillfälligt. Det gäller såväl för personer som kommer hit för att arbeta, som för flyktingar som söker en fristad. Vi socialdemokrater har alltid värnat en solidarisk flyktingpolitik.

En baksida av migrationen är det som kallas ”brain drain”, det vill säga att utvecklingsländer förlorar utbildade människor genom migrationen. För att motverka denna utveckling måste vi sträva efter ”brain circulation”, det vill säga att länder kan dra nytta av att personer som flyttat till ett annat land frivilligt återvänder med nya kunskaper och färdigheter som kan skapa en grogrund för utveckling. Paradoxalt nog kan migrationen också minska fattigdomen och minska den ofrivilliga migrationen på sikt. Många migranter skickar hem pengar – till ett totalt värde som är cirka tre gånger så stort som det som det samlade biståndet i världen.

För att dra nytta av den kraft och potential som finns i invandringen så är jobb det viktigaste verktyget. Jobb är vägen till ökad delaktighet och samhörighet i samhället, till integration, språkutveckling och självförsörjning som skapar tillväxt för Sverige. En starkare arbetslinje ska genomsyra välkommandet till vårt land för de grupper som är i arbetsför ålder.

En framgångsrik migrationspolitik är därför en politik som sätter jobben främst och full sysselsättning som mål för dem som nyss har kommit hit.

Rätten att söka asyl är en grundläggande mänsklig rättighet. Asylrätten är också en grundpelare för svensk socialdemokrati. Den utgår ifrån människors behov av skydd och deras fruktan för förföljelse. Varje person som söker asyl i Sverige ska få en rättssäker prövning och ett beslut inom rimlig tid.

Integrationen mellan EU:s länder ökar samtidigt som det finns en risk att gränsen mot omvärlden dras skarpare. Ökade flyktingströmmar innebär en stor utmaning för EU. Skillnaden mellan EU-ländernas flyktingpolitik är för stor. Vi socialdemokrater vill att EU ska ha en gemensam rättssäker, human, solidarisk och effektiv asylpolitik. Alla asylsökande ska garanteras en rättssäker och effektiv asylprövning i hela EU. Den utveckling vi ser på det europeiska området pekar dock på stora behov och hårt arbete under kommande år, inte minst i mottagandeförhållandena, för att det ska finnas trovärdighet i viljan att ha ett gemensamt asylsystem.

Ett väl fungerande flyktingmottagande förutsätter en helhetssyn på hela introduktionsarbetet från asylprocess, via uppehållstillstånd, till egen försörjning. Tiden som går mellan att man kommer till Sverige och till dess man kommer ut på arbetsmarknaden ska vara så kort som möjligt. Jobb och egen försörjning ska vara fokus under introduktionen. Det kräver mer investeringar i språk, kompletteringsutbildningar och validering av kunskap samt bättre information om vilka möjligheter som finns på arbetsmarknaden.

Barn väljer inte själva att bli migranter eller den situation de är i. Den svenska asylprocessen ska ha ett tydligt barnperspektiv. Barn som söker asyl i ett annat land befinner sig i en särskilt utsatt situation. En utdragen och otydlig process drabbar därför ofta barn mer än vuxna. 1997 införde Sverige som första land i världen en portalparagraf om barnets bästa i Utlänningslagen. Det innebär att barnets bästa ska beaktas i hela processen, vid beslut om uppehållstillstånd, i mottagandet och vid avvisningar. Något annat är oacceptabelt.

Kvinnors situation i asylprocessen har länge kommit skymundan. Det är viktigt att uppmärksamma att kvinnor som väntar på ett permanent uppehållstillstånd på grund av anknytning också kan hamna i en mycket utsatt situation. För en del är det otänkbart att återvända hem och befinner sig därför i beroendeställning till anknytningspersonen fram till att uppehållstillståndet har permanentats. Även om det är möjligt att under vissa förutsättningar bevilja uppehållstillstånd även om förhållandet har upphört, så måste arbetet med att förebygga och förhindra utnyttjande fortgå.

Som ny i Sverige kan det behövas en introduktionstid för att hitta ett jobb, lära sig svenska och att komma in i samhället. För den som är ny i vårt land är möjligheten att snabbt komma i arbete avgörande för hur bra det går att bli hemmastadd i sitt nya samhälle. Det är därför viktigt att förstärkta insatser görs för att öka sysselsättningen bland dem som kommer hit.

Vidare behövs en mer aktiv bostadspolitik som inte förstärker den segregation som Sverige har idag, utan som minskar den.

Arbetskraftsmigration är en naturlig del av en globaliserad värld och den kommer att öka, också till Sverige. Det är en nödvändighet då Sverige och EU står inför stora demografiska utmaningar. Arbetskraftsinvandring är viktig för svensk tillväxt. Men det förutsätter ordning och reda på arbetsmarknaden, stärkt roll för arbetsmarknadens parter och full respekt för gällande villkor och kollektivavtal, så att oseriösa arbetsgivare inte kan utnyttja människor på flykt. Dagens lagstiftning behöver

ses över. Kontrollen måste öka och företag som utnyttjar migranter ska straffas hårdare. Idag lever och arbetar många människor i Europa utan uppehållstillstånd. Många lever under mycket svåra förhållanden. Vår socialdemokratiska solidaritetspolitik syftar till att hållbart minska fattigdomen och klyftorna i världen på ett sätt som stärker utvecklingen av demokrati och respekt för mänskliga rättigheter.

Asylprocessen

Partistyrelsen delar en motionärs uppfattning att begreppet synnerligen ömmande omständigheter har kommit att tolkas alltför restriktivt och måste ändras till särskilt ömmande skäl istället för en tillbakagång till den tidigare ordningen med begreppet humanitära skäl.

I Regeringskansliet bereds de förslag som den statliga offentliga utredningen, Aktiv väntan –asylsökande i Sverige, också kallad Asylmottagningsutredningen, lade fram. Utredningen lämnade bland annat förslag till förändrad dagersättning till asylsökande som saknar egna medel. Därför behövs ingen översyn av dagersättningen till asylsökande.

Varje asylsökande ska få en individuell och rättssäker prövning samt ett beslut inom rimlig tid.

Partistyrelsen delar inte uppfattningen att denna grundläggande ordning ska ändras för att omfatta grupper av individer.

Migrationsverkets har ett ständigt utvecklingsarbete kring prövningen vilket bidragit positivt till att handläggningstiderna har minskat de senaste åren och uppgår idag till en genomsnittlig tid om knappt fem månader. Prövningen är en svår och ömsesidig process och det är alltid den sökandes behov av skydd som ska avgöra – inte tidsaspekten.

Verkställighet av avvisningar och utvisningar av asylsökande som fått avslag på sin ansökan kräver god kännedom om länder, eller regioner inom länder, som personer ska återvända till. Det är i första hand och i de flesta fall en nationell kompetens att avgöra om det är möjligt att återvända till ett land. Inom EU har det dock slutits ett antal återtagandeavtal med ursprungsländer. Sverige har också nationellt vidtagit liknande initiativ för att säkerställa och sätta ett större tryck på ett gott mottagande hos länderna. Till grund för om det är möjligt att återvända ligger Migrationsverkets landinformation där exempelvis ett nära samarbete med FN:s flyktingorgan, UNHCR, för tillvaratagande av dess kunskap är en viktig del. Personal vid Sveriges ambassader ger också värdefull information kring tillståndet i länder och regioner, inte minst inom området för de mänskliga rättigheterna för att Migrationsverket ska ha ett tillfredsställande underlag för beslut. Partistyrelsen anser att detta är en god ordning som vi bör fortsätta med och att ett införande av särskilda attachéer vid svenska ambassader med uppdrag att bevaka mänskliga rättigheter i dagsläget inte är aktuellt med hänvisning till ovanstående resonemang.

Tanken om att skapa ett internationellt solidaritetsorgan underställt FN för att hantera flyktingskap som en gemensam global fråga är god men svår att genomföra. Partistyrelsen är mycket angelägen om att alla

länder tar ett solidariskt ansvar för de som tvingas på flykt men resurser för full ersättning för mottagarländerna finns inte idag.

Kvinnor och barn i asylprocessen

Kvinnors rättigheter har alltid varit särskilt utsatta och partistyrelsen instämmer i motionärernas uppfattning om kvinnors situation i asylprocessen. Kvinnor hamnar ofta i skymundan främst på grund av att schablonbilden av en flykting fortfarande är en ensamkommande man. 2006 utvidgades flyktningbegreppet till att också omfatta förföljelse på grund av kön. Genusperspektivet i asylprocessen ska vara tydligt och måste utvecklas ytterligare. Varje asylsökande ska behandlas individuellt, oavsett om personen är gift eller har släktingar med sig, och skälen för asyl ska beaktas separat.

Det är av största vikt att Migrationsverket ges resurser för kompetensutveckling och utbildning för att kunna hantera könsmissiga skillnader. I detta hänseende handlar det konkret om att kvinnor ska få välja kvinnliga handläggare, tolkar, offentliga biträden med mera om de så önskar. Uppdaterad och adekvat landinformation är avgörande när snabba förändringar sker i vår omvärld som resulterar i att människor tvingas fly av rädsla för sina liv. Landinformationen tillsammans med rättsliga ställningstaganden är del av det som ligger till grund för asylprövningen därför är det av största vikt att den är aktuell, lätthanterlig och transparent för såväl personal inom Migrationsverket som andra.

Den relativa barnfattigdomen har ökat under lång tid, i takt med att inkomstskillnaderna har ökat i det svenska samhället. Den absoluta barnfattigdomen har däremot länge minskat, men denna trend verkar nu ha vänt. Mest ökar fattigdomen bland barn med utländsk bakgrund, barn till ensamstående föräldrar och barn vars föräldrar inte har gymnasiekompetens. I grunden är barnfattigdomen ett arbetsmarknads- och utbildningsproblem. I den socialdemokratiska definitionen av barnfattigdom inkluderas alla barn, även de som är asylsökande. Vi vill också göra Barnkonventionen till svensk lag.

Flyktingmottagande

Dagens utformning av det egna boendet leder till att människor, i synnerhet barn, far illa. Alltför många personer bor i samma lägenhet och väldigt många asylsökande väljer att bosätta sig i storstadsregionerna. För att flyktingmottagandet ska fungera med bra bostäder, arbete, skola och tillgång till hälso- och sjukvård behöver asylsökandes boende styras mer. Trenden är dessutom att fler väljer anläggningsboende istället för eget boende, EBO.

Lagen om eget boende fungerar inte och därför behövs ett nytt system. En successiv avveckling av dagens EBO ska ske. För att finna fler och bättre boenden bör samverkan mellan kommuner och Migrationsverk utvecklas, men också Migrationsverkets möjligheter att öka antalet anläggningsboenden. Det behövs fler bostäder vilket kräver ett arbete på bred front där många aktörer bidrar med boenden, men att lagstifta om enskild egendom är inte den rätta vägen. Den enskildes önskemål om bostadsort ska naturligtvis beaktas, men det ska vara Migrationsverket som avgör bostadsort under introduktionstiden, givetvis i samverkan med mottagande kommuner.

Det krävs ett ökat nationellt ansvar för att stödja de kommuner som idag tar ett stort ansvar för mottagandet. Utmaningarna är många för de kommuner som påtagit sig ansvaret, samtidigt som det nya livet i Sverige många gånger skulle bli så mycket bättre i andra kommuner. Alla Sveriges kommuner bör därför ta ett solidariskt ansvar för flyktingmottagandet. Mottagandet måste utvecklas och Migrationsverkets ansvar gentemot kommunerna måste tydliggöras. För att stödja de kommuner som under senaste åren tagit en stor del av ansvaret i flyktingpolitiken vill vi pröva möjligheten att införa en solidaritetsbonus. Denna bör införas i avvaktan på ett nytt system för flyktingmottagande som tydliggör både statens och alla kommuners ansvar för mottagandet.

Redan idag verkar Socialdemokraterna i riksdagen för att Migrationsverket den tid asylsökande väntar, och i den pressade sociala situation de befinner sig, ska ta ett större ansvar för sökandes sociala situation på framtiden. Det är ett arbete som mycket väl kan samordnas och organiseras i samverkan med berörda kommuner och ideella organisationer.

Den etableringsreform regeringen genomfört i syfte att nyanlända snabbt ska ut i jobb har inte fått avsedd effekt därför behövs en total utvärdering av den.

Ensamkommande flyktingbarn

Under senare år har inströmningen till Sverige av barn utan ordinarie vårdnadshavare, ensamkommande barn, ökat markant. Barn som tvingas lämna sitt hemland och sin familj och som många gånger bär på fruktansvärda upplevelser när de anländer till Sverige. Tidigare var det i stor utsträckning pojkar i tonåren medan en förskjutning nu sker mot yngre flickor. Migrationsverket prognostiserar antalet ensamkommande barn ökar. För att inte dessa barn och ungdomar skall fastna i de ankomstkommuner som finns har åtgärder satts in för att med kommunerna förhandla fram platser i hela landet. Resultatet kan inte sägas vara tillfredsställande därför menar vi socialdemokrater att vi ska lagstifta om ett mottagande av ensamkommande barn i hela landet.

I ljuset av den enorma platsbrist som råder är det inte rimligt att utesluta någon aktör som driver ett boende för dessa barn. Tillsynen över dessa hem är styrda i förordning och en ny myndighet, Inspektionen för vård och omsorg, tar över ansvaret för den i juni 2013. Dock skall dessa boenden precis som andra välfärdsverksamheter omfattas av tuffa nationella kvalitetslagar.

Papperslösa

I Sverige finns idag en grupp människor som lever utan uppehållstillstånd. Dessa människor lever ofta under ytterst otrygga förhållanden. De finns i Sverige som kvarstannande efter lagakraftvunna avvisningsbeslut eller som illegala migranter utan att ha sökt uppehållstillstånd av olika skäl, så kallade papperslösa.

Reglerna för invandring till Sverige innebär starka begränsningar för de papperslösa som befinner sig här. Samhället måste kunna skydda dem från att utnyttjas, samtidigt som samhället inte tillåter dem att vistas i Sverige. Samhället måste arbeta för att förebygga att människor lever här utan tillstånd.

Papperslösa barn befinner sig i en särskilt utsatt position och har inga möjligheter att själva påverka sin situation. Barn har egna och tydliga rättigheter som uttrycks i FN:s barnkonvention.

Barn under 18 år som inte själva har sökt, eller vars föräldrar aldrig ansökt, om uppehållstillstånd i Sverige, utgör idag en grupp som faller utanför lagstiftningen när det gäller sjukvård (de har dock tillgång till akut sjukvård). Dessa barn omfattas inte av samma vård som barn som är bosatta i Sverige eller som är asylsökande. Vi socialdemokrater anser att alla barn som lever i Sverige ska ha rätt till vård på lika villkor. På samma sätt ska alla barn ha rätt till skolgång. Skolan ger dessa flickor och pojkar en viktig fast punkt i en vardag kantad av oro och fruktan.

För människor som lever i Sverige utan tillstånd, liksom många andra tillfälliga besökare, är tillgången till sjukvård ett problem. Principen att människor som inte är bosatta i Sverige och som inte ingår den svenska sjukförsäkringen får betala för sig är rimlig. Samtidigt har Sverige genom internationella konventioner förbundit sig att säkerställa att alla människor tillförsäkras bästa möjliga hälsa för alla genom läkarvård och sjukhusvård i händelse av sjukdom. Partistyrelsen anser att papperslösa ska få vård på samma villkor som asylsökande.

Det förekommer också att papperslösa utnyttjas genom att exploateras på arbetsmarknaden av oseriösa arbetsgivare. En viktig åtgärd för såväl arbetsmarknaden som för att förebygga att människor lever gömda är att motverka att oseriösa arbetsgivare anställer personer utan uppehållstillstånd. Arbetsgivare som anställer arbetskraft illegalt är inga välgörare utan begår en kriminell handling. Det handlar om att på olaglig väg tjäna pengar på människors utsatthet.

Enligt utlänningslagen är det ett brott att arbeta i Sverige utan arbetstillstånd och den som gör det kan dömas till böter. Partistyrelsen anser inte att denna ordning ska ändras. Även arbetsgivaren kan dömas till böter eller fängelse enligt samma lag. På EU-nivå har en gemensam lagstiftning tagits fram för påföljder för arbetsgivare som anställer tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i EU samt krav på arbetsgivarna att vidta förebyggande åtgärder och andra kontroller.

Medborgarskap

Gällande lagstiftning för medborgarskap anger att utlänning efter ansökan kan beviljas svenskt medborgarskap (naturaliseras), bland annat om han eller hon har haft och kan förväntas ha ett hederligt levnadssätt. För att kunna få svenskt medborgarskap genom naturalisation ska en utländsk medborgare med permanent uppehållstillstånd ha varit bosatt i Sverige i minst fem år, statslös och flykting i minst fyra år och nordisk medborgare i minst två år. Den som är gift, lever i ett registrerat partnerskap eller är sambo med en svensk medborgare sedan minst två år tillbaka kan söka svenskt medborgarskap redan efter tre år i

Sverige. Har maken, partnern eller sambon tidigare haft ett annat medborgarskap (eller varit statslös) måste han eller hon ha varit svensk medborgare minst två år. Den så kallade hemvisttiden ska vara sammanhängande. Enlig 9 § lagen om svenskt medborgarskap (2001:82), ska den som har fyllt 18 år och som har förlorat eller befriats från sitt svenska medborgarskap återfå detta genom anmälan, så kallad återvinning, om han eller hon har permanent uppehållstillstånd i Sverige, före 18 års ålder haft hemvist här i landet under sammanlagt tio år och sedan två år har hemvist här i landet.

För oss socialdemokrater har det aldrig och kommer heller aldrig vara aktuellt att införa något temporärt medborgarskap. Medborgarskapet är alltså något man har eller inte har. Det finns inget mellanting och det är inte önskvärt att det ska göra det då det riskerar att skapa första och andra klassens medborgare, därför tar partiet principiell ställning mot temporärt medborgarskap.

En motionär pekar på ett problem som partistyrelsen delar vad gäller ID-kort för nyanlända som beviljats permanent uppehållstillstånd och i vissa fall även svenskt medborgarskap. Systemet kring hur dessa personer får ID-kort bör ses i över i syfte att förenkla och effektivisera processen. Det ankommer dock inte på kongressen att utreda detta system.

Arbetskraftsinvandring

Arbetskraftens ökade rörlighet är någonting positivt. Den berikar oss som land och ger ny kompetens på arbetsplatserna. Sverige har en lång tradition av arbetskraftsinvandring.

För en arbetsgivare som vill rekrytera personal från ett land utanför EU är det numera väldigt enkelt. Det räcker att skicka en ansökan till Migrationsverket tillsammans med information om de villkor som utlovas när det gäller lön och andra anställningsvillkor. Facket har möjlighet att yttra sig över de utlovade villkoren.

När arbetstillståndet väl är beviljat kan arbetsgivaren avtala om helt andra löne- och anställningsvillkor. Oseriösa aktörer har också mycket riktigt satt i system att dels avtala om väsentligt sämre villkor än de som låg till grund för Migrationsverkets positiva beslut. Dessutom är det inte ovanligt att den lön som faktiskt betalas ut till den anställde är ännu lägre. Om han eller hon klagar så väntar utvisning ur landet eftersom uppehållstillståndet är knutet till anställningen. Detta är en oacceptabel ordning som leder till lönedumpning, utnyttjande av människor och osund konkurrens där seriösa företag missgynnas i konkurrensen. Hur ett regelverk för en arbetstagare som träder fram och söker hjälp och därmed inte ska riskera utvisning ska se ut kräver en utredning.

Lagstiftningen är i dag konstruerad för svenska arbetsgivare som ansöker om arbetstillstånd och innehåller inga verktyg för att Migrationsverket ska kunna försäkra sig om seriositeten bakom ett utländskt företags erbjudande, att företagen inte har skatteskulder eller uppvisar andra klandervärda beteenden.

Ett bindande anställningsavtal som en lägstanivå ska finnas. Det innebär att det ska finnas möjlighet för arbetaren att förhandla fram en bättre lön efter hand. Migrationsverket ska ges i uppdrag att följa upp de ansökningar om arbetstillstånd som de beviljar och säkerställa att rätt avtal gäller. Partistyrelsen delar uppfattningen att en kontroll ska ske av att inbetalda skatter och avgifter motsvarar den lön som arbetsgivaren uppgett, men vilken myndighet som ska ha detta ansvar behöver ses över.

Sanktioner mot företag som bryter mot regelverket genom att inte betala den lön eller ge de arbetsvillkor som var förutsättningen för arbetstillståndet ska vara kännbara. Det är inte kongressen som ska ta ställning till den exakta utformningen av straffskalan men andemeningen om tydliga sanktionsmöjligheter i motionen ställer sig partistyrelsen bakom.

I dag finns det nätverk mellan entreprenörer och underleverantörer som är så invecklade att det är svårt att skilja mellan de svarta och vita jobben. Oseriösa underentreprenörer pressar kostnaderna genom att tillämpa för låga löner, inte betala in skatter med mera. En brist i dagens lagstiftning är att en huvudentreprenör inte kan hållas ansvarig för villkoren hos en underentreprenör. Därför behövs en nationell lagstiftning som reglerar huvudentreprenörernas ansvar för att de underentreprenörer och bemanningsföretag de anlitar betalar ut avtalsenliga löner och betalar in skatter, försäkringar och arbetsgivaravgifter. En lag om solidariskt ansvar, i likhet med dem som redan finns i Norge och Tyskland, skulle göra företagen ansvariga för hur deras underleverantörer behandlar arbetstagare som de anlitar.

Partikongressen föreslås besluta:

att bifalla motionerna D278:1, D279:1, D280:1, D281:1, M78:1, M78:2, M78:3, M84:1, M84:2, M85:1, M85:2, M86:1, M86:2, M87:1, M87:2, M87:3, M88:1, M88:2, M88:3, M89:1, M89:2, M91:1, M94:1, M94:5, M95:1, M95:5

D278:1 (Botkyrka arbetarekommun - enskild) att Socialdemokraterna tar principiell ställning mot temporärt medborgarskap

D279:1 (Huddinge arbetarekommun - enskild) att ta principiell ställning mot temporärt medborgarskap

D280:1 (Sundbyberg arbetarekommun) att ta principiell ställning mot temporärt medborgarskap

D281:1 (Upplands Väsby arbetarekommun) att ta principiell ställning mot temporärt medborgarskap

M78:1 (Sollentuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att gifta kvinnors asylskäl beaktas separat

M78:2 (Sollentuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att dessa kvinnor får information om rätten att välja och tilldelas ett kvinnligt juridiskt ombud och en kvinnlig tolk

M78:3 (Sollentuna arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att gifta asylsökande kvinnor intervjuas separat, utan män och barn närvarande

M84:1 (Norra Ölands arbetarekommun) att gifta kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas en separat asylutredning och en möjlighet att lägga fram sitt ärende utan att make eller andra anhöriga är närvarande

M84:2 (Norra Ölands arbetarekommun) att kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas stöd av kvinnligt juridiskt ombud, tolk etc.

M85:1 (Södra Ölands arbetarekommun) att gifta kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas en separat asylutredning och en möjlighet att lägga fram sitt ärende utan att make eller andra anhöriga är närvarande

M85:2 (Södra Ölands arbetarekommun) att kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas stöd av kvinnligt juridiskt ombud, tolk etc.

M86:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att partiet aktivt arbetar för att kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas en separat asylutredning

M86:2 (Hallsbergs arbetarekommun) att partiet aktivt arbetar för att asylsökande kvinnor alltid ska erbjudas stöd av kvinnligt juridiskt ombud/tolk

M87:1 (Borlänge arbetarekommun) att gifta kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas en separat asylutredning

M87:2 (Borlänge arbetarekommun) att kvinnor som rutin, alltid får framföra sitt ärende utan att make eller andra anhöriga är närvarande

M87:3 (Borlänge arbetarekommun) att kvinnor som söker asyl vid behov alltid ska erbjudas stöd av kvinnligt juridiskt ombud, kvinnlig tolk etc.

M88:1 (Avesta arbetarekommun) att gifta kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas en separat asylutredning

M88:2 (Avesta arbetarekommun) att kvinnor som rutin, alltid får framföra sitt ärende utan att make eller andra anhöriga är närvarande

M88:3 (Avesta arbetarekommun) att kvinnor som söker asyl vid behov alltid ska erbjudas stöd av kvinnligt juridiskt ombud, kvinnlig tolk etc.

M89:1 (Mönsterås arbetarekommun) att gifta kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas en separat asylutredning och en möjlighet att lägga fram sitt ärende utan att make eller andra anhöriga är närvarande

M89:2 (Mönsterås arbetarekommun) att kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas stöd av kvinnligt juridiskt ombud, tolk etc.

M91:1 (Södertälje arbetarekommun) att kongressen utreder systemet med ID-kort för nyanlända med PUT och hur man kan förenkla för såväl den enskilde personen som svenska myndigheter

M94:1 (Umeå arbetarekommun - enskild) att SAP verkar för att Migrationsverket får ett utökat uppdrag att säkerställa att anställningsavtal upprättas som är liklydande som det anställningserbjudande som Migrationsverket har behandlat och den fackliga organisationen har yttrat sig över

M94:5 (Umeå arbetarekommun - enskild) att SAP verkar för att huvudentreprenörsansvar införs för de företag som är etablerade i Sverige och som anlitar bemanningsföretag utanför EU/ESS

M95:1 (Skurups arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Migrationsverket får ett utökat uppdrag att säkerställa att anställningsavtal upprättas som är likalydande som det anställningserbjudande som Migrationsverket har behandlat och den fackliga organisationen har yttrat sig över

M95:5 (Skurups arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att huvudentreprenörsansvar införs för de företag som är etablerade i Sverige och som anlitar bemanningsföretag utanför EU/EES

Partikongressen föreslås besluta:

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet: M77:1, M77:2, M80:1, M80:2, M81:1, M81:2, M81:3, M82:2, M83:1, M83:3, M87:4, M88:4, M90:1, M92:1, M92:2,

M92:3, M93:1, M93:2, M93:3, M93:4, M94:2, M94:3, M94:4, M95:2, M95:3, M95:4, M96:1, M97:1, M98:2, M98:3, M98:5, M99:1

- M77:1 (Bergslagens arbetarekommun) att regelverket ses över hos Migrationsverket, när det gäller avvisning av person, som är förälder till barn, som har fått PUT i Sverige
- M77:2 (Bergslagens arbetarekommun) att barnens rätt till båda sina föräldrar efterlevs
- M80:1 (Bergslagens arbetarekommun) att mer resurser - i form av personal - sätts in redan vid den asylsökandes ankomst till Sveriges gräns för att utreda identiteten
- M80:2 (Bergslagens arbetarekommun) att nuvarande ersättningsnivå förblir oförändrad
- M81:1 (Södertälje arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska verka för att en förändring av EBO kommer till stånd där incitament ingår för nyanlända att bosätta sig i kommuner där det finns möjlighet till jobb och bostäder
- M81:2 (Södertälje arbetarekommun) att tiden med rätt till etableringsstöd för en nyanländ förlängs från två år till fem år
- M81:3 (Södertälje arbetarekommun) att anhörig som kommer till Sverige fem år eller mindre efter den nyanlande äger rätt till etableringsstöd enligt etableringsreformen
- M82:2 (Osby arbetarekommun) att i samarbete med socialdemokratiska kommunpolitiker ser över hur en sådan förändring på bästa sätt genomförs samt om eventuella förändringar i systemet, i syfte att ytterligare förbättra kommunernas möjligheter att arbeta med snabb och effektiv integration, kan vara lämpliga
- M83:1 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att partiet verkar för att landets alla kommuner skall ta emot flyktingar/invandrare
- M83:3 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att mottagna flyktingar/invandrare utifrån sina förutsättningar och i samråd med berörda myndigheter förbinder sig acceptera den bosättning som erbjuds under introduktionstiden
- M87:4 (Borlänge arbetarekommun) att svenska Migrationsmyndigheten förbättrar sin land- och genuskompetens, samt förståelse för asylsökande kvinnors situation för att på så sätt stärka rättssäkerheten för kvinnor i asylprocessen
- M88:4 (Avesta arbetarekommun) att svenska Migrationsmyndigheten förbättrar sin land- och genuskompetens, samt förståelse för asylsökande kvinnors situation för att på så sätt stärka rättssäkerheten för kvinnor i asylprocessen
- M90:1 (Hallsbergs arbetarekommun) att våra förtroendevalda riksdagsledamöter ges i uppdrag att aktivt arbeta för att ersättningsnivån till asylsökande familjer förändras och höjs till en rimlig och acceptabel nivå
- M92:1 (Sundsvalls arbetarekommun) att nivåerna på Migrationsverkets dagersättning ses över
- M92:2 (Sundsvalls arbetarekommun) att nivåerna på särskilda bidrag för asylsökande ses över
- M92:3 (Sundsvalls arbetarekommun) att asylsökande inkluderas i Socialdemokraternas kamp mot barnfattigdom
- M93:1 (Stockholms partidistrikt) att verka för att de papperslösas arbete avkriminaliseras
- M93:2 (Stockholms partidistrikt) att de papperslösas barn får lagstadgad rätt till skolgång
- M93:3 (Stockholms partidistrikt) att de papperslösa får rätt till samma sjukvård som svenska medborgare
- M93:4 (Stockholms partidistrikt) att utreda de papperslösas rätt att arbeta i Sverige

M94:2 (Umeå arbetarekommun - enskild) att SAP verkar för att Migrationsverket får ett utökat uppdrag att utföra förhands- och efterkontroller samt kontrollera att skatter och avgifter är inlevererade till berörd myndighet

M94:3 (Umeå arbetarekommun - enskild) att SAP verkar för att företag som missbrukar systemet, eller lämnar missvisande uppgifter med uppsåt eller grov oaktsamhet, ska vidkännas tydliga sanktioner som följer normal rättspraxis med en stegrande straffskala från vitesföreläggande alternativt böter med upp till två års fängelse

M94:4 (Umeå arbetarekommun - enskild) att SAP verkar för att arbetstagare som träder fram och söker hjälp inte ska riskera utvisning

M95:2 (Skurups arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att Migrationsverket får ett utökat uppdrag att utföra förhands- och efterkontroller för att utbetald lön och skatt följer anställningsavtalet

M95:3 (Skurups arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att företag som missbrukar systemet ska vidkännas tydliga sanktioner som följer normal rättspraxis med en stegrande straffskala från vitesföreläggande alternativt böter med upptill två års fängelse

M95:4 (Skurups arbetarekommun) att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare som träder fram och söker hjälp inte ska riskera utvisning

M96:1 (Skurups arbetarekommun) att partiet verkar för att en total översyn görs av utlänningslagen så att mänskliga rättigheter beaktas och barnkonventionen blir lag

M97:1 (Höganäs arbetarekommun) att det skapas ett internationellt solidaritetsorgan som är underställd FN för att möjliggöra att nationer får full ersättning för de kostnader flyktingarnas mottagarländer belastas med

M98:2 (Uppsala arbetarekommun) att Socialdemokraterna ska ta initiativ till en översyn av utlänningslagen (2005:716) när det gäller bestämmelsen om synnerligen ömmande omständigheter (5 kap. 6 § UtlL) för att begreppet humanitära skäl ska återinföras i lagen

M98:3 (Uppsala arbetarekommun) att kravet på en asylsökande att bevisa att hon löper en personlig risk att skadas inte ska gälla om UNHCR förklarar att asylsökande inte bör avvisas till landet i fråga

M98:5 (Uppsala arbetarekommun) att attachéer med särskilt uppdrag att bevaka mänskliga rättigheter ska knytas till Sveriges ambassader i länder där sådana rättigheter åsidosätts

M99:1 (Lindesbergs arbetarekommun) att S ska verka för att Migrationsverket ska ta mycket mer socialt ansvar än idag, genom att bland annat anordna meningsfulla aktiviteter och sysselsättningar för asylsökande

Partikongressen föreslår besluta:

att avslå motionerna M79:1, M82:1, M83:2, M98:4

M79:1 (Eskilstuna arbetarekommun - enskild) att lagstiftningen ändras med syfte att kommun som tar emot ensamkommande flyktingbarn ej kan överlåta eller lägga ut på entreprenad omsorgen kring och inhysning av ensamkommande flyktingbarn till någon vinstdrivande ekonomiskförening, företag eller privat aktör

M82:1 (Osby arbetarekommun) att den socialdemokratiska partikongressen ställer sig bakom en förändring som innebär att ansvaret för mottagande av flyktingar flyttas tillbaka till kommunerna

M83:2 (Linköpings arbetarekommun - enskild) att privata hyresvärdar visar ett solidariskt samhällsansvar och bidrar med sin andel av bostäder till flyktingar/invandrare

M98:4 (Uppsala arbetarekommun) att svår diskriminering och förföljelse av grupper av individer ska införas i utlänningslagen som grund för skyddsbehov i Sverige

MOTION M77

BERGSLAGENS ARBETAREKOMMUN

Barns rätt till båda sina föräldrar

Förra året skrev jag en uppmärksammat motion om asylsökande gifta kvinnors rätt till prövning av deras egna asylskäl. Tror att viss uppryckning har skett i det fallet!

I år har jag siktat in mig på barnens situation i de familjer, där föräldrarna har fått olika beslut pga ovanstående.

Enligt Barnkonventionens artiklar 9, 10 och 18, så har barn under arton år rätt till båda sina föräldrar, om det inte är till skada för dem. I vissa fall behöver ju barn hållas undan från icke-lämpliga föräldrar.

Om en förälder utvisas, medan resten av familjen får PUT, hur ska då barnen få sin rätt till båda sina föräldrar tillgodosedd? I Sverige har vi tillgång till olika sociala media, men det är ju inte självklart i alla länder. Om föräldrarna dessutom har kontaktförbud gentemot varandra av olika skäl, så förenklar det inte barnens möjlighet till kontakt med den utvisade föräldern. Sverige har ratificerat Barnkonventionen. Då gäller det, att vi tillämpar den också!

Partikongressen föreslås besluta:

M77:1 att regelverket ses över hos Migrationsverket, när det gäller avvisning av person, som är förälder till barn, som har fått PUT i Sverige

M77:2 att barnens rätt till båda sina föräldrar efterlevs

Marianne Andersson

Bergslagens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M78

SOLLENTUNA ARBETAREKOMMUN

Beakta gifta kvinnors egna asylskäl

Gifta kvinnors rätt till separat behandling av deras asylskäl, är ur demokratisk och rättvisesynpunkt, en mycket viktig del av asylprocessen. Gifta kvinnor behandlas ofta som ett bihang till sina äkta män. Man tar hänsyn till ensamkommande barn bl.a. Men varför tar man inte gifta kvinnors asylskäl på allvar? Dessa

kvinnor har haft ett eget liv innan de gifte sig. Mycket kan ha drabbat dem som inte deras män känner till. Alla äktenskap är inte enbart av godo för alla dessa kvinnor. En del kvinnor har flytt i äktenskap med en man för att kunna undgå vissa repressalier. Alla asylsökande kvinnor bär på olika upplevelser i form av trauman, våldtäkter, förföljelser och mycket annat elände. Många av just dessa kvinnor har inte fått tillfälle, att ur ett mänskligt och kvinnligt perspektiv berätta allt om sina upplevelser och sin utsatta situation. I vissa patriarkala samhällen, är det ovanligt för kvinnor att göra sin stämma hörd. För de asylsökande kvinnor, vilka av olika skäl inte har berättat sin kompletta historia vid första asylintervjun, blir det oerhört svårt att senare komplettera sitt asylärende. Migrationsverket ifrågasätter, varför dessa kvinnor inte lämnat en fullständig berättelse tidigare. Det kan t.o.m. vara så att mannen har fått lämna en egen version om hustruns situation. Det är inte alltid som dessa män känner till kvinnornas situation och upplevelser. Alla kvinnor berättar inte om vilka övergrepp de utsatts för, i praktiken är det väldigt få som gör det. En del kvinnor blir stumma och paralyserade p.g.a. övergrepp de utsatts för. Faktum är, att en del kvinnor inte vågar tala med manliga tjänstemän. Vissa kvinnor vill inte bli undersökta av manliga läkare. (Alla svenska medborgare använder sig av valmöjligheter, många kvinnor i Sverige väljer en kvinnlig gynekolog istället för en manlig). Det är ingen som ifrågasätter dessa kvinnors val av läkare. I ett demokratiskt samhälle tar man hänsyn till kvinnors olika behov. Kvinnokonventionen är till för att tillvarata kvinnors mänskliga rättigheter.

Partikongressen föreslås besluta:

- M78:1 att Socialdemokraterna verkar för att gifta kvinnors asylskäl beaktas separat
- M78:2 att Socialdemokraterna verkar för att dessa kvinnor får information om rätten att välja och tilldelas ett kvinnligt juridiskt ombud och en kvinnlig tolk
- M78:3 att Socialdemokraterna verkar för att gifta asylsökande kvinnor intervjuas separat, utan män och barn närvarande

Bora Jukovic

Sollentuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M79

ESKILSTUNA ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Ensamkommande flyktingbarn

Alla barn ska ha rätt till att behandlas lika och leva upp i en trygguppväxtmiljö, i alla fall enligt Barnkonventionen. I dagens borgerligt styrda Sverige är denna självklarhet långt ifrån verklighet. En särskilt utsatt barngrupp där denna trygghet naggas i kanten är ensamkommande flyktingar. FN:s barnkonvention fastslår att ensamkommande flyktingbarn har rätt till samma skydd som andra barn. När svenskfödda barn far illa griper sociala myndigheter in och genomför omfattande utredningar. Detta gäller inte alltid för flyktingbarnen vilket FN:s barnrättskommitté har kritiserat Sverige för.

I en undersökning av socialstyrelsens 2012 framkom det att barn på vart femte kritiserat flyktinghem vittnat om att de hade för lite, eller för dålig kontakt med sin gode man eller socialsekreterare. 80 av 115 saknade vårdplaner. 45 av 115 hem hade bristfälliga journaler. Enligt SVT hade en tredjedel av de privata bolag i landet som driver boenden för ensamkommande flyktingbarn år 2010 vinstmarginaler på över 15 procent, några på drygt 30 procent. Denna utveckling måste stoppas. För att säkra alla barns rättighet bör lagstiftningen som reglerar ensamkommande flyktingbarn skrivas om för att barn som handelsvara och vinstdrivande verksamhet upphör.

Alla barn ska ha samma rättigheter. Att barn inte betraktas som fullvärdiga människor i andra sammanhang gör vuxna till ytterst ansvariga för alla barns välbefinnande. Oavsett vilket land man kommer ifrån. Därför måste barnkonventionen göras till svensk lag.

Partikongressen föreslås besluta:

M79:1 att lagstiftningen ändras med syfte att kommun som tar emot ensamkommande flyktingbarn ej kan överlåta eller lägga ut på entreprenad omsorgen kring och inhysning av ensamkommande flyktingbarn till någon vinstdrivande ekonomiskförening, företag eller privat aktör

M79:2 att barnkonventionen görs om till svensk lag

Fredrik Strömqvist

Eskilstuna arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION M80

BERGSLAGENS ARBETAREKOMMUN

Ersättningsnivån för asylsökande

I augusti månad 2012 väcktes frågan om höjd ersättningsnivå för asylsökande. Detta förslag kom från mycket oväntat politiskt håll. Under alla år som jag själv har haft förmånen att arbeta med asylsökande vuxna, så har inte ersättningsnivån varit det största problemet. De, som har klagat på brist på pengar är dem, som har fått avslag på sin ansökan och som ska försöka överleva på enbart matersättning, som är 47 SEK per dag. Barnen får ”full” ersättning oavsett beslut. En del asylsökande barn har alltså mer pengar än föräldern.

Det stora problemet med att bo på förläggning är den långa handläggningstid, som åtgår för Migrationsverkets personal att gå igenom den asylsökandes skäl för att få PUT eller avslag på sin ansökan om uppehållstillstånd. Borde inte resurserna läggas på snabbare handläggning av ärenden?

Redan när den asylsökande registrerar sig vid de olika slussarna, skulle ”agnarna skiljas från vetet”, om uttrycket tillåts. Det finns fingertrycks kontroll! Om fler personer hade kunskap att sköta den eller de apparaterna, så skulle färre släppas in i landet. Då skulle behandlingen av ärenden gå snabbare, eftersom

mer tid då kunde läggas på varje fall. Det finns ju en drömgräns om sex månaders handläggningstid. Den var aktuell 1987! Då var sex månader till beslut en lång tid. Nu vore det en dröm för de flesta.

Att sitta på en förläggning på orter med många lediga lägenheter i ett ovisst antal år är inte bra för psyket för den enskilde. Hyresvärdar, skolor och enskilda affärsägare gnuggar däremot händerna. Att svenskundervisningen har begränsats är en annan fråga. Där gnuggar alla tolkar händerna.

För alla asylsökande utan giltiga identitetshandlingar bör DNA-prover tas. I nuläget lär drygt tjugotusen irakiska pass med köpta identiteter finnas i omlopp bara här i Sverige.

Partikongressen föreslås besluta:

M80:1 att mer resurser - i form av personal - sätts in redan vid den asylsökandes ankomst till Sveriges gräns för att utreda identiteten

M80:2 att nuvarande ersättningsnivå förblir oförändrad

Marianne Andersson

Bergslagens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M81

SÖDERTÄLJE ARBETAREKOMMUN

Etablering för nyanlända

Etableringsreformen trädde i kraft i december 2010. Syftet är att den nyanlända snabbt ska lära sig svenska, komma i arbete och klara sin egen försörjning.

Skola, sfi och praktisk hjälp vid bosättning ansvarar kommunen för. Arbetsförmedlingen ansvarar för samordnande insatser, etableringssamtal, vård, bostad och kunskaper om Sverige.

Efter två år ska den nyanlända stå på egna ben. Anhöriga som kommer efter att de två åren för den nyanlända passerat får inget etableringsstöd.

I Sverige råder EBO som innebär att nyanlända kan välja att bosätta sig i vilken kommun man vill. Tanken är god men i verkligheten innebär det att ett fåtal av Sveriges kommuner står för stora delar av landets hela flyktigmottagning, utan avtal och ersättning från staten.

Det är inte rimligt. En genomgång av etableringsreformen visar att resultatet verkar bli att knappt en femtedel av de nyanlända har någon form av egen försörjning efter två år i Sverige. Det betyder att resten av de vuxna uppbär försörjningsstöd. Regeringen har själv räknat ut att mediantiden mellan beviljat uppehållstillstånd och ett arbete är sju år.

I en kommun med ca femhundra vuxna nyanlända under ett år innebär det ca 300 nya människor i försörjningsstöd.

Detta är inte en bra lösning för den enskilda människans start på ett nytt liv i ett nytt land och inte för en kommun dit många nyanlända söker sig på grund av att anhöriga eller bekanta redan bor där.

Partikongressen föreslås besluta:

- M81:1 att Socialdemokraterna ska verka för att en förändring av EBO kommer till stånd där incitament ingår för nyanlända att bosätta sig i kommuner där det finns möjlighet till jobb och bostäder
- M81:2 att tiden med rätt till etableringsstöd för en nyanländ förlängs från två år till fem år
- M81:3 att anhörig som kommer till Sverige fem år eller mindre efter den nyanlände äger rätt till etableringsstöd enligt etableringsreformen

Södertälje arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M82

OSBY ARBETAREKOMMUN

Flyktingmottagande

De svenska kommunernas förutsättningar vid mottagande av flyktingar har under den senaste mandatperioden förändrats. Tidigare reglerades detta genom avtal mellan kommunerna och Migrationsverket, kommunerna mottog under de tre första åren ekonomisk ersättning för att arbeta med integration.

Genom den sk etableringsreformen har ansvaret för mottagandet lagt över på Arbetsförmedlingen samtidigt, som tiden för etablering minskades från tre till två år. Detta har inte resulterat i den tydligare koppling till arbetsmarknaden som regeringen motiverade reformen med. Fler har inte kommit i arbete men kommunerna står fortfarande för alla kostnader för flyktingmottagande, då de första två åren passerat.

Tidigare fanns ett klart och tydligt incitament för kommunerna att arbeta aktivt med integrering och SFI under de tre första åren då det finns ett samband mellan en hög rad av etablering på arbetsmarknaden och kostnaderna för försörjningsstöd. Detta incitament är dock något som Arbetsförmedlingen saknar.

När regeringen låter resurser som kan minska kostnaderna i kommunerna ta en annan väg, via en statlig myndighet, försvagas den tydliga kopplingen mellan att arbeta för en snabb och effektiv integration för att slippa senare kostnader. När Arbetsförmedlingen inte lyckas med sitt uppdrag får kommunerna fortfarande bära kostnaderna, vilket på kort sikt riskerar att försämra kommunernas ekonomi.

På lång sikt riskerar detta dock att påverkar viljan till ett solidariskt mottagande från kommunerna, vilket naturligtvis är värre.

Partikongressen föreslås besluta:

- M82:1 att den socialdemokratiska partikongressen ställer sig bakom en förändring som innebär att ansvaret för mottagande av flyktingar flyttas tillbaka till kommunerna
- M82:2 att i samarbete med socialdemokratiska kommunpolitiker ser över hur en sådan förändring på bästa sätt genomförs samt om eventuella förändringar i systemet, i syfte att ytterligare

förbättra kommunernas möjligheter att arbeta med snabb och effektiv integration, kan vara lämpliga

Marika Bjerstedt Hansen

Osby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M83

LINKÖPINGS ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

För ett solidariskt flyktingmottagande i hela Sverige

Sverige är bland de länder som tillämpar en generös flyktingpolitik både när det gäller andel mottagna och insatser som underlättar integration, målet har alltid varit att tillhandahålla de förutsättningar som underlättar för alla att komma in i samhället så snabbt som möjligt. Men målen är långt ifrån uppfyllda och det krävs förbättringar för att nå ett bättre resultat.

Flyktingmottagandet, som det är nu, är i praktiken koncentrerad till ett antal bostadsområden i ett antal av landets kommuner, nyanlända kan, med hjälp av lagen om eget boende, själva välja var de bosätter sig under tiden de väntar på ett avgörande från migrationsverket, det är då naturligt att man väljer bo hos Släktingar/landsmän som redan bor i invandrartäta områden. Då den enskilde fått tillstånd att stanna i landet förbli bosättningen kvar i det valde egna boendet, detta leder till allt högre koncentration av flyktingar/invandrare i dessa bostadsområden. Resultatet är den numera välkända bostadssegregationen som för de enskilda innebär bl.a. trångboddhet, sämre förutsättningar för språkinläring, sämre förutsättning för självförsörjning, större barngrupper i skolorna och psykosociala problem. Och för samhället i stort innebär det: spänningar mellan olika grupper och negativa attityder bland befolkningen och samhällsekonomiska följder. Oroligheter av olika slag, hög arbetslöshet, tilltagande negativa beteenden bland ungdomar i dessa områden vittnar om detta, de tecken på sådana oroligheter som numera bevitnas i vissa stadsdelar i landet har inte fått samma proportioner som man ser i andra europeiska storstäder, men om politiken inte ändrar inriktning och satsar mera på förebyggande insatser är vi snart där.

Flyktingmottagandet är ett nationellt åtagande och förutsätter ett solidariskt samhällsansvar som innebär att HELA SVERIGE skall vara engagerad i och bidra till, landets alla kommuner, och så väl den offentliga sektorn som den privata måste ta sin del av ansvaret i flyktingmottagandet. Människor som är på flykt och söker hjälp och skydd skall utifrån sina förutsättningar och i samråd med berörda myndigheter acceptera det boende som erbjuds och åta sig de förpliktelser de blir ålagda för att komma in i samhället, en lyckad integration är en process som förutsätter ett ömsesidigt ansvarstagande, brister den ena parten misslyckas hela processen.

Att allmännyttan står för huvuddelen av bostadsförsörjning åt flyktingar är inte rimligt och inte hållbart i längden, de privata bostadsbolagen skall därför bidra med försörjningen av bostäder till flyktingar.

Partikongressen föreslås besluta:

- M83:1 att partiet verkar för att landets alla kommuner skall ta emot flyktingar/invandrare
- M83:2 att privata hyresvärdar visar ett solidariskt samhällsansvar och bidrar med sin andel av bostäder till flyktingar/invandrare
- M83:3 att mottagna flyktingar/invandrare utifrån sina förutsättningar och i samråd med berörda myndigheter förbinder sig acceptera den bosättning som erbjuds under introduktionstiden

Almaz Abdulla

Linköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION M84

NORRA ÖLANDS ARBETAREKOMMUN

Gift kvinnas rätt till egna asylskäl

Det finns en rad problem som försvårar asyl- och integrationsprocessen för kvinnor. Ett sådant problem är att asylsökande kvinnor inte alltid – trots att regelverket stadgar individuell prövning - får en separat asylutredning med möjlighet att lägga fram sina egna asylskäl, utan att en make eller annan anhörig är med. Förutsättningarna för en god utredning av asylskälen kan också undergrävas genom att den asylsökande kvinnan inte erbjuds juridiskt ombud, tolk etc. som är kvinna. Att en asylsökande kvinna får tillgång till en kvinnlig tolk och ett kvinnligt juridiskt ombud kan vara särskilt viktigt när asylskälen är relaterade till hederskultur eller består i sexuella övergrepp. Kvinnor kan överhuvudtaget ha upplevelser och erfarenheter, av betydelse för asylprocessen, som de inte självklart vill att make eller andra anhöriga ska känna till. För dem, som inte har berättat sin historia vid den första intervjun av olika skäl, kan det vara oerhört svårt att senare komplettera sitt ärende. Då ifrågasätts varför de inte sagt något tidigare. Mannen har kanske fått ge sin version och sin syn på hur hustrun har haft det.

Partikongressen föreslås besluta:

- M84:1 att gifta kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas en separat asylutredning och en möjlighet att lägga fram sitt ärende utan att make eller andra anhöriga är närvarande
- M84:2 att kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas stöd av kvinnligt juridiskt ombud, tolk etc.

Röda Bönor – S-kvinnor i Borgholms kommun

Norra Ölands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M85

SÖDRA ÖLANDS ARBETAREKOMMUN

Gift kvinnas rätt till egna asylskäl

Det finns en rad problem som försvårar asyl- och integrationsprocessen för kvinnor. Ett sådant problem är att asylsökande kvinnor inte alltid – trots att regelverket stadgar individuell prövning - får en separat asylutredning med möjlighet att lägga fram sina egna asylskäl, utan att en make eller annan anhörig är med. Förutsättningarna för en god utredning av asylskälen kan också undergrävas genom att den asylsökande kvinnan inte erbjuds juridiskt ombud, tolk etc. som är kvinna. Att en asylsökande kvinna får tillgång till en kvinnlig tolk och ett kvinnligt juridiskt ombud kan vara särskilt viktigt när asylskälen är relaterade till hederskultur eller består i sexuella övergrepp. Kvinnor kan överhuvudtaget ha upplevelser och erfarenheter, av betydelse för asylprocessen, som de inte självklart vill att make eller andra anhöriga ska känna till. För dem, som inte har berättat sin historia vid den första intervjun av olika skäl, kan det vara oerhört svårt att senare komplettera sitt ärende. Då ifrågasätts varför de inte sagt något tidigare. Mannen har kanske fått ge sin version och sin syn på hur hustrun har haft det.

Partikongressen föreslås besluta:

- M85:1 att gifta kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas en separat asylutredning och en möjlighet att lägga fram sitt ärende utan att make eller andra anhöriga är närvarande
- M85:2 att kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas stöd av kvinnligt juridiskt ombud, tolk etc.

Anna Hedh

Södra Ölands arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M86

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN

Gift kvinnas rätt till egna asylskäl

Det finns en rad problem som försvårar asylprocessen för många kvinnor. Ett sådant problem är att asylsökande kvinnor inte alltid, trots att regelverket stadgar en individuell prövning, får en separat asylutredning med möjlighet att lägga fram egna asylskäl, utan att make eller annan närstående är med.

Förutsättningarna för en god och rättssäker utredning av kvinnans asylskäl undergrävs genom att

- den asylsökande kvinnan inte erbjuds ombud/tolk som är kvinna
- den asylsökande kvinnan inte får tillgång till kvinnlig tolk, kvinnligt ombud, eftersom det är avgörande för om kvinnan ska våga berätta om upplevelser och erfarenheter som hon inte vill att andra ska känna till.

Exempel på asylskäl kan vara relaterade till hederskultur eller sexuella kränkningar/övergrepp.

Partikongressen föreslås besluta:

- M86:1 att partiet aktivt arbetar för att kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas en separat asylutredning
- M86:2 att partiet aktivt arbetar för att asylsökande kvinnor alltid ska erbjudas stöd av kvinnligt juridiskt ombud/tolk

Gunnel Hedström och Siv Palmgren

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M87

BORLÄNGE ARBETAREKOMMUN

Gift kvinnas rätt till egna asylskäl

Att värna om möjligheten för flyende människor att söka en fristad i Sverige är en viktig del i arbetet för de mänskliga rättigheterna.

Sverige har skrivit under FN:s flyktingkonvention. Det betyder bl.a. att Sverige ska pröva varje persons ansökan om asyl individuellt. Att varje persons asylskäl får en individuell bedömning står i regelverket.

Individuell bedömning är inte alltid samma sak som att enskilt få berätta om sina asylskäl utan att make eller annan anhörig är med.

Att få en separat asylutredning med möjlighet att lägga egna asylskäl, utan att en make eller annan anhörig är med bör vara en självklar rutin.

Dessutom ska den asylsökande kvinnan få tillgång till en kvinnligt juridiskt ombud och kvinnlig tolk. Detta för att säkerställa att de upplevelser och erfarenheter som är av betydelse för asylprocessen kommer fram vid första intervju tillfället.

För dem, som inte har berättat sin historia vid den första intervjun av olika skäl, kan det vara oerhört svårt att senare komplettera sitt ärende. Då ifrågasätts varför de inte sagt något tidigare. Mannen har kanske fått ge sin version och sin syn på hur hustrun har haft det.

Det är också viktigt att de anställda på migrationsmyndigheten har aktuell och gedigen land- och genuskompetens. För att på så sätt stärka rättssäkerheten för kvinnor i asylprocessen.

Partikongressen föreslås besluta:

- M87:1 att gifta kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas en separat asylutredning
- M87:2 att kvinnor som rutin, alltid får framföra sitt ärende utan att make eller andra anhöriga är närvarande
- M87:3 att kvinnor som söker asyl vid behov alltid ska erbjudas stöd av kvinnligt juridiskt ombud, kvinnlig tolk etc.

M87:4 att svenska Migrationsmyndigheten förbättrar sin land- och genuskompetens, samt förståelse för asylsökande kvinnors situation för att på så sätt stärka rättssäkerheten för kvinnor i asylprocessen

Yvonne Karlén

Borlänge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M88

AVESTA ARBETAREKOMMUN

Gift kvinnas rätt till egna asylskäl

Att värna om möjligheten för flyende människor att söka en fristad i Sverige är en viktig del i arbetet för de mänskliga rättigheterna.

Sverige har skrivit under FN:s flyktingkonvention. Det betyder bl.a. att Sverige ska pröva varje persons ansökan om asyl individuellt. Att varje persons asylskäl får en individuell bedömning står i regelverket.

Individuell bedömning är inte alltid samma sak som att enskilt få berätta om sina asylskäl utan att make eller annan anhörig är med

Att få en separat asylutredning med möjlighet att lägga egna asylskäl, utan att en make eller annan anhörig är med bör vara en självklar rutin.

Dessutom ska den asylsökande kvinnan få tillgång till en kvinnligt juridiskt ombud och kvinnlig tolk. Detta för att säkerställa att de upplevelser och erfarenheter som är av betydelse för asylprocessen kommer fram vid första intervju tillfället.

För dem, som inte har berättat sin historia vid den första intervjun av olika skäl, kan det vara oerhört svårt att senare komplettera sitt ärende. Då ifrågasätts varför de inte sagt något tidigare. Mannen har kanske fått ge sin version och sin syn på hur hustrun har haft det.

Det är också viktigt att de anställda på migrationsmyndigheten har aktuell och gedigen land- och genuskompetens. För att på så sätt stärka rättssäkerheten för kvinnor i asylprocessen.

Partikongressen föreslås besluta:

M88:1 att gifta kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas en separat asylutredning

M88:2 att kvinnor som rutin, alltid får framföra sitt ärende utan att make eller andra anhöriga är närvarande

M88:3 att kvinnor som söker asyl vid behov alltid ska erbjudas stöd av kvinnligt juridiskt ombud, kvinnlig tolk etc.

M88:4 att svenska Migrationsmyndigheten förbättrar sin land- och genuskompetens, samt förståelse för asylsökande kvinnors situation för att på så sätt stärka rättssäkerheten för kvinnor i asylprocessen

Anita Tärneborg

Avesta arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M89

MÖNSTERÅS ARBETAREKOMMUN

Gift kvinnas rätt till egna asylskäl

Det finns en rad problem som försvårar asyl- och integrationsprocessen för kvinnor. Ett sådant problem är att asylsökande kvinnor inte alltid – trots att regelverket stadgar individuell prövning – får en separat asylutredning med möjlighet att lägga fram sina egna asylskäl, utan att en make eller annan anhörig är med.

Förutsättningarna för en god utredning av asylskälen kan också undergrävas genom att den asylsökande kvinnan inte erbjuds juridiskt ombud, tolk etc. som är kvinna. Att en asylsökande kvinna får tillgång till en kvinnlig tolk och ett kvinnligt juridiskt ombud kan vara särskilt viktigt när asylskälen är relaterade till hederskultur eller består i sexuella övergrepp. Kvinnor kan överhuvudtaget ha upplevelser och erfarenheter, av betydelse för asylprocessen, som de inte självklart vill att make eller andra anhöriga ska känna till.

För dem, som inte har berättat sin historia vid den första intervju av olika skäl, kan det vara oerhört svårt att senare komplettera sitt ärende. Då ifrågasätts varför de inte sagt något tidigare. Mannen har kanske fått ge sin version och sin syn på hur hustrun har haft det.

Partikongressen föreslås besluta:

- M89:1 att gifta kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas en separat asylutredning och en möjlighet att lägga fram sitt ärende utan att make eller andra anhöriga är närvarande
- M89:2 att kvinnor som söker asyl alltid ska erbjudas stöd av kvinnligt juridiskt ombud, tolk etc.

Ewa Klase

Mönsterås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M90

HALLSBERGS ARBETAREKOMMUN

Höj asylsökandes ersättning

Asylsökandes ersättning är skamligt låg! För en asylsökande tvåbarnsfamilj uppgår ersättningsnivån till hälften av riksnormen för försörjningsstöd. Nivån för ersättning till asylsökande har inte förändrats sedan 1994! Trots att prisindex under samma tid ökat med nästan 26 %.

För familjer med mer än två barn lämnas dessutom endast hel dagersättning för de två äldsta barnen. För vart och ett av de yngre barnen får man hälften av den ersättning som man får för de två äldre barnen!

Sverige har ett ansvar att behandla asylsökande barn på samma sätt som barn bosatta i landet. Det gäller för skolgång och sjukvård. Men flerfamiljstillägg saknas helt för asylsökande familjer. I dessa tider med en ökad barnfattigdom går det inte att bortse från att asylsökande barn lever under helt andra villkor än jämnåriga!

Partikongressen föreslår besluta:

M90:1 att våra förtroendevalda riksdagsledamöter ges i uppdrag att aktivt arbeta för att ersättningsnivån till asylsökande familjer förändras och höjs till en rimlig och acceptabel nivå

Gunnel Hedström och Ingrid Svedlund

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M91

SÖDERTÄLJE ARBETAREKOMMUN

ID-kort till nyanlända som beviljats permanent uppehållstillstånd

Att som nyanländ i Sverige få ett helt vanligt ID-kort är inte lätt, trots att man beviljats permanent uppehållstillstånd (PUT) och i vissa fall även svenskt medborgarskap.

Migrationsverkets identifikationsprocess är både lång och omständlig, men har man en gång genomgått denna process borde svenska myndigheter kunna känna sig säkra på en persons identitet.

Efter beslut om uppehållstillstånd följer nästa steg i livet för den nyanlände: att komma in i det svenska samhället genom att börja jobba, lära sig språket etc. En stor förutsättning för ett normalt liv i Sverige är bl.a. ett bankkonto, och förutsättningen för det är ett ID-kort, som numera utfärdas av polisen.

För att som nyanländ i Sverige med PUT, och ibland även svenskt medborgarskap, krävs då ett vittne vid besöket hos polisen; ett vittne som ska intyga att den som söker ID-kortet verkligen är den han/hon utger sig för att vara. Det vittne som godkänns av polismyndigheten är make/maka, sambo eller egna barn; är man ensamstående utan barn är det oerhört svårt att få ansökan om ID-kort beviljad.

Hur många gånger ska man behöva intyga sin identitet? Så fort man bedömts ha styrkt sin identitet och beviljats PUT ska det inte behövas fler intyganden om vem man är. Har man under en lång period haft kontakt med en myndighet som ifrågasätter personers identitet, kan det upplevas som oerhört förnedrande att bli ifrågasatt ytterligare.

Motionären anser därför att en nyanländ med PUT per automatik och omedelbart i anslutning till PUT-beslutet ska erhålla ett för banker och andra myndigheter giltigt ID-kort.

Partikongressen föreslås besluta:

M91:1 att kongressen utreder systemet med ID-kort för nyanlända med PUT och hur man kan förenkla för såväl den enskilde personen som svenska myndigheter

Lotta Friström

Södertälje arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M92

SUNDSVALLS ARBETAREKOMMUN

Inkludera asylsökande i kampen mot barnfattigdom

Socialdemokraterna har de senaste åren kunnat stoltsera med att ha varit i täten i kampen mot barnfattigdom. Många familjer som drabbats av regeringens orättvisa politik har säkerligen känt att Socialdemokraterna varit det parti som kunnat företräda dem. En grupp har emellertid stått utanför i kampen mot barnfattigdomen – de asylsökande. Asylsökande utan inkomster och utan egna medel får idag en dagersättning utbetalad av Migrationsverket (de har ej rätt att erhålla försörjningsstöd från kommunen).

Maxnivåerna på dagersättningen är följande:

- 71 kr/dag för vuxna ensamstående
- 61 kr/dag och person för vuxna som delar hushåll
- 37 kr/dag för barn upp till 3 år
- 43 kr/dag för barn 4-10 år
- 50 kr/dag för barn 11-17 år

(siffrorna hämtade från Migrationsverkets hemsida). Ersättningen är lägre för familjer som bor på förläggningar där mat ingår samt för familjer med fler än två barn.

Nivåerna på dagersättningen (som inte förändrats sedan 1994) är långt under Socialstyrelsens riksnorm för försörjningsstöd. Utöver dagersättningen kan asylsökande ansöka om särskilda bidrag för bland annat spädbarnsutrustning och glasögon. Dock är ersättningarna låga och täcker oftast bara en liten del av den totala utgiften för dessa ändamål.

Inget parti driver idag frågan om att förbättra de ekonomiska villkoren för asylsökande. Socialdemokraterna har därigenom en unik möjlighet att synliggöra asylsökandes levnadsvillkor.

Partikongressen föreslås besluta:

M92:1 att nivåerna på Migrationsverkets dagersättning ses över

M92:2 att nivåerna på särskilda bidrag för asylsökande ses över

M92:3 att asylsökande inkluderas i Socialdemokraternas kamp mot barnfattigdom

Jan Lahti

Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M93

STOCKHOLMS PARTIDISTRIKT

Lika värde och lika rätt för de papperslösa

Inför den förra LO-kongressen 2008 genomförde Fastighetsanställdas Förbund ett omfattande projekt för att belysa de papperslösas situation på arbetsplatserna med koncentrationen lagd till den privata städbranschen. Detta projekt rönt stor massmedial uppmärksamhet.

I direkt följd av projektet samlades ett antal fackliga kamrater från flera LO-förbund såsom SEKO, Handels, Hotell och Restaurang och Fastighets för att lyfta olika praktiska vägar att gå vidare. Ytterligare fackföreningar inbjöds och gruppen fick på så vis representation från de tre huvudorganisationerna LO, TCO, SACO. I början av september 2008 öppnades det helt unika Fackligt Center För Papperslösa (FCFP) i närvaro av ordföranden för LO och TCO.

En styrelse bildades med ledamöter från fackföreningar inom LO, TCO, SACO. En sådan styrelse har aldrig tidigare svensk fackföreningsrörelse kunnat presentera.

Under de tre år FCFP haft sin verksamhet igång har ca 250 papperslösa varit på besök. Mest män men i mindre utsträckning också kvinnor och familjer i mycket svåra livssituationer. De papperslösa vi träffat kommer från olika afrikanska länder, sydamerikanska länder, f d sovjetrepubliker och Bangladesh. De frågor vi fått berör hemska orättvisor på arbetsplatserna, främst lönerna men också arbetstiderna, arbetsmiljön och asylfrågor och möjligheter att söka arbetstillstånd.

Vårt motto är: Det är kollektivavtalen som gäller och som skall följas och det skall vara ordning och reda på arbetsmarknaden! Bort med alla svartjobb!

Det fackliga Centret har haft öppet för besök varje måndag. Fram till sista december 2011 har FCFP varit unik mötes- och informationsplats ungefär 150 måndagar. Denna enorma frekvens talar sitt eget språk.

Vi har utbildningar för de fackligt aktiva som ska bemanna Centret och vi har goda kontakter med andra organisationer och nätverk som likt oss har papperslösa som målgrupp för sin verksamhet.

Fastighetsanställdas Förbund och Livsmedelsarbetareförbundet Hotell- och Restaurang; Byggnads med flera organiserar de papperslösa arbetstagarna.

Vi vet att värden för de papperslösa är usel och att deras barn inte självklart får gå i skolan. Dessutom är alltjämt de papperslösas yrkesarbete kriminaliserat. Att blunda för verkligheten är ingen bra lösning, dom lever här dom arbetar här. Så länge som de papperslösa finns i landet måste vi stå upp för principen om människors lika värde och lika rätt. Detta får inte bara vara vi gör med ”läpparnas bekännelse” utan i praktisk handling. Det är därför vår förbannade skyldighet att ställa upp för våra värdegrunder om det solidariska samhället. Grundat på en politik om jämlikhet, rättvisa och människor lika värde och lika rätt.

Partikongressen föreslår besluta:

M93:1 att verka för att de papperslösas arbete avkriminaliseras

M93:2 att de papperslösas barn får lagstadgad rätt till skolgång

M93:3 att de papperslösa får rätt till samma sjukvård som svenska medborgare
M93:4 att utreda de papperslösas rätt att arbeta i Sverige

Fastighetspersonalens s-förening
Stockholms partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M94

UMEÅ ARBETAREKOMMUN (ENSKILD)

Migrerande arbetskraft

Den 15 december 2008 infördes nuvarande regelverk angående migrerande arbetskraft från tredje land. Redan när den borgerliga regeringen förändrade reglerna varnade bland annat LO för att regelverket skulle möjliggöra för arbetsgivaren att utnyttja migrerande arbetskraft på ett hänsynslöst sätt.

Vid Hotell och Restaurangfackets (HRF) undersökning och kampanj som genomfördes år 2010 på företag där Migrationsverket beviljat arbetstillstånd visade det sig att närmare 80 procent bröt mot gällande kollektivavtal. HRF har påvisat att den migrerande arbetskraften utnyttjas på ett hänsynslöst sätt. Det var främst frågor som berörde lönedumpning, bristfälliga anställningsbevis och uteblivna eller undermåliga lönespecifikationer.

Mönstret går igen även inom byggbranschen. På ett antal företag fanns inte de anställda anträffbara och ingen på arbetsplatsen kände till att personerna arbetade på företaget. Det indikerar även att det kan förekomma trafficking inom sektorn.

Lagstiftningen och myndighetsutövningen i ett rättssamhälle ska normalt skydda den svagare parten och säkerställa att arbetsgivaren fullgör sina skyldigheter mot i detta fall arbetstagaren. Företag som har sitt säte i Sverige och bedriver verksamhet i landet omfattas av svensk lag och därmed även av gällande skatte- och arbetsmarknadslagstiftning.

Arbetsgivarens skyldigheter gentemot arbetstagaren fastställs i gällande lagregler föreskrifter och rättspraxis. Det innebär också att arbetsgivaren har skyldighet att följa aktuella regelverk.

Det blir allt vanligare med olika former av entreprenadkedjor i olika branscher och längden på dessa kedjor tycks enbart öka. Flera nivåer av underentreprenörer ökar risken för att det uppstår problem, både för de anställda och för samhället. För de anställda är det inte ovanligt att det uppstår problem med exempelvis utbetalning av intjänad lön till arbetstagare som är i slutet av en lång underentreprenadskedja.

För samhället kan det innebära att skatt samt sociala avgifter undanhålls staten. Därav måste ett system med solidariskt ansvar följaktligen införas för de företag som är etablerade i Sverige och som anlitar bemanningsföretag utanför EU/EES, där det etablerade företaget kan göras solidarisk ansvarig för utgivande av löner, inbetalning av försäkringar, erläggande av sociala avgifter och skatter.

Med nuvarande lagstiftning och regelverk som berör migrerande arbetskraft sätts stora delar av denna lagstiftning ur spel genom så kallat ”moment 22” alltså att den som behöver hjälp och signalerar om att få hjälp är den som blir straffad. I många fall dubbelt upp. I praktiken förlorar de som påtalar brister och

hävdar sina rättigheter sitt arbete. Samtidigt som de förlorar sitt arbete påbörjas nedräkningen av uppehållstillståndet, som normalt löper ut efter tre månaders arbetslöshet. En sådan dubbel bestraffning är inte rimlig i ett rättssamhälle.

Tyvärr framgår det också att uppdelningen mellan myndigheternas ansvarsområden i arbetslivet omöjliggör helhetsbedömning och skapar godtycke samtidigt som ingen myndighet påtar sig ett ansvar för att regelverket efterlevs på ett tillfredsställande sätt. Därför krävs det tydligare regler och en stringens i lagstiftningen för att undvika krockar i mellan olika rättsordningar i detta fall arbetsrätten, förvaltningsrätten och brottslagstiftningen.

Det förslag jag vill ställa bygger på tre delar.

- Myndighetsutövning med utökad rätt kontrollera företag och arbetsgivare.
- Arbetsgivarens ansvar att lämna riktiga uppgifter.
- Stärka arbetstagarens rätt att hävda sina rättigheter.

Migrationsverket ska erhålla ett tydligt uppdrag att inte bara fatta beslut utan också att följa upp de beslut som fattas. Det innebär att Migrationsverket ska erhålla utökad uppdrag/bemyndigande att vitesförelägga den arbetsgivare som inkommer med oriktiga och vilseledande uppgifter till myndigheten vad gäller anställningens omfattning, innehåll och arbetsplatsen/företaget.

Migrationsverket ska också erhålla ett utökad och direkt uppdrag och ska ansvara för att utföra förhandskontroller av arbetsgivarens handel ochandel innan arbetstillstånd utfärdas.

När en arbetsgivare anställer en person som beviljats uppehållstillstånd ska Migrationsverket säkerställa att anställningsavtal upprättas som är liklydande som det anställningserbjudande som Migrationsverket har behandlat och den fackliga organisationen har yttrat sig över. Arbetsgivaren försäkrar att uppgifterna i anställningserbjudandet sedermera motsvarar det som stadgas i anställningsavtalet till myndigheten under straffansvar.

Arbetsgivaren ska också vid anmaning från Migrationsverket omedelbart inkomma med all information som berör aktuell anställning, anställningsavtal, skattekonto och i förekommande fall kollektivavtalade försäkringar. Är företaget bundet av kollektivavtal ska arbetsgivaren förbinda sig att tillämpa kollektivavtalets regler och i förekommande fall även lokala överenskommelser som är träffade mellan parterna. Missbruk av systemet måste vara kopplat till tydliga sanktionssystem mot företagen som bryter mot regelverket enligt normal rättspraxis med en stegrande straffskala från vitesföreläggande alternativt böter med upptill två års fängelse.

Arbetstagare som träder fram och söker hjälp ska inte riskera utvisning. Istället ska de garanteras att stanna den tid som det ursprungliga uppehållstillståndet och arbetstillståndet löper och ges möjlighet att söka nytt arbete.

Partikongressen föreslår besluta:

- M94:1 att SAP verkar för att Migrationsverket får ett utökad uppdrag att säkerställa att anställningsavtal upprättas som är liklydande som det anställningserbjudande som Migrationsverket har behandlat och den fackliga organisationen har yttrat sig över
- M94:2 att SAP verkar för att Migrationsverket får ett utökad uppdrag att utföra förhands- och efterkontroller samt kontrollera att skatter och avgifter är inlevererade till berörd myndighet

- M94:3 att SAP verkar för att företag som missbrukar systemet, eller lämnar missvisande uppgifter med uppsåt eller grov oaktsamhet, ska vidkännas tydliga sanktioner som följer normal rättspraxis med en stegrande straffskala från vitesföreläggande alternativt böter med upp till två års fängelse
- M94:4 att SAP verkar för att arbetstagare som träder fram och söker hjälp inte ska riskera utvisning
- M94:5 att SAP verkar för att huvudentreprenörsansvar införs för de företag som är etablerade i Sverige och som anlitar bemanningsföretag utanför EU/ESS

Alejandro Caviedes

Umeå arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

MOTION M95

SKURUPS ARBETAREKOMMUN

Migrerande arbetskraft

Den 15 december 2008 infördes nuvarande regelverk som angående migrerande arbetskraft från tredje land.

Redan när den borgerliga regeringen förändrade reglerna varnade bland annat LO för att regelverket skulle möjliggöra för arbetsgivaren att utnyttja migrerande arbetskraft på ett hänsynslöst sätt.

Vid HRFs undersökning och kampanj som genomfördes år 2010 på företag där Migrationsverket beviljat arbetstillstånd visade det sig att närmare 80 procent bröt mot gällande kollektivavtal. Hotell och restaurangfacket (HRF) har påvisat att den migrerande arbetskraften utnyttjas på ett hänsynslöst sätt. Det var främst frågor berörde lönedumpning, bristfälliga anställningsbevis och uteblivna eller undermåliga lönespecifikationer. Mönstret går igen även inom Byggbranschen. På ett antal företag fanns inte de anställda anträffbara och ingen på arbetsplatsen kände till att personerna arbetade på företaget. Det indikerar även att det kan förekomma trafficking inom sektorn.

Lagstiftningen och myndighetsutövningen i ett rättssamhälle skall normalt skydda den svagare parten och säkerställa att arbetsgivaren fullgör sina skyldigheter mot i detta fall arbetstagaren. Företag som har sitt säte Sverige och bedriver verksamhet i landet omfattas av svensk lag och därmed även av gällande skatte- och arbetsmarknadslagstiftning. Arbetsgivarens skyldigheter gentemot arbetstagaren fastställs i gällande lagregler föreskrifter och rättspraxis. Det innebär också att arbetsgivaren har skyldighet att följa aktuella regelverk.

Det blir allt vanligare med olika former av entreprenadkedjor i olika branscher och längden på dessa kedjor tycks enbart öka. Flera nivåer av underentreprenörer ökar risken för att det uppstår problem – både för de anställda och för samhället. För de anställda är det inte ovanligt att det uppstår problem med exempelvis utbetalning av intjänad lön till arbetstagare som är i slutet av en lång underentreprenadskedja. För samhället kan det innebära att skatt samt sociala avgifter undanhålls staten.

Därför måste ett system med solidaransvar följaktligen införas för de företag som är etablerade i Sverige och som anlitar bemanningsföretag utanför EU/EES, där det etablerade företaget kan göras solidarisk ansvarig för utgivande av löner, inbetalning av försäkringar, erläggande av sociala avgifter och skatter.

Inom arbetsrätten är avtalsförhållandet mellan arbetsgivaren och arbetstagen det vill säga anställningsavtalet en ytterst väsentlig del. Anställningsavtal ingås av de individuella parter som sluter det, men avtalet får även sitt innehåll från annat håll, t.ex. från kollektivavtal och lagregler.

Trots att anställningsavtal i regel är tämligen kortfattade och formaliabetonade till sin utformning medför de långtgående förpliktelser för inblandade parter. I den arbetsrättsliga doktrinen har man poängterat att anställningsavtalet ”inte enbart består i ett utbyte av vanliga förmögenhetsrättsliga prestationer, utan att det skapar ett personligt förhållande mellan parterna”. Man menar att anställningsavtalets karaktär medför vidare och mer djuplodande förpliktelser än många andra avtalsförbindelser.

Är arbetsgivaren bunden av kollektivavtal eller är medlem i arbetsgivarorganisation regleras de anställdas och arbetsgivarens skyldigheter gentemot varandra till stor del genom kollektivavtalet. De flesta kollektivavtal omfattar allmänna bestämmelser, löneavtal och försäkringar samt förhandlingsordning.

Med nuvarande lagstiftning och regelverk som berör migrerande arbetskraft sätts stora delar av denna lagstiftning ur spel genom ”sk moment 22” alltså att den som behöver hjälp och signalerar om att få hjälp är den som blir straffad. I många fall dubbelt upp. I praktiken förlorar de som påtalar brister och hävdar sina rättigheter sitt arbete. Samtidigt som de förlorar sitt arbete påbörjas nedräkningen av uppehållstillståndet, som normalt löper ut efter tre månaders arbetslöshet. En sådan dubbel bestraffning är inte rimlig i ett rättssamhälle.

Tyvärr framgår det också att uppdelningen mellan myndigheternas ansvarsområden i arbetslivet omöjliggör helhetsbedömning och skapar godtycke samtidigt som ingen myndighet påtar sig ett ansvar för att regelverket efterlevs på ett tillfredsställande sätt. Därför krävs det tydligare regler och en stringens i lagstiftningen för att undvika krockar i mellan olika rättsordningar i detta fall arbetsrätten, förvaltningsrätten och brottslagstiftningen.

Vårt förslag bygger på tre delar

- Myndighetsutövning med utökad rätt kontrollera företag och arbetsgivare
- Arbetsgivarens ansvar att lämna riktiga uppgifter
- Stärka arbetstagens rätt att hävda sina rättigheter

Migrationsverket ska erhålla ett tydligt uppdrag att inte bara fatta beslut utan också att följa upp de beslut som fattas. Det innebär att Migrationsverket skall erhålla utökad uppdrag/bemyndigande att vitesförelägga den arbetsgivare som inkommer med oriktiga och vilseledande uppgifter till myndigheten vad gäller anställningens omfattning, innehåll och arbetsplatsen/företaget.

Migrationsverket ska också erhålla ett utökad och direkt uppdrag och ska ansvara för att utföra förhandskontroller av arbetsgivarens handel ochandel innan arbetstillstånd utfärdas.

När en arbetsgivare anställer en person som beviljats uppehållstillstånd ska Migrationsverket säkerställa att anställningsavtal upprättas som är likalydande som det anställningserbjudande som Migrationsverket har behandlat och den fackliga organisationen har yttrat sig över. Arbetsgivaren försäkrar att uppgifterna i anställningserbjudandet sedermera motsvarar det som stadgas i anställningsavtalet till myndigheten under straffansvar. Arbetsgivaren skall också vid anmaning från Migrationsverket omedelbart inkomma med all

information som berör aktuell anställning, anställningsavtal, skattekonto och i förekommande fall kollektivavtalade försäkringar.

Är företaget bundet av kollektivavtal skall arbetsgivaren förbinda sig att tillämpa kollektivavtalets regler och i förekommande fall även lokala överenskommelser som är träffade mellan parterna.

Missbruk av systemet måste vara kopplat till tydliga sanktionssystem mot företagen som bryter mot regelverket enligt normal rättspraxis med en stegrande straffskala från vitesföreläggande alternativt böter med upptill två års fängelse.

Arbetstagare som träder fram och söker hjälp ska inte riskera utvisning. Istället ska de garanteras att stanna den tid som det ursprungliga uppehållstillståndet och arbetstillståndet löper och ges möjlighet att söka nytt arbete. Vid tvist i fråga om lön och andra ersättningar och uppehållstillståndet löper ut, ska Migrationsverket utfärda, sk förlängt uppehållstillstånd tills dess tvisten är löst.

Partikongressen föreslås besluta:

- M95:1 att Socialdemokraterna verkar för att Migrationsverket får ett utökat uppdrag att säkerställa att anställningsavtal upprättas som är likalydande som det anställningserbjudande som Migrationsverket har behandlat och den fackliga organisationen har yttrat sig över
- M95:2 att Socialdemokraterna verkar för att Migrationsverket får ett utökat uppdrag att utföra förhands- och efterkontroller för att utbetald lön och skatt följer anställningsavtalet
- M95:3 att Socialdemokraterna verkar för att företag som missbrukar systemet ska vidkännas tydliga sanktioner som följer normal rättspraxis med en stegrande straffskala från vitesföreläggande alternativt böter med upptill två års fängelse
- M95:4 att Socialdemokraterna verkar för att arbetstagare som träder fram och söker hjälp inte ska riskera utvisning
- M95:5 att Socialdemokraterna verkar för att huvudentreprenörsansvar införs för de företag som är etablerade i Sverige och som anlitar bemanningsföretag utanför EU/EES

Pierre Esbjörnsson och Magnus Alm

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M96

SKURUPS ARBETAREKOMMUN

Mänskliga rättigheter

När den 2-åriga flickan Hadille utvisades till Frankrike blev många svenskar upprörda och migrationsverkets utvisningsbeslutet lades på framtiden. Enligt utlänningslagens kap.1 10§ ska i ärenden som rör barn särskilt beaktas barnets bästa och barnets hälsa.

En universell definition av vilka rättigheter som ska gälla för alla barn i hela världen ges i FN:s barnkonvention och handlar om det enskilda barnets rättigheter. Barn har egna rättigheter och människovärde och speciella behov av skydd och stöd.

Redan 1990 ratificerade Sverige barnkonventionen vilket innebär att Sverige har förbundit sig folkrättsligt att genomföra och förverkliga den. Barnkonventionen innehåller 54 artiklar och slår fast vilka rättigheter varje barn ska ha. Sakartiklarna ska läsas som en helhet. En viktig artikel, artikel 42, handlar om staternas åtagande att göra konventionens bestämmelser och principer allmänt kända bland såväl vuxna som barn.

Artikel 2, 3, 6 och 12 kallas för de fyra grundprinciperna och ska vara vägledande för hur man tolkar helheten

Artikel 2 slår fast att alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras. Barnkonventionen gäller för alla barn som befinner sig i ett land som har ratificerat den.

Artikel 3 anger att det är barnets bästa som ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet. Begreppet "barnets bästa" är konventionens grundpelare. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall.

Artikel 6 säger att varje barn har rätt att överleva, leva och utvecklas. Artikeln handlar inte bara om barnets fysiska hälsa utan också om den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.

Artikel 12 handlar om barnets rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör honom eller henne. När åsikterna beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

Trots att Sverige har ratificerat barnkonventionen efterlevs den inte. En översyn av utlänningslagen behöver göras där konventionen om mänskliga rättigheter och barnkonventionen ges uttryck i lagen.

Partikongressen föreslår besluta:

M96:1 att partiet verkar för att en total översyn görs av utlänningslagen så att mänskliga rättigheter beaktas och barnkonventionen blir lag

Inger Wennhall

Skurups arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M97

HÖGANÄS ARBETAREKOMMUN

Solidarisk flyktingmottagning

Vår värld är troligen mycket mer otrygg för än vad i överhuvudtaget kan förstå. Denna otrygghet får tvångar många enskilda och familjer att i många fall lämna det som en gång var deras hem och trygghet.

Dessutom som kan detta kanske uppfattas som ett motstånd till ett mottagande skapat av rädslan för egen försämrade ekonomi och tillgång till arbetsmarknaden. Det är inte rätt att någon som lämnar sin f d

trygghet på grund av omständigheter de inte råder över skall bli beroende av andra människor och nationers godtycke när de erhållit möjlighet till trygghet.

Det bör vara alla normala människors och nationers skyldighet att verka för att människor i nöd skall få den hjälp de behöver för att behovet bör ses som ett globalt ansvar. Det bör vara de stora nationssammanslutningarna som FN och EU som helt står för de olika världsländernas kostnader för flyktingarna.

Partikongressen föreslår besluta:

M97:1 att det skapas ett internationellt solidaritetsorgan som är underställt FN för att möjliggöra att nationer får full ersättning för de kostnader flyktingarnas mottagarländer belastas med

Höganäs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M98

UPPSALA ARBETAREKOMMUN

Universella mänskliga rättigheter och svensk asylpolitik

1. Inledning

I FN:s deklaration om de mänskliga fri-och rättigheterna 1948 liksom i de multilaterala konventioner som efterhand formulerats i anslutning till artiklarna i grunddokumentet sägs att dessa rättigheter är universella. Människor har dem utan förbehåll i sin egenskap av just människor. De är inte reserverade för medborgare i den enskilda staten. Perspektivet går alltså långt utöver tidigare förklaringar om medborgerliga fri-och rättigheter som huvudsakligen syftade till att skydda den enskilda medborgaren mot övergrepp från den egna överhetens sida.

Om man ser på hur till exempel länderna inom EU och Schengenområdet i praktiken hanterar asylsökande människors ärenden måste man konstatera att knappast något land lever upp till intentionerna i FN:s artiklar och konventioner.

Sverige har i likhet med de allra flesta länder en strikt reglerad invandringspolitik. Samtidigt är människors desperata flykt från omänskliga förhållanden i rättslösa hemländer helt oreglerad. Detta skapar ett svårt moraliskt dilemma. EU gör allt eller det mesta för att spärra sina gränser. Det mindretal som ändå lyckas komma igenom spärrarna och nå fram till exempelvis Sverige, blir utsatta för en sållningsprocess. Flertalet får inte asyl här. På samma sätt sker i det övriga EU, ofta ännu strängare än i vårt land.

Faktiskt torde ett betydande antal av dem som tvångsförpassas härifrån gå grymma öden till mötes. Tragedier fullbordas, just de som dessa flyktingar desperat försökte undfly. Inte kan väl Sverige ta ansvar för hur främmande stater behandlar sina egna medborgare? Ändå är det just det ansvaret vi har, om vi ska ta FN:s principer om de mänskliga rättigheterna på fullt allvar. Till skillnad från den moderatledda regeringens migrationsminister anser vi inte att Sveriges ansvar upphör när en utvisad kommer in i det

land dit han blivit återsänd. Den svenska staten har rimligen ett moraliskt ansvar för de mänskliga konsekvenserna av sina egna beslut.

Vi har under de senaste åren tagit del av ett växande antal upprörande fall. Myndigheternas beslut har stått i uppenbar konflikt med allmän rättskänsla och etiskt förnuft. När sådana beslut fattas och expedieras och blir ”normala” uttryck för svensk myndighetsutövning skadas den tilltro till vår svenska stat som är ett moraliskt kapital av avgörande betydelse för den inre utvecklingen av vårt samhälle. Vi har sett flera fall där åldriga, dementa och multisjuka kvinnor som under ofta lång tid tagits väl om hand av sina i Sverige etablerade barn och barnbarn, dömts till utvisning utan att ha något som helst socialt nätverk kvar i det gamla hemlandet. I ett fall (en kvinna från Ukraina) tvingades Migrationsverket att fatta ett nytt och positivt beslut under intryck av Europadomstolens mycket kritiska bedömning och en upprörd allmän opinion. Men det finns andra liknade fall som kvarstår. Sådana utvisningar drabbar invandrade familjer i flera generationsled mycket hårt och kränker deras djupt rotade känslor. Sverige förbjuder dem i praktiken att ta hand om sin gamla mor, som inte kan klara sig själv utan ständig tillsyn. Det är helt obegripligt för dem – och även för oss.

Två små barn från Eritrea, vars mamma är försvunnen, skulle utvisas till Italien, därför att de först fått uppehållstillstånd där. En pojke från Azerbajdzjan skulle utvisas dit, efter att han bott i fosterfamilj i Sverige i sju år och gick i nian i grundskolan. Alla dessa fick så småningom uppehållstillstånd i vårt land. Att Migrationsverket ändrat sig beror på den offentliga debatten och/eller på att högre nivåer inom området måst agera. Men innan dess vållades mycken skada. Antalet apatiska flyktingbarn ökar åter i Sverige.

De många tvångsavvisningarna av flyktingar från Irak är likaså moraliskt utmanande. Här handlar det vanligen om människor i minoritetsgrupper som levt under ständigt hot från inofficiella, väpnade grupper (wahabitiska jihadisterna, ofta relaterade till Al Qaida). Den irakiska staten anser sig inte kunna ge dessa hotade människor det skydd de behöver och uttrycker öppet att återsändningar av irakier som sökt skydd i EU-länder är mycket problematiska för Irak. Dess parlament har uttalat att landet inte ska acceptera att deras skyddssökande medborgare tvingas återvända till ett land där den inre oron är ett alltför svårhanterligt problem.

Till Syrien, där regimen sedan början av 2011 beskuter och mördar sin egen befolkning och där inbördeskrig rasar när detta skrivs (juli 2012), stoppades utvisningen av asylsökande först i januari 2012.

Det finns länder som tillämpar hårda straff mot homosexuella, t o m dödsstraff som t ex Iran. Iranier har avvisats från Sverige med motiveringen att de visst kan leva som homosexuella i hemlandet bara de inte visar sin läggning öppet.

Såväl rättschefen på Migrationsverket som migrationsministern säger att ”vi följer bara lagen.” Utvisningen av dessa flyktingar sker alltså i namn av den gällande ”rättssäkerheten”. Det är uppenbart att lagen här inte är till för människornas skull. Enskilda, värnlösa människor offras i stället för lagens skull. En stat som anser det lagvidrigt att ge dem fristad i Sverige är en stat som vi har skäl att frukta för. En sådan stat är på väg bort från de värden som vi under många generationer med icke ringa framgång lyckats hävda i vårt svenska samhälle.

I Sverige skryter vi ofta med vår generösa flyktingpolitik. De fall som här har redovisats – och oräkneliga andra – visar emellertid att dagens svenska lagstiftning inte räcker till för att erbjuda utsatta människor från andra länder ett elementärt skydd.

2. Läget i Sverige när det gäller uppehållstillstånd

Under några år på 1990-talet beviljades en stor del av uppehållstillstånden på grund av humanitära skäl. När en ny utlänningslag började gälla 2006 hade termen humanitära skäl avskaffats. Nu finns en undantagsregel om att uppehållstillstånd kan beviljas på grund av synnerligen ömmande omständigheter. I den nuvarande ordningen, som hyllas för att den skapar rättssäkerhet, är det Migrationsöverdomstolen (med enbart höga jurister och inga folkvalda nämndemän) som bestämmer vad som ska anses vara sådana omständigheter. Andelen bifall enligt den paragrafen har sjunkit kraftigt: från 23 procent 2007 till sju procent 2010.

3. Våra krav på förändringar

3.1 Enligt Barnkonventionen ska barnets bästa komma i främsta rummet i alla åtgärder som rör barn. Utlänningslagen föreskriver att i fall som rör ett barn ska särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver. Det har visat sig väga lätt i prövningen av ärenden om uppehållstillstånd. Barnkonventionen måste göras till svensk lag. Det kravet har förts fram många gånger i riksdagen och många gånger av organisationer som slår vakt om barns rätt. Ändå har det ännu inte skett. Vårt parti måste därför tydligt och med eftertryck kräva att barnkonventionen blir lag i Sverige.

3.2 Utlänningslagen måste förändras så att det finns ett verkligt utrymme för att ta hänsyn till ömmande omständigheter. Den bestämmelse som i dag finns i 5 kap. 6 § UtLL om synnerligen ömmande omständigheter har visat sig bli tolkad på ett mycket restriktivt sätt, som inte går att förena med ordens innebörd i normalt språkbruk. Lagen måste skrivas så att den förhindrar beslut som uppenbart strider mot humaniteten. Begreppet humanitära skäl bör återinföras.

3.3 UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees) har med sitt nätverk och sina kunskaper unika möjligheter att bedöma förutsättningarna för individer och grupper att kunna leva ett rimligt säkert liv i sina hemländer. Mot denna bakgrund rekommenderar UNHCR att man inte ska avvisa asylsökande till vissa länder. Vår utlänningslag kräver att den asylsökande ska kunna bevisa att hon eller han löper en personlig risk att skadas på grund av urskillningslöst våld med anledning av en yttre eller inre väpnad konflikt. Det kravet bör tas bort.

3.4 Romer är en grupp som far mycket illa i många länder, inte minst i Östeuropa. Det är många gånger fråga om regelrätt förföljelse. Det pågår en oroande utveckling av nationalistiska partier, som fått makt i vissa samhällen, där romer kan slås ihjäl utan att det får några rättsliga följder. Asylansökningar från romer behandlas summariskt och avslås regelmässigt av de svenska migrationsmyndigheterna. Den allvarliga diskriminering och de förföljelser som drabbar romer i flera länder bör göras till en skyddsgrund i utlänningslagen.

3.5 Vad som faktiskt händer när en asylsökande blivit återsänd till det land hon eller han har flytt ifrån vet vi i allmänhet inte. Det finns dock skrämmande exempel på att sådana personer blivit utsatta för övergrepp i hemlandet (fallet med egyptierna Alzery och Agiza 2001). Det är inte värdigt ett civiliserat land som Sverige att strunta i effekten av besluten i migrationsärendena. Det viktigaste är givetvis att övergrepp inte sker. Det skulle Sverige kunna bidra till genom att en representant för vår ambassad finns på plats när den utvisade kommer fram till sitt ”hemland” och bevakar hur han eller hon blir behandlad där. Sveriges ambassader i länder där de mänskliga rättigheterna åsidosätts bör förstärkas med en attaché med särskilt uppdrag att bevaka mänskliga rättigheter.

Partikongressen föreslås besluta:

- M98:1 att Socialdemokraterna kraftigt ska driva kravet att FN:s barnkonvention ska göras till lag i Sverige
- M98:2 att Socialdemokraterna ska ta initiativ till en översyn av utlänningslagen (2005:716) när det gäller bestämmelsen om synnerligen ömmande omständigheter (5 kap. 6 § UtLL) för att begreppet humanitära skäl ska återinföras i lagen
- M98:3 att kravet på en asylsökande att bevisa att hon löper en personlig risk att skadas inte ska gälla om UNHCR förklarar att asylsökande inte bör avvisas till landet i fråga
- M98:4 att svår diskriminering och förföljelse av grupper av individer ska införas i utlänningslagen som grund för skyddsbehov i Sverige
- M98:5 att attachéer med särskilt uppdrag att bevaka mänskliga rättigheter ska knytas till Sveriges ambassader i länder där sådana rättigheter åsidosätts

Kjell Johansson, Hilde Klasson, Bo Nylund och Görel Sävborg-Lundgren
Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

MOTION M99

LINDESBERGS ARBETAREKOMMUN

Översyn av migrationsverkets sociala ansvarstagande

Lindesbergs kommun är en av de kommuner som har tagit sitt humanitära ansvar att ta emot flyktingar.

De asylsökande som bor i migrationsverkets anläggningar saknar ofta meningsfulla aktiviteter och sysselsättning. Detta leder till att asylsökande individer befinner sig i en oviss tillvaro vilket i sig kan leda till depression, psykisk ohälsa osv.

Partikongressen föreslås besluta:

- M99:1 att S ska verka för att Migrationsverket ska ta mycket mer socialt ansvar än idag, genom att bland annat anordna meningsfulla aktiviteter och sysselsättningar för asylsökande

John Omoomian och Linda Svahn
Lindesbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.